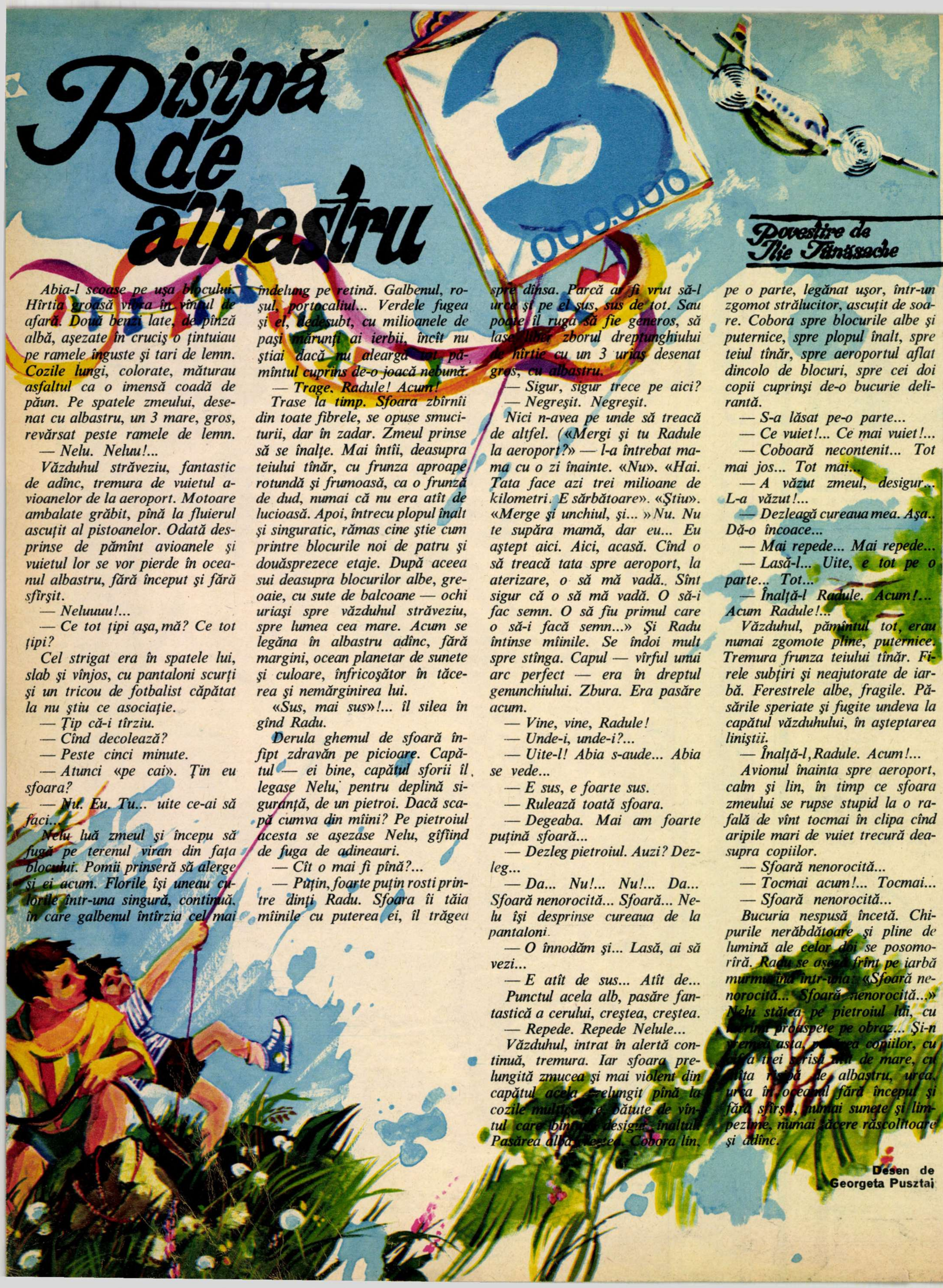

Risipă de albastru

Povestire de Ilie Tănăsache

Abia-l scoase pe uşa blocului. Hîrtia groasă vibra în vîntul de afară. Două benzi late, de pînză albă, aşezate în cruciş o ţintuiau pe ramele înguste şi tari de lemn. Cozile lungi, colorate, măturau asfaltul ca o imensă coadă de păun. Pe spatele zmeului, desenat cu albastru, un 3 mare, gros, revărsat peste ramele de lemn.

— Nelu. Neluu!...

Văzduhul străveziu, fantastic de adînc, tremura de vuietul avioanelor de la aeroport. Motoare ambalate grăbit, pînă la fluierul ascuţit al pistoanelor. Odată desprinse de pămînt avioanele şi vuietul lor se vor pierde în oceanul albastru, fără început şi fără sfîrşit.

— Neluuu!...

— Ce tot ţipi aşa, mă? Ce tot ţipi?

Cel strigat era în spatele lui, slab şi vînjos, cu pantaloni scurţi şi un tricou de fotbalist căpătat la nu ştiu ce asociaţie.

— Ţip că-i tîrziu.

— Cînd decolează?

— Peste cinci minute.

— Atunci «pe cai». Ţin eu sfoara?

— Nu. Eu. Tu... uite ce-ai să faci...

Nelu luă zmeul şi începu să fugă pe terenul viran din faţa blocului. Pomii prinseră să alerge şi ei acum. Florile îşi uneau culorile într-una singură, continuă, în care galbenul întîrzia cel mai îndelung pe retină. Galbenul, roşul, portocaliul... Verdele fugea şi el, dedesubt, cu milioanele de paşi mărunţi ai ierbii, încît nu ştiai dacă nu aleargă tot pămîntul cuprins de-o joacă nebună.

— Trage. Radule! Acum!

Trase la timp. Sfoara zbîrnîi din toate fibrele, se opuse smuciturii, dar în zadar. Zmeul prinse să se înalţe. Mai întîi, deasupra teiului tînăr, cu frunza aproape rotundă şi frumoasă, ca o frunză de dud, numai că nu era atît de lucioasă. Apoi, întrecu plopul înalt şi singuratic, rămas cine ştie cum printre blocurile noi de patru şi douăsprezece etaje. După aceea sui deasupra blocurilor albe, greoaie, cu sute de balcoane — ochi uriaşi spre văzduhul străveziu, spre lumea cea mare. Acum se legăna în albastru adînc, fără margini, ocean planetar de sunete şi culoare, înfricoşător în tăcerea şi nemărginirea lui.

«Sus, mai sus»!... îl silea în gînd Radu.

Derula ghemul de sfoară înfipt zdravăn pe picioare. Capătul — ei bine, capătul sforii îl legase Nelu, pentru deplină siguranţă, de un pietroi. Dacă scapă cumva din mîini? Pe pietroiul acesta se aşezase Nelu, gîfîind de fuga de adineauri.

— Cît o mai fi pînă?...

— Puţin, foarte puţin rosti printre dinţi Radu. Sfoara îi tăia mîinile cu puterea ei, îl trăgea spre dînsa. Parcă ar fi vrut să-l urce şi pe el sus, sus de tot. Sau poate îl ruga să fie generos, să lase liber zborul dreptunghiului de hîrtie cu un 3 uriaş desenat gros, cu albastru.

— Sigur, sigur trece pe aici?

— Negreşit. Negreşit.

Nici n-avea pe unde să treacă de altfel. («Mergi şi tu Radule la aeroport?» — l-a întrebat mama cu o zi înainte. «Nu». «Hai. Tata face azi trei milioane de kilometri. E sărbătoare». «Ştiu». «Merge şi unchiul, şi... » Nu. Nu te supăra mamă, dar eu... Eu aştept aici. Aici, acasă. Cînd o să treacă tata spre aeroport, la aterizare, o să mă vadă. Sînt sigur că o să mă vadă. O să-i fac semn. O să fiu primul care o să-i facă semn...» Şi Radu întinse mîinile. Se îndoi mult spre stînga. Capul — vîrful unui arc perfect — era în dreptul genunchiului. Zbura. Era pasăre acum.

— Vine, vine, Radule!

— Unde-i, unde-i?...

— Uite-l! Abia s-aude... Abia se vede...

— E sus, e foarte sus.

— Rulează toată sfoara.

— Degeaba. Mai am foarte puţină sfoară...

— Dezleg pietroiul. Auzi? Dezleg...

— Da... Nu!... Nu!... Da... Sfoară nenorocită... Sfoară... Nelu îşi desprinse cureaua de la pantaloni.

— O înnodăm şi... Lasă, ai să vezi...

— E atît de sus... Atît de...

Punctul acela alb, pasăre fantastică a cerului, creştea, creştea.

— Repede. Repede Nelule...

Văzduhul, intrat în alertă continuă, tremura. Iar sfoara prelungită zmucea şi mai violent din capătul acela prelungit pînă la cozile multicolore bătute de vîntul care bîntuia, desigur, înaltul. Pasărea albă creştea. Cobora lin, pe o parte, legănat uşor, într-un zgomot strălucitor, ascuţit de soare. Cobora spre blocurile albe şi puternice, spre plopul înalt, spre teiul tînăr, spre aeroportul aflat dincolo de blocuri, spre cei doi copii cuprinşi de-o bucurie delirantă.

— S-a lăsat pe-o parte...

— Ce vuiet!... Ce mai vuiet!...

— Coboară necontenit... Tot mai jos... Tot mai...

— A văzut zmeul, desigur... L-a văzut!...

— Dezleagă cureaua mea. Aşa.. Dă-o încoace...

— Mai repede... Mai repede...

— Lasă-l... Uite, e tot pe o parte... Tot...

— Înalţă-l Radule. Acum!... Acum Radule!...

Văzduhul, pămîntul tot, erau numai zgomote pline, puternice. Tremura frunza teiului tînăr. Firele subţiri şi neajutorate de iarbă. Ferestrele albe, fragile. Păsările speriate şi fugite undeva la capătul văzduhului, în aşteptarea liniştii.

— Înalţă-l, Radule. Acum!...

Avionul înainta spre aeroport, calm şi lin, în timp ce sfoara zmeului se rupse stupid la o rafală de vînt tocmai în clipa cînd aripile mari de vuiet trecură deasupra copiilor.

— Sfoară nenorocită...

— Tocmai acum!... Tocmai...

— Sfoară nenorocită...

Bucuria nespusă încetă. Chipurile nerăbdătoare şi pline de lumină ale celor doi se posomorîră. Radu se aşeză frînt pe iarbă murmurînd într-una: «Sfoară nenorocită... Sfoară nenorocită...» Nelu stătea pe pietroiul lui, cu lacrimi proaspete pe obraz... Şi-n vremea asta, mîndria copiilor, cu cifra trei scrisă atît de mare, cu atîta risipă de albastru, urca, urca în oceanul fără început şi fără sfîrşit, numai sunete şi limpezime, numai tăcere răscolitoare şi adînc.

Desen de
Georgeta Pusztai

«Belgica» în fața muntelui William, insula Anveis.

Laboratorul lui Racoviță de pe Belgica.

Un sondaj pe banchiză.

execute triluri și arpegii pe cît de sonore, tot atît de bizare».

— E vară! Banchiza s-a subțiat și nădejdea de a scăpa din strînsoarea gheții s-a înfiripat timid. Dar teama de a rămîne încă o iarnă prizonierii Continentului de gheață îi determină să înceapă săparea unui canal. Doar 760 m despart Belgica de marea liberă. Cu ferăstraie, tîrnăcoape și chiar dinamită, cei 17 încearcă să taie un canal. Aproape o lună durează strădania lor și cînd salvarea se află doar la 20—30 m, o puternică vijelie dislocă ghețurile și, sub presiunea lor, canalul este închis. Timp de 15 zile asaltul ghețurilor devine mereu mai amenințător. Totul pare pierdut!

15 februarie 1899. O nouă mișcare a ghețurilor suprapuse ale banchizei deschide pe neașteptate un canal. Pentru prima dată, după 13 luni de imobilizare, «Belgica» plutește din nou.

Un curent puternic împinge vasul printre doi munți de gheață. Amenințători, cei doi «uriași albi» se apropie, gata să strivească micul vas. Doar sîngele rece al tuturor și destoinicia comandantului De Gerlache, aflat tot timpul la cîrmă, reușesc să înfrîngă primejdia. **Belgica** este salvată.

După 13 luni de captivitate în împărăția Continentului alb, **Belgica** plutește în larg, îndepărtîndu-se spre nord. Dar înainte de a se despărți pentru totdeauna de această lume de ghețuri și zăpezi veșnice, membrii expediției opresc vasul pentru încă o zi ca să sondeze și să arunce pentru ultima oară draga pe fundul oceanului.

Întors acasă și povestind tuturor marea aventură antarctică pe care au trăit-o membrii expediției de pe «BELGICA», savantul român va rezuma astfel rezultatele strădaniei lor de a dezlega tainele «necunoscutului pămînt meridional» căutat încă din antichitate:

1. Am descoperit în strîmtoarea lui Drake un adînc bazin oceanic.

2. Am descris și studiat o nouă strîmtoare și noi pămînturi și am adus material pentru studierea geologiei lor.

3. Am descoperit fauna terestră și am adus flora completă a unui pămînt antarctic.

4. Am descoperit un platou continental întins și am cules flora și fauna sa, floră și faună ce se aduc pentru prima oară de la sudul cercului polar.

5. Am adus observații meteorologice pe un an complet și aceste date sînt singurele pe care știința le posedă, deci singurele care pot să ne dea o idee de climatologia Antarcticei.

6. Am adus observații magnetice din locuri pe unde nu se făcuseră încă.

Text: VAL TEBEICĂ
Desene: OFELIA DUMITRESCU

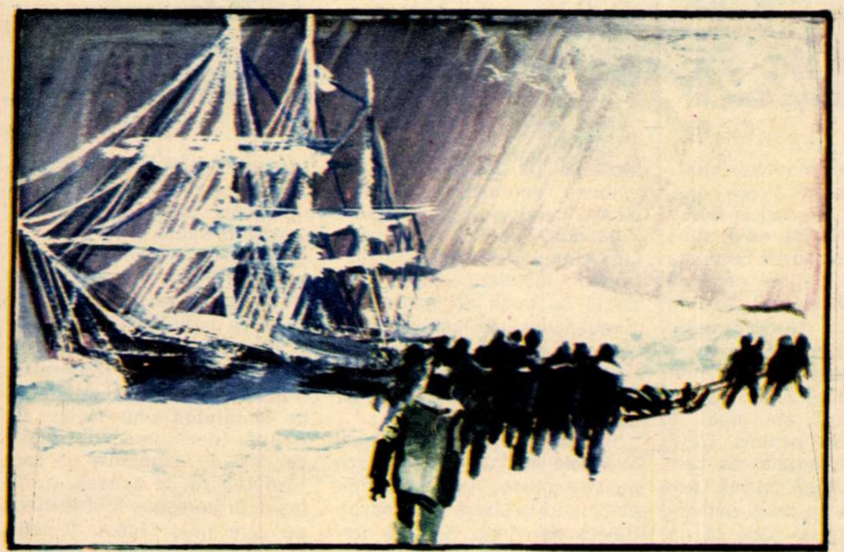

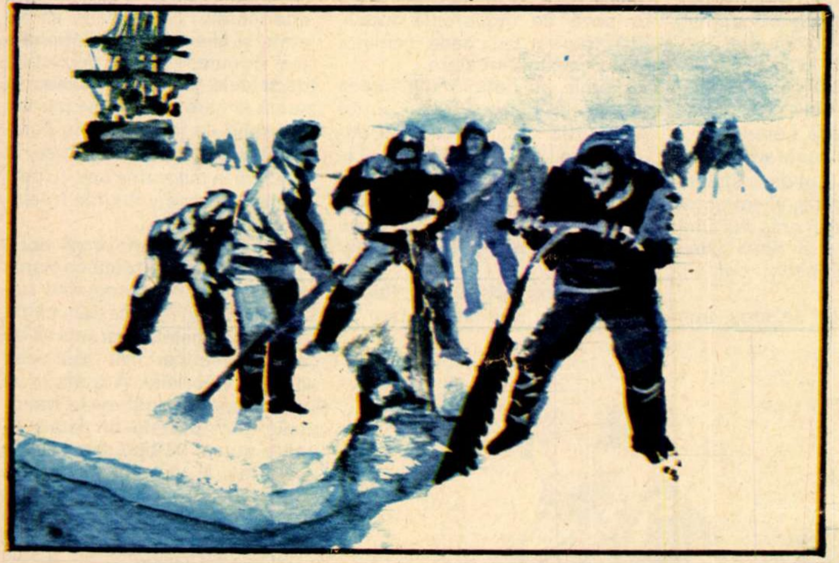

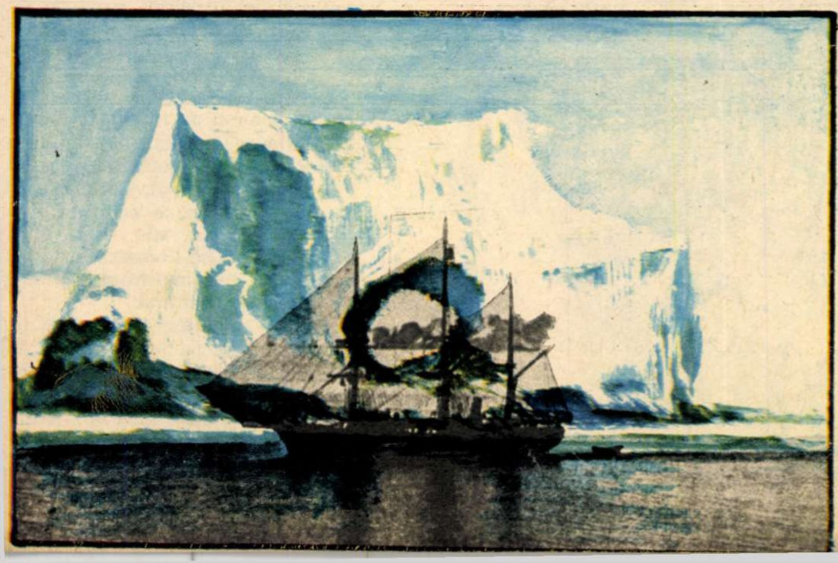

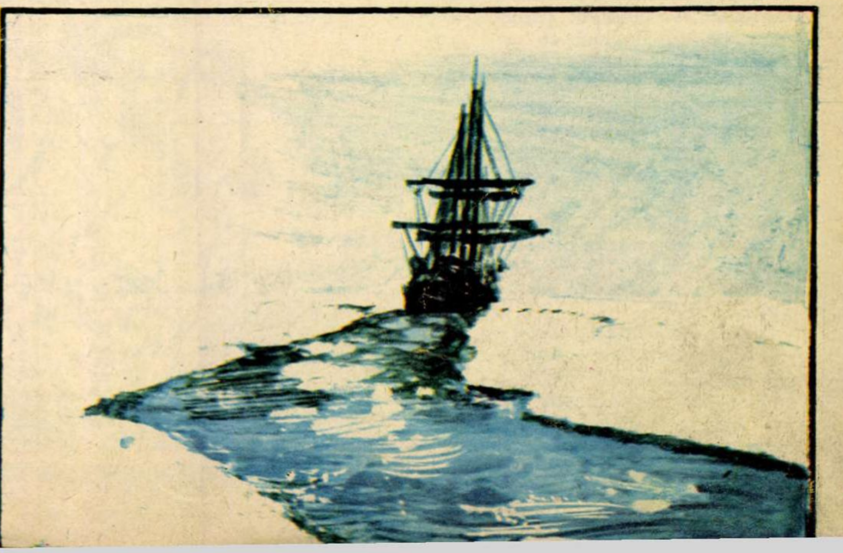

FLOARE DE COLȚI (II)

JURNALUL DE BORD AL ECHIPAJULUI DE LA ȘCOALA GENERALĂ DIN COMUNA ION ROATĂ, JUDEȚUL ILFOV

CRONICAR:
CARMEN NEICU,
CLASA a VIII-a,
ȘCOALA GENERALĂ DIN COMUNA ION ROATĂ

23 iulie 1971

Colega noastră Toma Costica, bucătarul expediției, s-a sculat mai de dimineață și ne-a făcut surpriza unei delicioase cafele cu lapte. Am plecat după aceea la muzeul de istorie și biologie din localitate. Aici am notat tot ce ni se părea nouă că ne-ar interesa în legătură cu istoria, flora și fauna acestei zone.

Muzeul nu avea și o secție de etnografie și folclor, lucru care ne-a surprins și ne-a întristat totodată. Am vizitat apoi biserica Bărăția, unde am văzut piatra funerară a comitelui Laurențiu de Longo, piatră așezată pe la anul 1300 și care atestă cît de vechi e orașul.

Am vizitat și biserica domnească înălțată în 1527 de către doamna Chiajna. Orașul Cîmpulung — cetate a Basarabilor — este așezat într-o depresiune formată la răsărit de cel mai înalt deal din țară, dealul Mățău (1 000 m altitudine), iar la apus de dealul Gruiu. De la nord spre sud curge rîul Tîrgului. Pe firul acestuia vom urca noi pînă aproape de izvoare.

Oamenii din Cîmpulung sînt mîndri că au un oraș frumos, curat, (cel mai curat din țară), cu parcuri care ozonează aerul. Munții acoperiți cu păduri de brad se văd foarte aproape.

După-amiază am plecat la Nămăiești să vizităm casa memorială Gh. Topîrceanu. Sora poetului, Alexandrina Topîrceanu, ne-a întîmpinat cu un zîmbet de bun venit și ne-a povestit multe întîmplări din copilăria poetului. La plecare, Alexandrina Topîrceanu s-a fotografiat împreună cu noi, lîngă bustul de marmură al fratelui ei, așezat în curtea casei memoriale. Nu departe de casa memorială, am văzut biserica rupestră.

24 iulie 1971

Dis-de-dimineață am pornit-o voinicește peste Gruiu. Am trecut prin Bughea de Sus și la amiază eram la Albești. Aici am vrut să vedem neapărat rezervația de calcar numulitic. La carieră (aflată în apropiere) am cules cîteva roci în care numuliții se văd foarte bine și am stat de vorbă cu cioplitorii în piatră. Din mîinile acestor oameni ies frumoase ornamente de cornișe și stîlpi folosiți la casele de aici și de prin alte părți. Am stat de vorbă mult timp cu meșterii cioplitori și le-am admirat măiestria și îndemînarea, transmisă din generație în generație. Pînă seara am vizitat și cîteva gospodării. Casele au un pitoresc specific zonei Argeșului. La una din gospodării, gazda Elena I. Floarea ne-a arătat o ladă de zestre, o ladă foarte veche rămasă de la cei bătrîni. Am văzut multe ii frumoase și fote. Unele erau atît de frumoase încît am vrut să copiem desenele ori să luăm un eșantion de ie sau de fotă, dar gazda ne-a dat un costum întreg. Ne-a dat costumul purtat de fiica ei în copilărie. Acum această fiică este învățătoare în sat.

Tot azi am întîlnit o femeie care în vorbirea curentă a cetățenilor este cunoscută sub numele de lelea Marița, în vîrstă de 98 de ani, mamă a zece copii, dintre care 6 ingineri în București. Lelea Marița ne-a spus că și-a crescut copiii cu multă dragoste, iar pe cei care au avut darul învățăturii i-a dat la școli înalte. Ne-a povestit multe lucruri din obiceiurile comunei și din tinerețea ei.

La despărțire, i-am urat acestei bunicuțe ani mulți și fericiți și i-am promis că îi vom trimite fotografia pe care i-am făcut-o lîngă poartă. Am stat de vorbă cu mulți oameni din Albești, și aproape că nu ne mai săturam privindu-le portul, așezările lor gospodărești, ascultîndu-le obiceiurile.

25 iulie 1971

Pentru ca cel ce va citi să înțeleagă mai bine cele scrise, ar trebui să vadă Lereștii.

La ora două după-amiază neam luat rămas bun de la stadion și de la nea Vasile, și am pornit agale prin centrul orașului Cîmpulung, spre a doua etapă a expediției noastre: comuna Lerești.

Drumul, destul de lung, l-am făcut pe jos, trecînd întîi prin comuna Voinești. În Lerești, de la început ne-a impresionat arhitectura deosebită a caselor. Ajungînd la marginea satului am instalat corturile lîngă podul de lemn de peste apa Tîrgului, într-o frumoasă poiană de arini. Apa Tîrgului limpede, sprințară trece destul de repede, făcînd un zgomot ca de ploaie torențială.

Fetele se împrietenesc unele cu altele mai ușor, chiar dacă nu se cunosc. Așa s-a întîmplat cu noi și cîteva fete din sat. Băieții de vîrsta noastră treceau țanțoși pe biciclete, cu o poză de indiferență totală, dar trăgînd cu coada ochiului spre corturile noastre.

Fetele au coborît din șosea direct la corturi și au intrat în vorbă ca și cînd ne cunoșteam de cînd lumea. Ele se numeau: Căplănuș Genovița, Soseanu Mirela, Popescu Adriana, Boghiu Daniela... Au fost primii noștri ghizi în comuna lor.

Bucătarul nostru s-a folosit de prilej și a făcut legătura cu mamele fetelor. S-a aprovizionat astfel cu ce-i trebuia pentru bucătărie: brînză, lapte, ouă, toate proaspete.

Lăsînd de serviciu la corturi pe Neagu Garofița și pe Oprea Gheorghița, celelalte, împreună cu noile cunoștințe am plecat în comună. Bineînțeles, nu am uitat aparatele de fotografiat.

În sat era nuntă. Aparatele de fotografiat s-au dovedit teribil de folositoare. Însă lucrul cel mai de căpetenie pe care l-am realizat la această primă ieșire în Lerești a fost invitația pe care ne-o făceau femeile. Ne chemau să le vedem casele, interioarele și mai ales să ne arate și alte costume naționale mai frumoase și mai deosebite decît cele pe care le aveau la nuntă și care nouă ni se păreau deosebit de frumoase în comparație cu costumele puse în vînzare la magazine sau cu cele purtate de ansamblurile folclorice.

Cred că nu am văzut două costume la fel în toată comuna. Fiecare femeie, respectînd tradiția portului muscelean căuta ca iia, fota, betele, marama să fie mai deosebite, mai frumoase decît a celorlalte. Am observat că în general costumele naționale sînt purtate de fetele tinere numai sărbătoarea, iar de cele mai în vîrstă în fiecare zi.

Costumul bărbătesc popular, cu ițari, chimir și pieptar l-am întîlnit mai des la ciobani și mai rar la ceilalți, excepție făcînd bătrînii, care se mențineau pe linia păstrării obiceiurilor și portului vechi.

Ne-am întors la corturi impresionați de frumusețea costumelor femeiești, de varietatea lor, de frumusețea deosebită a comunei Lerești. Comparînd-o cu alte comune cunoscute de noi sau cu alte sate, eram convinse că Lereștii este unul dintre cele mai frumoase sate de la noi din țară.

Ne-am culcat destul de tîrziu. Parcă nu ne mai înduram să plecăm de lîngă focul care ardea cu flăcări înalte căutînd parcă să gonească întunericu de lîngă corturi. Noapte bună

Indescifrabil

FOILETON DE: **M. SÎNTIMBREANU**

Nu știu dacă vă dați bine seama ce reprezintă sentimentul acela de bucurie și neliniște, de triumf și îndoială, care premerge și însoțește o mare descoperire pînă în clipa certitudinii absolute, cînd, în sfîrșit, aceasta țîșnește prin toți porii celui în cauză: EVRIKA! Am descoperit! (vezi Arhimede, manualul de fizică). Acum, dacă v-ați imaginat această stare — închipuiți-vă spre mai multă ușurință o apă clocotindă care îngheață brusc (sau viceversa) — să vă mai fac o destăinuire: omul aflat în această stare contradictorie, blocul de gheață care fierbe (sau viceversa) sînt eu. Cu precizarea că deși am făcut o mare, o uriașă descoperire, nu pot să țip în gura mare «Evrika!» De ce? Din cauza unui fleac, a unui nimic, la urma urmei. Și astfel, de cîteva săptămîni, în sufletul meu continuă să se bată ca niște nori de semne contrarii bucuria și îndoiala, triumful și deznădejdea. Căci de descoperit, sînt sigur, am descoperit pe cel mai înțelept dintre oameni. Unde era ascuns? Într-un foarte modest plic venit la redacție din orașul Lugoj. Ceva mă împiedică totuși să-i dau în vileag numele. Ce anume? Fleacul, nimicul amintit: scrisoarea era semnată *indescifrabil*. O, și ce descoperire formidabilă făcusem! Închipuiți-vă un copil în clasa a IV-a (aceasta se putea bine citi pe plic) care, așadar, la cei 10—11 anișori ai săi gîndea la fel de profund ca toți filozofii, moraliștii, pedagogii și scriitorii geniali la un loc. Recitesc scrisoarea lui de cîteva pagini și am senzația — pentru a cîta oară? — că toată experiența umană și toată înțelepciunea veacurilor s-a concentrat în vîrful peniței fragedului nostru corespondent.

Într-adevăr, după două-trei rînduri de introducere caracterizate de o rară modestie, inclusiv gramaticală, băiatul decolează, se înalță, atinge sfera sublimului. El spune: «mam tot gîndit pînă vam scris aceste cugetări despre care nam alte pretenții decît să știu părerea dv. sînt bune cugetările mele?» Și urmează o duzină de cugetări despre care, mărturisesc, nu pot emite altă părere decît că fiecare în parte și toate la un loc ar fi demne să împodobească templul etern al Înțelepciunii, săpate în piatră, poleite cu aur, avînd diamante drept semne de punctuație. Parcă vorbeau prin rîndulețele acelea stîngace Socrate, Platon, Michelangelo, Cervantes, Dante, Shakespeare, La Fontaine, Tolstoi, Napoleon, Pestalozzi, Eminescu, Iorga și un oarecare băiețaș din clasa a IV-a de la o școală generală din Lugoj. Mulțumeam cerului pentru clipa cînd l-a inspirat să pună mîna pe condei și eram hotărît să nu mă las cu nici un preț pînă ce nu-l descopăr, pînă ce nu desferec anonimatul semnăturii sale indescifrabile, pentru ca acest copil-minune din care geniul izvora — dar ce zic eu? — *izbucnea!* — să își capete locul meritat pe cel mai înalt soclu al admirației umane.

Voi merge la Lugoj, am hotărît și inima îmi bătea de emoția întîlnirii. Căci nu aveam nici o îndoială: îl voi descoperi! Cum să se poată ascunde un titan — un titan de 10—11 anișori — după o semnătură indescifrabilă? Îl voi descoperi și voi striga «Evrika». Dar... n-am ajuns la Lugoj. Am rămas acasă, cu bagajele făcute, cu plicul în mînă, bîiguind aceleași și aceleași cuvinte: «Cu neputință! Imposibil! Groaznic...» Ce se întîmplase? N-o să ghiciți niciodată, fac rămășag pe orice. Ei bine, să vă spun!... Am dat un telefon redacției rugînd să mă însoțească și un fotograf. Normal, nu?

— La Lugoj?

— Da.

— Ca să descoperi și să fotografiezi un copil-minune de 10—11 anișori, acel tezaur de înțelepciune care e mai profund decît Dante și Napoleon la un loc și care semnează indescifrabil și care...

— Exact! Cunoașteți cazul? L-ați identificat? am întrebat pierdut de emoție.

— Pe el nu...

— Atunci să plec? Îl voi găsi eu în 24 de ore.

— Categoric,și mai puțin. Du-te la prima bibliotecă. la ultima carte de maxime și cugetări apărută. Absolut tot ce ne scrie copilul-minune din Lugoj, cu excepția introducerii și a semnăturii, este ciupit de acolo. Da, cunoaștem cazul, ne scrie și nouă de vreo 6 săptămîni, de cînd a apărut cartea în librării. Alo! Alo! Ce spui?

...Dar eu nu mai spuneam nimic. Bolboroseam într-una: «Cu neputință... Imposibil... Groaznic...»

— Alo! Nu se aude... Vorbește mai tare, se auzea de la capătul firului. Vorbește mai tare!

Am alergat la bibliotecă. Și pînă seara am citit cugetări și maxime. De la Socrate la Iorga.

— Cu neputință! Imposibil! Groaznic, murmuram după fiecare propoziție citită.

Bibliotecara înălța din umeri, nedumerită:

— Mă mir. E o carte foarte bună. O adevărată comoară...

---

3 interviuri mici despre vacanța MARE !

Un băiat care termină clasa a IV-a s-a obișnuit cu vacanțele: adică, în cazul că pe celelalte trei vacanțe mari nu le-a petrecut prea inspirat, este de-acum avertizat că vacanța nu este frumoasă oricum, ci numai dacă *ți-o faci frumoasă*.

Adrian Diaconu, din clasa a IV-a Focșani, pășește în apropiata vacanță cu multă melancolie. Se desparte de colegi, de învățătoare... Se mută la altă școală.

— Sper că din pricina asta n-ai să petreci o vacanță lipsită de veselie!

— A, nu! De altfel, și așa nu sînt o fire prea jucăușă... Cred c-am să citesc mult — e una din pasiunile mele. Am acasă o bibliotecă bunicică și sînt înscris și la biblioteca centrală. Da, da, cred c-am să citesc mult, abia aștept vacanța!

Intr-adevăr. Serile acelea de vacanță cînd citești cu lăcomie pînă tîrziu, cînd încep pleoapele să-ți cadă dar tu trebuie să termini capitolul acela plin de isprăvi... îți ard paginile sub degete, încă una, încă una...

— Aștepți cu un sentiment special această vacanță?

— Cred că da. Am emoții că plec la altă școală, parcă sînt mai mare decît îmi dau eu seama. Cred că voi fi mai atent decît în alți ani. O școală nouă, colegi noi — și cîte alte lucruri noi, în noul an școlar! Vreau să le aștept liniștit, încrezător.

«Specialiști» ai vacanței

Poate n-o să fiți toți de acord, dar eu cred că după ce ai petrecut 4—5 vacanțe mari,neapărat ajungi să-ți conturezi un mod de a-ți petrece vacanța. Adică, ajungi puțin să te pricepi — dacă nu chiar să devii... specialist!

Am invitat la o discuție pe această temă doi membri ai echipajului «Acvila dacă» al Școlii generale nr. 10 Focșani: Grozea Adrian (clasa a VIII-a) și Otava Carmen (tot clasa a VIII-a). Adrian e căpitan al amintitului echipaj, iar Carmen, medaliată la recentul concurs «Expedițiile cutezătorii», ca autoare a unui apreciat jurnal.

Reporterul: **Poți să afirmi sus și tare că vacanța de-acum un an, cînd ați fost pentru prima oară cu corturile pe munte, a fost cea mai frumoasă din viața ta de școlar? Și de ce?**

Carmen: Pînă în vara trecută, nu știam cît pot să fiu de voinică. M-am mirat și eu! N-am mai fost cu copiii pe munte, în general sînt cam retrasă. Dar cred că o vacanță pe care-o petreci singur, e o vacanță ratată. Nu-i aprob pe aceia care se izolează. Cred că bucuriile vacanței trecute mi-au venit tocmai din petrecerea ei într-un grup de copii, cu activități complexe, noi, interesante.

Reporterul: **E recomandabil pentru un școlar să reia o bucurie în vacanța viitoare?**

Carmen: Cred că da. E bine să ne facem bucurii statornice, să nu bîjbîim fără rost, pierzînd timpul.

Reporterul: **Spune-mi, Adrian: crezi că este cazul să-ți faci un fel de planificare pentru perioada vacanței?**

— În vacanță nu trebuie atît să planifici cu precizie ceva — fiindcă vacanța noastră mai depinde și de părinți, de starea vremii și de atîtea altele — cît să-ți propui niște obiective mari — fără să le condiționezi strict de-o perioadă sau alta. Trebuie mereu să ai ce face cînd apar surprize în program. Dacă te... năpustești pe fotbal, vine o perioadă ploioasă și... ce faci? Trebuie să ai un **sistem de bucurii,** i-aș zice eu! Noi știm că în vacanță sînt și zile apăsătoare — uneori nici căldura prea mare nu-i bună. Dacă nu știi să le prevezi, să le rezolvi, se poate spune la sfîrșit c-ai avut o vacanță aproape plictisitoare.

Și e păcat să te plictisești în vacanță...

Dorința de bucurie

Pe Ionică Artimon din clasa a VII-a a Școlii generale din satul Ciușlea (tot județul Vrancea), l-am întîlnit pe malul Siretului. Era într-o hîrjoană duminicală, cu cei doi veri, Emil și Gheorghiță Stancu. zi frumoasă, cald, miroase a vacanță.

— Ionică, spune-mi drept, aștepți vacanța asta cu ușurare?

— Înțeleg eu unde bateți... dar să știți că eu nu stau prost cu învățătura! Însă îmi place să cutreier pădurea, să mă scald, să alerg. Ba chiar să stau așa, întins pe iarbă. E ceva rău în asta?

URAAAA...
VACANȚAA...
POMPILIU

— Nu, Ionică! Vacanța e odihnă și-n timpul odihnei ai voie să stai și-n mîini! Depinde însă dacă n-ai și altceva mai bun de făcut. Ai... necazuri cu părinții pe timpul vacanței?

— Nu, n-am. Dar cred că uneori exagerează și ei tot spunîndu-mi să mai pun mîna pe carte — mai ales în prima lună de vacanță. Dar mărturisesc că prin august, îndemnul lor îmi prinde bine.

— Ți s-a întîmplat vreodată să ratezi o vacanță?

— S-o ratez? Da de unde! Mă joc, pescuiesc, fac treabă acasă. Nu-mi place să stau degeaba, nu pot să stau. Fac multe lucruri, și totul cu plăcere. Eu nu-mi bat joc de vacanță plictisindu-mă, enervîndu-mă. În vacanță e foarte important cu ce sentiment intri și cît de puternic e acest sentiment! Dacă n-ai destulă dorință de bucurie în tine, nu merge.

Într-adevăr, bine-zis: «*dorință de bucurie*», voința de a te bucura. Cine intră în vacanță nedumerit, dezorientat, nehotărît, plictisit, moleșit, are toate șansele să o rateze.

...Și vorba lui Adrian: E păcat să ratezi o vacanță... mare păcat!

ILIE TRAIAN

Manualul vaca

practic

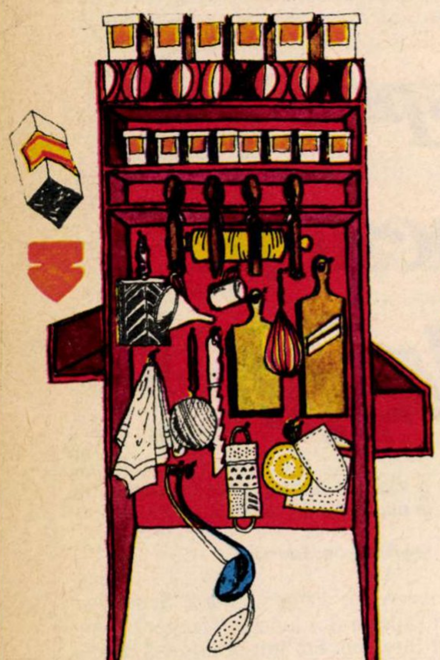

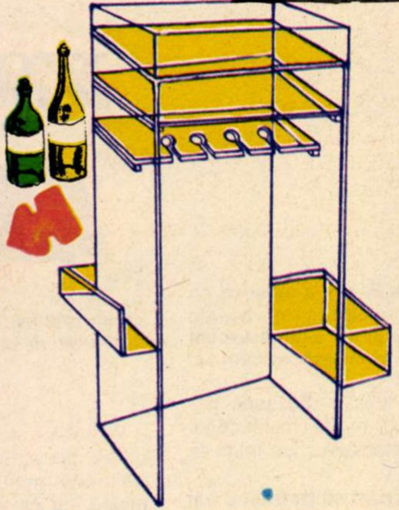

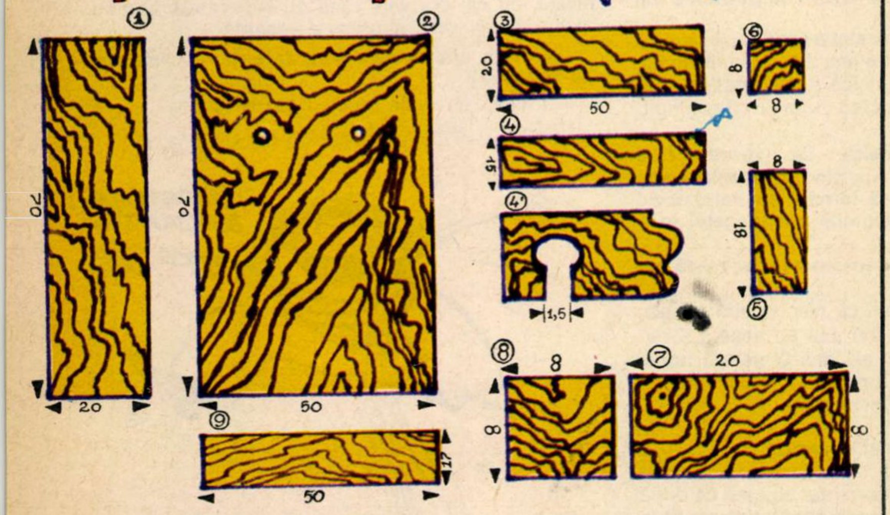

RAFT DE BUCĂTĂRIE

Material: *PAL, PFL sau placaj, tăiat conform dimensiunilor din desen. Tăiați nr. 1 de două ori; nr. 2 o dată; nr. 3, de două ori; nr. 4, o dată; nr. 5, de două ori; nr. 6, o dată; nr. 7, de două ori; nr. 8, de două ori; nr. 9, o dată.*

Execuție: *asamblați piesele după desen, cu clei. Tăiați la traforaj în piesa nr. 4 cele patru profiluri pentru linguri (vezi figura, 4). Bateți cuiele pentru obiecte pe fața interioară a piesei nr. 2. Aplicați piesa nr. 9. Vopsiți dulapul cu vopsea de ulei în culoarea dorită și decorați piesa nr. 9 (vezi desenul). Așezați obiectele în raft.*

Și, în sfîrșit, iată și un model de suport pentru vase pe care-l puteți construi nu numai pentru bucătăria de tabără, ci și pentru bucătăria voastră de acasă.

BUCĂTĂRIE DE TABĂRĂ

Pentru tabără un model pentru o bucătărie.
Peste schelăria din lemn aplicăm, drept acoperiș, o prelată de mașină, pînză de cort. Dacă folosiți pînza, construiți laturile exterioare foarte simplu: tot peretele îl strîngeți pe un rulou (A) pe care-l fixați sus cînd îl țineți deschis (B), îl închideți, fixîndu-l jos (C).

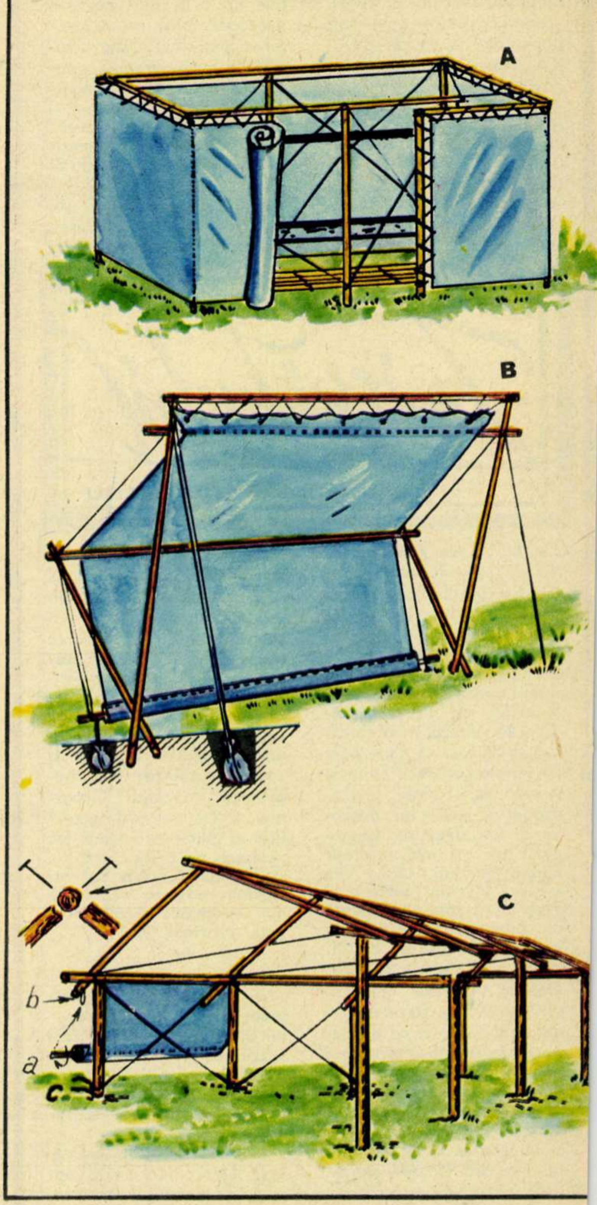

ENIGMA

O NOUĂ AVENTURĂ A CPT. DUMITRESCU

La cinematograf rula un film polițist de mare succes. Biletele erau epuizate de mult. Pe trotuar și în hol, forfotă mare. Un dute-vino de nedescris. La tot pasul se auzea: «N-aveți un bilet în plus?» Pionierul Radu și căpitanul Dumitrescu aflați de o jumătate de oră în mulțimea agitată, renunțară să-și mai toace gurile în zadar pentru găsirea a două bilete. Ceva îi pironise locului. Privirile lor se înfruntară.

— Ce zici, Radule, plecăm?

— Chiar acum cînd avem ocazia să vedem un spectacol «pe viu»?

— Deci, ai sesizat și tu? Atunci, «motor»! Știi care ți-e rolul. Vezi că «domnul» e adeptul teoriei «omului fără coadă», adică nu-i place să fie urmărit și știe să scape de urmăritori.

Radu o zbughi ștrengărește, pierzîndu-se în mulțime. Rări pașii. În timp ce-și băgă mîinile pînă la coate în buzunare, își zise: «Ia să vedem domnule cu ochelari fumurii, pentru ce ești matale agitat? Poate nu ți-a venit logodnica la întîlnire!»

Omul cu ochelari se retrăsese într-un loc dosnic, aprinzîndu-și o țigară. Trăsese cîteva fumuri, după care, cu piciorul, curmase viața țigării. Apoi se îndreptă către un individ, proptit de zidul din holul cinematografului. Radu prinse un schimb discret de priviri între cei doi.

— N-aveți un foc? întrebă tipul cu ochelari pe cel din hol. De cînd caut un bilet am aprins atîtea țigări încît am terminat chibriturile.

— Vi-l ofer pe al meu. Poftiți...

Omul cu ochelari fumurii, după ce-și aprinse un «Kent» înapoie imediat «binevoitorului» cutia cu mîna în care mai pîlpîia flacăra bețișorului, apoi se depărtă. Radu rămase perplex. Mimica lui se schimbă brusc, cînd îl văzu pe căpitan venind spre el, însoțit de omul cu ochelari. Ajungînd în fața individului din hol, căpitanul se adresă celor doi:

— Sînteți arestați! Acesta a fost ultimul schimb de mesaje între dumneavoastră...

Puteți răspunde cum s-a realizat schimbul de mesaje și ce greșeli a comis persoana cu ochelari fumurii?

Răspunsul în numărul viitor.

VALERIU IVAN

ȘFATUL MEDICULUI: *Cum ne ferim de TETANOS?*

Cunoscut și sub numele de «Fălcariță» — tetanosul este o boală infecțioasă cauzată de un microb denumit «bacil tetanic». În natură, acest microb trăiește peste tot sub formă de spori. Îl găsim în noroi, praf, obiecte ruginite, cotloane neaerisite, grajduri etc. Bacilii tetanici trăiesc în intestinele cailor, porcilor, vitelor cornute și uneori chiar în ale oamenilor aparent sănătoși. Împreună cu murdăriile de la animale, microbii pătrund în sol unde se transformă în spori pentru a putea rezista condițiilor de mediu (vînt, ploi, uscăciune etc.). Omul se poate infecta cu acești spori, numai în caz de rănire, julire, zgîrietură sau înțepătură cu obiecte murdare.

Boala începe cu contracția puternică a mușchilor masticatori (mestecători). Bolnavul simte o greutate din ce în ce mai mare la deschiderea gurii. Contracția prinde treptat și ceilalți mușchi ai feței, care dau bolnavului un aspect nenatural, așa-zisul «rîs sardonic». Încet-încet contracțiile cuprind toți mușchii corpului, ducînd la rigiditatea organismului. Rigiditatea este des întreruptă de accesele de convulsii dureroase. În timpul acceselor, bolnavul se îndoaie ca un arc.

Prevenirea tetanosului constă în injectarea imediată a serului antitetanic, ori de cîte ori o rană este atinsă cu praf, pămînt, zdrențe de haine, sau în cazul tuturor rănilor strivite. Același lucru se va face și în caz de julituri, înțepături, zgîrieturi, indiferent de cauza care le-a provocat. După injectarea serului antitetanic, rana va fi curățată, dezinfectată și pansată corect. Administrarea pe cale bucală a vitaminelor A, B și C ajută de asemenea organismului, la fel și alimentația bogată în calorii (carne, ouă, unt, brînzeturi, grăsimi etc.), întărindu-i rezistența.

Dr. Gh. M. Gheorghe

TABLETA LUI EMIL

ÎN TABĂRĂ

Nu spun o noutate afirmînd că tabăra este un lucru drag tuturor copiilor. Viața în aer liber, alături de alți zeci și zeci de colegi din toate colțurile țării, serbările, excursiile, focurile de tabără lasă amintiri de neuitat.

Cu toate acestea există și «specii rare» care se pricep să «facă praf» cele două săptămîni de tabără prin însăși comportarea lor. De pildă:

Preadeșteptul: *«Hă! Eu ce mai fac parale în tabăra asta că restul... Nu mă amestec cu ei!»*

Veșnicnemulțumitul: *«Patul e tare, mîncarea e grasă, soarele e prea fierbinte, apa e prea udă... Hotărît, nu-i de mine în tabără!*

Inimioarămoale: *«Mamăăă. mămicuțooo, tu care mi-ai promis că mergi cu mine și la armată... M-ai lăsat singur în tabăra asta... Vreau acasă!».*

Și cînd se întorc acasă, cei de mai sus n-au ce povesti. N-au văzut nimic, nu cunosc pe nimeni, nu și-au făcut nici un prieten, n-au cui scrie, n-au nici o amintire.

Se întîmplă uneori să plece laolaltă cîte 3–4 cunoscuți, să zicem: Gică, Mitică, Ionică și Costică. Cînd îi întrebi cum s-au distrat în tabără Gică zice: «M-am distrat cu Mitică, Ionică și Costică». Mitică: M-am distrat cu Gică, Ionică și Costică. Ionică: «M-am distrat cu Gică, Mitică și Costică». Și așa mai departe. Nici aceștia nu s-au ales cu nimic. S-au învîrtit unul după altul ca pisica după coadă.

Așa că, dragi prieteni, țineți minte: tabăra este locul unde puteți lega cele mai frumoase prietenii, unde puteți cunoaște copii din alte orașe și sate.

E în puterea voastră să realizați acest lucru!

emil

PE MARGINEA DISCUȚIEI CU CEI MICI

„Ce-aș face dacă aș fi mare ?"

Deși această întrebare pare ușoară, v-a dat totuși mult de gîndit după cum mi-au spus mulți dintre voi. Bucuria mea a fost însă nespus de mare cînd, din nenumăratele scrisori sosite la redacție, am constatat că imaginația voastră atît de bogată este dominată de sentimente frumoase față de tot ce vă înconjoară. Iată, de pildă, ce ne spun cîțiva colegi de-ai voștri din țară.

Ionel Brînzoi — Obîrșia Nouă, județul Olt. «... aș duce la cei doi poli soarele, aș opri toți vulcanii și în locul lor aș face grădini în care să se odihnească toți minerii...»

Nicușor Tălpeanu — Motru, județul Gorj. «Aș face ca o holdă să răsară, alta să crească și alta să pîrguiască».

Constantin Guran — Băbeni, Vîlcea. «Am un frățior mai mic pe care-l cheamă Cristi (are 4 ani și trei luni) și la întrebarea ta știi ce a răspuns? De va crește mare, ca tata, va construi un palat mare, pe care să-l vadă toți copiii din lume, iar pe vîrful turnului va desena un porumbel, ca simbol al păcii și al prieteniei.»

Luminița Angheloiu — Florești, comuna Țînțăreni, județul Gorj. «Eu, dacă aș fi mare, aș trimite în toată lumea un medicament care să prelungească viața tuturor oamenilor. Aș vrea ca toți oamenii să trăiască mai mult de 100 de ani».

Dan Bogolegan

Olguța
RĂSPUNDE

Mariana Ionescu — *Argeș. «Dragă Olguța, încă puțin și vacanța mare își va deschide porțile. Sînt trei luni de vacanță! Cum aș putea să-mi petrec timpul liber cît mai plăcut dar în același timp și util?»*

Mariana dragă, iată o întrebare pe care mi-au adresat-o multe dintre prietenele mele. Folosesc prilejul pentru a le răspunde tuturor. Eu, de pildă, mi-am făcut multe proiecte. Am 13 ani și la asemenea vîrstă mă gîndesc că e foarte potrivit să mă ocup și de gospodărie. Pot s-o ajut bine pe mama la cumpărături, să deretic eu singură prin toată casa și chiar să pregătesc desertul pentru masa de prînz, după rețetele pe care vi le-am dat și vouă. Îmi rămîne timp foarte mult ca să mă aplec asupra lecturilor mele preferate, asupra acelor cărți pentru care n-am avut răgaz în timpul anului școlar. Apoi mă voi bucura din plin de soare, de apă. Abia aștept obișnuitele întreceri de înot pe care le organizez împreună cu prietenele mele. Chiar dacă nu voi merge în tabără, voi pleca într-o excursie prin țară, împreună cu colegele din școala mea. Bineînțeles, voi participa cu plăcere la toate acțiunile de vacanță pe care le organizăm în detașamentul nostru.

Aștept cu nerăbdare să-mi povestiți și voi cum vă petreceți vacanța, la munte, la mare, în tabere, în excursii sau la bunici.

Olguța

ÎN ATENȚIA * EXCURSIONIȘTILOR

ANTRENAMENTUL

După cîteva ceasuri de mers pe jos, mai ales pe munte, excursioniștii neantrenați simt o mare oboseală în tot corpul și mai ales în membrele inferioare. A doua zi, senzația de oboseală a devenit o durere nesuferită în mușchi, uneori însoțită de stare febrilă, de lipsă de poftă de mîncare, somnolență etc... Toate acestea sînt efectele intoxicației cu acidul lactic ce s-a acumulat în țesutul muscular în urma efortului.

Pentru a preveni aceste neplăceri, excursionistul trebuie să înceapă un antrenament temeinic chiar și cu o lună înainte de data plecării. Antrenamentul va consta din marș pe drum neted, marș pe teren accidentat, marș forțat și alergare ușoară, întîi fără povară, apoi cu rucsacul în spate în care se pun diferite obiecte mai grele. După 15 zile de antrenament, conținînd elementele de mai sus, pot începe probe de escaladare fără rucsac sau cu rucsacul în spate folosindu-se fie neregularitățile terenului, fie lăzi, scări etc.

Foarte importantă este dozarea în timp a antrenamentului. În prima zi se vor afecta pentru marșuri cca 10—20 de minute, adăugîndu-se de fiecare dată cîte 5—10 minute pentru a nu se produce acumulări de acid lactic în țesuturi. Prima perioadă de antrenament (15 zile) poate atinge în final 2—3 ore. O dată cu începerea celei de a doua perioade (escaladările), se va repeta ciclul de timp întocmai ca și în prima perioadă de antrenament.

Între sfîrșitul antrenamentului și ziua plecării în excursie se vor păstra 2—3 zile de odihnă însoțită de antrenament foarte ușor.

Respectînd cele de mai sus, veți face față cu ușurință unui traseu oricît de dificil.

CUPA SPERANȚELOR

EDIȚIA A II-A LA MINIFOTBAL

În vacanța de vară a acestui an care va începe cît de curînd, Consiliul Național al Organizației pionierilor și Federația Română de Fotbal va organiza, în colaborare cu ziarul «Sportul» și revista «Fotbal», o amplă competiție de minifotbal dotată cu cupa «Speranțelor» ediția a II-a ce se va desfășura în perioada 15. VI — 15 VIII 1972 pentru echipele de străzi din orașe și municipii.

CINE PARTICIPĂ? Orice echipă de minifotbal înscrisă la casa pionierilor sau la consiliul orășenesc al Organizației pionierilor (pentru echipele din orașele care nu au case de pionieri) pînă la 15 iunie 1972 formată din pionieri și școlari născuți în anul 1960 și mai tineri.

CUM SE ALCĂTUIESC ECHIPELE? Pe bază de prietenie se vor constitui echipe de 20 de participanți care își vor alege un căpitan de echipă și un secund precum și un conducător din rîndul părinților, al U.T.C.-iștilor sau al unor sportivi fruntași.

Pe baza unui tabel de participare, căpitanul de echipă va înscrie echipa străzii primind un ecuson pentru a i se recunoaște autoritatea de ceilalți coechipieri.

CINE VA ARBITRA MECIURILE? Meciurile vor fi arbitrate de pionieri, școlari, U.T.C.-iști sau părinți. Și ei vor primi cîte un ecuson de arbitru.

STIMULENTE. Invitarea la finala competiției, ce se va desfășura în perioada 26. VIII — 1. IX. 1972 la Constanța, a echipelor din raza acelor Case de pionieri (sau consilii orășenești ale Organizației pionierilor) care și-au dovedit activitatea prin organizarea a cît mai multe echipe de minifotbal și au o activitate competițională cît mai lungă.

PREMII: Echipele evidențiate la etapa pe localitate vor fi stimulate cu diplome și alte premii. La etapa finală echipa cîștigătoare, va primi cupa «Speranțelor». Echipele și pionierii ce se vor evidenția vor primi diplome și echipament sportiv.

Așadar, dragi pionieri și școlari, discutați cu prietenii voștri pentru constituirea echipei, dați denumirea ei și înscrieți-vă la frumoasa și atractiva competiție organizată pentru voi în această vacanță. Succes!

ÎN NUMĂRUL VIITOR: REGULAMENTUL JOCULUI DE MINIFOTBAL
(pentru «Cupa Speranțelor»)

În semn de apreciere pentru frumoasele rezultate obținute în cele trei ediții ale Concursului «Expedițiile Cutezătorii» de către echipajul «Tulnic» de la Școala generală nr. 19 din Arad, Clubul Minitehnicus a oferit, pe lîngă Premiul special «Racheta cutezătorilor», acordat echipajului (un aparat de filmat) fiecăruia dintre cei 11 membri ai echipajului «Tulnic» cîte un aparat de fotografiat «Puova-Start».

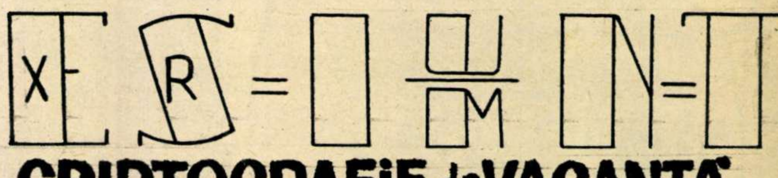

CRIPTOGRAFIE de VACANȚĂ

(2,7,4,4,2,5)

DORESC să CORESPONDEZE

Melania Anghel, clasa a VII-a, satul Păltiniș, comuna Gura Techii, județul Buzău; **Nicolae Farcaș**, clasa a VII-a, Covășint, nr. 241, județul Arad — radioamator; **Silvia Neacșa**, clasa VIII-a, satul Negoiești, comuna Dobreni, județul Neamț; **Georgel Arhip**, clasa a III-a, Tecuci, str. Galați nr. 5, județul Galați.

NU UITAȚI! NR. 24 AL REVISTEI «CUTEZĂTORII» UN NUMĂR SCRIS ȘI ILUSTRAT DE CITITORII EI.

Cutezătorii 23

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR. 1
OFICIUL POȘTAL 33 — BUCUREȘTI
Căsuța poștală 4132
Telefon 17 60 10 int. 1458

REDACTOR ȘEF
MIHAI NEGULESCU
REDACTOR ȘEF ADJUNCT
OVIDIU ZOTTA
SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE
IOAN DONCA
REDACTOR ARTISTIC
VINTILĂ MIHĂESCU
SECRETAR DE REDACȚIE
EMIL PETROVICI

ADMINISTRAȚIA: EDITURA SCÎNTEIA
TIPARUL C.P.C.S.
ABONAMENTELE, PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ.
CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE ÎNTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA», SERVICIUL IMPORT-EXPORT PRESĂ BUCUREȘTI — CALEA GRIVIȚEI NR. 64-66, P.O.B.-BOX 2001»

Misterul Roboților 11

DESENE: Radu Marian

REZUMAT: ISTEȚ ȘI INVENTIV ZLOP SE TRAVESTEȘTE ÎNTR-UN VERITABIL ROBOT, BA CHIAR ÎNTR-UN MEDIC-ROBOT. EL PĂTRUNDE ASTFEL ÎN REȘEDINȚA ROBOTULUI NEGRU, FĂRĂ SĂ ÎNTÎMPINE PIEDICI PREA MARI. CREZÎND CĂ E SINGUR, ZLOP SE NĂPUSTEȘTE SPRE TABLOUL DE COMANDĂ. VREA SĂ DICTEZE ROBOȚILOR GÎNDURILE LUI... ÎNSĂ ROBOTUL NEGRU INTERVINE CÎND ZLOP SE AȘTEPTA MAI PUȚIN...

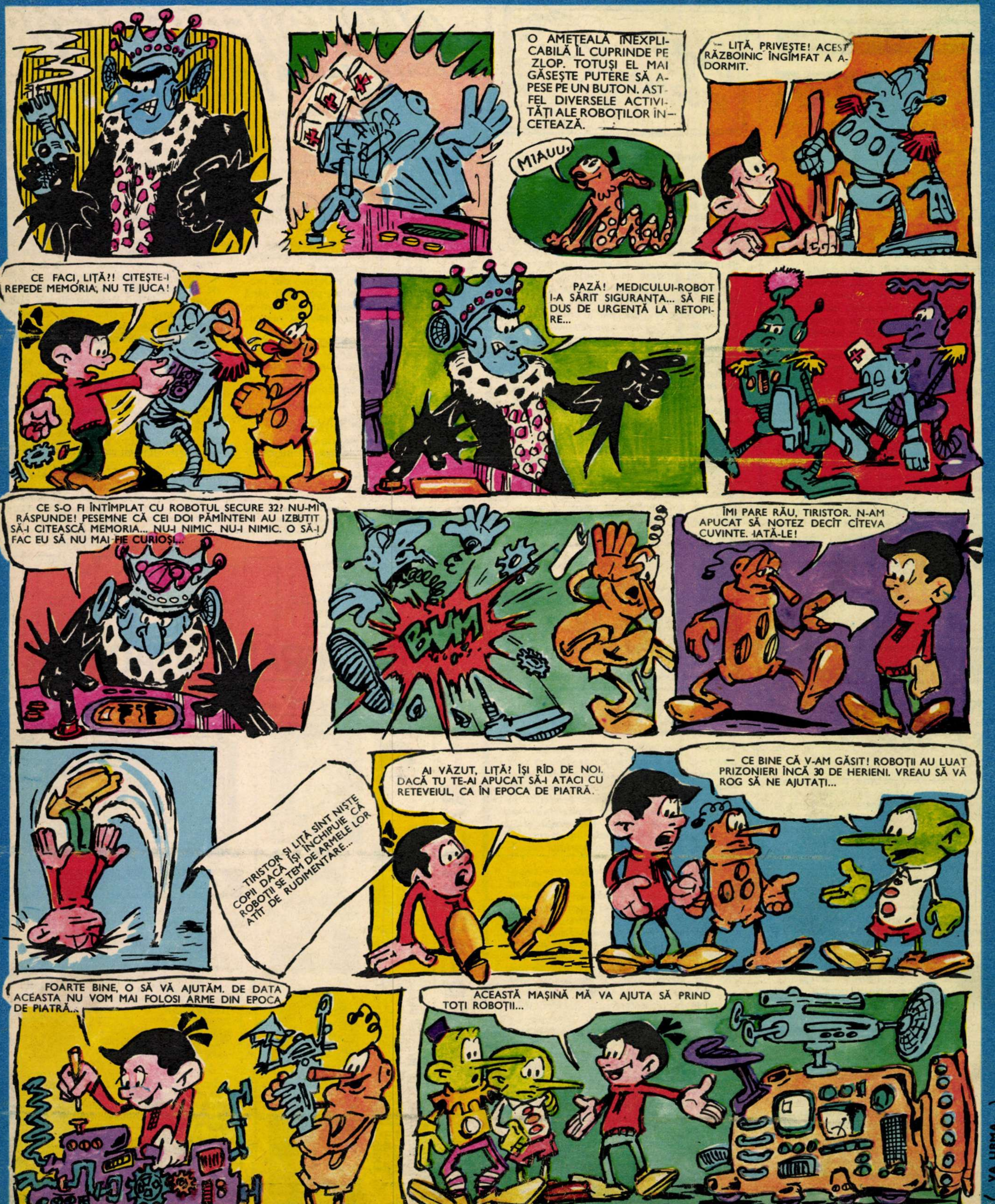
O AMEȚEALĂ INEXPLICABILĂ ÎL CUPRINDE PE ZLOP. TOTUȘI EL MAI GĂSEȘTE PUTERE SĂ APESE PE UN BUTON. ASTFEL DIVERSELE ACTIVITĂȚI ALE ROBOȚILOR ÎNCETEAZĂ.
MIAUU.
— LIȚĂ, PRIVEȘTE! ACEST RĂZBOINIC ÎNGÎMFAT A ADORMIT.
CE FACI, LIȚĂ?! CITEȘTE-I REPEDE MEMORIA, NU TE JUCA!
PAZĂ! MEDICULUI-ROBOT I-A SĂRIT SIGURANȚA... SĂ FIE DUS DE URGENȚĂ LA RETOPIRE...
CE S-O FI ÎNTÎMPLAT CU ROBOTUL SECURE 32? NU-MI RĂSPUNDE! PESEMNE CĂ CEI DOI PĂMÎNTENI AU IZBUTIT SĂ-I CITEASCĂ MEMORIA... NU-I NIMIC. NU-I NIMIC. O SĂ-I FAC EU SĂ NU MAI FIE CURIOȘI...
BUM
ÎMI PARE RĂU, TIRISTOR. N-AM APUCAT SĂ NOTEZ DECÎT CÎTEVA CUVINTE. IATĂ-LE!
TIRISTOR ȘI LIȚĂ SÎNT NIȘTE COPII DACĂ ÎȘI ÎNCHIPUIE CĂ ROBOȚII SE TEM DE ARMELE LOR ATÎT DE RUDIMENTARE...
AI VĂZUT, LIȚĂ? ÎȘI RÎD DE NOI. DACĂ TU TE-AI APUCAT SĂ-I ATACI CU RETEVEIUL, CA ÎN EPOCA DE PIATRĂ.
— CE BINE CĂ V-AM GĂSIT! ROBOȚII AU LUAT PRIZONIERI ÎNCĂ 30 DE HERIENI. VREAU SĂ VĂ ROG SĂ NE AJUTAȚI...
FOARTE BINE, O SĂ VĂ AJUTĂM. DE DATA ACEASTA NU VOM MAI FOLOSI ARME DIN EPOCA DE PIATRĂ...
ACEASTĂ MAȘINĂ MĂ VA AJUTA SĂ PRIND TOȚI ROBOȚII...

(VA URMA)

Biblioteca municipală
Tîrgu-Mureș

108

24

JOI, 15 IUNIE 1972,
ANUL VI (247),
16 PAGINI, 1 LEU

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

CU PRILEJUL ZILEI PIONIERILOR, CALDUROASE FELICITARI TUTUROR CITITORILOR!

Fotografie de CĂLIN CREȚU

CEI MAI TINERI ZIARIȘTI AI ȚARII,
CORESPONDENȚI AI REVISTEI
„CUTEZATORII", SEMNEAZA
ACEST NUMĂR.

actualități Cutezătorii

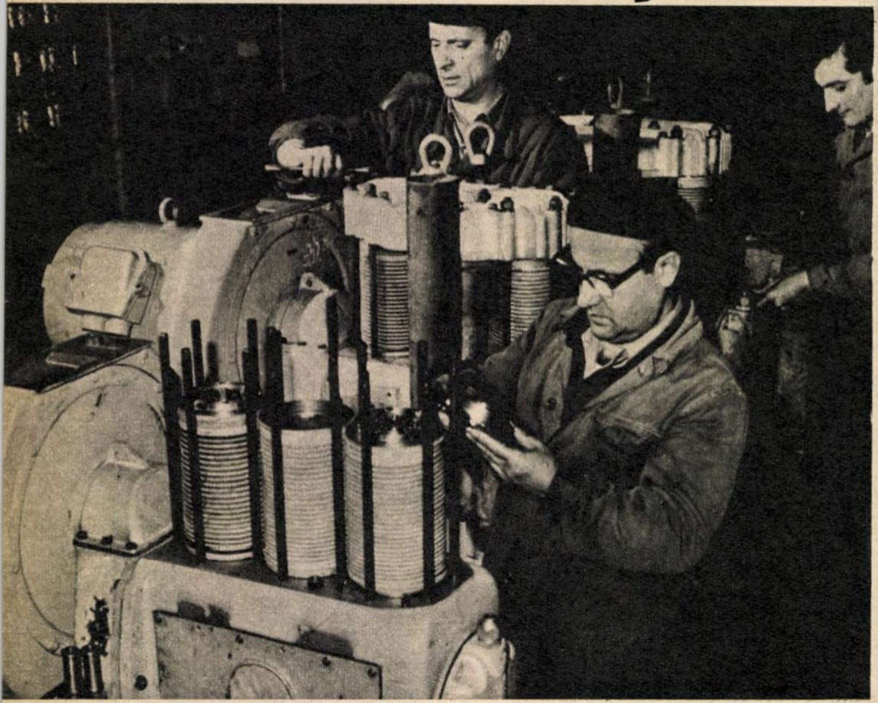

O imagine de la Uzinele «Timpuri Noi», din Capitală.

CINCINALUL ÎNAINTE DE TERMEN

- De la Combinatul de îngrășăminte azotoase din Piatra Neamț aflăm că întregul colectiv de muncitori de aici și-au propus ca planul de producție al fiecărei luni să fie realizat în numai 25 de zile.
- Muncitorii marelui Complex hidrotehnic de la Poiana Uzului doresc să termine construcția hidrocentralei cu un an mai devreme.
- De la Craiova, Galați, din numeroase fabrici și uzine din țară, de pe ogoare aflăm vești despre realizarea unor impresionante recorduri în muncă.

Sînt doar cîteva din miile de hotărîri, urmate de fapte, cu care comuniștii, oamenii muncii din întreaga țară vin să cinstească cele două evenimente de însemnătate istorică în viața partidului și poporului român — Conferința Națională a Partidului Comunist Român și sărbătorirea unui sfert de veac de la proclamarea Republicii. Trăim cu toții aceste momente de profundă efervescență creatoare, de muncă însuflețită pentru ca hotărîrea de a îndeplini prevederile cincinalului înainte de termen să se transforme în faptă. Acesta este obiectivul major al comuniștilor, al tuturor oamenilor muncii. Însuflețiți de un înflăcărat patriotism, de o înaltă conștiință muncitorească, ei au declanșat o impresionantă întrecere socialistă, o însuflețită competiție a calității și productivității, o bătălie cutezătoare cu timpul.

TELEGRAMĂ

COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

Consiliul Național al Organizației Pionierilor, în numele tuturor comandanților-instructori și cadrelor care muncesc cu pionierii, adresează conducerii partidului, Dumneavoastră personal, iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, cele mai calde mulțumiri pentru dragostea și grija ce o manifestați față de cea mai tînără generație a țării.

Convingerea că partidul vede în toți copiii patriei pe cei care mîine vor realiza proiectele sale, care sînt, totodată, ale întregului popor, ale progresului și prosperității României socialiste, ne investește necontenit cu sentimentul răspunderilor și îndatoririlor pe care le avem alături de școală și familie în educarea comunistă a pionierilor și școlarilor.

Vă asigurăm, iubite tovarășe secretar general, că acționînd în spiritul hotărîrilor celui de al X-lea Congres al Partidului Comunist Român, al însuflețitorului cuvînt ce ni l-ați adresat cu prilejul celei de a II-a Conferințe Naționale a Organizației Pionierilor ne vom strădui cu toată puterea și priceperea noastră să sporim contribuția Organizației Pionierilor la formarea și educarea tinerelor vlăstare ale țării.

Copiii patriei noastre socialiste, români, maghiari, germani și de alte naționalități sînt conștienți că viața lor fericită de azi, posibilitățile nemărginite ce le au de a învăța, viitorul luminos ce le stă în față le datorează luptei și muncii neobosite a comuniștilor, mărețelor înfăptuiri revoluționare ale poporului nostru condus de partid.

Investit cu atribuții și răspunderi sporite, în strînsă legătură cu procesul de neîntrerupt avînt pe care îl străbate azi întreaga viață social-politică și economică a țării, Consiliul Național al Organizației Pionierilor asigură conducerea partidului, pe Dumneavoastră, personal, tovarășe secretar general, că își va spori necontenit preocupările astfel încît Organizația Pionierilor să contribuie tot mai mult, prin mijloacele sale specifice, la opera de pregătire a copiilor pentru muncă și viață.

Vă asigurăm că pionierii patriei vor cinsti Conferința Națională a partidului și sărbătoarea aniversării Republicii prin fapte demne de încrederea de care se bucură, manifestîndu-și din plin sentimentele de dragoste și recunoștință profundă pe care le nutresc față de patrie și partid.

CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

PLENARA C.N.O.P.

Joi, 8 iunie, au avut loc în Capitală lucrările plenarei Consiliului Național al Organizației Pionierilor.

A participat tovarășul Mihai Gere, membru supleant al Comitetului Executiv, secretar al C.C. al P.C.R.

Alături de membrii Consiliului Național, la lucrările plenarei au luat parte reprezentanți ai Ministerului Educației și Învățămîntului, Consiliului Culturii și Educației Socialiste, comandanți-instructori, cadre care muncesc cu pionierii.

Plenara a dezbătut unele probleme ale vieții de organizație în lumina hotărîrilor celei de-a II-a Conferințe Naționale a Organizației Pionierilor, precum și stadiul pregătirii vacanței de vară a pionierilor și școlarilor și a adoptat planul de măsuri privind întîmpinarea Conferinței Naționale a partidului și a celei de-a 25-a aniversări a proclamării Republicii.

În cadrul lucrărilor a luat cuvîntul tovarășul Mihai Gere.

Într-o atmosferă de puternic entuziasm, participanții la plenară au adresat o telegramă Comitetului Central al Partidului Comunist Român.

RADAR Pionieresc

Din județul Botoșani, ca de altfel din toate județele țării, ne-au sosit nenumărate vești despre hărnicia și entuziasmul cu care pionierii, ori de cîte ori este nevoie, îi ajută la diferite treburi pe cei mari. Iată-i în aceste două fotografii, pe copiii din Nichiteni lucrînd la desecarea unor bălți de pe pășunea din apropierea satului (foto 1) și pe cei din Puțureni dînd o mînă de ajutor la prășitul sfeclei furajere (foto 2).

Printre numeroasele acțiuni desfășurate în unitatea de pionieri de la Școala generală nr. 1 din comuna Apele Vii, județul Dolj, se află și aceea dedicată ocrotirii naturii. Puieții plantați astă-primăvară în grădina din fața școlii și în jurul terenului de sport sînt întreținuți cu grijă. În fiecare zi, cîte un grup de pionieri aduc apă de la fîntînă, udă florile și pomii. Grădina din fața Căminului cultural, dat în folosință anul acesta, se află tot în grija harnicilor pionieri din comună.

În curînd vor începe marile și... micile excursii. Pînă una, alta, membrii cercului de turism de la Casa pionierilor din Năsăud au organizat o excursie de trei zile pe muntele Țibleș. Ajunși la poalele acestuia ei și-au organizat tabăra în corturi, apoi au pornit să realizeze scopul propus: marcarea traseului, urcînd pe valea Branului, Vîrful Bran, Vîrful Turcușescu, Vîrful Țibleș.

Întorși acasă, pionierii au hotărît să lucreze o hartă a Țibleșului cu traseul marcat.

Prima oră de vacanță

Într-o recreație, cineva a notat pe tablă: «Dacă vreți să-mi scrieți în vacanță, iată adresa mea» și alături a desenat o poartă de fotbal. Toți s-au înghesuit la tablă să-și scrie și ei «adresele» de vară.

În altă recreație, cineva și-a desprins orarul din maculator, a făcut din el un avion și l-a lansat cu entuziasm. Toți au început să lanseze astfel de avioane-orar.

În recreația următoare, cineva și-a strîns demonstrativ totul în servietă și a sigilat-o, simbolic, cu o bucățică de hîrtie. Toți s-au grăbit să-l imite, arătînd cît de bucuroși sînt ei că se termină școala și începe vacanța.

Apoi s-a încheiat ultima oră de curs și clopoțelul a sunat pentru ultima oară: vesel, jucăuș, îmbietor la alergătură. Dar, curios: nimeni nu s-a mișcat din bancă! Vacanța începuse de zece secunde și totuși nu se arătau doritori să plece! Servietele erau bine închise, pe tablă se răsfățau proiectele de vacanță, dar băieții se uitau unii la alții și nu se îndurau să spună «la revedere» tablei roase de vreme și de formule matematice, dulapului cu instrumente de fizică, hărții pe care de atîtea ori căutaseră un rîu sau un arhipelag. Tovarășa îngrijitoare deschise de cîteva ori ușa, mirîndu-se că încăperea n-a fost încă părăsită. Pe urmă a intrat tovarășul diriginte și s-a așezat și dînsul într-o bancă. Vacanța începuse de zece minute, dar nimeni nu se hotăra să plece. Un băiat se gîndea că în această clasă reușise, pentru întîia oară în viața lui de elev, să încheie un trimestru cu media 10 la matematică. Altul își amintea cum, timp de două luni de zile, toată clasa și toți profesorii se ocupaseră în mod special de el, deoarece era atît de timid încît nici atunci cînd învăța bine nu-și putea stăpîni emoția, uitînd tot și luînd note slabe. Acum, rîdea de acele șovăieli, știind că le-a învins și că în carnetul lui de note alta e priveliștea. Un al treilea ținea să povestească pentru a suta oară cum reușise detașamentul lor să cîștige și cupa la fotbal, și titlul de cea mai harnică brigadă de muncă patriotică. «A fost un trimestru de aur, de fapt tot anul școlar a fost de aur, și cred că anul viitor să fie și mai grozav» spunea un al patrulea. Iar tovarășul diriginte zîmbea uitîndu-se la ceas și văzînd că a și trecut o oră de vacanță.

OVIDIU ZOTTA

Salutul Consiliului Național al Organizației Pionierilor, cu prilejul Zilei pionierilor

Dragi pionieri,

Sărbătorim şi în acest an, cu dragoste şi însufleţire, alături de întregul popor, una dintre cele mai frumoase zile ale copilăriei voastre fericite — Ziua pionierilor. Prilej de bilanţ al unui an bogat în realizări la învăţătură, în activitatea pionierească desfăşurată în grupe, detaşamente şi unităţi, această zi festivă este puternic marcată de învăţămintele desprinse din Plenara C.C. al P.C.R din noiembrie 1971, precum şi din lucrările celei de a II-a Conferinţe Naţionale a Organizaţiei Pionierilor. Aşa cum arăta tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Consiliului de Stat, Organizaţia pionierilor «este o valoroasă şcoală de plămădire a celor mai nobile trăsături morale ale personalităţii: cinstea, demnitatea, respectul faţă de muncă, mîndria patriotică, spiritul internaţionalist, generozitatea şi dăruirea pentru interesele poporului, exigenţa şi spiritul revoluţionar, comunist».

Răspunzînd chemării C.N.O.P. din iulie 1971, precum şi îndemnului unităţii de la Şcoala generală nr. 56 din Bucureşti, voi, pionierii, aţi înscris în cartea de aur a Organizaţiei noastre numeroase fapte de devotament civic şi de patriotism înălţător, care fac cinste purtătorilor cravatelor roşii cu tricolor. În fabrici, şantiere, pe ogoarele patriei, în microfermele şcolare, în sate şi oraşe, aţi participat fiecare după puterile voastre, dar din toată inima, la numeroase acţiuni de interes obştesc, dovedind prin fapte hărnicia, devotamentul şi patriotismul vostru fierbinte. Alături de fraţii voştri mai mari, aţi luat parte cu entuziasm la importantele acţiuni politico-educative prilejuite de sărbătorirea Semicentenarului Uniunii Tineretului Comunist care, sub conducerea Partidului Comunist Român, încă din anii ilegalităţii a dat dovadă de un înălţător eroism, în lupta pentru libertatea poporului nostru, pentru socialism.

Dragi pionieri,

În aceste zile, întregul nostru popor închină succesele sale unui eveniment de o deosebită importanţă în viaţa patriei noastre — Conferinţa Naţională a Partidului Comunist Român. Tot în acest an, se sărbătoreşte cea de a 25-a aniversare a proclamării Republicii, prilej de trecere în revistă a măreţelor realizări obţinute de către poporul muncitor, sub conducerea comuniştilor, pe drumul construirii societăţii socialiste multilateral dezvoltate. Aceste două evenimente remarcabile în viaţa poporului vor fi întîmpinate şi de voi, pionierii, cu noi realizări în activităţile pe care le desfăşuraţi în detaşamente şi unităţi, în cercurile tehnice şi ştiinţifice, în acţiunile cultural-artistice şi sportiv-turistice, în cele de pregătire pentru apărarea patriei.

Ţara întreagă vă aşteaptă în zilele însorite ale vacanţei, să-i străbateţi minunatele meleaguri în cîntec, joc şi voie bună, prin drumeţii şi încîntătoare expediţii de vajnici cutezători. Veţi cunoaşte, cu acest prilej, munca harnică şi însufleţită a părinţilor şi fraţilor voştri, pentru a face scumpa noastră patrie mereu mai puternică, mai frumoasă, mai bogată. Vacanţa, cu şiragul ei de bucurii, va fi, sîntem convinşi, şi un fericit prilej de a cinsti legămîntul pionieresc prin fapte demne de viitori comunişti, fiecare pionier străduindu-se să contribuie, pe măsura puterii şi priceperii sale, la opera de înflorire şi dezvoltare a României socialiste.

Dragi pionieri,

După un an de activitate rodnică, în care v-aţi străduit, prin tot ce aţi înfăptuit, să urmaţi exemplul glorios al comuniştilor, vă urăm multă sănătate şi bucurie, succese tot mai mari de-a lungul nenumăratelor şi însoritelor drumuri pe care vacanţa le deschide în faţa voastră. În excursii şi drumeţii, în tabere la munte şi la mare, în acţiunile de muncă patriotică pe care le veţi desfăşura, să dovediţi că ştiţi să preţuiţi aşa cum se cuvine dragostea fără margini pe care v-o poartă poporul şi Partidul Comunist Român.

Adresăm, cu acest prilej, calde mulţumiri şi felicitări pornite din inimă educatorilor voştri, învăţători şi profesori, comandanţi-instructori care, cu devotament, răbdare şi pasiune, cu pricepere şi dăruire, vă sprijină mereu în munca voastră de zi cu zi, ajutîndu-vă să daţi vieţii pionereşti un conţinut educativ bogat, s-o puneţi în slujba patriei şi a poporului.

De Ziua pionierilor, Consiliul Naţional adresează calde felicitări celor aproape 2 000 000 de pionieri, comandanţilor-instructori, activiştilor Organizaţiei, precum şi tuturor celor care, prin activitatea lor, contribuie la educarea celor mai tinere generaţii din patria noastră.

Foto: GH. VINTILĂ

La PORȚILE DE FIER

Este un loc unde rog pămîntul să lase muntele în locul cuvenit, înrădăcinat de veacuri și milenii în sînul lui; împrospătat la suprafață de ierburi cu flori, de păduri cu animale sălbatice, cu păsări care zboară lin și liber între cer și pămînt, între cer și apă — peste Dunăre, la Porțile de Fier.

Aici, acum șapte-opt ani, văzduhul vibra din sute și mii de corzi, ca o vioară nouă — ca o vioară albastră... Astăzi, un braț uriaș a descris o Mare adînc înfiptă în munte — în fața barajului înalt de beton și fier, ridicat de oamenii României și oamenii de pe celălalt mal, oamenii Iugoslaviei.

Aici oamenii își dau din mînă în mînă, Puterea...

Aici fluviul Dunărea și arcul Carpatic și-au găsit rostul adevărat pe lume.

Aici apa și muntele își dau mîna, Puterea — Lumina.

Văzduhul vibrează acum din sute și mii de corzi, ca o vioară nouă — ca o vioară albastră, care cîntă un cîntec nou al biruinței mari.

Singure, cuvintele mele nu pot spune totul...

FORCA FRANCISC IOSIF,
Liceul «Matei Basarab»,
București

CUTEZATORUL

PION

IN FIECA

Ca urmare a apelului nostru de a semnala fapte pionierești demne de titlul «Cutezătorul», la redacție s-a primit o bogată corespondență.

Procedîndu-se la verificarea datelor, obținîndu-se avizul și recomandarea din partea școlilor, a consiliilor județene respective ale Organizației pionierilor, conducerea C.N.O.P. a aprobat propunerea redacției de a se conferi

Elogiu faptei pionierești

A fi curajos, cinstit, cutezător, a acționa rapid, cu pricepere și abnegație oriunde este nevoie de tine, sînt trăsături cuprinse în însăși calitatea de pionier. Sîntem fericiți ori de cîte ori avem prilejul de a decerna, pentru exemplare fapte pionierești, insigna și titlul «Cutezătorul» copiilor care se disting prin comportarea lor în împrejurări excepționale, dovedind profund patriotism, grijă față de avutul obștesc, o atitudine atentă față de cei din jurul lor.

Despre multe asemenea fapte luăm adesea cunoștință din corespondențele sosite pe adresa revistei voastre «Cutezătorii». Ele sînt grăitoare pentru înaltele însușiri morale ale pionierilor, demni urmași ai comuniștilor. Anul acesta, în preajma Zilei pionierilor, se decernează un număr de titluri «Cutezătorul» chiar la recomandarea redacției, ca urmare a propunerilor voastre.

Paginile de față sînt dedicate acestor pionieri și faptelor lor. Sînt copii ca și voi care, nu mă îndoiesc, ați fi procedat întocmai ca ei, dacă v-ați fi găsit în împrejurări asemănătoare. Bucuria noastră este cu atît mai mare cu cît despre faptele celor distinși cu această ocazie am aflat din scrisorile trimise de către pionierii-corespondenți.

Îi felicităm cu căldură pe toți noii purtători ai titlului «Cutezătorul», însemn al fermității, curajului și spiritului de inițiativă. Aceleași felicitări tinerilor reporteri.

Tuturor, vă doresc o vacanță rodnică și frumoasă, bogată în fapte de seamă, demne de titlul de pionier, de cutezător.

VIRGILIU RADULIAN,
președintele C.N.O.P.

CONSTANTIN OCNEANU

Incendiul

Vreau să vă aduc la cunoștință o întîmplare al cărei erou a fost cel mai bun prieten al meu, CONSTANTIN OCNEANU, elev în clasa A IV-A la Liceul Roznov. Dar mai bine să-l las pe el să povestească:

«În ziua de 14 martie a.c., la ora 12,30, mergînd spre școală, pe un drum lăturalnic, am văzut că la o căsuță izolată ieșea fum pe ușă. Apropiindu-mă, am văzut că ardea și acoperișul. Am alergat repede la locul cu pricina, am strigat «ajutor»! dar n-a venit nimeni. Atunci mi-am lăsat ghiozdanul cu cărți în curte și am intrat în casă.

Acolo se afla un bătrîn de vreo 75 de ani, pe nume Bîrsan Ion, care fiind paralizat, se străduia zadarnic să iasă afară. Soția era plecată după cumpărături. Nu era nici o clipă de pierdut. L-am ridicat — bătrînul era aproape leșinat — și am reușit să-l scot în curte. Am strigat la un vecin care a alergat să dea telefon la pompieri. Iar eu am luat o găleată cu apă și am aruncat pe acoperiș. Cu foarte mare greutate am stins o parte din foc. O echipă de muncitori care lucrau pe calea ferată, puși în alarmă, au stins apoi definitiv focul. La sosirea pompierilor, primejdia era deja înlăturată. Cînd soția bătrînului a revenit, mi-a mulțumit».

Eu cred că acest elev curajos și foarte bun la învățătură merită să i se atribuie insigna «Cutezătorul» iar fapta lui să fie cunoscută de către toti cititorii revistei «Cutezătorii».

NECULAI TOMA,
cl. a IV-a A, comandant de grupă,
Liceul Roznov, județul Neamț

CECILIA BĂJAN

MARIN BĂJAN

Frații Băjan

Apa gîrlei noastre vuia necontenit. Soarele de pe cer zîmbea. Copiii făceau baie. Eu și fratele meu, Marin, prindeam pește «la abator», așa i se spunea tubului de ciment prin care curgea apa. Deasupra tubului era un pod. Nu exista nimeni prin apropiere în afară de noi doi și cîțiva copii mai mici, printre care se afla și un băiețel în vîrstă de 4 ani pe nume Petre Anghel.

Iată cum s-au întîmplat lucrurile. Copiii se urcau pe mal și de acolo săreau în apă. Deodată, Petre alunecă și căzu. Neștiind a înota, începu să strige după ajutor. Din pricina țipetelor celorlalți, nu puteam auzi chemările de ajutor ale băiețelului. Însă, prin iureșul acela de apă am zărit, ca printr-o sită, pe băiețel zbătîndu-se și pe ceilalți copii mai mici care țipau îngroziți. Noi eram la o depărtare mare, dar trebuia cu orice preț să-i venim în ajutor. Și vă dați seama cît de greu era să înoți prin apa învolburată spre copil. În sfîrșit, după cinci minute am reușit să ajungem lîngă el. Abia mai putea da din picioare. Făcînd eforturi mari și cu dorința în suflet de a scăpa un copil de la moarte, am reușit să-l scoatem la mal. Bietul de el, era umflat de apă. În grabă, fratele meu și-a luat hainele, le-a strîns și i le-a pus sub spate. Apoi l-am apăsat pe abdomen. După zece minute și-a revenit.

Salvat de frații pionieri: Cecilia Băjan, clasa a VII-a B, și Marin Băjan, clasa a III-a A, comuna Fulga de Jos, județul Prahova.

Întîmplare relatată de
CECILIA BĂJAN

IIER

RE CLIPA

titlul, diploma şi insigna «Cutezătorul», pentru fapte deosebite, pionierilor: Constantin Ocneanu, fraţii Cecilia şi Marin Băjan, Ana Manole, Tudorel Şerban, Elisabeta Dănilă, prezentaţi în paginile de faţă, precum cutezătorilor Sanda Nistorescu, Robert Lungu, Ionel Apetrei, Mihai Lühr, Mihu Traian.

Vacanţa constituie un minunat prilej de a vă dovedi curajul, cinstea, perseverenţa. În fiecare lună, revista va publica asemenea grupaje, cuprinzînd fapte pionierești deosebite, ale voastre, ale colegilor voştri. Cele mai frumoase dintre aceste fapte vor fi distinse cu titluri, insigne şi diplome.

Ca şi de astă dată, eroii faptelor semnalate vor fi distinşi cu titlul, diploma şi insigna «Cutezătorul», iar corespondenţii care ni le-au adus la cunoştinţă vor primi legitimaţia de corespondent special şi insigna revistei «Cutezătorii».

Aşteptăm corespondenţele voastre însoţite de fotografia eroului (pentru revistă) şi a reporterului (pentru carnetul de corespondent special).

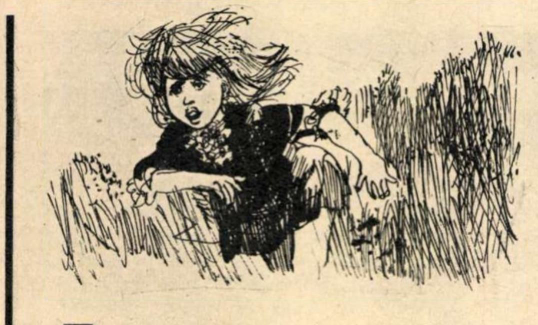

La graniţă

Sat cu stuf, plopi şi sălcii. Sat de pescari.

Într-una din zile, la mica şcoală de aici a avut loc o festivitate pe cît de simplă, pe atît de impresionantă. Comandantul pichetului de grăniceri, un om între două vîrste, cu faţa aspriță de vînt, a prins pe bluza imaculată a pionierei Ana Manole, insigna «Pentru merite în paza frontierei». Pioniera, o fetiță nu prea răsărită, elevă în clasa a IV-a, cu cosiţe blonde, pironise ochii în pămînt, cu obrajii îmbujoraţi de emoţie. Văzînd-o acolo, în curtea şcolii, mică şi timidă, n-ai fi crezut-o capabilă de fapta cutezătoare din ajun. ...Întunericul căzuse de-a binelea. Satul adormise. În acest răstimp, un individ trecut de prima tinereţe sări pe mal şi se scutură de apa rece. După ce-şi redobîndi puterile, se năpusti spre prima colibă ce-i ieşi în cale. Apăsă pe ivărul de la uşă şi intră înăuntru cu băgare de seamă. Coliba nu era părăsită. La vederea lui, o bătrînă scoase un strigăt de spaimă. Ţipătul răzbi în odaia vecină, făcînd-o să sară din pat, buimacă încă de somn, pe Anuţa. Fetiţa se apropie tiptil de uşa întredeschisă. Trase cu urechea. Necunoscutul cerea mîncare, bani, haine de schimb.

«Nu-i nici o clipă de pierdut» — îşi spuse Anuţa. Omul acela nu venise cu gînd curat. Cu inima cît un purice, Anuţa se strecură uşor afară.

Alerga de-i sfîrîiau călcîiele spre pichet. Nu se mai temea de viaţa ei, ci o îngrijora soarta bunicii. Fuga i se înteţea. Ce-i drept era iute de picior, îi bătea şi pe băieţi la fugă, dar ca acum nu mai fugise niciodată. Era o fugă în care o simplă ezitare putea să fie plătită cu viaţa bunicii.

Deodată răzbi din stuf, ca o detunătură, somaţia: «Stai!» Rămase pironită locului, fără vlagă. Vocea care o speriase se îmbună însă ca prin farmec. Ostaşul se ridică, o mîngîie pe părul mătăsos şi-o întrebă surprins: «A, tu erai, Anuţa? Ce-i cu tine de-alergi la miezul nopţii aşa desperată. I s-a făcut rău bunicii? Alergi la dispensar?»

Fetiţa se linişti. Ostaşul care-o oprise îi va salva bunica. Tot el, soldatul Gheorghe Strîmbeanu, în timpul inundaţiilor de acum doi ani, cînd puhoiul se ridicase pînă la streaşina casei şi ele se urcaseră pe acoperiş, venise cu o şalupă şi le salvase.

Îl informă în grabă pe grănicer de cele întîmplate. Acesta sparse în văzduh o rachetă multicoloră. Pichetul se alarmă, sergentul Ion Albu cu o grupă de grăniceri se îndreptă în goană spre coliba din viroagă şi-l prinseră pe infractor. Anuţa îşi strînse în braţe bunica, fericită şi-l sărută pe obraz pe soldatul Gheorghe Strîmbeanu care le salvase viaţa a doua oară...

Aceasta este povestea adevărată a micuţei grănicere, cutezătoarea ANA MANOLE.

TRAIAN DUMITRESCU

TUDOREL ŞERBAN

Salvatorul

Toamna aduce cu ea mulţi pescari dar şi mulţi vizitatori pe malurile Dunării.

Într-o sîmbătăt de început de toamnă, elevul ŞERBAN TUDOREL din clasa VI-a C, Şcoala generală 29 Galaţi, a salvat viaţa unui copil de vreo 10 ani. Stînd la pescuit a văzut o familie formată din trei persoane: tatăl, mama şi o fetiţă. La un moment dat, fetiţa se suie pe un ponton dar... cade în apă! Pescarul nostru, Tudorel, s-a aruncat în apă. A apucat-o pe Adriana de păr şi, cu mare greutate a adus-o la mal. Părinţii fetei erau uimiţi de curajul lui Tudorel. Mama fetiţei scoate din poşetă o hîrtie de o sută şi i-o întinde băiatului. El se uită mirat la femeie şi zice: «Pentru ce? Pentru că v-am salvat fetiţa? Oricine era în locul meu n-o lăsa pe Adriana să se înece şi eu am alergat s-o salvez pentru că sînt pionier şi mi-am făcut datoria de pionier».

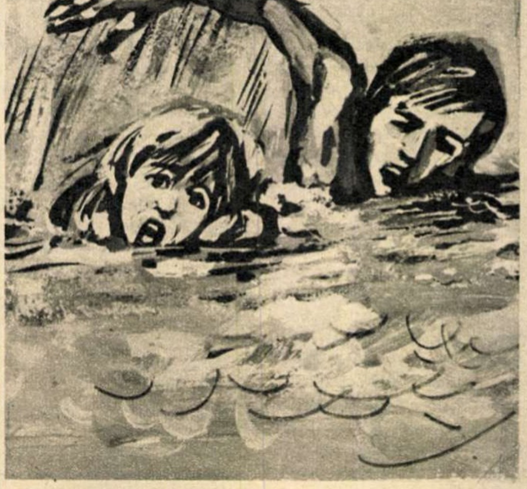

Corespondent: COSTEL GUŢĂ,
Galaţi

ELISABETA DĂNILĂ

Dani

Era o după-amiază caldă şi frumoasă.

Orele de curs se terminaseră. Mă înţelesesem cu colega mea de bancă, Doina, să mă duc la ea să ne jucăm. Înainte de a pleca am auzit că un băieţel de vreo trei ani şi ceva din blocul meu s-a pierdut.

M-am jucat pînă seara. Pe la ora 20,30, am plecat. În dreptul cofetăriei m-am întîlnit cu trei băieţi. Unul din ei ducea un băieţel mai mic în braţe. Cînd s-a apropiat, am văzut că băieţelul cel mic era cel care se pierduse. Atunci l-am întrebat:

— Daniel, ce cauţi pe aici la ora asta?

El nu ştia ce să răspundă. L-am luat ca să-l aduc acasă. Cei trei băieţi au răsuflat uşuraţi.

— Uff! în sfîrşit, l-a găsit cineva, că de cînd îl cărăm cu noi.

L-am luat în braţe şi am plecat spre casă. Atunci l-am întrebat:

— De ce ai plecat Dani, de acasă?

— Am plecat să-l caut pe Marian al meu — răspunse el. Marian era fratele său. Am ajuns acasă cu chiu cu vai, şi apoi l-am dus la el acasă. Am sunat şi nu mi-a răspuns nimeni. Atunci l-am adus la mine acasă. O vecină de la etajul de deasupra a venit să-mi spună să mă duc după mama lui Dani, care era desperată şi plecase să-l caute.

Am coborît scările şi am luat-o la fugă spre complex. Mama lui Daniel nu era la complex. Am luat-o spre miliţie şi în drum mă întîlnesc cu fratele lui Daniel — Marian — şi-i zic:

— Mama ta nu e la miliţie?

— Nu, răspunse el, nu e la miliţie.

— Dar cum s-a pierdut Dani? Şi-ncepe să-mi povestească:

— Azi de dimineaţă am ieşit cu Dani afară. La ora 12, cînd toţi copiii au intrat în casă, el nu a vrut să meargă sus şi a rămas afară. Cînd a plecat tăticu, pe la douăsprezece şi ceva, Dani era afară. Cînd am plecat eu la şcoală am aflat că Dani a dispărut. Am plecat cu fratele meu şi mămica să-l căutăm.

A doua zi de dimineaţă a venit mama lui Dani şi mi-a mulţumit că îl găsisem pe Dani. M-am bucurat şi eu de bucuria ei.

Această zi din viaţa mea de pionieră nu o voi uita niciodată.

Corespondent: ELISABETA DĂNILĂ,
Bucureşti

PAGINI REALIZATE
DE SUBREDACȚIA
PIONIEREASCĂ
DIN CADRUL
ȘCOLII GENERALE NR.
Petrila

REVISTA „SPRE ÎNĂLȚIMI"
EDITATĂ DE TINERII
CRONICARI AI PETRILEI,
A OBȚINUT
PREMIUL SPECIAL
„CUTEZĂTORII"
LA CONCURSUL
REVISTELOR ȘCOLARE,
ORGANIZAT ÎN CINSTEA
SEMICENTENARULUI UTC

Petrila,
LEAGĂNUL COPILĂRIEI MELE

Petrila — oraș minier pe harta țării, cu rezonanțe istorice în care răsună glasul ferm al greviștilor din 1929 — este orașul meu natal. Mi-e dragă denumirea, mi-e dragă așezarea, mi-s dragi împrejurimile cu munți falnici înzăpeziți, cu pădurile nesfîrșite care umbresc culmile, cu Jiul vijelios care se rostogolește în sunet aspru, mineresc sau în șoapte dulci de doină momîrlănească. Petrila mea este o veche așezare ciobănească, cum ne-o descrie în paginile romanului «Nedeia din Poiana Miresei» scriitorul Nicolae Deleanu:

«Așezată la poalele munților Roșia și Leșia, Petrila era ultima aflare omenească din cotul de miazăzi și răsărit al Țării Hațegului de Jos, aproape de izvoarele Jiețului».

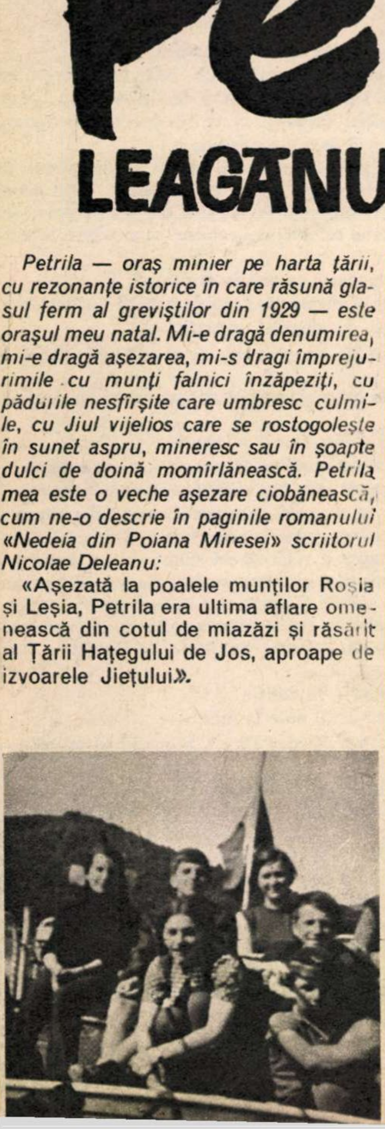

«Altădată, Petrila fusese «sat bătrînesc». Așa se numeau pînă acum o jumătate de veac cele cîteva sate care, răsfirate prin munți greu de pătruns, duceau o viață de capul lor, adică se conduceau singure, după un străvechi obicei al pămîntului, fără nici un amestec al împărăției sau domniei».

Au trecut mulți ani de-atunci! Evenimentele s-au succedat și-au adus după ele înnoiri și transformări. A venit și 23 august 1944, care a inaugurat o nouă eră în viața poporului nostru.

Vechea mea Petrilă și-a păstrat locul ei — la poalele munților Parîng, Roșia și Leșia — dar în alte dimensiuni, cu alt ritm de viață, cu alte perspective de viitor. Astăzi, orasul Petrila — o mărgică din șiragul așezărilor miniere din Valea Jiului, este o localitate deosebit de importantă pentru economia națională. Harnicii mineri petrileni extrag zilnic tone de cărbune care, încărcat în trenuri nesfîrșite, iau drumul marilor combinate ale țării. Munca părinților noștri care lucrează în adîncurile pămîntului se înfrățește cu a tuturor, de pe toate plaiurile românești, dînd un nou chip țării, acela al fericirii și bunăstării.

La Petrila s-a construit o spălătorie și o uscătorie modernă, o instalație de concasare a sterilului, o stație trafo, o stație de turbocompresoare, noi depozite de carburanți și ciment. Pentru epurarea apelor industriale care se deversează în Jiu s-a pus în funcțiune o instalație cu filtre — presă, s-a modernizat transportul cărbunelui și prepararea lui.

Grija pentru sănătatea populației se manifestă atît în subteranele minei, cît și la suprafață, în policlinici și spitale, unde muncesc și stau de strajă medicii în halate albe. Iar noi, copiii, ne bucurăm de un liceu și școli generale de 10 ani, care s-au construit recent, lăcașuri de cultură în care ne desfășurăm activitatea, ne îmbogățim cunoștințele și sufletul cu acea «învățătură sufletească» despre care a vorbit scriitorul M. Sadoveanu.

Pentru copiii mici, au luat ființă grădinițe și un cămin de zi. Aici, la orice oră din zi întîlnești cîntec, joc, voie bună, priviri senine în care se oglindește bucuria unei copilării fericite.

Pentru recreerea oamenilor muncii s-a construit un club cu diferite sectoare: bibliotecă, cinematograf, sală de balet, săli de sport. Apoi, vara, stadionul de la marginea orașului și ștrandul răsună de chiotele copiilor, de bucuria vacanțelor trăite din plin.

Mi-e dragă Petrila cu fața ei nouă, cu blocurile trufașe care-și înalță liniile zvelte spre soare, dar mi-e dragă și vechea colonie minerească, cu căsuțele ei uniforme pe care s-a depus praful de cărbune, în care s-au născut și au trăit bunicii și străbunicii mei, în care au răsunat cuvintele aspre de protest și revoltă muncitorească, în care au pătruns pentru prima dată razele fierbinți ale acelui 23 August eliberator. Totul-totul îmi este drag pe-aceste plaiuri vechi, îmbrăcate în haină nouă, țesută de oamenii harnici, dragi îmi sînt colegii zburdalnici, dascălii mei buni și drepți, dar mai presus de toate mi-e dragă școala, cu sălile ei luminoase, școala — a doua mea casă părintească, care mi-a legănat șase ani din șirul luminos al copilăriei mele.

MELANIA MARINEȚ,
cl. a VII-a A

EXPEDIȚIA TURISTICĂ PIONIEREASCĂ A ȘCOLII GENERALE NR. 1, PETRILA–HUNEDOARA, DISTINSĂ CU DIPLOMA ȘI FANIONUL DE ONOARE «SFINXUL CARPAȚILOR» —1970.

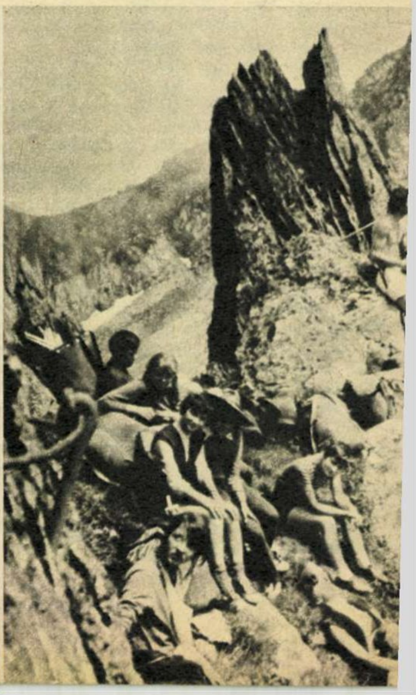

La 1 iunie, Ziua Internațională a Copilului, în cetatea de scaun a cărturarilor moldoveni a avut loc cinstirea temerității pionierești; festivitatea de premiere a expediției «Vînătorii lui Dragoș», de la Casa pionierilor din Iași, pentru contribuția adusă în cercetarea zonei Călimanilor și a Văii Dornelor.

În prezența unor personalități ieșene proeminente, a numeroși pionieri și elevi, profesori și părinți, redactorul șef al revistei «Cutezătorii» a evocat activitatea rodnică a expediționarilor ieșeni, încununată la fiecare ediție cu înalte distincții.

Într-o atmosferă de entuziasm pionieresc, celor zece expediționari și comandantului li s-au înmînat medaliile de aur, trofeul revistei «Cutezătorii», diplomele și cîte un aparat fotografic. Un număr de distincții au fost înmînate și celor care au împărtășit cu ei grijile și bucuriile expediției. Un semn de prețuire și un imbold pentru un nou start pe potecile cunoașterii și temerității.

Foto: **CASA PIONIERILOR, Iași**

micromonografie

PE PLAIURI HUNEDORENE...

Frumusețea și pitorescul neasemuit al meleagurilor hunedorene, bogatul lor tezaur de vestigii istorice și mărețe edificii industriale, atrag an de an în acest colț de țară mii de turiști. Din întreaga desfășurare a vieții omenești pe aceste meleaguri ale Hunedoarei, Văii Jiului, ale Țării Hațegului și Țării Moților, ale munților Vulcan și Orăștiei se desprinde tocmai rolul pe care l-a avut poporul acestor ținuturi din cele mai îndepărtate vremi și pînă astăzi în lupta și munca pentru o viață mai bună, pentru libertate.

Județul Hunedoara, prin bogățiile sale și poziția sa geografică, a oferit un bun adăpost omului din vremuri străvechi. Ținutul hunedorean era un punct de întîlnire al principalelor linii de comunicație pe uscat ca și pe apă. Prin Valea Mureșului trece drumul cel mai scurt care leagă ținuturile Carpaților cu valea Tisei. Din interiorul ținutului se desprind căi de trecere prin sudul țării sau Banat, spre Dunăre și Peninsula Balcanică.

De-a lungul timpurilor, regiunea Hunedoara a fost intens locuită. Primele urme ale vieții omenești de aici ne conduc cu multe milenii înaintea erei noastre, în epoca paleolitică, epoca pietrei cioplite. Existența omului paleolitic, este atestată prin urmele aflate în peșterile de la Ohaba-Ponor, Cioclovina, Nandru, Crăciunești unde s-au găsit produse materiale constînd din unelte de piatră: răzuitoare, vîrfuri de lance, vetre de foc.

S-au descoperit, de asemenea, așezări neolitice pe valea Nandrului și Deva, precum și la Turdaș, pe Mureș. Epocile următoare au lăsat și ele tot atîtea dovezi grăitoare ale existenței lor.

Ca centru al viețuirii dacilor și romanilor, Hunedoara trece cu legitimă mîndrie ca cel mai însemnat loc al țării sub glia căruia s-au păstrat vestigiile cele mai importante.

Urme materiale deosebit de bogat reprezentate întîlnim la Sarmizegetusa. Zidurile orașului, forul, clădirea augustalilor, păstrate atît de bine și astăzi, se arată vizitatorului în toată splendoarea lor. Așezări romane existau la Apullum, Micia (Vețel), Germisara (Cigmău), Aqvae (Călan). Ele ne dau o imagine clară asupra vieții romane de aici.

Istoria Hunedoarei este extrem de zbuciumată. Pămîntul Hunedoarei a fost zguduit de numeroase răscoale, ca cea de la Bobilna din 1437, care a izbucnit în satele din jurul Devei, răscoala condusă de Iovan Tarul, care s-a extins din Banat pînă la Orăștie. Răscoala țăranilor din 1784 s-a desfășurat în mare parte pe pămîntul hunedorean, cuprinzînd satele din munții Apuseni, din jurul Devei, Albei, Hațegului, Hunedoarei. Toate aceste mișcări au constituit manifestarea luptei pentru emancipare socială. Ele au zguduit din temelii sistemul feudal.

Transformările sociale au dus la apariția proletariatului. Exploatarea capitalistă este adînc simțită și de clasa muncitoare din Hunedoara. Încă de pe la sfîrșitul secolului trecut, minerii din Valea Jiului au început mișcarea grevistă. Această mișcare a culminat cu greva generală din anul 1920, iar cea din anul 1929 a fost cel mai eroic episod din lupta minerilor. Eroul clasei muncitoare, Filimon Sîrbu, care a trăit într-o comună de lîngă Ilia, ce astăzi îi poartă numele, este un exemplu viu de luptă a tineretului comunist.

Lupta muncitorilor nu a fost zadarnică. Actul Eliberării de la 23 August 1944 a făcut ca poporul să devină făuritorul propriului său destin.

Hunedoara zilelor noastre este cunoscută ca o cetate a fontei și a oțelului, cu o economie puternic dezvoltată, rod al procesului de industrializare realizat de popor sub conducerea înțeleaptă a partidului.

În anul 1969, Deva — reședință de județ — a împlinit 700 ani de existență, dar venerabila vîrstă nu i-a alterat frumusețea care, în anii socialismului, a primit, prin edificiile social-culturale, valențe deosebite. Orașul își etalează frumusețea prin blocuri cochete, în culori pastelate, care dau o notă de tinerețe și prospețime municipiului. În economia orașului predomină industria extractivă, energetică și de construcții, precum și cea siderurgică. Uriașele agregate din cetatea metalului românesc susțin parcă cerul cu coșurile lor înalte.

În depresiunea intramontană a celor două Jiuri — de est și de vest — este situat municipiul Petroșani, puternic centru minier.

Astăzi, minele au devenit adevărate uzine subterane datorită introducerii, în procesul extracției, a unor utilaje de mare randament care ușurează munca minerului, asigură securitatea și sporesc considerabil producția. Acest mare centru carbonifer al țării, leagăn al luptelor muncitorești, revoluționare pentru o viață mai bună, s-a transformat într-o citadelă industrială modernă.

MARIA SECRIERU, cl. a VIII-a B

DIALOG ÎNTRE DOUĂ *generații*

Am intrat cu sfială în incinta minei Petrila, unde muncitorii echipați se pregăteau să coboare la locul de muncă. După cîteva clipe de așteptare s-a apropiat de mine un om înalt, voinic, cu ochii vioi: e maistrul principal **Virgil Serea.** M-a impresionat amabilitatea cu care a acceptat să-mi acorde un interviu pentru revista «Cutezătorii».

— Ce v-a determinat să alegeți această profesiune și de la ce vîrstă o practicați?

— Am venit în Valea Jiului din Moldova, în 1950, la vîrsta de 22 ani. Pe vremea aceea, în toată țara se lucra intens la reconstrucția orașelor distruse de război, iar în industrie, muncitorii sub conducerea înțeleaptă a partidului făceau eforturi mari pentru utilarea și dezvoltarea fabricilor existente. Țara avea nevoie de mai multă energie electrică, de mai mult oțel. Se începuse construirea unor termocentrale. Combinatul siderurgic Hunedoara își mărea capacitatea de producție. Era nevoie de mai mult cărbune, de mai mult minereu. De aceea am venit în Valea Jiului, unde am și rămas, considerînd că aici îmi voi putea aduce aportul la reconstrucția țării.

— Cine v-a insuflat dragoste pentru această meserie?

— Dragostea pentru meseria de miner mi-a insuflat-o colectivul în care am lucrat, care m-a ajutat să înving greutățile și să-mi însusesc toate tainele ei, taine pe care astăzi le împărtășesc și eu tinerilor care vin să lucreze alături de noi.

— Ce satisfacție vă oferă meseria de miner?

— E o meserie foarte frumoasă, care-ți dă mari satisfacții. Creionul cu care scrii, lumina becului din casa unde locuiești, trenul sau mașina cu care te deplasezi dintr-un loc în altul însumează în ele și o parte din munca minerului. Noi scoatem din mină materia primă pe care o serie întreagă de meșteri făurari, care își iubesc meseria la fel ca noi, o plămădesc și o transforma făcînd din ea apoi lucruri care te uimesc.

— Ce ne puteți spune despre viața economică și culturală a Văii Jiului?

— Localitățile miniere din Valea Jiului au căpătat înfățișare de orașe. In locul caselor mici și întunecoase au apărut blocuri impunătoare, cu multe etaje, înconjurate de zone verzi. Fiecare localitate are școli moderne, cinematografe, biblioteci, săli de sport, case de cultură. Astăzi, aici funcționează multe mine de cărbuni, o termocentrală, o uzină de reparat utilaj miner, o fabrică de oxigen și o fabrică de mătase artificială. Minele mai vechi ca și cele nou deschise au fost dotate cu utilaje moderne care au ușurat mult munca minerului, făcînd-o în același timp productivă.

— Doriți să transmiteți cîteva cuvinte pionierilor și școlarilor din întreaga țară prin intermediul revistei «Cutezătorii»?

— Doresc să transmit pionierilor din țara noastră să muncească mult, să-și însușească multe cunoștințe teoretice și practice pe care le vor folosi mai tîrziu în viață. Prin munca pe care o depun astăzi pe băncile școlii, pionierii vor contribui, alături de părinții lor la transformarea patriei noastre într-o țară bogată și frumoasă. Le doresc numai note mari!

Interviu realizat de eleva
MARIANA NEGRU, cl. a VIII-a C

REPORTAJUL NOSTRU

La

CERCUL DE RADIO ȘI ELECTRONICĂ

Cercul de radio și electronică al Casei pionierilor din Arad se află la etaj, într-o sală luminoasă și mare. Pe pereți sînt expuse scheme și panouri explicative din domeniul radiofoniei, mesele sînt încărcate de unelte: ciocane de lipit, cabluri, clești, piese de radio mai mari sau mai mici. Tabla e plină cu scheme pe care eu nu le înțeleg, dar pe care membrii cercului le descifrează cu mare ușurință. Iată și vitrina cu lucrări executate în ultimul an. Etichetele de pe ele vorbesc de la sine: «Dispozitiv pentru protecția muncii la mașini» (premiul I la concursul Minitehnicus); «Amplificator port-voce»; «Lampă filatoare semnalizatoare»; «Dispozitiv antifurt» (alt premiu I la concursul Minitehnicus).

Despre activitatea lor ne vorbesc pionierii, membri ai cercului. Unii lucrează în două grupe la cîte un aparat multivibrator. La două capete ale mesei lucrau independent cîte doi elevi la un aparat pentru căutarea spirelor scurtcircuitate. Alții meșteresc de zor la radiouri cu tranzistoare sau la un generator de ton pentru învățarea alfabetului morse. Alte grupe au în plus lucrări la aparate de măsură și control, dispozitive electronice.

Tovarășul profesor Ladislau Stengel **ne prezintă cîteva din lucrările pentru concursul Minitehnicus din acest an, aflate într-un stadiu avansat de pregătire. Elevul** Dorin Bran, **clasa a VIII-a, cîștigător al premiului I anul trecut, va prezenta la actuala fază a concursului un tir electronic. Celălalt cîștigător al premiului I,** Gh. Țapoș, **pregătește acum un releu acustic.** Ion Timofte **lucrează la o mini orgă electronică, urmînd să refacă schema imprimată. Se finalizează cîteva aparate de măsură și un preamplificator de mixaj.**

Bineînțeles că la acest concurs, care cere lucrări originale și cu aplicabilitate practică, își aduc aportul cei mai buni membri ai cercului, dintre care amintim pe lîngă cei citați mai sus pe V. Giurcă, Eugen Balint, Gh. Trana, **care au o continuitate la cerc de 2—3 ani.**

După cum se vede pasiunea, perseverența, originalitatea își vor spune cuvîntul și anul acesta.

Le urez succes colegilor mei radio-electroniști, membri ai acestui cerc cu o activitate atît de bogată și cu tradiție.

ESTERA ROȘU, cl. a VII-a,
cercul de reporteri al
Casei pionierilor Arad

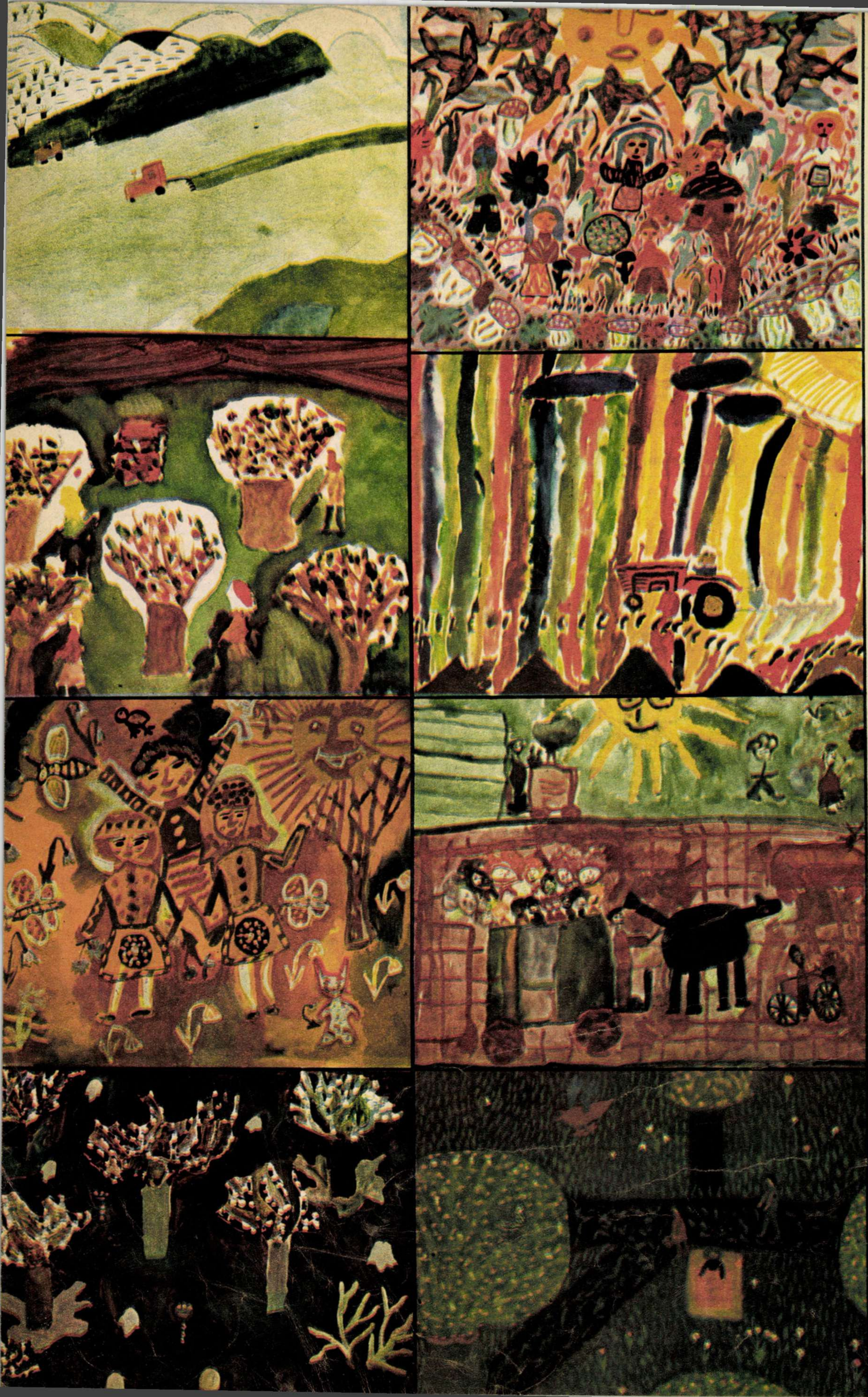

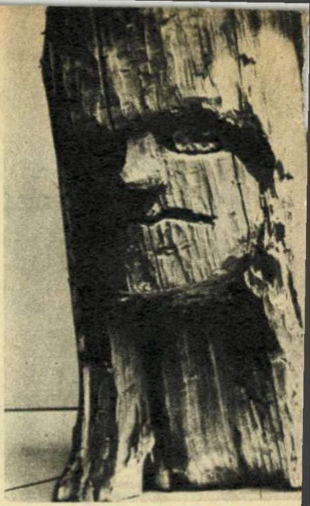

«Setilă» — FLORIN IANCU

MARELE C

„Buc
Pri
PE C

Desenele din aceste pagini
prezintă lucrări selecționate de g
ficienii redacției, spre a fi supu
atenției Juriului Național. Rez
tatele le vom cunoaște după 1 iu
1972.

Au participat peste 10 000 de tin
pictori și desenatori.

Bucuria, optimismul, tălmăcite
lumină și culoare, țîșnesc prec
o jerbă de voioșie copilărească,
fiecare desen. Prin lucrările trimi
pionieri și școlari de pe întreg
prinsul țării își exprimă nobila a
ziune la idealurile păcii și prie
niei între toți oamenii de pe pămî
între toți copiii. Imaginea Prir
verii reprezintă la ei un simbo
renașterii și permanenței a tot
este bun și frumos. Flori și verd
ță, păsări, obiceiuri și serbări înc
nate primăverii au reînviat în c
peste douăsprezece mii de lucr
care alcătuiesc laolaltă mai m
de 2 400 metri patrați de carton
lorat.

În acest impresionant mozaic
culoare și fantezie se află și a
lucrări care vor fi încununate
lauri prin decizia Juriului Națio
O sută de premii și mențiuni, o
de diplome de merit purtînd s
nătura unor mari artiști plastic
țării vor răsplăti talentul celor
buni dintre cei mai buni.

Primele zece lucrări alese de
riul Național vor străbate mii
kilometri pentru a participa la
rea confruntare internațională
Paris, în ziua de 6 octombrie
sub egida Biroului European
UNICEF.

NOTĂ: Sculpturile de față nu
parte la concursul «Bucuriile pr
verii».

1.	5.
2.	6.
3.	7.
4.	8

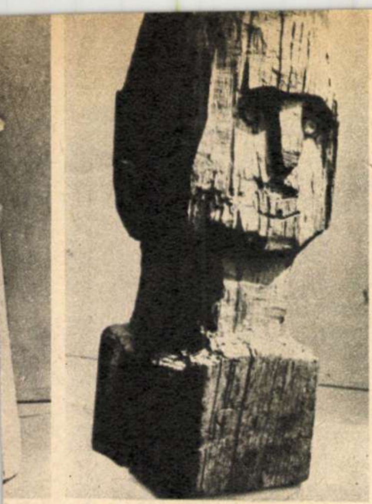

«Harap Alb» — LIVIU NICU

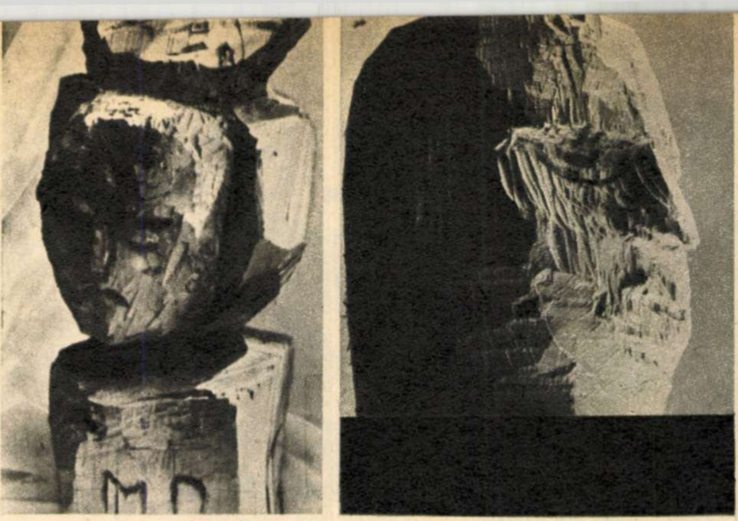

«Fata lui Roșu Împărat», «Spînul» — DAN MOISESCU

NCURS DE DESENE
urile
imăverii"
E CINCI CONTINENTE

DIALOG ÎN LEMN (Caracal - Bacău)

Cu dalta, ciocanul și lemnul comunică pionierii din Bacău și Caracal cu timpul, cu spațiul, cu personaje de basm, cu oameni de ieri și de azi; comunică și între ei — pionierii — pasiuni, simțăminte, gînduri, nobile gînduri, pe care și le materializează în lemn durabil.

Dumitru Nantu, din inimă de cireș, zămislește această pură și dreaptă statură, ca un monument al pionieriei, al cutezanței: privire la orizont, hotărire. Să vorbim de talent? El se vădește clar în gingășia formelor, în simplitatea lor. Iar dalta în mîna lui Nantu, va fi din ce în ce mai ascultătoare.

Foarte viguros cioplit și foarte expresiv «Spînul», dăltuit de *Dan Moisescu*. În ansamblu, aceste sculpturi ne dezvăluie două orientări distincte: de o parte vigoare și forță, în cazul micilor sculptori din Caracal, iar la Bacău, finisarea lemnului pînă la luciu denotă puritate, gingășie, dar și monumentalitate în portretele alungite. Priviți acest excepțional portret realizat de *Paul Deneș* din Bacău. El își numește lucrarea «Tăcere». Dar pare un haiduc care doinește sau poate e Rareș îngîndurat. Fruntea clar conturată și arcadele drepte, dintr-o dată, realizează expresia de hotărîre, dîrzenie, cuget bine cumpănit. Subțirimea trupului face portretul și mai impunător.

Pentru toți acești sculptori se cuvin îndreptățite cuvinte de laudă pentru continuarea unei străvechi tradiții românești a cioplitului în lemn, precum și pentru linia aleasă pe care o adoptă, aceea a monumentalului, a sculpturii menite să facă simbioză cu parcurile, cu noile clădiri.

Dintr-o oarecare creangă, ne scoate *Doru Popescu* «mica zînă», aproape zburînd cu grație de lăstun. E ca o adiere.

Sau acest adevărat «Personaj de basm», cum își numește lucrarea *Viorel Irimia:* speculînd o fericită întîmplare din jocul naturii, iată, crengile uscate se fac nestemate în frunte și-n barbă. E sfinx? E himera codrului? E, în sfîrșit, o splendidă realizare artistică, un foarte complex portret de expresie. În ritmuri libere, cutele bărbii urmînd fibra teiului, fac portretul viu și deosebit de realizat ca stil.

Nu mai puțin realizată sculptural, suita eroilor povestirilor noastre vin să întregească imaginea capacității creatoare a tinerilor sculptori din Bacău și Caracal. Poate ecoul febrilelor căutări, poate ecoul dălților lor va afla răspuns în toate colțurile țării, unde se mai află trunchiuri de copaci și pionieri talentați.

IOAN DONCA

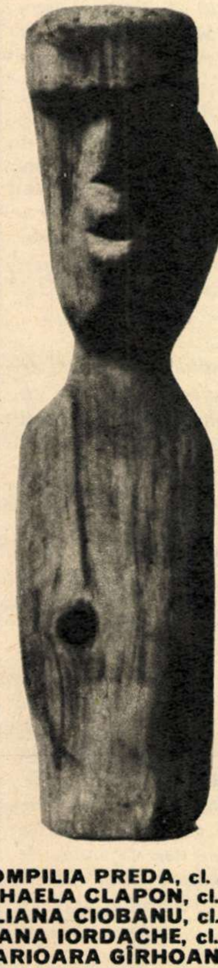

PAUL DENEȘ

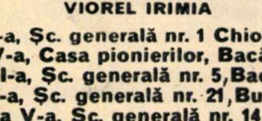

VIOREL IRIMIA

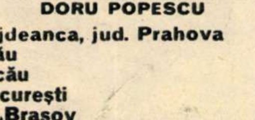

DORU POPESCU

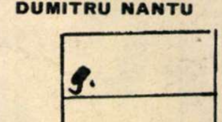

DUMITRU NANTU

1 **POMPILIA PREDA**, cl. a VI-a, Șc. generală nr. 1 Chiojdeanca, jud. Prahova
2 **MIHAELA CLAPON**, cl. a IV-a, Casa pionierilor, Bacău
3 **LILIANA CIOBANU**, cl. a VI-a, Șc. generală nr. 5, Bacău
4 **IOANA IORDACHE**, cl. a V-a, Șc. generală nr. 21, București
5 **MARIOARA GÎRHOAN**, cl. a V-a, Șc. generală nr. 14, Brașov
6 **MARIAN NANU**, cl. a V-a B, Șc. generală nr. 11, Pitești
7 **CELU FALUTZ**, cl. a VI-a B, Șc. generală nr. 2, Buhuși
8 **DINU CONSTANTIN**, cl. a VI-a C, Șc. generală nr. 32, București
9 **MARIA DOMOKOS**, Liceul Sovata
10 **EMESE SIMON**, cl. a V-a, Liceul Sovata
11 **LILIANA ARCUȘENCU**, Șc. generală nr. 87, București
12 **ANICA BURTICALĂ**, cl. a VI-a, Șc. generală Leu, Dolj

9.
10.
11.
12

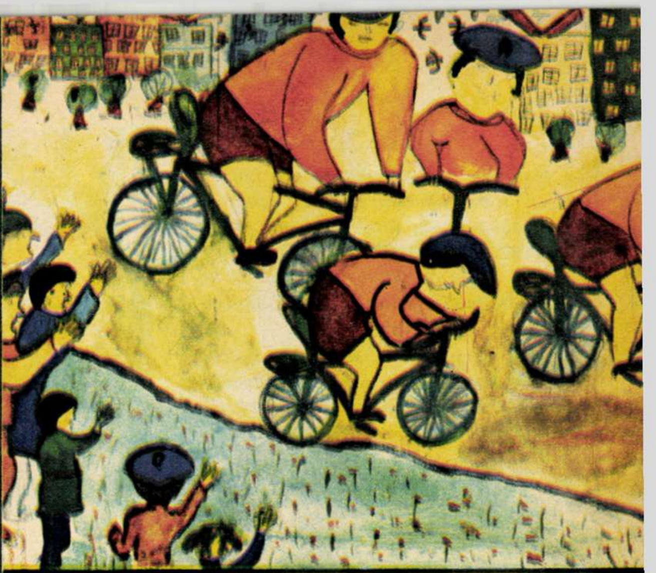

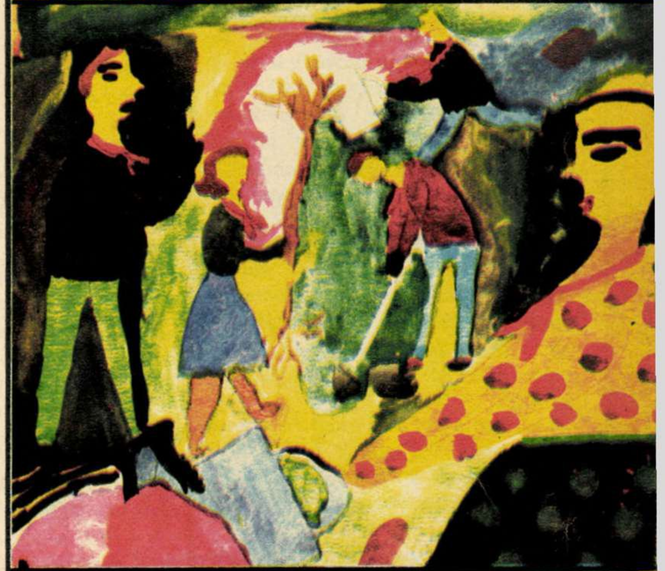

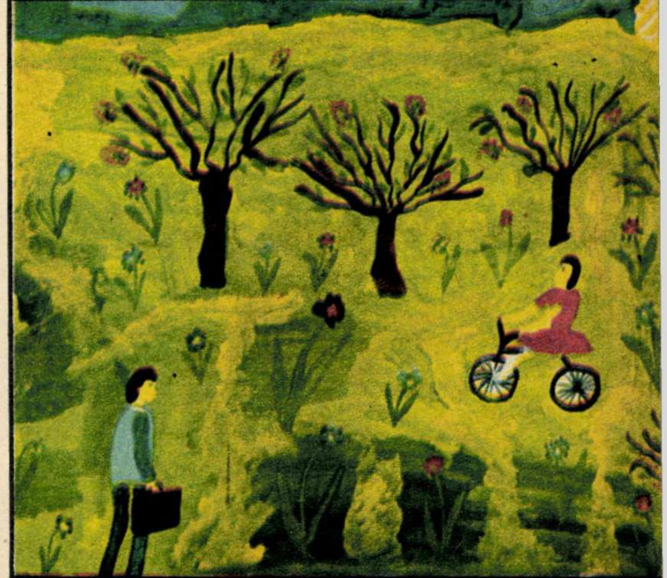

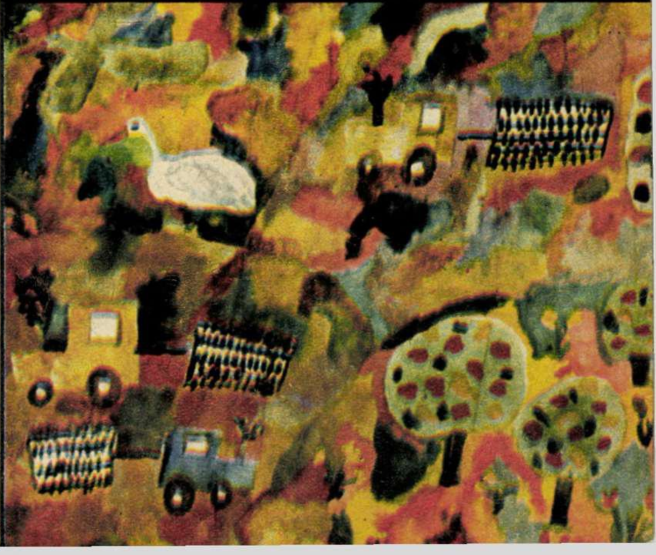

ÎN SATUL SĂU apa ERA RECE

POVESTIRE

Cei din compartiment nu aprinseseră lumina şi abia după ce ochii mi s-au obişnuit cu umbrele i-am putut distinge: o olteancă tînără ţinînd, după obicei, coşul în poale, un student la electrotehnică şi un ceferist foarte simpatic, comunicativ...

Mai tîrziu am observat în colţul din dreapta mea, sprijinit de fereastră, cu faţa acoperită de un ziar, încă un bărbat. Ar fi vrut să dea impresia că doarme dar i-am simţit respiraţia tăcută, încordată. Oricum, aceasta nu am luat-o în seamă.

Trenul se pusese de mult în mişcare. Auzeam pierzîndu-se în ecoul locomotivei tumult de oraşe şi sate... Din cînd în cînd, aşchii luminoase se prelingeau peste noi, închizîndu-se în întuneric. Ritmul pasiv al roţilor ne pătrundea prin oase, amorţindu-le.

Cînd ceferistul a început să povestească-eram la marginea somnului. Mi-am alungat moleşeala şi, pentru o clipă, mi s-a părut că omul cu ziarul atît de nepăsător, face acelaşi lucru.

— ...fierbinte vara aceea... puţină ploaie... Căutai umbră şi umbra te înţepa... Praful înghiţise pînă şi soarele... Ehe... duceam dorul de casă... Acolo răcoarea... vara blîndă şi apă... peste tot...

Un timp n-am mai auzit ce spune. Adormisem? Nu ştiu... Îmi slăbise atenţia. Mi-am revenit după ce trenul s-a oprit, cu un şoc puternic, într-o gară...

— ...noaptea trepida în timpanele noastre. Tovarăşul meu avea vreo 17 sau 18 ani; pirpiriu şi foarte palid, dar iute. La început, cînd după tragerea la sorţi am văzut cine-mi este părtaş la acţiune, cel mai tînăr din «Grup», mi-a plîns inima. La despărţire băieţii nu s-au uitat de loc în ochii noştri. Trenul fascist pe care trebuia să-l aruncăm în aer putea să însemne pentru noi moartea. Dintr-o slăbiciune omenească ei nu voiau să-şi întipărească în minte ultimile noastre priviri, aveau lucruri mai bune de făcut...

Deci, cum spuneam, ascunşi acolo în rîpa din dreptul cantonului, cu nemţii sus, timpanele ne zvîcneau parcă apăsate de noapte. Patrula îşi făcea rondul. Paşii grei se prăbuşeau în adînc lovindu-ne cu ecoul, rămînîndu-ne încordarea. Zgomotele se depărtară.

— Hai, Zarzăre! (Aşa îl numeam conspirativ pe tînăr).

— Hai, nea Conopidă. (Eu eram niţel mai voinic, îndesat).

Am început dinamitarea. Pe întuneric treaba era deosebit de grea. Cerul nu-şi deschisese încă luna; totul plutea într-o suspensie stînjenitoare...

— Nea Conopidă, mata fumezi?

Puţin să nu izbucnesc în rîs. Băiatul îşi făcea singur curaj...

Mîinile noastre lucrau într-o înţelegere mai mult decît perfectă. Situaţiile acestea îţi introduc un microb nou. Dincolo de frică ai sentimentul puterii. Aceasta te face, pe moment, lucid. După aceea se dezlănţuie şi frica. Probabil că Zarzăr, pentru a şi-o alunga, avea nevoie de banalităţi. La un moment dat am fost nevoit şi eu să vorbesc:

— Ştii tu, Zarzăre, ce apă rece e la mine acasă? În satul meu, acolo, sus? Rece de tot, Zarzăre... şi păstrăvi sînt... buni păstrăvi...

— Da, nea Conopidă... Punem şi aici?... Rece, cred... Releele de fitil! Au rămas în rîpă? A! Bine!... Eu pun pe partea asta.

În înălţime tălăzuia un stol. Îl simţeam după aripi. Hm! S-au speriat de prea multă linişte? Acuşi...

— Nea Conopidă!... Auzi?... Auzi aici? Vibrează!... Vine! Vine trenul, Conopidă! Repede!

Sîngele ni se precipita ritmic în tot corpul. Totuşi, mîinile nu tremurau... poate inima... Repede! Repede... Stolul de păsări se topise, însă urmele aripilor rămăseseră. Sudoarea ca gheaţa se resfira pe gît, pe braţe...

Deodată, o rafală de lumină şi imediat încă una ne loviră feţele. Apoi... un strigăt! Toată bolta se sparse şi-şi plană cioburile ecoului peste noi.

— Patrula nemţească! Ne-a descoperit...

...dintr-o parte — paşi grei, duri... din alta — două lumini roşii: trenul...

— Nea Conopidă! Aprinde... Eu îi opresc pe nemţi!

Acestea au fost ultimele lui cuvinte, după care a ţîşnit de lîngă mine. Mi se izbeau atîtea gînduri... nici unul nu mi l-am putut rosti... Aş fi vrut să-i spun că era de datoria mea să-i opresc pe nemţi, că el e mai tînăr şi rămînînd la fitil ar fi avut şansa de a scăpa, că...

Două împuşcături muşcară cerul. Am recunoscut pistolul lui Zarzăr. Fulgerător, o rafală îşi ciopli drum prin primul ecou... Dintr-o parte — ţipătul trenului... din alta — răbufniri... Scînteia din faţa mea îşi urca viitoarea erupţie... Încă una! De undeva mai apăru o lanternă... Luminile roşii erau aproape. Un ţipăt! Lanterna muri!

Instinctiv mi-am dat seama că nu-l mai pot ajuta pe Zarzăr. Am urcat un povîrniş. Spontan, înviară pe linie semnale lunecoase... cîteva clipe de linişte... Semnalele se încîlciră purtîndu-şi rafalele cînd peste rîpă, cînd pe cer, cînd pe traverse. Apoi, într-o zvîcnire ascunsă, clipa întretăierii lor mi-a arătat o imagine pe care nu o voi uita uşor: un hitlerist înţepenit pe şina pătată cu sînge, altul, rănit, tîrîndu-se... mai încolo, fără arme de foc, Zarzăr şi un uriaş turbat se încleştau amarnic. Înainte ca umbra să cadă, am văzut cum vîrful unei baionete lăsa pe obrazul stîng al lui Zarzăr o dîră roşie, de la ochi în jos... Alte patrule se apropiau...

În secunda următoare văzduhul se sparse dureros, scufundînd în rîpă, cu talazuri îngrozitoare de urlete, roţi şi cîrlige de fier...

Ceferistul se opri. Oftă... Mersul trenului îmi părea prea nepăsător pe lîngă cele auzite.

— De atunci nu l-am mai văzut... Ce s-a întîmplat cu Zarzăr n-am să ştiu niciodată... Eu am scăpat cu răni puţine... Dar el... aşa tînăr... Totuşi, cineva mi-a spus că a văzut, nu ştiu la ce fabrică, un om ciudat, cu o cicatrice sălbatică... l-am căutat un timp...

Liniştea ne răpi iar... Se produse o pauză lungă. Nimeni nu răsufla. Părea că bătrînul îşi terminase povestirea. Dar nu era chiar aşa... Peste tensiunea aceea prelungită, omul de lîngă fereastră aprinse lumina. Stătea în picioare şi toţi ne-am uitat la el. O cicatrice sălbatică îi brăzda obrazul stîng, de la ochi în jos.

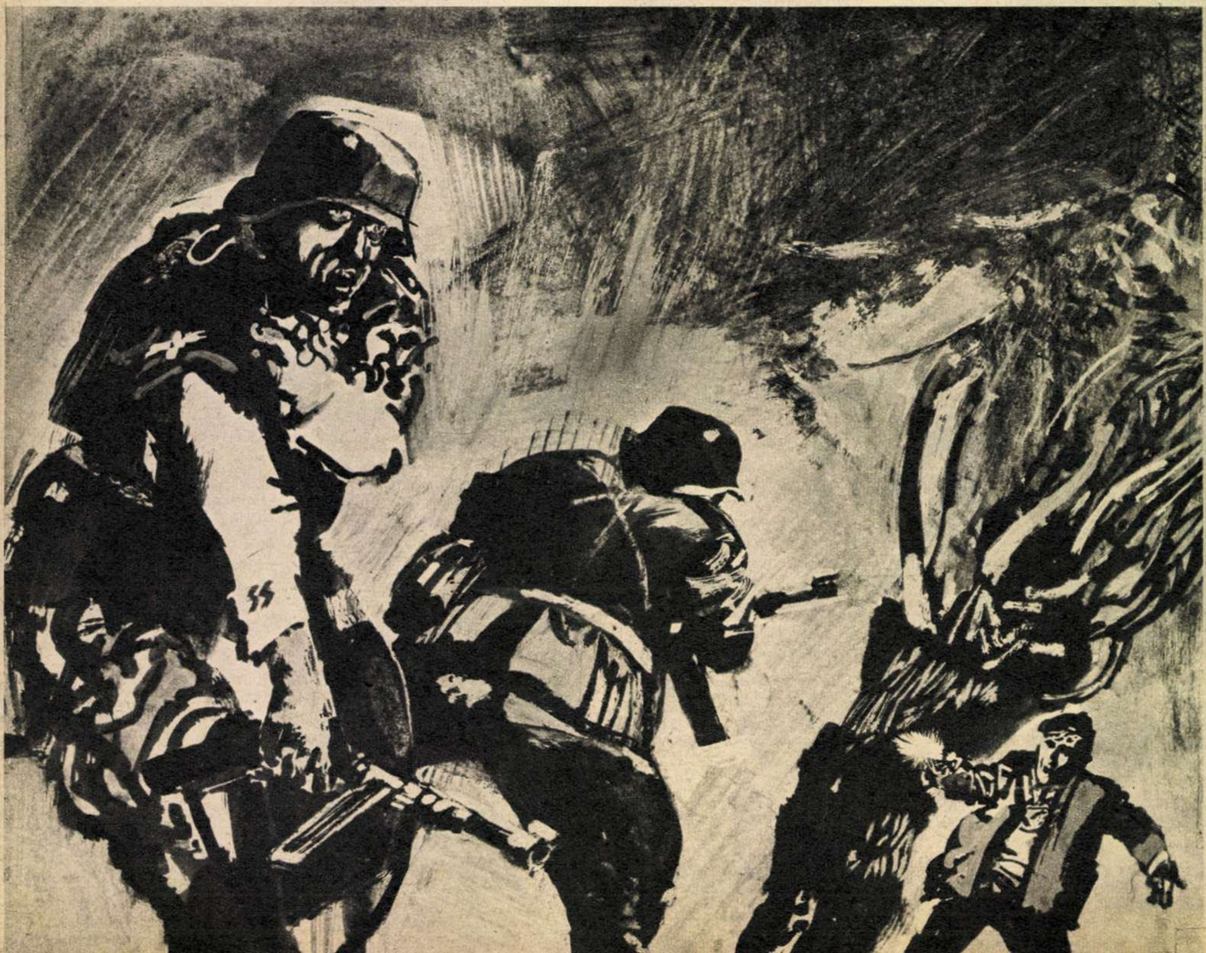

MATEI VIŞNIEC, cl. a IX-a,
Rădăuţi

OPERAȚIUNEA «PASĂREA MĂIASTRĂ»

PRIETENULUI MEU, CORESPONDENT SPECIAL AL REVISTEI, ION SUCIU, UIOARA DE SUS, ALBA

Cum, nu-l cunoașteți?! E imposibil, vă rog să mă credeți, e imposibil! Tocmai pe frate-meu Goguță, mare corespondent al revistei, cîștigător a nu știu cîtor premii literare, autor a nenumărate articole de nenumărate genuri, tocmai pe el să nu-l cunoașteți!? Ei bine, vă asigur că după ce voi povesti istorioara de față o să vă fie ciudă că nu ați ghicit de la început.

Eram în aprilie — 1972 — spre sfîrșit, știți, cînd se anunțase în revista «Cutezătorii» noul concurs, acela de obținere a noi legitimații de corespondenți speciali, mai precis, cînd apăruse regulamentul de participare la alcătuirea unei reviste scrisă și ilustrată de cititorii ei.

Cum află știrea, frate-meu Goguță, de bucurie, se puse pe țopăit și gîngurit de nu mai auzeai nimic în toată casa, că așa sînt gazetarii ăștia, mai bine-zis, cei care fac pe gazetarii. Cum află ceva ce le convine, îi apucă de bucurie amețelile și dănțuiesc sărmanii pînă cad jos fără vlagă. Așa și cu Goguță. Cum termină cu «introducerea» (așa numea văru-meu Aurel începutul bucuriei nebunești a lui Goguță la apariția vreunui concurs) își ascuți condeiele și, ca un băiat sîrguincios ce era, începu lucrul. Și scrise el, tot scrise pînă noaptea tîrziu, pînă spre dimineață, a doua zi la fel, a treia, a patra, a cincea zi... la fel, pînă ce vrafurile de lucrări se făcuseră cît masa. Mă trezeam deseori noaptea din somn, mai obosit decît mă culcasem, și cînd mă izbea în ochi lumina puternică a becului aprins îmi venea să-l înșfac de guler pe frate-meu și să-l arunc în sobă, cu tot cu afurisitele lui de hîrtii. Afurisit somn am mai dormit în săptămîna aceea! Ziceam că mă odihnesc și eu după atîtea zile de recapitulare, cînd colo! În sfîrșit, trecură cu chiu cu vai și zilele acelea de jăratec; mai erau două zile pînă cînd Goguță trebuia să expedieze lucrările. Zeci de plicuri supraîncărcate așteptau gata pe masă. Ba, mai mult, trecuse după masă pe la fotograf și-și făcuse vreo zece poze în poziții diferite, căci trebuia să-și trimită și portretul. Hotărît lucru, frate-meu voia, probabil, ca toată revista să fie scrisă și ilustrată de el. Cînd colo izbucni alarma: Goguță anunță desperat că după lungi căutări nu reușise încă să dea de urma revistei în care se găseau regulamentul și cuponul. Lipsea, și gata! Drept urmare, mai răscoli încă o dată întreaga casă, necruțînd nimic, nici valiză, nici rafturi, pînă și prin sobă căută. Zadarnic. Furios cum era, tăbărî pur și simplu pe mine: că eu oi fi pus-o pe undeva și, cum sînt uituc, nu mai stiu de ea, că oi fi pierdut-o, că oi fi ars-o, mă rog, ce i-a trecut prin cap la ora aceea. Căci vă spun, ferească sfîntul să vă prindeți capul cu un pisălog ca frate-meu. Eu însă ascultam cu seninătate ocările căci mă simțeam curat ca un prunc nou-născut. Într-un tîrziu, ostenit de atîta zarvă, se lăsă neputincios pe spătarul fotoliului, cu bicicletele ochelarilor pe nas, mai mult adormit decît treaz. În seara aceea, dormii și eu, în sfîrșit, un somn ca lumea, așa cum nu dormisem niciodată. Căci tare aveam nevoie de odihnă după atîtea nopți albe! Dimineața, la capătul puterilor, frate-meu anunță «bomba»: cine va găsi revista va primi drept premiu faimoasa jucărie minune — un ingenios aparat din care se auzeau pe rînd cîntecul cocosului, al cucului și al privighetoarei, pe care îl primise la un concurs de la «Cutezătorii» și pe care nu ne lăsa mai niciodată să-l atingem de teamă c-o să-l stricăm. Imediat, ca la un semn, eu și cu soră-mea mai mică, Nicoleta, începurăm să luăm totul de la capăt: o dată, de două ori. Zadarnic! Revista nu era nicăieri. Încercai să mă trîntesc în pat, dar gîndul că aș putea avea jucăria-minune îmi dădu aripi. Începui să caut din nou: prin ogradă, prin pod, prin coteț. Cu camera terminasem demult; eram convins că acolo nu e. Și totuși... zadarnic. Soră-mea săraca începuse să caute și prin cenușă, visînd pesemne că așa va căpăta «Pasărea măiastră». Am oftat și m-am îndreptat spre fundul grădinii, unde aveam un cireș de mai, ce abia se copsese. M-am urcat în el. Aveam o poftă teribilă să mă urc pînă în vîrf, să stau pe fotoliul improvizat de crengi și să mănînc mărgele roșii și cărnoase. Înghiții pe nerăsuflate o cireașă, vrusei să o înghit și pe-a doua, dar aceasta mi se propti în gît. Rămăsei uimit: în «fotoliu» stătea atîrnată o... revistă! Mă repezii ca o maimuță pe crengi și-o luai în mînă. Era numărul cu pricina. De fericire aș fi voit să sar tocmai jos din vîrf, dar mă gîndii îndată că săritura mea fiind neoficială, chiar cu o asemenea performanță, recordul mondial nu mi-ar fi fost recunoscut. Așa că încercai să fiu calm, dar cu greu reușii să-mi țin firea. În prag era gata-gata să mă ciocnesc cu mutra de curcă plouată a lui Goguță. In goana mea, răsturnai la bucătărie și un borcan cu gogoșari, pe care mama tocmai se pregătea să-l folosească la salata de beuf, încît era cît p-aci să mai trag o fugă pînă la magazin după altul. Iată-mă însă în cameră, singur. Unde să pun revista? Undeva însă unde să nu bănuiască nimeni că eu am uitat-o acolo. Perfect! O idee genială: cartea de culegere de probleme de matematică unde Goguță, cu toată simpatia ce-o are pentru această materie, nu s-a uitat de mult prin ea. Așa! Acum să-mi fac rolul:

— Goguță, Goguță! Unde ești Goguță? Unde?

— Nu mai striga atîta, e la masa de lucru, lipește cupoanele pe plicuri. I-a adus tata altă revistă de la Craiova — îmi spuse mama de la bucătărie.

Am rămas încremenit. Așadar, totul se terminase, adio «Pasăre măiastră», adio... Am alergat totuși neîncrezător spre «biroul» lui frate-meu. Intr-adevăr, Goguță stătea la masă, cu lentilele ochelarilor radiind de bucurie, de parcă nu el ar fi fost acela care cu cîteva zile în urmă era în stare să plîngă. Am aruncat revista pe masă ca pe un obiect oarecare. Uitasem probabil că acum cîteva minute o strîngeam la piept ca pe o comoară. Operațiunea «Pasărea măiastră» luase sfîrșit.

P.S.

Ei, v-ați amintit? Nu? Era și cazul, nici n-aveați de unde să-l cunoașteți de vreme ce nu există. Nu același lucru pot spune și despre «acțiunea» schiței. Ea se trage dintr-un fapt real al cărui erou am fost.., eu!

GHEORGHE TRUȚĂ,
cl. a VII-a,
Școala generală nr. 1 Călui, jud. Olt

Devenire

Din cupe de azur îți sorb cu dor
Nectarul viselor de primăvară
Pe care le-ai sădit în mine, țară,
Cu-al meu avînt să-ntrec și timpu-n zbor!

Cu ochi senini să caut și să cînt
Cu glas de-argint iubirea ta-mplinită,
Înscrisă pe columna infinită
Cu oameni mîndri, înflorit pămînt.

Și-n cutezanța devenirii mele,
Pe verticale fără de sfîrșit,
În veacul tău să fiu cum ți-ai dorit:
Parte din steag, parte din imn, parte din stele...

LUCICA BUTUCARU, cl. a VII-a,
Școala generală nr. 3, Cerdac,
Slănicul Moldovei

POVESTIRE ȘTIINȚIFICO-FANTASTICĂ

BUTOANELE

Sînt un băiat al secolului XXII, nu contează dacă sînt la începutul sau la sfîrșitul lui, nu-i așa?

Un băiat dolofan, de peste un deceniu vechime, mîndria părinților mei. Un băiat care citește mult, toate cărțile de aventuri cu capă și spadă, cu întîmplări din războaie, din expediții cosmice.

Așa stînd lucrurile, în fiecare noapte, subsemnatul, Făt-Frumos, cow-boy, ostaș vestit pe toate fronturile, spadasin neînvins, abia aștept să devin cosmonaut.

Și, ce-i de mirare că sînt un romantic incorigibil? De cîte ori nu m-a prins mama acasă făcînd un tărăboi infernal cu globul becului electric in cap, cu salopeta de «experiențe atomice» pe mine, și cu un băț de sticlă în mînă, laser închipuit, îndreptat împotriva «extragalacticului zid» care rabdă fără să crîcnească bușiturile, zgomotul infernal al lansării de pe... șifonier în pat.

Acum o săptămînă am făcut-o însă boacănă de tot! Încercînd să aselenizez, am fost «pescuit» de o rachetă străină, care m-a ținut captiv trei săptămîni. Îngrozitor, nu-i așa?

Jur-împrejur butoane. Tabloul de comandă — o mare de butoane. Și eu, care nu le pot suferi!

Ți-e foame? Apeși pe un buton. Pastile de ciorbă de văcuță și pilule galbene de tort de lămîie. Ți-e sete? Apeși pe alt buton. Un fluid răcoros îți îmbată esofagul. Ți-e somn, ți-e frică, ți-e lene? Butoane! Apeși pe butoane și gata!

Și uite de aici mă apucă furia. Mă sufoc, izbesc în tabloul de comandă, la nimereală, în continuu, așa cum apeși pe clapele unui pian.

Sînt îndopat pînă la refuz, în timp ce sfera țîșnește ca o apucată pe ruta Pămînt — Vid — Pămînt. Apoi microfoanele îmi urlă în ureche un discurs amestecat din cărțile de aventuri și cele de școală:

«Arhimede a descoperit în baie»... «marea care arunca de colo-colo»... «cristalizorul pe care-l punem în»... «Henrich al VII-lea a domnit în»... «rădăcina pătrată se extrage din»... «poezia lui care are ritmul cel mai»...

Furia a trecut. Mă uit la butoane. Au înțepenit albe, nemișcate. Dau să răsuflu și fără să vreau calc pe o pedală ieșită ca din senin pe dușumea.

Și iată zbor la bucătărie și-mi curge în gură tot kilogramul de smîntînă pus de-o parte de mama pentru colțunași și care, bineînțeles, a greșit adresa. Mă izbesc de chiuvetă, furtunul țevii mă umple cu apă și începe iar înfiorătorul discurs:

«Pardaillan avea un profil de»... «cămilele cu două cocoașe merg prin»... «tubul lui Toricelli»...

De ajuns! Și dînd din mîini și din picioare am reușit să închid toate butoanele... și să învăț să dansez modern. Dar nici asta n-a ținut prea mult pentru că din greșeală am atins butonul pe care scria «Trezire» și aud vocea caldă a mamei, șoptindu-mi:

— Bună dimineața, cosmonautule, te-ai încurcat în cearșafuri, grăbește-te să nu întîrzii la școală!

BOGDAN PRUIA, cl. a VI-a,
Liceul de muzică și arte plastice, Buzău

FLOARE DE COLȚI (3)

JURNALUL DE BORD AL ECHIPAJULUI DE LA ȘCOALA GENERALĂ DIN COMUNA ION ROATĂ, JUDEȚUL ILFOV

CRONICAR:
CARMEN NEICU,
CLASA a VIII-a,
ȘCOALA GENERALĂ
DIN COMUNA
ION ROATĂ

26 IULIE 1971

Ne-am sculat destul de devreme, am făcut înviorarea, apoi ne-am spălat direct în rîul Tîrgului. Apa rece și limpede ne-a trezit. Am cercetat lista gospodăriilor pe care trebuia să le vizităm și am hotărît să ne împărțim în trei echipe.

Prima echipă a fost formată din: Ion Țeperdel, comandant, Garofița Neagu, Oprea Gheorghița și Neicu Carmen. A doua a fost formată din: Iorgu Garoafa, căpitan, Nicolae Marilena și Petre Georgeta, iar în echipa a treia au intrat celelalte fete: Ioniță Paula, secund, Roșca Sevastița și Ioniță Lucia.

Fiecare echipă avea cîte un aparat de fotografiat cu filme color și reversibile, prima avînd și magnetofon. Peste tot am fost însoțite de colegele noastre foarte binevoitoare din Lerești. Eu, în calitate de cronicar, am însoțit prima echipă și am fost în mai multe case: la Ion Gagea, Elisabeta Răucea, Gheorghe Neagu, Nicolae Pană, Gheorghe Răucea, Gheorghe Negru, Elisabeta Cojocaru.

Prima gospodărie în care am intrat a fost a Elisabetei Gagea de pe strada Mărului nr. 248. Am fost primiți de gospodina casei care imediat ne-a invitat înăuntru și a început să ne arate lucruri țesute de mîna dumneaei, ca: prosoape, ii, fote, marame, covoare precum și altele pe care le-a moștenit de la părinți. Erau toate lucrate cu mult gust și mult simț artistic. Erau lucruri care au întrecut toate așteptările, lucruri în care se vedea imaginația multor generații. Îndemînarea și talentul țesătoarei se îmbinau totdeauna în chip fericit. Fotele erau toate pe fond negru, iar modelul de pe poale și din față erau fie din fir aurit, fie din lînă fină de culoare maro și galben.

Modelele erau toate din figuri geometrice, în special romburi, în interiorul cărora se puteau vedea linii drepte și frînte îmbinate astfel încît să dea un aspect cît mai frumos. Iile difereau după vîrstă. Cele pentru bătrîne erau cusute cu lînă sau cu arnici de culoare neagră, cele pentru tinere erau cusute cu albastru și roșu. În general, în comună am văzut foarte multe ii în care domina culoarea albastră. Intrebată de ce folosește culoarea albastră, gazda ne-a răspuns că această culoare prinde mai bine. Femeilor tinere le stă mai bine cu albastru, roșul fiind folosit pentru fetițe. Cînd e nevoie de mai multă sobrietate, se folosește culoarea neagră.

Aparatul de fotografiat nu a stat o clipă. S-au consumat multe clișee. In cele din urmă, în fața casei cu două nivele, cu trepte multe la pridvor, Elisabeta Gagea, împreună cu cele două fiice, Maria și Florica, îmbrăcate în cele mai frumoase costume naționale, ne-au pozat pentru albumul nostru. Le-am promis că le vom trimite cîte o fotografie. La plecare, Neagu Garofița a făcut o descoperire. A zărit pe fereastra de la bucătărie o bătrînă cu părul alb, îmbrăcată într-un frumos și sobru costum național. Lucra. Intreaga echipă ne-am așezat în jurul bătrînei și am ascultat multe lucruri interesante despre portul și costumele din Lerești.

Cu mulți ani în urmă, oamenii de pe aici nu purtau altă îmbrăcăminte decît cea făcută în casă. Era o frumusețe să vezi tot satul îmbrăcat la fel. Tare mîndri erau în costumele lor, mai ales fetele și feciorii.

Negustorii de costume au simplificat mult portul din Lerești, dar și l-au răspîndit. Costumul făcut în casă, pentru a fi folosit de cea care l-a țesut și l-a cusut, este mult mai ornamentat, lucrat cu mai multă grijă și mult mai frumos.

Ne-am luat rămas bun de la primitoarea familie Gagea, păstrînd în minte multă vreme imaginea pe care ne-a sugerat-o bătrîna Ioana Gagea, adică tot satul Lerești îmbrăcat în costum național. Am fost și prin alte gospodării, unde gazdele erau la fel de primitoare. Am văzut fel de fel interioare de case, perdele, fețe de mese, așternuturi de pat, covoare, toate ornamentate cît mai deosebit, dar păstrînd unitatea prin figurile geometrice.

Am adus la corturi o întreagă colecție de eșantioane: bucăți de ii, fote, marame, pe care etnograful nostru Roșca Sevastița le-a strîns cu grijă.

Fetele din celelalte două echipe, la întoarcere, au povestit lucruri care mai de care mai interesante. Nicolae Marilena, fotograful oficial al expediției se lăuda că nu a putut rezista și a depășit cota de clișee pe care o avusese planificată inițial. «Era totul prea frumos ca să nu facem și fotografii». Căpitanul expediției, Iorgu Garoafa, ne-a spus că a întîlnit o femeie, pe Elisabeta Răucea în vîrstă de 70 de ani. Era la strîns fînul pe panta din spatele casei. Femeia le-a ascultat, a înțeles despre ce e vorba și le-a rugat să vină ceva mai tîrziu, ca să poată termina de strîns fînul... «Îmbrăcatul în costum național nu e lucru ușor», le-a spus ea. Văzînd-o atît de bătrînă, fetele au știut ce au de făcut. Împreună cu Adriana, președinta unității din Lerești, Nicolae Marilena, Petre Georgeta și căpitanul expediției au cerut voie să o ajute la strînsul fînului, lucru pe care Elisabeta Răucea l-a acceptat cu destulă greutate, dar pînă la urmă a primit: După două ore petrecute la strînsul fînului am mers în casă unde am văzut lucruri minunate. Pe unele le-am și fotografiat.

La plecare, mătușa Elisabeta a mulțumit fetelor pentru ajutorul pe care i l-au dat și ca să-și întregească colecția le-a oferit o mînecă de iie pe care o avea ca model de la mama sa. Această mînecă a fost îngropată în pămînt cu mai multe lucruri în timpul primului război mondial și la fel s-a întîmplat și în cel din 1940—1944. Bătrîna ținea foarte mult la model, dar văzînd prețuirea și respectul pe care îl avem noi pentru portul popular, ni l-a dat.

Paula Ioniță era atît de entuziasmată că nici nu putea să povestească. Ea a condus echipa a treia. La o casă pe care au vizitat-o, mai precis la Elisabeta Voican, au găsit un război de țesut. Tocmai atunci se țesea o fotă. A fost momentul cel mai frumos pe care l-au petrecut în sat. Cu cîtă îndemînare și cu cîtă răbdare erau petrecute firele și ce frumos arăta țesătura după ce erau trase vatalele! Roșca Sevastița, la îndemnul gazdei a trecut la război și a lucrat un rînd. «A fost lucrul cel mai frumos pe care l-am făcut vreodată» ne-a spus Sevastița.

Să nu uit, tot azi am trecut și pe la Elisabeta Cojocaru, mama a nouă copii, dintre care șase fete. Femeia ne-a povestit că multe zile și nopți, împreună cu cele șase fete țesea, pentru zestrea lor. Era o întrecere între surori. Fiecare tinea să aibă costumele cele mai frumoase. Să vezi într-o casă cîteva războaie de țesut și să le auzi lucrînd tot timpul anului, era ceva care ne depășea imaginația. Primăvara, după ce țeseau pînza, ieșeau cu ea la albit, pe malul apei Tîrgului. Era de nedescris să vezi apa Tîrgului, cu multe femei bătînd pînza de pietre și întinzînd-o apoi la soare.

(VA URMA)

SUB SEMNUL PRIETENIEI

ACȚIUNEA "CIBINIUM 86"

În școala noastră — **Școala generală nr. 86** din **București** — există încă de acum 7 ani un cerc turistic. Așadar, un cerc turistic cu tradiție. Însemnările din drumețiile și excursiile pe care le-am organizat în fiecare vacanță le-am consemnat în paginile revistei noastre școlare de turism, la care am adăugat fotografii, vederi, ilustrații executate de cei mai buni pionieri desenatori și graficieni. La începutul acestui an școlar, ne-am propus să alegem unul dintre județele patriei pe care să-l studiem, să-l cunoaștem sub toate aspectele.

Și atunci a început o adevărată activitate de cercetare, de documentare, anticipînd excursia în care vom porni în zilele vacanței de vară, urmînd să confruntăm la fața locului ceea ce știam despre județul Sibiu.

Fiecare dintre noi are cîte o pasiune: unuia îi place geografia, altuia istoria; unii au studiat aspectul economic, industrial, alții folclorul și etnografia. Bineînțeles, nu lipsesc pictorii, graficienii care vor ilustra jurnalul expediției noastre. S-au scris nenumărate articole, materiale documentare, s-au întocmit hărți și, înarmați cu toate acestea, vom porni la drum. Despre excursia noastră vom povesti cînd ne vom întoarce cu rucsacurile doldora de obiecte și materiale culese. Acum să ne și prezentăm: **Radu Avram, Isabela Beer, Eugenia Bira, Bogdan Botăreanu, Liviu Cătoiu, Dan Docsăneanu, Nicoleta Drăgușan, Doina Gherghe și Costel Grigoraș** — sau grupul expediționar «Cibinium-86».

PESTE 10 000 DE PUIEȚI

Într-o dimineață însorită am pornit, împreună cu profesorii noștri, să plantăm puieți de brad. Am ajuns cîntînd la locul stabilit și, după ce ne-am depus pachetele, am pus mîna pe unelte. Pădurarii ne-au arătat cum să lucrăm: o grupă săpa, cealaltă planta puieții. Am muncit cu sîrguință și voie bună reușind să plantăm peste 10 000 de puieți care, peste 60—80 de ani, vor îmbogăți țara cu mii și mii de metri cubi de lemn de brad. Pentru munca rodnică desfășurată, pădurarii ne-au felicitat. Sîntem mîndri că am adus astfel o modestă contribuție la îmbogățirea scumpei noastre patrii.

ERZSÉBET PÁLL,
Zetea—Subcetate,
jud. Harghita

MUNCĂ PATRIOTICĂ

Într-una din ultimele zile din aprilie, detașamentul nostru a efectuat muncă patriotică timp de trei ore. Am curățat întreaga stradă 6 Martie și fosta piață de legume.

Fiecare grupă a curățat cu mare sîrguință porțiunea ce i-a revenit. Grupa condusă de Sigrid Stoof a terminat prima. Grupa a doua, condusă de Rosemarie Roth, avea sarcini mai grele, fiindcă în fața cantinei liceului nu s-a mai făcut de mult curățenie generală.

Cel mai mult a avut de lucru grupa a treia, adică grupa mea, fiindcă piața veche, care astăzi nu mai este folosită, era plină de cioburi și vechituri. Norbert și Rolf au cam transpirat cărînd cioburile cu două roabe.

După trei ore, cînd a sunat clopoțelul de prînz, ne-am așezat obosiți, dar foarte mîndri de munca depusă.

CHRISTIAN KLOOS,
cl. a IV-a C, Școala generală
Codlea, județul Brașov

Interviu la opt ani

Obosit, avionul aterizează
pe zarea de beton.
Din zări fierbinți
vin copii, alungați de război...
Fără precedent,
un reporter
cere interviu
unui copil de opt ani,
care poartă o servietă neagră,
salvată din gura puștii și a tunului.
Răspunsul e scurt și emoționant;
drept probe, arată un pumn de schije
ce i-au ucis, în grădină
florile și sora.
La plecare a luat ca amintire
doar servieta neagră, ca umbra morții,
în care păstrează asprele mărturii:
pentru ca nimeni, niciodată,
să nu uite
și să nu-i ierte
pe cei care ucid copii,
florile vii ale Pămîntului.

FLORIN ENE, cl. a VII-a, București

PRIETENII NOȘTRI DIN PLEȘOIU

Într-o zi, la școala noastră a sosit o scrisoare din partea pionierilor Școlii generale din comuna Pleșoiu, județul Olt. Scrisoarea a fost adresată clasei a III-a, secția cu limba de predare germană, adică clasei noastre. Pionierii din Pleșoiu ne-au invitat la un schimb de experiență. Ne-au propus să vizităm reciproc comunele și școlile noastre cu scopul de a ne cunoaște personal și de a ne împărtăși reciproc din experiența noastră pionierească.

Prietenii noștri ne-au trimis un cadou frumos și anume o farfurioară și un ulcior lucrate în comuna lor, iar noi le-am trimis în dar o păpușă îmbrăcată în frumosul port popular șvăbesc și o căruță țărănească în miniatură, ambele obiecte lucrate de pionierii clasei a III-a.

La începutul lunii aprilie ne-au vizitat prietenii noștri. I-am așteptat în fața școlii. Cuvîntul de bun venit a fost rostit de comandanta detașamentului nostru de pionieri, Dorothea Andor. În cele trei zile pe care le-au petrecut prietenii noștri la noi, în comuna Bencecul de Sus, județul Timiș, ei au participat la jocuri pionierești. Am făcut împreună o excursie la pădurea din Pișchia, am vizitat Casa pionierilor și Muzeul județean din Timișoara și am organizat diferite activități interesante.

Zilele trecute, detașamentul nostru a vizitat comuna Plesoiu. unde am fost primiți cu multă bucurie de către prietenii noștri. Împreună am vizitat Slatina, Muzeul orașului și Uzina de aluminiu, comuna Scornicești — comuna natală a tovarășului Nicolae Ceaușescu.

Ne-au plăcut mult jocurile populare și portul popular din partea locului. Întorcîndu-ne acasă, am poposit și la Tg. Jiu și am admirat operele marelui sculptor Constantin Brâncuși.

CHRISTA ANDREE,
GERLINDE REITH, BERTHOLD
ANDOR și WALTER MAURER,
cl. a III-a,
Școala generală Bencecul de Sus,
județul Timiș

O ZI DIN VIAȚA MEA

Dimineața, înainte de a porni la școală, am tras o fugă după lapte pentru frățiorul meu mai mic. La clasă am avut doar patru ore și am răspuns la română: am recitat și am analizat o poezie de George Coșbuc. Profesoara a fost mulțumită de răspunsul meu, ceea ce m-a bucurat mult, pentru că timp de șapte ani am fost mereu prima din clasa noastră și tot așa aș dori să-mi iau rămas bun anul acesta de la școala noastră.

Mama m-a așteptat cu un prînz gustos: voia să-mi facă o plăcere, știind că după-amiază am încă multe de făcut la orele de practică agricolă și de lucru manual. Îmi plac activitățile practice, iar în acea zi însorită mi-a făcut o deosebită plăcere să sap, să greblez, să plantez flori în parcul din fața școlii. La atelierul școlii am împletit din pănușe de porumb ștergătoare, iar apoi am continuat să brodăm fețele de masă începute mai înainte. Nici n-am băgat de seamă cum a zburat timpul. Seara, după pregătirea lecțiilor de a doua zi, am mai exersat puțin dactilografiatul, apoi, o dată cu oboseala plăcută a unor activități folositoare, m-am lăsat furată de somn.

ILONA PÜSÖK,
cl. a VIII-a, Șamșud,
județul Sălaj

PERSONAJUL PRINCIPAL

De cîteva săptămîni ploua. Dimineața mă sculam cu gîndul să văd și eu un soare strălucitor, sănătos. Pentru că noi, membrii unei grupe a cineclubului «Cărăbuș» de la Casa pionierilor *din* Rădăuți *aveam de filmat. Aparatele stăteau încărcate de cîteva săptămîni, scenariul era scris de mult și autorul lui,* Vasile Hincu, *mai ștergea, mai adăuga cîte ceva și pe fiecare pagină desena cîte-un soare ca un fel de rugăminte. Actorii făceau repetiții cu umbrela! Filmul nostru trebuia să povestească o faptă pionierească, o faptă cu soare... Tuturor ne era frică să nu țină ploaia o veșnicie. Filmul trebuia pregătit pentru festival.*

Și, într-o sîmbătă, cînd ploua mai vîrtos ca niciodată, ne-am hotărît: mîine, duminică, plecăm la Sucevița, ținta noastră. Ne-am înarmat cu aparatele de filmat, am luat rucsacurile în spate, și, la urcarea în autobuz, am descoperit sub o geană a cerului o muchie de soare. Strigînd «înainte, cineaști»! am pornit. Cel mai vesel actor era Azorel. Totuși, personajul principal a fost soarele. Fără el veselia noastră, cîntecele și jocurile ar fi rămas undeva în pădure. Acum sînt pe ecran. Căci am filmat într-un ritm desperat. Ne temeam să nu se întunece. Aparatele de filmat au zbîrnîit ore în șir. Actorii au transpirat, operatorii de asemenea, numai soarele ne privea cald... Ne-am întors cu el acasă. Am adormit cu el, în cameră era noapte. Noapte va fi și în sala de proiecție, dar pe ecran vom străluci noi și soarele.

RODICA COLIBABA,
cl. a VI-a, Rădăuți

GHIDUL "EXPEDIȚIILOR CUTEZĂTORII"

De Ziua pionierilor primele echipaje înscrise în marea competiție «Expedițiile Cutezătorii» vor lua startul, cutreierînd regiunile montane ale patriei noastre.

Astfel, echipajul **«SPICUL»**, *de la* **Școala generală Manasia** *(Ilfov), va pleca în regiunea Bran unde va întreprinde cercetări geografice și investiții cu privire la folclorul păstoresc, iar echipajul de fete* **«CRENGUȚELE»**, *de la* **Casa pionierilor din Cîmpina** *(Prahova), va începe escaladarea pietrei Craiului, avînd ca obiectiv geologia și hidrologia masivului Iezer-Păpușa. Tot în aceeași zi echipajul* **«SAMUS»**, *de la* **Școala generală nr. 1 din Dej** *(Cluj), va călători pe Valea rîului Iza și a afluenților săi, unde va face un studiu ihtiologic. La 24 iulie, echipajul* **«DACICA»**, *de la* **Școala generală nr. 9 din Tîrgu Mureș** *pleacă să cerceteze trecutul istoric al așezărilor situate la poalele versantului sudic al masivului Căliman.*

● **Stanciu Gabriela,** elevă în clasa a VII-a a Școlii generale din satul Spătărei, jud. Teleorman, ne scrie că s-a străduit să obțină note cît mai bune pentru a putea aspira la cinstea de a fi aleasă printre membrii «Expedițiilor Cutezătorii». În această privință nu are —ne asigură ea— prea multe temeri. Dar există o altă piedică. Serioasă. Mama sa se arată neînduplecată: refuză să-i dea încuviințarea de a pleca în explorare, departe de casă. **«Am citit undeva** — ne scrie Gabriela — **că în vara trecută o pionieră de vîrsta mea n-a primit nici ea, la început, învoirea din partea părinților. Dar după ce a plîns două zile, părinții s-au înduioșat și i-au îngăduit să participe la expediție. Dacă aș ști că aceasta e «formula», aș plînge zile în șir»** ne declară Gabriela, cerîndu-ne sfatul.

Noi credeam că lacrimile — fie ele eșalonate și cîteva zile de-a rîndul — nu sînt un argument serios și, cu atît mai puțin, o «formulă» convingătoare. De bună seamă, tovarășul comandant care va conduce echipajul va găsi suficiente și temeinice argumente cu care să explice mamei tale, dragă Gabriela, rosturile și valoarea educativă a «Expedițiilor Cutezătorii».

● **Membrii echipajului «Moșnenii lui Mihai»**, de la Școala generală din Puchenii Mari, jud. Prahova, ne cer sfaturi cu privire la traseul ales. Le propunem ca de la Nehoiu să urce pe Siriu, renunțînd la Penteleu. Este recomandabil ca cele două zile pe care le vor economisi să le utilizeze în regiunea Săcele.

În vederea documentării vă putem recomanda cartea «Pe cărări buzoiene», editată în anul 1970 de Consiliul județean Buzău al Organizației pionierilor. În această carte veți găsi date interesante privitoare la regiunea munților Siriu, Zăganu și Ciucaș. De altfel, tovarășul comandant al echipajului poate consulta, la Biblioteca municipiului Ploiești, și alte lucrări ajutătoare.

● **Echipajul «Focul viu»** și cadrele Școlii generale din Podgoria, jud. Buzău ne-au trimis un lung și însuflețit mesaj prin care ne comunică bucuria cu care pionierii au primit știrea că, un nou echipaj al școlii lor va participa la ediția a IV-a a «Expedițiilor Cutezătorii».

În ceea ce privește propunerea de a schimba numele echipajului în **«BEZAUR»** (cuvînt ce înseamnă **«gogoloașe de rășină nedigerată ce se formează în stomacul caprelor negre»**) aceasta ni se pare evident neinspirată. Păstrînd numele inițial — legat de izbînzi de prestigiu, veți continua firul unei frumoase tradiții a școlii voastre.

Așteptăm deci să-și ia startul echipajul «Focul viu-3».

● **PÎNĂ LA DATA DE 12 VI A.C. S-AU ÎNSCRIS ÎN CONCURSUL «EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII» UN NUMĂR DE 20 JUDEȚE CU 550 DE ECHIPAJE. AȘTEPTĂM SITUAȚIA ÎNSCRIERILOR ȘI DIN CELELALTE JUDEȚE.**

A.L.

REGULAMENTUL JOCULUI DE MINIFOTBAL

(urmare din nr. 23)

1. TERENUL. Meciurile de minifotbal se pot desfășura pe terenuri de handbal sau pe terenuri cu dimensiunile 60/40 sau 50/30m.În desfășurarea meciurilor pe grupe, în cadrul localităților dacă nu există terenuri regulamentare, echipele pot, de comun acord, să joace și pe alte spații improvizate.

2. JUCĂTORII. O echipă va fi formată din 7 jucători efectivi (din care un portar) și 5 rezerve. Fiecare echipă poate efectua, pe toată durata jocului schimbări de jucători (ca la handbal) cu condiția anunțării arbitrului și numai dintre cei prevăzuți în tabelul de participare.

Echipamentul jucătorilor dintr-o echipă trebuie să fie uniform: tricou sau maiou, chilot și tenişi. În cadrul etapei pe localitate se pot folosi și mingi de cauciuc de dimensiunile mingii de fotbal.

3. TIMPUL DE JOC. Un meci de minifotbal se dispută pe o durată de 2 reprize a cîte 30' cu o pauză între ele de 10'.

4. ÎN TIMPUL JOCULUI NU SE SANCȚIONEAZĂ POZIȚIA DE OFSAID.

5. Loviturile de pedeapsă se execută de la 7 m de poartă. Distanța minimă a jucătorilor adverși față de jucătorul care urmează să execute o lovitură liberă, directă sau indirectă, va fi de 4 m.

6. ARBITRUL. Pentru conducerea unei partide de minifotbal, este necesar un singur arbitru care veghează la aplicarea regulilor de joc și decide în toate cazurile cînd se încalcă acest regulament.

În afara precizărilor regulamentare specifice jocului de minifotbal, arbitrii vor aplica întocmai regulamentul pentru fotbalul în 11.

DAN MATEI

„CUPA CUTEZĂTORII" LA FOTBAL, PENTRU COPIII DE LA SATE

ediția a II-a, 1972

Răspundem cititorilor revistei noastre pasionați ai sportului cu balonul rotund, la unele întrebări privind regulamentul publicat în nr. 21/1972, al revistei «Cutezătorii».

1. Într-un sat sau comună pot fi alcătuite una sau mai multe echipe. Fiecare va avea 11 jucători titulari și 4 rezerve, născuți după 1 ianuarie 1958. Nu vor putea fi înlocuiți pe tot timpul competiției și nici transferați altor echipe.

2. Se va completa fișa de înscriere a echipei cu cei 15 jucători, echipă ce va purta un nume. Fișa va fi vizată de medicul policlinicii locale, semnată fiind și de antrenor, care poate fi chiar profesorul de sport al școlii și care să ne fie trimisă o dată cu prima foaie de arbitraj a jocului desfășurat, ca la rîndul nostru să putem lua act de punctajul obținut de echipă. Nu se vor lua în considerare jocurile nedesfășurate prin refuzarea unor echipe să se prezinte.

3. O dată cu fișa de înscriere să se trimită și fotografia întregii echipe, pentru a se evita contestațiile în faza finală.

4. Competiția începe la 15 iunie și se termină la 15 august 1972, inclusiv, după care dată foile de arbitraj nu mai pot fi luate în considerare.

5. Echipa formată, așa cum am arătat, în mediul rural, va juca cu oricare echipă din sat, din comunele sau orașele apropiate înscrise sau nu în concurs.

6. Foaia de arbitraj, cu rezultatul jocului din ziua respectivă, trebuie să fie semnată de arbitru și de antrenorul echipei și vizată de unul din persoanele arătate în regulament (primar, director de școală, președinte CAP), care va aplica și ștampila unității din localitatea unde s-a desfășurat jocul.

7. Nu jucați prea multe meciuri într-o zi (rugăm ca pe foaia de arbitraj să se treacă ora exactă a începerii și terminării meciului, care va avea două reprize de cîte 30 de minute cu o pauză de 10 minute.

8. Se poate juca în orice zi și pe orice teren.

9. Punctajul alcătuit conform foilor de arbitraj va fi omologat de o comisie națională de arbitri, care vor urmări și îndeplinirea indicațiilor arătate în regulament.

NICOLAE DOANĂ
Secretarul juriului

ATENȚIE, ATENȚIE!

Observați fotografia: prima echipă de fotbal «Voința» de la Școala generală nr. 2 Goruna, comuna Cocorăștii-Mislii, județul Prahova, care a și început să pună în aplicare Regulamentul marii competiții a fotbalului.

Ca antrenor echipa are pe tovarășa profesoară STELIANA ZOTESCU. Tuturor le urăm succes în competiție, și așteptăm foile de arbitraj.

●

LUCRĂRI CULESE SAU CREATE DE CITITORI

UNUIA CE HOINĂREŞTE

Toată ziua e pe drum,
Oricine poate să-l vadă,
Şi la şcoală ştim cu toţii
Că e primul... dar din coadă!

UNUIA CĂRUIA ÎI PLACE SPORTUL, DAR CARE NU ŞTIE NIMIC

Eşti un mare fotbalist.
Iute mai eşti de picioare!
Dar şi-n cap, nimic de zis,
Ai... goluri cam multişoare.

UNUI ÎNTÎRZIAT

Dimineaţa-abia mă scol
Şi pe drum vin tacticos,
Intru după profesor...
Vreau să fiu politicos!

LUMINIŢA BĂLAN,
Şc. generală Păstrăveni,
jud. Neamţ

Anecdote

Paul, un băiat neastîmpărat, l-a bătut pe Victor, şi el un copil rău.

— Dar cum, eu îi ştiam prieteni nedespărţiţi?

— Într-adevăr, au trebuit să intervină cinci copii ca să-i despartă.

*

Un elev din clasa a IV-a a scris o compunere la alegere, numită «Cristofor Columb». Iată un fragment din ea:

«Cînd Columb a debarcat pe solul american, indienii au strigat:

— Tu eşti Columb? Ce bine că am fost descoperiţi!»

ROXANA SAVA,
Cîmpia Turzii,
jud. Cluj

DOUĂ GLUME

1. Un vînător aflat pe terasa unui local îşi povestea isprăvile:

— Vînat... Nu mai văzusem atîta vînat în viaţa mea!...

Şi trăgeam, trăgeam într-una... Poc! Un iepure! Poc! O prepeliţă! Poc! Un fazan! Poc! O becaţă! Poc! Un...

— Stai un moment... Doar trebuia să-ţi mai şi încarci arma.

— Pe naiba! Ce, aveam timp?

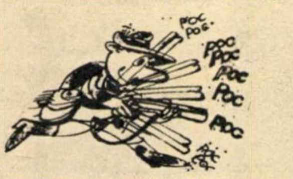

2. — Nu mai ţipa, băiete, iată, dintele ţi l-am scos.

— Ştiu, dar plîng pentru că acum va trebuia să mă duc din nou la şcoală.

DORIN POPESCU,
com. Podoleni

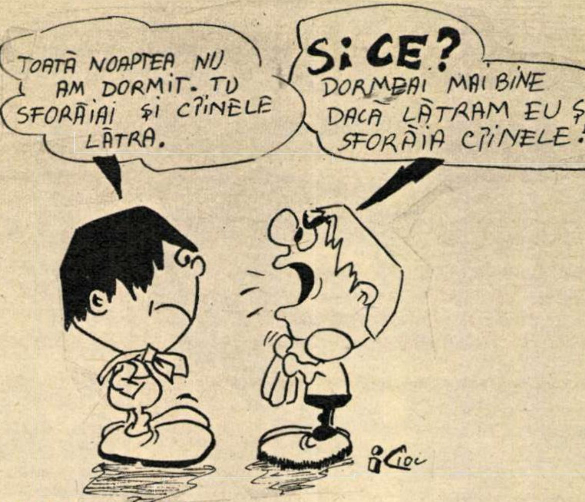
TOATĂ NOAPTEA NU AM DORMIT. TU SFORĂIAI ŞI CÎINELE LĂTRA.
ŞI CE? DORMEAI MAI BINE DACĂ LĂTRAM EU ŞI SFORĂIA CÎINELE!?
ICioc

ION CIOC, cl. a VII-a,
Şc. generală 133, Bucureşti

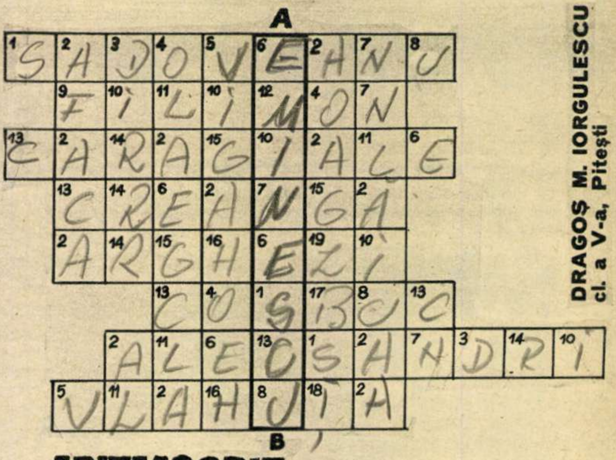

ARITMOGRIF:

VERTICAL. A—B: MARE POET ROMÂN;
ORIZONTAL. CLASICI AI LITERATURII NOASTRE

DRAGOŞ M. IORGULESCU
cl. a V-a, Piteşti

FILME DE SUCCES

NOTA 5 — Zestrea domniţei Ralu.
CORIGENTUL — Lunga vară fierbinte.
A COPIA — Măsura riscului.
CEL CE ŞOPTEŞTE — Omul care valorează milioane.
BĂTĂUŞUL — Sfîntul la pîndă.
ÎNVIORAREA — Mîinile sus, domnilor poliţişti.
PAUZA — O lume nebună, nebună, nebună!

PLETOSUL — Tarzan, omul-maimuţă.
LA CABINETUL MEDICAL — Bolnavul închipuit.
FUGA DE LA ORE — King-kong evadează.

AUREL TRAIAN FURNEA,
Liceul nr. 2, Luduş

*

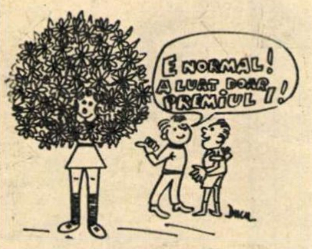
E NORMAL! A LUAT DOAR PREMIUL I!

ALEXANDRU LAZĂR, elev
Piatra Neamţ

DEFINIŢII

Banca — Pomelnic pe care sînt trecute numele vitejilor cu talent la sculptură!...

Cartea — Locul de unde ne aprovizionăm cu idei frumoase pentru viitoarele «desene» ce o vor «împodobi»...

Caietul — Loc unde mîzgălitul nu este interzis...

Tocul — Individ ce se mînjeşte cu cerneală pe nas şi o strănută pe caiete!...

Călimara — Rezervor din care se consumă combustibil cu viteză de 100 pete/h!...

ELIADE GÎLDAU, Slobozia Mîndra, Teleorman

PION IEREASCĂ

(Rebus criptografic : 2,5,11,5,3,2,5,6)

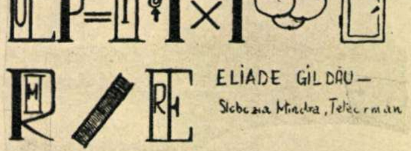

ELIADE GILDĂU —
Slobozia Mîndra, Teleorman

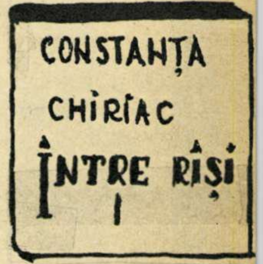

COPERTĂ LITERARĂ
(10,7;9)

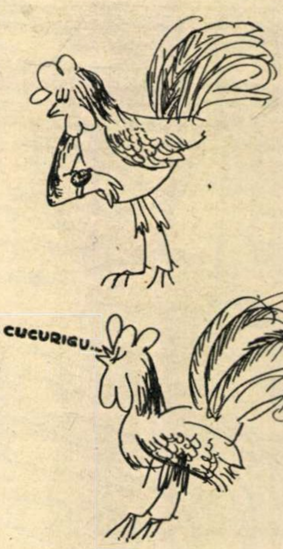

DAN IONIŢĂ,
elev, Bucureşti

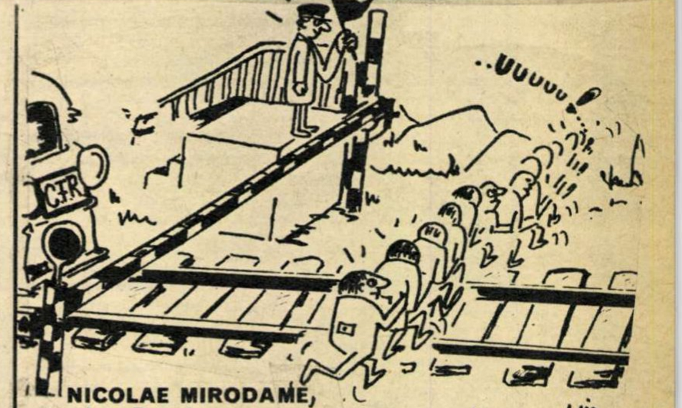

NICOLAE MIRODAME,
elev, Panciu

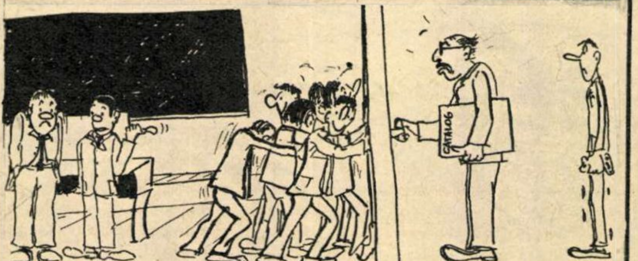

SORIN ŞTEFĂNESCU, Bucureşti

Şi dacă... nu e Popescu?
— ???...

RĂSPUNSUL LA ENIGMA DIN NUMĂRUL 23 «CUTIA DE CHIBRITURI».

Schimbul de mesaje s-a făcut prin restituirea altei cutii de chibrituri. Greşeli: individul cu ochelari fumurii nu întrebase alte persoane dacă posedă un bilet în plus; a folosit bricheta; nu a mutat cutiile dintr-o mînă în alta, fiind nevoit să restituie, în mod nepractic, cutia sa, pe care o avea în aceeaşi mînă în care ţinea băţul aprins.

Cutezătorii 24

ADRESA REDACŢIEI: PIAŢA SCÎNTEII Nr. 1
OFICIUL POŞTAL 33 — BUCUREŞTI
Căsuţa poştală 4132
Telefon 17 60 10 int. 1454
REDACTOR ŞEF
MIHAI NEGULESCU
REDACTOR ŞEF ADJUNCT
OVIDIU ZOTTA
SECRETAR GENERAL DE REDACŢIE
IOAN DONCA

REDACTOR ARTISTIC
POMPILIU DUMITRESCU
SECRETAR DE REDACŢIE
ROZALIA BARANY

ADMINISTRAŢIA: EDITURA SCÎNTEIA

TIPARUL: C.P.C.S.
ABONAMENTELE, PRIN OFICIILE ŞI AGENŢIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POŞTALI ŞI DIFUZORII DE PRESĂ

CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE ÎNTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA». SERVICIUL IMPORT-EXPORT PRESĂ BUCUREŞTI — CALEA GRIVIŢEI NR. 64–66, P.O.B. — BOX 2001»

MISTERUL ROBOȚILOR

12

SCENARIU ȘI DESENE: Radu Marian

Rezumat: În timp ce Zlop, travestit în medic-robot, este trimis de Robotul Negru ca să fie retopit, Liță și Tiristor eșuează în tentativa lor de a citi memoria roboților. Însă, de astă dată, cei doi prieteni nu se mai dau bătuți. Țiristor construiește o mașină-aspirator cu care vrea să prindă roboții și trece la atac...

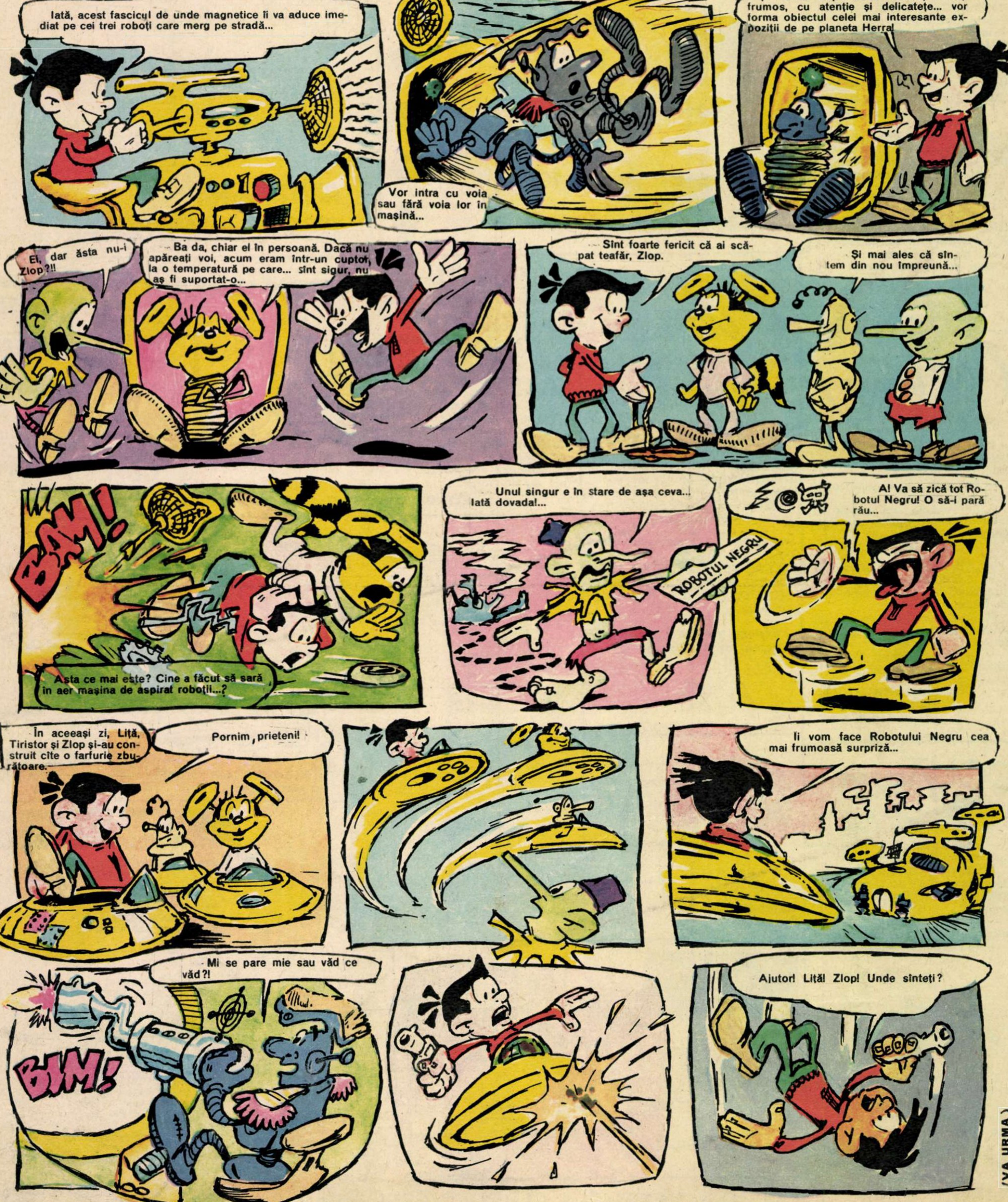
Iată, acest fascicul de unde magnetice îi va aduce imediat pe cei trei roboți care merg pe stradă...
Vor intra cu voia sau fără voia lor în mașină...
Și numai după două minute, sortați frumos, cu atenție și delicatețe... vor forma obiectul celei mai interesante expoziții de pe planeta Herra!
Ei, dar ăsta nu-i Zlop?!!
Ba da, chiar el în persoană. Dacă nu apăreați voi, acum eram într-un cuptor, la o temperatură pe care... sînt sigur, nu aș fi suportat-o...
Sînt foarte fericit că ai scăpat teafăr, Zlop.
Și mai ales că sîntem din nou împreună...
BAM!
Asta ce mai este? Cine a făcut să sară în aer mașina de aspirat roboții...?
Unul singur e în stare de așa ceva... Iată dovada!...
ROBOTUL NEGRU
A! Va să zică tot Robotul Negru! O să-i pară rău...
În aceeași zi, Liță, Tiristor și Zlop și-au construit cîte o farfurie zburătoare.
Pornim, prieteni!
Îi vom face Robotului Negru cea mai frumoasă surpriză...
Mi se pare mie sau văd ce văd?!
BIM!
Ajutor! Liță! Zlop! Unde sînteți?

(VA URMA)

Biblioteca munic[illegible]
Tîrgu-Mureş

JOI, 22 IUNIE 1972,
ANUL VI (248),
16 PAGINI, 1 LEU

25 Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ DE
CONSILIUL NAȚIONAL
AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

Echipajul
«Vînătorii lui Dragoș», Iași
cîștigător
pentru a treia oară al
unui important trofeu
al
concursului nostru
«Expedițiile
Cutezătorii»

Vacanță plăcută!

Cărările patriei vă așteaptă!

Foto: GR. PREPELIȚĂ

actualități Cutezătorii

DUMINICĂ, 18 IUNIE, ÎN ÎNTREAGA ȚARĂ A FOST SĂRBĂTORITĂ
Ziua PIONIERILOR

Cu entuziasmul său caracteristic, cea mai tînără generație a patriei a sărbătorit duminică, 18 iunie a.c. tradiționala Zi a pionierilor, zi îndrăgită de toți copiii, de întregul nostru popor. Adevărate alaiuri sărbătorești au umplut stadioanele, parcurile. De ziua lor, pionierii au pregătit cele mai frumoase jocuri și cîntece populare, demonstrații sportive și tehnice, carnavaluri bogate în surprize. Strădaniile lor, școlare și pionierești, au fost răsplătite pretutindeni cu frumoase distincții.

Alături de părinții și frații lor, comuniști și uteciști, alături de toți oamenii muncii, pionierii întîmpină cu însuflețire Conferința Națională a Partidului Comunist Român și cea de a XXV-a aniversare a Republicii. După ce au încheiat cu succes anul școlar, sărbătoarea pionieriei i-a găsit pe copiii patriei gata să pornească în frumoase expediții de cercetare a frumuseților patriei, gata să-și petreacă minunate zile în tabere, pe litoralul însorit sau la umbra răcoroasă a codrilor, în taberele locale din lunci și zăvoaie. În același timp, din multiplele lor planuri de vacanță, se desprinde dorința unanimă a pionierilor de a-i ajuta pe harnicii cooperatori la strînsul recoltei, de a participa la munca de înfrumusețare a orașului, a comunei sau satului în care trăiesc.

„ZIUA GRĂNICERILOR"

În fiecare an, la 25 iunie, poporul nostru îi sărbătorește pe bravii ostași care stau de veghe la hotarele patriei noastre — grănicerii. Îndrăgiți de întregul popor pentru devotamentul lor, pentru tenacitatea cu care își desăvîrșesc pregătirea militară, pentru faptele lor ostășești, grănicerii primesc adesea în subunitățile lor oaspeți foarte tineri, copiii, mulți dintre ei membri ai cercurilor «Prietenii grănicerilor». De asemenea, grănicerii participă cu drag la diferite acțiuni pionierești. Acum, în preajma «Zilei grănicerilor», copiii se gîndesc cu dragoste și admirație la vitejii lor prieteni, cu care vor să se asemene.

Flori pentru sărbătoriți.

ÎNTÎLNIRE NEPREVĂZUTĂ

— ... alo! Nenea... Vă rog așteptați puțin.

— Ce s-a întîmplat, măi băiete?

— Am văzut...

Dar, pentru un moment, nu a mai putut rosti nici un cuvînt. Alergase cîțiva kilometri, la care se adăugau emoția și oboseala care puseseră stăpînire pe el.

De fapt, ce se întîmplase? Într-o după-amiază, făcînd o plimbare cu bicicleta pînă în localitatea vecină, pionierul **Ion Cojocaru** observase la marginea unui lan de grîu două persoane necunoscute. Știa că, la ora aceea, localnicii trudesc pe ogoare la întreținerea culturilor și nicidecum nu poposesc în lanul de grîu. S-a oprit pentru un moment. În minte i-a încolțit o idee:

— Ce-ar fi să merg pînă la ei, poate au nevoie de vreun ajutor. Merse cîțiva pași pe lîngă bicicletă, apoi se opri. Mare i-a fost nedumerirea cînd a observat că unul dintre cei doi scoate dintr-o geantă o hartă. Băiatul se apropie și mai mult, dar nu putu să afle ce calcule, ce planuri se pun la cale. Știa însă că pînă la recoltatul grîului mai era timp.

O mică neatenție, și stîrni un zgomot care atrase celor doi atenția. Încercînd parcă să se scuze, Ionel îi salută. Nu i se răspunse imediat, dar peste cîteva clipe, necunoscuții îi făcură semn să-și vadă de drum. Dădu să plece, dar se răzgîndi. Totuși, cine sînt acești indivizi?

După cîtva timp cei doi se ridicară și o apucară într-o direcție care ducea spre frontieră. Da, acum totul era limpede. Avea motiv să creadă că indivizii sînt străini de părțile locului. Știa ce avea de făcut. Învățase la școală, în cadrul cercului «Prietenii grănicerilor» cum trebuie să acționeze în asemenea situații. Își stabili, în gînd, drumul cel mai scurt spre localitatea unde se afla subunitatea de grăniceri și, pedalînd din greu pe drumurile de cîmp, ajunse la subunitate.

— Acolo, în lan, se află doi necunoscuți. Aveau la ei...

— Am reținut. Sergent! Cu o grupă de militari, te deplasezi pe direcția... șoferul să pornească mașina! Ionel, tu vii cu mine... Comenzile erau date de locotenentul Radu Timofte.

*

Curînd, pe pieptul pionierului **Ionel Cojocaru** era prinsă insigna «Pentru merite în paza frontierei». Au urmat strîngeri de mînă, îmbrățișări, felicitări.

Ne alăturăm și noi prietenilor lui Ionel și, pe această cale, îi aducem o caldă mulțumire pentru fapta sa demnă de pionier — adevărat prieten al grănicerilor — care și-a făcut datoria în calitatea sa de mic, dar de nădejde străjuitor, la frontierele patriei socialiste.

Maior MIRCEA SICOE

PIONIER ÎN FIECARE CLIPĂ

ROBERT LUNGU

ION APETREI

Era o zi călduroasă, de vară. M-am dus să fac baie la Dunăre. Acolo l-am zărit și pe Costel Galantu, un elev dintr-o clasă mai mare, care învață la aceeași școală cu mine. La un moment dat, am observat că obosise și că nu mai putea înota. Văzînd că băiatul se scufundă, m-am dezbrăcat în grabă și am început să înot rapid spre locul cu pricina pentru a-l salva. Am reușit cu mare greutate să-l trag cîțiva metri mai spre mal. Simțeam însă că îmi pierd și eu puterile. A intervenit Ion cu o plută care se afla pe mal. L-am așezat pe Costel, cu capul și spatele pe plută și, împreună, am început s-o împingem spre mal. Ajunși, în sfîrșit, la liman, au alergat și alți cîțiva băieți care ne zăriseră luptîndu-ne cu valurile și am început să-i facem respirație artificială. Am reușit să-l readucem la viață. Băiatul tușea din pricina apei înghițite. Și-a revenit complet și am plecat cu toții, mulțumiți că săvîrșisem o faptă bună. Și acum să ne prezentăm: prietenul nostru, salvat de la înec — **Costel Galantu,** Școala generală nr. 2; băiatul cu pluta — **Ionel Apetrei,** Școala generală nr. 1 și eu, cel care v-am relatat întîmplarea — **Robert Lungu** — Școala generală nr. 2, orașul Galați.

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

În imaginile alăturate vă prezentăm două instantanee de la Școala generală nr. 2 din Alexandria, elocvente pentru hărnicia pionierilor din această unitate.

Iubitoare ale artei populare, elevele s-au grăbit să termine aceste frumoase cusături pentru vitrina cu exponate de artizanat.

Și o altă secvență grăitoare pentru începutul vacanței de vară: elevii au hotărît să-și lase clasele curate ca paharul!

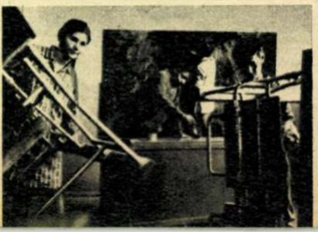

actualități Cutezătorii

DE LA COMUNIȘTI ÎNVĂȚĂM CUTEZANȚA

Brigadierul COMANDANT

De aproape 15 ani, tînărul Petru Scurtu își leagă biografia de cronica marilor construcții ale țării. Aș vrea să vă mijlocesc cunoștința cu el, avînd privilegiul la rîndul meu de a-l fi întîlnit în mai multe rînduri, de a fi discutat pe îndelete despre el, despre meseria lui, despre rosturile sale de constructor, topite în măreția șantierelor.

Pentru a sta de vorbă cu Petru Scurtu nu e nevoie să mergem în umbra legendară a Ceahlăului, acolo unde, la 17 ani, visător și timid, se prezentase să-și caute rostul și norocul în meserie. Destinul de familie se dovedea, pînă la capăt, implacabil. Vasile, fratele cel mare, venise în Valea Bicazului cu mult înainte, începînd un drum ce avea să se prelungească fericit pe Bistrița, pe Argeș, pe Lotru. Dumitru a coborît din Mărginenii Bacăului tot la Bicaz, apoi pe Bistrița, ca în cele din urmă să întîrzie, și astăzi, la înălțarea barajului din Valea Uzului. Gheorghe, acum pe șantierul hidrocentralei de pe Someș, și-a făcut debutul tot acolo, în lumea de basm a Bicazului. Pe urmele lor, Petru n-a mai avut nici măcar răbdare să împlinească anii ceruți de înfruntarea aspră cu muntele, cu apele sperioase, cu natura, nu arareori, potrivnică. «Să fie angajat în muncă ușoară, la suprafață» menționa șeful de șantier cedînd la insistențele adolescentului dornic să se lege atît de devreme cu vitregiile, puțin cunoscute lui sau mai degrabă voit ignorate, ale șantierului.

Bicazul a însemnat, pentru Petru Scurtu, anii de densă ucenicie profesională, locul în care, după cum mărturisește singur, a trăit prima mare bucurie a existenței sale: trecerea de la situația de muncitor necalificat la statutul de lucrător în adevărata putere a cuvîntului — electrician. A însemnat rampa de lansare pe spirala profesiei. Nu-l vom mai găsi pe Scurtu în leagănul primelor noțiuni despre șantier, despre activitatea organizată, despre colectivitate. Și nici la Argeș, unde timp de patru ani și-a legat numele de delicata operație a construirii celor mai mari, la ora aceea, hidrocentrale românești. «Seara, cînd mă culcam, nu știam dacă voi dormi pînă dimineața. Eu aveam în grijă partea electrică a vibratoarelor și macaralelor de la turnare. Ziua rebobinam motoarele, le întrețineam. Noaptea interveneam pentru rezolvarea situațiilor critice, care de fapt se puteau ivi oricînd. Conducerea șantierelor dăduse dispoziție să nu intervină nimeni fără mine» își amintește astăzi Scurtu despre anii aceia.

L-am cunoscut undeva, în umbra brazilor de la Vidra, printre excavatoare și camioane uriașe, acolo unde vom identifica, în scurtă vreme, lacul de acumulare al hidrocentralei de pe Lotru, cea mai mare de pe rîurile interioare ale României. «Cam de două-trei ori pe săptămînă, datorită umidității, în schimbul de noapte se rup cablurile. Un singur firicel rupt, și stau toate mașinile, cîte le vedeți înșirate. Stau, și fiecare cinci minute înseamnă 600 de lei. Noi trebuie să ne ferim de asta. Fie vară, cînd nu poți ține cămașa pe tine, fie iarnă, cînd îngheață și aerul care-l respiri. De-atîtea ori, lucrînd săptămîni întregi pe ploaie și pe vînt, ți se pare că te-ai duce oriunde, numai aici să nu mai rămîi o zi măcar».

Cu toate acestea, Petru Scurtu a rămas, și nu e singurul constructor care se dezice din acest punct de vedere. A rămas acolo unde a fost nevoie de el, oricît de mult a trebuit să plătească dragostea lui neastîmpărată pentru șantier. Cu nopți nedormite, cu zile de alergătură, de efort, de transpirație.

Asa că, dacă vreți să-l cunoașteți, mergeți și întrebați la Voineasa de Petru Scurtu, comandantul șantierului național al tineretului de pe Lotru. Vă va întîmpina cu zîmbetul larg sub casca de brigadier, cu gestul molcom al moldoveanului preocupat să așeze, chibzuit, fiecare lucru la locul său. Merită să-l cunoașteți.

NEAGU UDROIU

*

GHIDUL «EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII»

● Un grup de pionieri ai **Școlii generale din Șelimbăr**, jud. Sibiu, comunicîndu-ne proiectul de a organiza o expediție în țara Oașului, ne roagă să le facem unele sugestii, privind locurile mai interesante pe care le-ar putea cerceta în cursul călătoriei lor.

Un obiectiv captivant l-ar constitui explorarea satelor oșenești răspîndite de-a lungul rîului Tur, afluent al Tisei, în valea Lechința, Valea Albă și Valea Rea. Una din cele mai interesante așezări este Vama — străvechi centru de olari. Le recomandăm să cerceteze acolo, «la izvoare», viața de azi a satelor oșenești, obiceiurile strămoșești, creația artiștilor populari și, deopotrivă, activitatea specifică acestor ținuturi de nord ale țării.

Cele mai bune călăuze le-ar putea fi cărțile: «Nord» a scriitorului Pop Simion — apărută recent, precum și «Rapsodie în Oaș» scrisă de poetul Mihai Negulescu, în care sînt înfățișate, cu mare

(CONTINUARE ÎN PAG. 7)

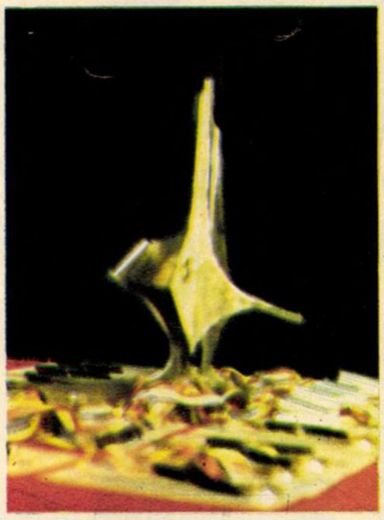

AGENDA MINITEHNICUS

„PIONIERI ÎN ȘTIINȚA ȘI TEHNICA"

*

O INTERESANTĂ ACȚIUNE ÎN JUDEȚUL BRAȘOV

De mai multă vreme, clubul «Minitehnicus-Cutezătorii» a fost informat despre o interesantă acțiune inițiată în județul Brașov si care poartă numele «Pionieri în știință și tehnică». Este vorba, în fapt, despre un adevărat examen pe care îl dau minitehnicienii. Clubul «Minitehnicus-Cutezătorii» a delegat o comisie care a fost la fața locului și a relatat următoarele.

LA ȘCOALA GENERALĂ NR. 2, CODLEA

Juriul de examinare a fost alcătuit din profesori și pionieri. După ce minitehnicienii, diferențiați pe grupe de clase, au răspuns la întrebările teoretice axate pe conținutul tehnic al revistelor «Cutezătorii» și «Racheta cutezătorilor», s-a trecut la proba practică. Astfel, concurenții au reparat siguranțele electrice, elevul Ion Pripiș din clasa IV-a B obținînd cel mai bun timp: 1,10 minute. Pentru elevii claselor mai mari s-au prevăzut probe mai grele. Cea de a treia parte a examenului a constat în susținerea teoretică a lucrărilor ce vor fi trimise la concursul Minitehnicus 1972.

LA ȘCOALA GENERALĂ DIN ORAȘUL VICTORIA

Examinarea s-a desfășurat la Casa de cultură a orașului în prezența unei numeroase asistențe. Profesor examinator, Nicolae Diminescu. Candidații au excelat atît la probele teoretice cît și la cele practice. Au fost prezentate lucrări «Minitehnicus» de mare valoare cum ar fi «Panou automatizat ce prezintă posibilitățile de electrocutare», autor Ivan Dobrilă, «Sistem de alarmă pentru paza bunului obștesc», autor Ovidiu Bucur precum și multe altele.

LA ȘCOALA GENERALĂ DIN SATUL ILENI, COMUNA MÎNDRA

Examinatoare a fost pioniera minitehniciană Maria Sîmboi, din clasa a VII-a. Este interesant de relatat faptul că, în concurență cu clasele mai mari, reprezentanții clasei a IV-a au obținut locul I la proba practică. Au fost prezentate lucrări interesante cum ar fi «Teletonul» construit de minitehnicieni și care a funcționat între școală și Căminul cultural chiar în timpul desfășurării examenului; «Arcul voltaic» și «Aparatul de sudură electrică» creație a unui colectiv din clasa a VI-a precum și «Mașina de bobinat cu numărătoare automată» executată de un colectiv din clasa a VII-a.

*

Prin comisia sa, clubul «Minitehnicus-Cutezătorii» a constatat că acest adevărat examen al minitehnicienilor se desfășoară pe întreg teritoriul județului, începînd de la faza pe detașament, cuprinzînd în final cca 25 000 de pionieri minitehnicieni.

Clubul «Minitehnicus-Cutezătorii» consideră acțiunea inițiată în județul Brașov ca deosebit de importantă pentru mișcarea «Minitehnicus» și o recomandă călduros județelor pentru ediția județeană–1973 a concursului.

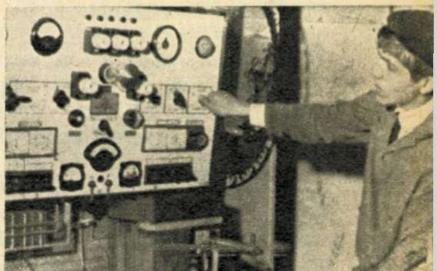

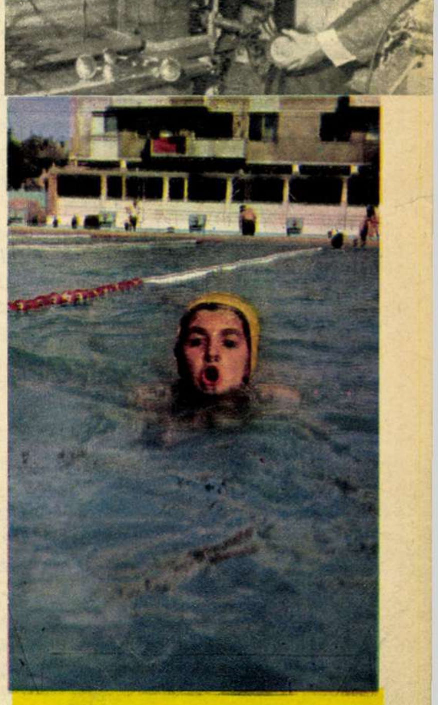

Ștrandurile, bazinele de înot vă așteaptă. Mulți dintre voi învață înotul în această vacanță. Alții se perfecționează și poate vor obține performanțe ca acelea ale Soranei Prelipceanu despre care puteți afla amănunte în pagina 13.

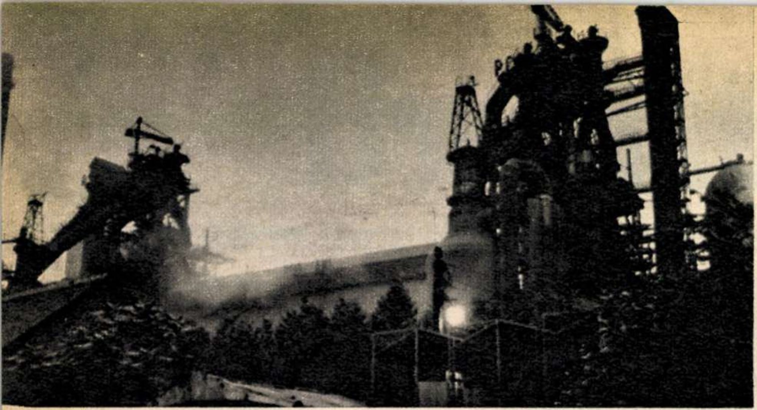

Inițiative pionierești de vacanță

REȘIȚA: o tabără neobișnuită

După sute de mii de kilometri, vine și vremea cînd autobuzul se desparte de șosea. Cheia de contact devine nefolositoare. Mașina s-a uzat, urmează carcasa. Ce se poate face cu un autobuz, la o vîrstă foarte înaintată? De regulă, e trimis la retopit dar, uneori, pot avea loc și surprize. Pionierii reșițeni, de exemplu, au hotărît ca în caroseriile unor foste autobuze și vechi vagoane de cale ferată să amenajeze un... sat de vacanță! Au ales un loc splendid, într-o poiană prin mijlocul căreia trece Rîul Alb. Entuziasmul îndrăzneților constructori a molipsit întreg orașul, astfel că toate întreprinderile reșițene au ținut să fie prezente aici fie prin munca voluntară depusă de părinții și frații mai mari ai copiilor, fie prin utilajul necesar efectuării lucrărilor. În tabără a fost instalată și o cale ferată de 800 m lungime (șine înguste) pe care circulă o locomotivă forestieră (model 1902), cu două vagoane. Există aici și o gară în miniatură. Bineînțeles, echipajul va fi alcătuit din pionieri. Cu cîtă trudă au fost transportate toate acestea, sus, pe munte, pe serpentinele șoselei care duce la «Șura Ortacilor»!

Se vopsesc caroseriile bătrînelor autobuze și vagoane, se instalează paturi. În același timp, se lucrează intens la drumurile de acces, la amenajarea pistei de carting și celor două bazine de înot. Sînt terminate terenurile de fotbal, volei, handbal, tenis precum și grupurile sanitare. S-a montat o conductă de 1 300 m pentru pomparea apei din lacul de acumulare de pe Bîrzava, necesară bazinelor de înot; de asemenea, se lucrează la instalațiile de curent electric și radioficare. Sala de mese va fi în întregime din sticlă și oțel. Se vor amenaja locuri speciale pentru careu și focul de tabără.

Tabăra va funcționa pe principiul autogospodăririi, avînd serii de cîte 7 zile. Încă o idee bună: în întreg județul s-a inițiat un concurs pentru confecționare de fanioane. Deja au sosit cîteva mii de exemplare! Aceste fanioane multicolore vor împodobi originala tabără. Urăm pionierilor din Reșița spor la lucru și vacanță plăcută în tabăra lor!

FOTOREPORTAJ:
C. CREȚU

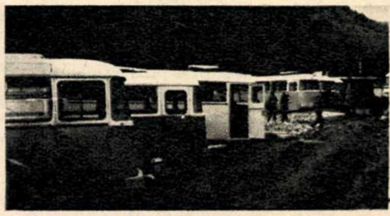

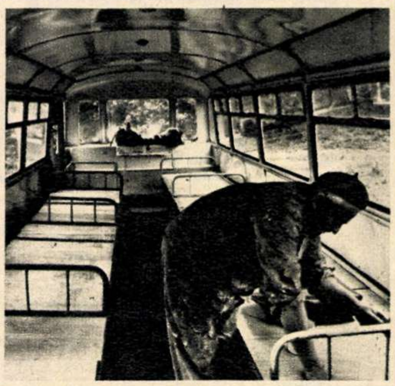

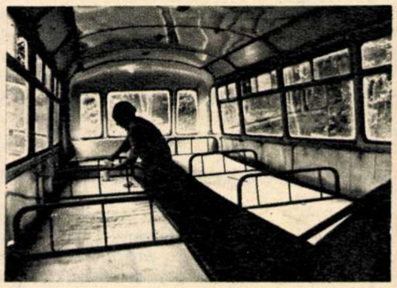

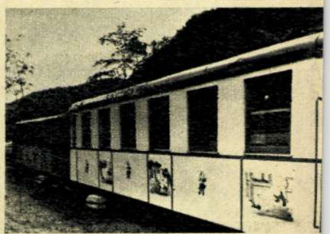

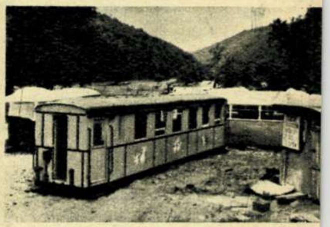

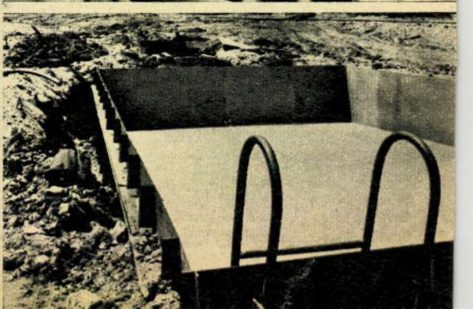

OASPETE AL «CUTEZĂTORILOR» DIN IAȘI UN EXPLORATOR AL ANTARCTIDEI!

«Cartea de aur» a pionierilor ieșeni s-a îmbogățit cu un valoros autograf: semnătura climatologului Gheorghe Neamu — reîntors nu de mult dintr-o lungă expediție de cercetare a «continentului alb».

Tînărul om de știință, cercetător în cadrul Institutului de geografie, a participat timp de 168 de zile la lucrările celei de a 17-a expediții științifice în Antarctida, organizată de U.R.S.S. Invitat de membrii cercului de geografie al Casei pionierilor, Gheorghe Neamu — al doilea om de știință român, după savantul Emil Racoviță, care înfruntă glaciarele spații antarctice — a împărtășit impresiile culese în decursul acelor zile bogate în întîmplări inedite.

Întîlnirea s-a încheiat printr-o convorbire plină de interes cu membrii celor opt echipaje, organizate sub egida Casei pionierilor, care vor lua startul în vara acestui an în competiția «Expedițiile Cutezătorii».

Gheorghe Neamu, în mijlocul membrilor «cercului de geografie» de la Casa pionierilor din Iași.

Au cuvîntul... „VETERANII"!

Mihaela Fărcășanu, căpitanul echipajului «Vînătorii lui Dragoș» primind diploma «Expedițiile cutezătorii».

Nu de mult, la Iași, în sala «Victoria» s-a deschis o expoziție inedită care a stîrnit un viu și susținut interes: erau înfățișate rezultatele expedițiilor pionierești din oraș și județ, efectuate în vara anului 1971. La loc de frunte figurau exponatele echipajului «Vînătorii lui Dragoș»: colecții de minerale, insectare și ample ierbare riguros catalogate, străvechi unelte gospodărești, ii lucrate cu migală și bun gust — zestre neprețuită a satelor dornene și maramureșene, albume selective cuprinzînd motive și ansambluri decorative din arta populară precum și o seamă de alte minunate produse ale mîinilor meștere ale creatorilor de frumos din lumea satului. Sute de exponate, dintre care unele, unicate.

O parte dintre exponate va îmbogăți zestrea colecțiilor școlilor ieșene — un dar al echipajelor «Vînătorii lui Dragoș». O altă parte, cuprinzînd cele mai valoroase și semnificative piese ale colecțiilor, va constitui temeiul unei expoziții permanente. Astfel, primul muzeu al «Expedițiilor Cutezătorii» va fi întemeiat la Casa pionierilor din Iași.

Ecourile zilelor petrecute în decursul expedițiilor trecute nu s-au stins. Dimpotrivă, s-au amplificat. Se înscriu la start noi echipaje ce se pregătesc cu sîrg pentru a înfrunta necunoscutul în luminoasa aventură a cercetărilor științifice pe care își propun să le întreprindă în această vară îmbietoare la drumeție.

CHEMAREA «VÎNĂTORILOR LUI DRAGOȘ»

Ce planuri au oare membrii echipajelor de ieri adică «veteranii», cu Mihaela Fărcășanu, căpitanul echipajului și Dan Alexandrescu, geologul echipajului, care în anii trecuți au explorat Rarăul, Giumalăul, Călimanul?

— «Am izbutit să rămînem în primele rînduri și pe frontul învățăturii. Și-acum, în vacanță, vrem să ne reluăm explorările — **ne spune Mihaela** — în vechea formație. Vrem să fructificăm experiența acumulată și să adîncim cercetările începute. Mai riguros, mai temeinic, concentrîndu-ne atenția asupra unor obiective precis determinate».

Pe toți îi însuflețește o pasiune comună: etnografia. Contactul direct cu creațiile artei populare, cu florile vii ale folclorului le-a aprins imaginația și le menține mereu treaz sîrgul de a pătrunde cît mai adînc în acest fascinant domeniu de explorare.

«Vînătorii lui Dragoș», «veteranii», se consideră și astăzi membrii aceleiași echipe; ei au lansat recent o chemare către toți cutezătorii, cerîndu-le să se plece cu grijă asupra creației populare, să culeagă, de la izvoare, cîntece bătrînești și de vitejie, strigături și orații de nuntă, zicale și proverbe, roadele înțelepciunii milenare ale poporului.

Ei îi cheamă să pornească la drum, cu planuri bine chibzuite, pe toți «veteranii» expedițiilor pionierești — astăzi, mulți dintre ei utecişti — pentru a-și lărgi orizontul cercetărilor, pentru a-și cunoaște din ce în ce mai bine țara.

Mihaela Fărcășanu ne împărtășește și un alt proiect: marcarea potecilor ce duc spre principalele obiective turistice ale masivului Căliman. «Pînă acum — **ne arată ea** — am marcat alegînd cel mai scurt și lesnicios traseu, drumul ce duce de la Gura Haitei la «Oamenii de piatră» de pe înălțimile muntelui, urmînd în bună măsură pitorescul peisaj străbătut de Pîrîul-cu-pești. Vom marca și alte drumuri ce conduc spre minunatele plaiuri pe care le-a străbătut în vara lui '71 echipajul nostru. Vrem să dezvăluim tinerilor și tuturor drumeților ce se vor lăsa inspirați de invitația noastră frumuseți încă neștiute ale munților vulcanici».

«Vînătorii lui Dragoș» au invitat, de altfel, 26 unități pionierești, de la poalele masivului Căliman, să ia parte la «Expedițiile Cutezătorii», ce se vor desfășura în această vară. Ei le-au propus un plan comun pentru a marca împreună cele mai puțin cunoscute drumuri turistice din cuprinsul Călimanilor.

O CARTE CU 11 AUTORI

Sub egida Casei pionierilor din Iași — ne destăinuie Dan Alexandrescu — s-a născut o prețioasă inițiativă. Ce-ar fi ca interesantele expediții ale cutezătorilor ieșeni să fie înfățișate într-o carte? În paginile ei vor fi povestite peripețiile celor trei expediții petrecute în anii 1969, 1970, 1971 și vor fi înscrise rezultatele cercetărilor efectuate în diversele domenii abordate de micii exploratori; istorie și geografie, geologie, botanică și zoologie, etnografie, folclor... Cine o va scrie?

Jurnalele de bord — bogate în însemnări pline de miez, caietele doldora de notițe interesante, legate de cercetările lor multiple, farmecul și hazul cu care «Vînătorii lui Dragoș» povestesc în adunările pionierești peripețiile călătoriilor — sînt o chezășie că ei vor izbuti să ne dăruiască o carte atrăgătoare, în stare să mobilizeze noi expediționari dornici să-și încerce puterile în viitoarele ediții ale marelui concurs.

PUNCTE DE REPER

«Vînătorii lui Dragoș», în anii trecutelor explorări, cercetînd nemijlocit natura, realitatea înconjurătoare, au dobîndit, de bună seamă, un sensibil spor de experiență și azi privesc cu mai multă profunzime sarcinile pe care și le-au asumat. Ei se pregătesc temeinic, călăuziți de profesorii lor, pentru a-și desăvîrși cunoștințele necesare desfășurării unei metodice și selective cercetări a terenului ales spre explorare. Obiectivul esențial al expedițiilor — ei o știu bine — nu constă în a realiza numai colecții de minerale sau de obiecte etnografice; în centrul atenției trebuie să stea cercetarea nemijlocită a naturii, a activității creatoare a oamenilor.

Așteptăm cu nerăbdare rezultatele viitoarelor lor acțiuni cutezătoare, întovărășindu-i, solidari, cu urări de izbîndă.

AUREL LECCA

Aplauzele pionierilor ieșeni pentru echipajul «Vînătorii lui Dragoș».

DOUĂ COIFURI MULTICOLORE

POVESTIRE DE MIHAELA MONORANU

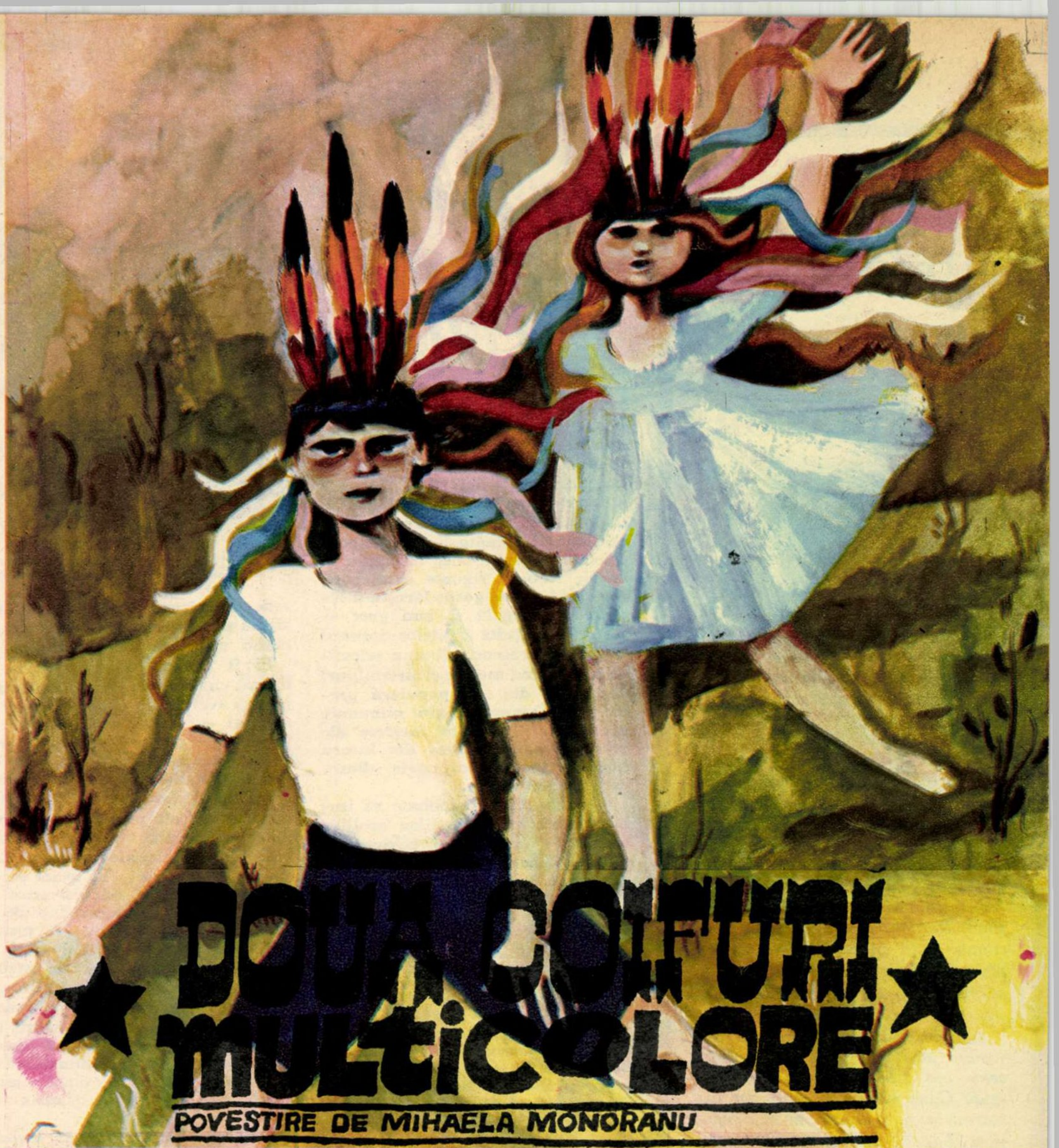

Poarta care îmi ajunge mie pînă în dreptul ochilor nu-l împiedică pe unchiul să se vadă de după ea aproape în întregime. Te miri de ce se mai apleacă și caută cu mîna zăvorul de pe dinăuntru al porții, cînd ar putea să pășească peste ea fără măcar s-o bage în seamă. Oare ca să aibă timp să-și ascundă emoția?

Pe vremea cînd eram încă foarte mici, sora mea și cu mine am aflat într-o zi un lucru uimitor: că acest om mare, cu mustăți și cu haine mirosind a tutun,este frate cu mama. Cum se putea? Nu numai copiii mici erau frați așa cum știuserăm noi pînă atunci? Și ce rost are să fii frate cu cineva și să locuiești în altă parte decît el? Cît despre felul cum se purtau între ei (ședeau liniștiți pe scaune, vorbind, nu se înghionteau și nu puneau la cale nici o ispravă) era departe de a fi convingător...

Dar se vede că, în cele din urmă, tot în felul acesta, datorită vreunui unchi sau mătuși, află orice copil că părinții nu sînt numai părinți, ci și frații, ba chiar și fiii cuiva!

Cînd l-am văzut de data aceasta înalt, peste poartă, am simțit o strîngere de inimă și cît de ciudat poate să pară lucrul acesta — doar venirea lui nu este, întotdeauna, decît prilej de bucurie. Dar mie mi-a venit să strig: unchiule, nu cumva... însă imediat mi s-a făcut rușine, de ce trebuia să bănuiesc că el avea să ne dăruiască iarăși... nu! cunoșteam însă pe de rost cuvintele pe care avea să le spună, ca întotdeauna:

— Copii, am venit în mare grabă, între două trenuri, n-am avut timp să vă aduc măcar un fleac, o jucărie...

Știam ce-nseamnă asta. Asta însemna că la plecare, în timp ce-și lua rămas bun, avea să-mi spună încet la ureche ceva din care. cînd eram mic, înțelegeam doar cuvîntul bomboane (soră-mea cred că asta auzea și acum), iar în ultima vreme timbre, mă trezeam fără să-mi dau seama cu o hîrtie mototolită în mînă: bani! De ce n-o făcea la venire? De la un timp bănuisem: voia să nu afle mama și tata, se simțea poate stingherit că dăruia bani ori poate se temea să nu-l împiedice, oricum pricepeam că trebuia să rămînă un secret între noi, și dacă totuși aveam să dezvăluim secretul, cel puțin nu voia să fie de față. Unchiul nostru drag și atît de grăbit!

Acum știam, bineînțeles, că «între două trenuri» e un fel de a vorbi, dar continuam să nu pot să mi-l imaginez pe unchiul meu, ori de cîte ori mă gîndeam la el, altfel decît mi-l închipuisem odinioară, adică alergînd pe calea ferată între două trenuri, unul în față și altul pe urmele lui, într-o lumină orbitoare ca de fulger, care făcea să se vadă ca ziua toate buruienele de pe marginea șinelor, troscotul și izma, furnicile și lăcustele dormind în iarba adormită și ea. Iar unchiul — nu supărat, ori nervos, ci vesel, alergînd în voie, cu hainele lui întotdeauna gri, fluturînd în vîntul răcoros al nopții.

Dar bani nu voiam să-mi dea fiindcă banii trebuie cheltuiți, ceva te împinge întotdeauna să-i cheltuiești. Nu eram sigur nici dacă o să am tăria să-i dau și pe ai mei Harietei. Mă apuca jalea închipuindu-mă hoinărind prin prăvălii după cîrlige de undițe și celelalte, acum cînd eu aveam o taină și mai ales o treabă de dus la capăt. Nimeni nu aflase încă despre ideea mea de a inventa pîrghia de gradul cinci! Ce i-aș mai fi spus tatii sau chiar unchiului care, vezi bine, lucrînd pe atîtea șantiere, putea să-mi povestească o grămadă de lucruri, dar ce să-i spun cînd eu singur nu știam măcar în ce fel îmi venise ideea... Aveam totul, hîrtii, planșe, șipci, vergele de fier, pietroaie, cărămizi, dar se întîmpla ceva foarte ciudat: nu cum să mă folosesc de ele mă preocupa pe mine acum, ci îmi torturam creierul să-mi amintesc cînd, în ce împrejurare îmi venise ideea. Ziua, ora! Cu o lună în urmă, cu două? Și în ce fel? Fiindcă nu voisem eu cu tot dinadinsul să fac o invenție și mă oprisem în cele din urmă la pîrghii, nu. Ideea mă căutase pe mine și nu eu pe ea. Venise singură.

După ce unchiul a intrat în casă urmat de noi toți, după ce au apărut pe masă colțunașii cu smîntînă, cana cu lapte, merele, iar gălăgia și însuflețirea au ajuns destul de mari, am găsit un moment și m-am furișat în bucătăria de vară unde aveam «laboratorul meu». Atunci mi-am dat seama că nu numai banii m-ar fi stingherit, dar și timpul devenise acum pentru mine prețios. Mi-a fost puțin rușine că mă strecurasem astfel din casă, dar m-am gîndit: aveam să-l văd cît pofteam pe unchiul seara, în timpul cinei și după, cînd el avea obiceiul să stea îndelung de vorbă.

Nu știu cîtă vreme trecuse, cînd mama a strigat:

— Copii, veniți încoace, unchiul pleacă!

Într-adevăr, el era în mijlocul curții, cu servieta galbenă în mînă, uitîndu-se cu un fel de regret în jurul lui, adică prin vîrful copacilor. Ei, da, rugămintea mea fierbinte ca el să nu-mi dea acum nimic ajunsese la inima lui, fără cuvinte. Mi-a strîns mîna bărbătește și m-a privit o clipă în ochi cu un soi de melancolie. Apoi a ieșit pe poartă ca toți oamenii și s-a dus. M-am întors și m-am uitat prin curte și, ca întotdeauna cînd el pleca, ea mi s-a părut goală, goală, ca în ziua cînd tăiaseră bradul.

Și deodată inima mi s-a strîns ca un arici. Am luat-o pe Harieta de mînă și din trei salturi am fost lîngă prispă: pe colțul ei, în razele soarelui, strălucea nu știu ce, un obiect, în zeci de culori, cu sclipiri de alamă, cu irizări de albastru și galben... Erau două coifuri indiene din pene colorate,înalte de cel puțin jumătate de metru, cu panglici strălucitoare de mătase atîrnînd de jur-împrejur. Ni le-am înfundat pe cap, am dat năvală în drum și am început să alergăm cît ne țineau picioarele.

— U-u-u-u! făcea soră-mea ca pieile roșii — și praful se stîrnea peste noi ca un vîrtej.

— Unchiule, unchiule, unchiule! strigam. Unchiuleeee! striga și soră-mea, dar el era departe. Ori nu era el? Nu ne-a auzit.

Unchiul, fratele mamei! Poate că timpul de cînd fuseseră și ei copii nu era chiar atît de depărtat cum ni se părea nouă. De cîteva ori pe an el venea în grabă, «între două trenuri», numai și numai și pentru nimic altceva pe lume decît să ne vadă.

DESEN: MIRIAM ROZSA

CONSTANTIN CHIRIȚĂ

Gînduri pentru cireșari

PUNCTUL FINAL AL UNEI DISCUȚII

Am mai primit scrisori care comentează cazul Mărțișorului care plînge: de la elevi, de la profesori, de la părinți. Au intrat, în sfîrșit, în discuție și cîțiva băieți. Gavrilaș Nelu, **din comuna Ceica, județul Bihor și** Szente Dan, **de la Liceul nr. 1 din Mangalia mi-au trimis, fiecare, cîte o scrisoare lungă, desprinzîndu-se din ambele aceeași atitudine: solidaritate netă cu colegul lor de la liceul militar care a trimis mărțișorul și uimire față de reacțiile ciudate și neîndreptățite care au transformat acel gest curat într-un caz dureros. Personal, sînt foarte mulțumit de conținutul general al comentariilor primite pînă acum. Mă și așteptam la aceasta. Știam mai de mult și acum sînt și mai convins de spiritul sănătos și de frumusețea și curățenia caracteristice tineretului nostru. Mulțumesc pe această cale, tuturor celor care mi-au scris și îi rog să mă scuze pe cei care n-au fost cuprinși, nominal, în răspunsurile mele. Gîndurile lor, sentimentele lor au fost cuprinse însă în toate cuvintele mele. Cu atîția prieteni de aproape și de departe, Mărțișorul, sînt sigur, nu mai plînge. Și îi rog pe cireșarii din jurul lui să găsească niște cuvinte, sau niște clipiri din ochi duioase și eliberatoare, pentru ca totul să reintre în normal.**

CEVA DESPRE CIREȘARI

Mitu Gina și Dumitrescu Mihaela **(strada Griviței nr. 215) din Brăila, îmi trimit, într-o caligrafie superbă, o scrisoare foarte lungă și plină de întrebări. Întrucît întrebări asemănătoare am mai primit și de la alți cititori, și pentru a le preîntîmpina pe cele viitoare, iată-le, în ordinea în care s-au formulat:**

1. Cu ce ocazie ați conceput volumele despre cireșari și ce v-a îndemnat să le scrieți?
2. V-ați inspirat din realitate, sau v-ați lăsat purtat de imaginație?
3. Documentul tretilogofătului Cristache Zogreanu este autentic sau este minunata dumneavoastră realizare?
4. Dacă ne puteți indica data cînd va începe mult așteptatul serial, căci furați de bucuriile vacanței, am putea pierde episodul de avangardă și am regreta mult.
5. Vă place cumva în mod deosebit vreunul din personajele dumneavoastră? Dacă da, de ce?
6. Există în Deltă localitățile Dunărel și Vălurele?
7. Unde — în ce regiune — se poate plasa pe hartă schița făcută de Lucia (vol. V).
8. Cei trei copii ai dumneavoastră Diana, Victor și Adrian, seamănă, fizic si moral cu cireșarii?
9. Povestirile lui moș Albu și moș Eftimie, cu privire la apariția coloanelor de marmură, sînt reale?

La cîteva întrebări speciale (4, 5, 8) voi răspunde.

4. După toate probabilitățile, turnarea serialului va începe în vara acestui an. În ce privește prezentarea lui pe micul ecran, tot ceea ce vă pot spune e că nu veți pierde în nici un caz începutul (episodul de avangardă, cum spuneți voi).

5. Sînteți prea istețe ca să nu fi simțit singure preferințele mele.

8. În aceeași măsură în care semănați și voi.

La celelalte întrebări n-am răspuns niciodată foarte direct și nu voi răspunde nici de astă dată. Întîmplarea îmi vine însă în ajutor. Voi publica drept răspuns o parte din scrisoarea semnată de Farcaș Lenuța, **Aldești, județul Arad:**

«...Aș vrea să-mi spuneți precis ce v-a determinat pe dumneavoastră să scrieți volumele acelea atît de interesante, pentru că eu sînt convinsă că cireșarii nu au existat în adevăratul sens al cuvîntului. Vă rog frumos să-mi răspundeți dacă «presupunerea» mea, sau mai bine-zis convingerea mea este adevărată. Nu vreau să spun că nu cred că e adevărat că au existat «cireșarii» pentru că nu ar fi posibil, ci, știu eu?... Pentru că eu mă gîndeam că nu le-au venit astfel de idei unor «copii», pot zice. Și încă ceva. Obiectivele acelea din volumele dumneavoastră există? Mă refer la mormîntul lui Ovidiu, sau Castelul celor două cruci, sau Peștera neagră, sau altele despre care ați povestit. Vedeți că am citit și eu Cireșarii și aș vrea să vă spun că m-au impresionat mult faptele relatate acolo, dar, păcat, am ajuns la sfîrșitul volumului al V-lea și am văzut că de fapt cireșarii sînt ceva ce nu e chiar adevărat. Cu toate că eu sînt doar elevă vă reproșez ceva: De ce ați încheiat în felul acela povestirea? E un sfîrșit aproape tragic, dacă pot spune așa. Eu cred că putea fi mai vesel, mai frumos. Cireșarii dumneavoastră s-au despărțit prea nu știu cum, parcă prea îndurerați, ca de altfel și noi de ei...»

Dragă Lenuța, fă un efort și închipuie-ți cum m-am despărțit eu de ei.

* * *

GHIDUL «EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII»

(URMARE DIN PAG. 3)

putere de atracție, priveliștile acestui minunat colț de țară, istoria sa bogată în fapte de seamă, oamenii săi vrednici.

● **NICULA T. MARIA, căpitanul echipajului «Flora»,** elevă a Școlii generale nr. 1 din comuna Budești — Vîlcea ne trimite un amplu reportaj privitor la pregătirile sistematice și multilaterale pe care le fac cei zece «cutezători» înainte de a porni să exploreze Țara Loviștei.

Sperăm că eforturile voastre vor finaliza rezultate cel puțin tot atît de rodnice ca cele obținute de echipajul «Flora» în cadrul ediției a III-a.

Întrucît printre obiectivele principale ale expediției se află cercetarea creației populare din Țara Loviștei precum și culegerea de material folcloric, ar fi bine să vă documentați temeinic asupra acestor probleme cerînd, în acest sens, sprijinul profesorilor de istorie și de limba română ai școlii voastre care, de bunăseamă, vă vor indica și ce lucrări trebuie cercetate în această privință.

Așteptăm vești noi.

● **ECHIPAJULUI «TERRA» Școala generală din comuna Rușețu, județul Buzău:** Vă propunem să vă îmbogățiți tematica cercetărilor, incluzînd și studiul formelor de relief ale zonelor ce le veți străbate. În cuprinsul Bucegilor veți întîlni — în afara «Sfinxului» și a «Babelor» — o serie de «jocuri ale naturii», stînci modelate, în forme sugestive, de vînt și de apă, care, neîndoielnic, vor stîrni viu interes nu numai geologului ci și tuturor membrilor echipajului. Unele impresionante forme ale eroziunii eoliene le veți afla și pe vîrful Omu. Cercetați-le, faceți schițe și fotografii și comunicați-ne ce ați descoperit.

● **MARIANA SAV, căpitanul echipajului «Ioan Corvin», Școala generală nr. 9, Hunedoara:** Socotim deosebit de interesantă inițiativa voastră de a afișa, la școală, «buletinul» pregătirilor stăruitoare pe care le faceți pentru a vă oțeli înainte de a porni pe drumul lung al expediției plănuite. Ne bucură foarte mult faptul că tot mai mulți dintre colegii voștri se arată interesați de planurile voastre de explorare. Așteptăm primele voastre corespondențe «din marș».

A.L.

FILM

PRINȚUL BAIAIA, (producție a studiourilor cehoslovace). **Un basm care începe cu un prinț plecat în lume să-și găsească fericirea. Filmul te cîștigă de la început prin simplitate, prin lipsă de ostentație.**

AVENTURI LA MAREA NEAGRĂ, (producție a studioului cinematografic București). **Filmul prilejuiește o plăcută întîlnire cu actorul Florin Piersic în rolul unui căpitan de securitate. În această calitate el va reuși să zădărnicească o acțiune de spionaj.**

ȘI TOTUȘI EOLIS EXISTĂ! (Producție a studiourilor sovietice «Maxim Gorki») — **Film distins în 1972 cu două premii. Personajul principal al filmului este o fetiță care te cucerește cu fantezia, cu puterea ei de a imagina.**

BATALIONUL INVIZIBIL, (producție a studiourilor iugoslave). **Protagoniștii acestui film sînt copiii, iar acțiunea se petrece în timpul celui de al doilea război mondial.**

ROBIN HOOD, (coproducție italo-hispano-franceză). **Povestea lui Henry de Nothingham, scutierul regelui Richard. Devenit haiducul Robin Hood, scutierul va fi eroul unor isprăvi de vitejie despre care, cu siguranță, ați mai citit sau pe care le-ați urmărit pe micul ecran.**

TOAMNA CHEYENILOR, (producție a studiourilor din S.U.A.). **Un episod dramatic din lupta indienilor.**

RADIO

Emisiunile pentru copii vă pregătesc o surpriză:

Cartea minunată a copilăriei, dedicată Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român și aniversării Republicii.

Autorii acestei cărți veți fi voi, copiii. Lucrările trimise — poezii, proză, reportaj, scrisori — vor alcătui substanța acestei foarte frumoase «cărți vorbite».

* * *

TV

Ce ne vor aduce nou emisiunile de televiziune în timpul vacanței de vară?

„Litoral '72“, o selecție din cele mai bune spectacole ale formațiilor artistice pionierești aflate în turneu pe litoral.

Foarte multe din emisiuni vor fi dedicate taberelor de pionieri.

La Hunedoara vor fi filmați pionierii nu numai în timpul unor frumoase activități de joc, sport și excursii, dar și în timpul muncilor patriotice.

Pionierii de la Năvodari vor fi autorii, interpreții, regizorii unor transmisiuni speciale în direct, de la această frumoasă tabără.

Veți mai putea urmări emisiunile: „Jocuri distractive“ și „Enigme“. Săptămînal veți putea învăța tenis de cîmp, prin intermediul imaginii.

Emisiunea «Pionier în anul 2000» va aduce pe micul ecran opinii și discuții de cea mai stringentă importanță pentru voi.

TV•TV•

MICRO-ENCICLOPEDIE ZOO

Ardjuno este un tigru de Bengal. Avea vîrsta de numai un an cînd a venit aici de la Grădina zoologică din Amsterdam.

Leul acesta este alintat cu numele de Jamsi şi, odinioară, a făcut parte din grupul cu care lucra cunoscuta dresoare de lei Dina Mihalcea. S-a despărţit de el din cauză că în arenă se certa cu perechea lui şi, înfuriindu-se peste măsură, devenea primejdios. Cînd într-o zi, după luni de despărţire, a venit să-l vadă vechea lui stăpînă, Jasmi a recunoscut-o şi s-a bucurat grozav.

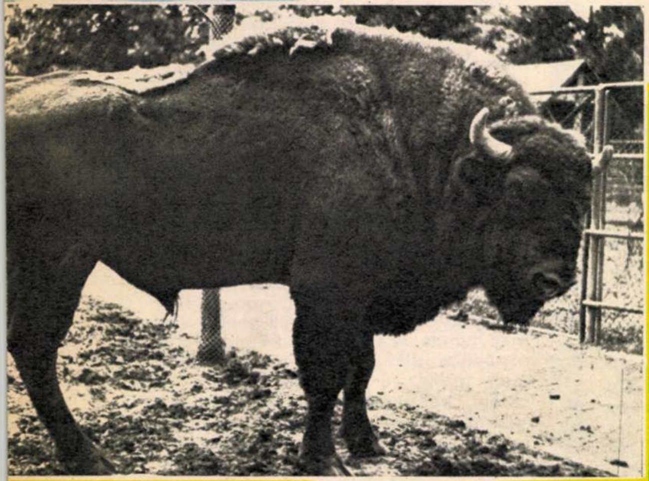

SÎNT SIMPLE POZE DE CARTE? NU. ÎI PUTEŢI CUNOAŞTE DIRECT «ÎN CARNE ŞI OASE», CUM SE ZICE, LA **GRĂDINA ZOOLOGICĂ DIN CAPITALĂ.** AŞEZATĂ SPRE POARTA DE NORD A BUCUREŞTILOR, ÎN PĂDUREA BĂNEASA, ZOO-UL CONSTITUIE UNUL DIN PUNCTELE DE ATRACŢIE ALE CAPITALEI.

GRĂDINA ZOOLOGICĂ SE ÎNTINDE PE O SUPRAFAŢĂ DE 6 HA, CUPRINZÎND 1 080 ANIMALE, REPREZENTÎND 150 DE SPECII, DIN TOATE CONTINENTELE LUMII.

NUMĂRUL VIZITATORILOR ÎN ZILELE DE SĂRBĂTOARE TRECE PESTE 25 000.

CEL MAI VECHI LOCUITOR AL GRĂDINII: LEUL JASMÎ.

CEL MAI RECENT LOCUITOR SOSIT: ZEBRA.

NOUNĂSCUŢI: PUI DE STRUŢ AMERICAN «NANDU».

PUTEŢI VIZITA GRĂDINA ZOOLOGICĂ ZILNIC, ÎNTRE ORELE 8 ŞI 19,30, FĂRĂ ÎNTRERUPERE.

Face parte dintr-o familie de zimbri, aduşi din rezervaţia de la Haţeg. În Zoo, zimbrii sînt liniştiţi şi-şi văd de treabă, dar în zilele cînd trebuie să fie vaccinaţi are loc o adevărată «corrida». «Toreadorul» e medicul. «Corrida» ia sfîrşit prin imobilizarea zimbrului, şi astfel, seringa poate intra în acţiune.

Zebrele au o eleganţă şi o frumuseţe care reţin îndelung privirea. Uitaţi-vă cu atenţie: au un aer liniştit şi oarecum nepăsător la ceea ce se întîmplă în jur, dar adaptarea lor la condiţiile Grădinii zoologice n-a fost deloc uşoară.

Punctul de atracţie al Grădinii este Felicia, o maimuţă neastîmpărată şi nostimă. Poţi rămîne în faţa ei minute în şir, amuzîndu-te de giumbuşlucurile pe care le face: se caţără, ronţăie bomboane, face tumbe şi din nou, se caţără. Pe mama Feliciei o cheamă Suzi şi este o maimuţă obişnuită. Max, tatăl ei, este însă o celebritate! A fost eroul unui interesant film al regizorului Ion Bostan. Max a venit la noi de la Viena, unde a jucat mult timp într-o trupă de balet pe gheaţă. A rămas actor; ştie să salute, să-şi pună bascul pe cap, să aplaude, să mimeze cîntecul la chitară.

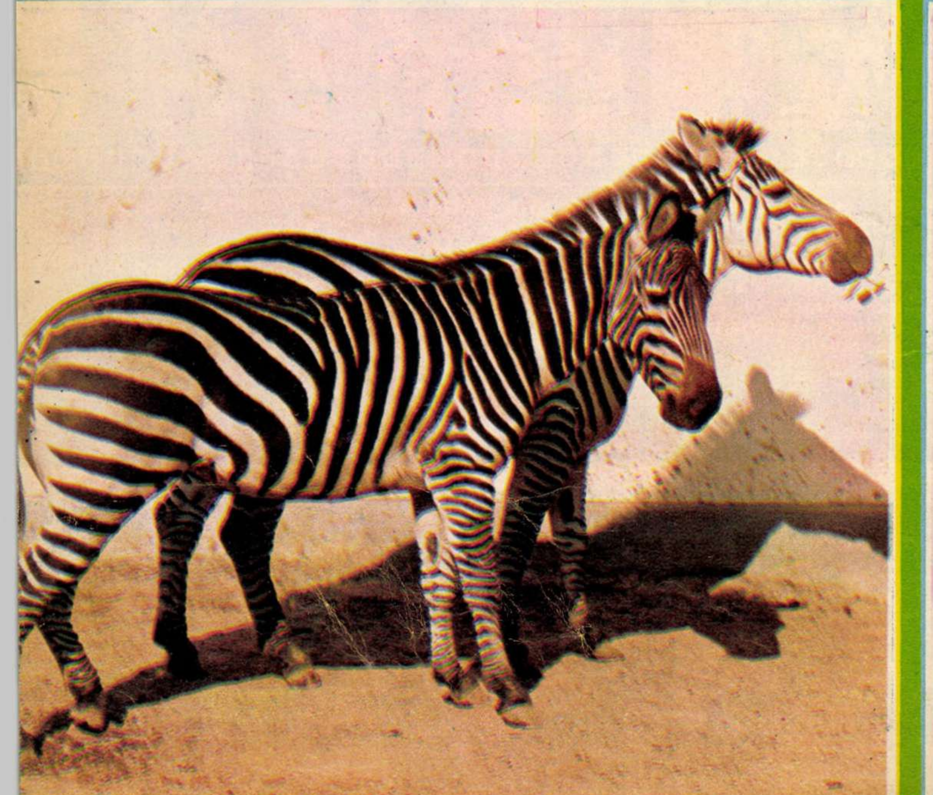

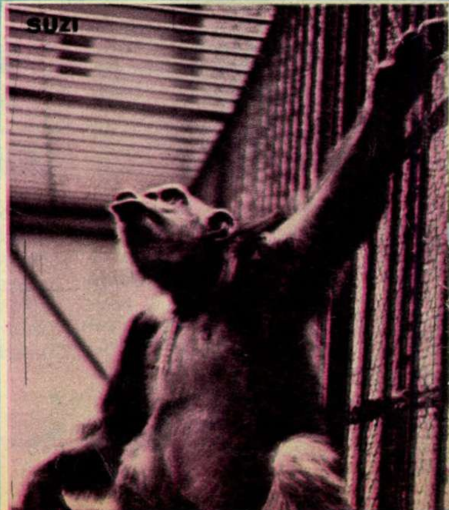

O familie care străluceşte în zeci de culori, o familie de papagali.

●

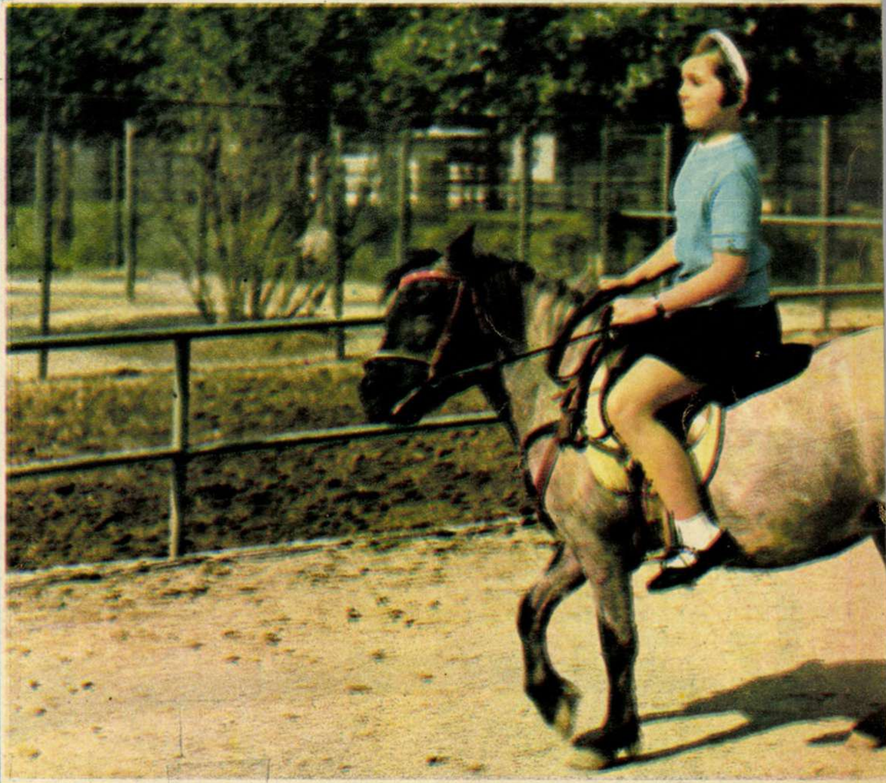

La Grădina zoologică, vizitatorul poate face o plăcută plimbare, călare pe un poney.

●

Lîngă titlul acestui reportaj se află portretul elefantului Rajah, sosit în Grădina zoologică în anul 1965, direct din India. Cîntăreşte circa 2 500 kilograme. Meniul său zilnic este pe măsura greutăţii: 24 kg orez fiert şi cîteva zeci de kilograme de rădăcinoase. La început a fost blînd. Ieşea la plimbare liniştit, prin împrejurimi; mergea înainte şi îngrijitorul după el. Din cînd în cînd, Rajah întorcea privirile ca să se asigure că este acompaniat. Dar, într-o zi, s-a înfuriat, nu se ştie din ce pricină, şi a început să lovească cu trompa în dreapta şi în stînga. Cu o astfel de furie nu te poţi juca, de aceea Rajah este acum ceva mai îngrădit decît era la început.

●

Struţul african e una din cele mai mari păsări din lume. Are 2,60 m în lungime şi 80 kg greutate. Viteza cu care aleargă este de 45 km pe oră, pasul lui măsoară 3—4 m lungime. Un ou cîntăreşte 1,600 kg.

●

Flamingo de Cuba. Lacul, vegetaţia din jur, întreaga ambianţă este potrivită cu firea lor de locuitori ai apelor.

Dar ştiţi de ce flamingoul îşi păstrează coloritul strălucitor al penajului? Pentru că în fiecare zi li se servesc felurite sucuri de morcov în amestec cu pătrunjel.

●

Grădina zoologică de la Băneasa, în afara unui loc de distracţie mai este şi un adevărat laborator. Aici lucrează un colectiv de cercetători care se preocupă cu competenţă, pe baze ştiinţifice, de hrana, tratamentul animalelor, comportamentul lor, adaptarea la captivitate.

Foto: CĂLIN CREŢU

O mică familie de pantere care trăieşte într-o desăvîrşită armonie: mamă şi fiică. Pînă înainte cu o clipă, fata s-a jucat cu frăţiorii ei. Cei trei pui, doi băieţi şi o fetiţă, s-au născut la Grădina zoologică, la sfîrşitul anului trecut şi s-au dezvoltat foarte bine. Fetiţa a fost puţin mai sensibilă, a avut o gripă dar a trecut. Ca să crească zdraveni, ei primesc în fiecare zi «întăritoare», o porţie din aşa numita «dietă C»: amestec de carne tocată, lapte praf, cu diverse vitamine, calciu şi săruri.

Acum se joacă pe o platformă specială, spre bucuria copiilor. Dar pînă mai ieri, nici chiar îngrijitorul nu-i cunoştea pe aceşti pui de urs tibetani. S-au născut, nu de mult, într-un bîrlog foarte întunecos, anume amenajat pentru ei, de care nimeni nu avea voie să se apropie ca nu cumva ursoaica să fie deranjată. Puii au crescut şi acum se zbenguie fără grijă. De departe, mama îi supraveghează.

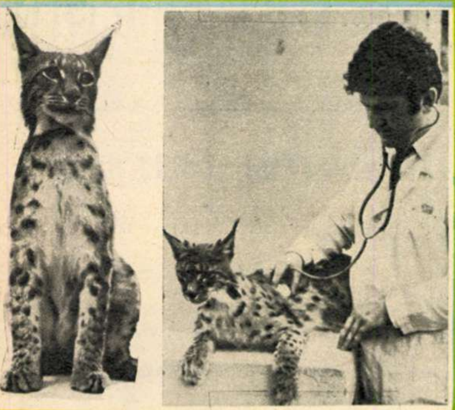

Noţiunea blînd alături de rîs, cunoscut prin cruzime, constituie un paradox. Dar cu Lenuş, care vă priveşte din fotografie, este cu totul altceva. A fost crescută în Grădina zoologică de la vîrsta de două săptămîni. Hrănită cu biberonul, sub controlul medicului, mereu sub supravegherea atentă a biologilor, puiul de rîs a sfîrşit prin a-şi contrazice speţa, devenind de o blîndeţe proverbială.

LA IZVOARELE POEZIEI ROMÂNEȘTI

Ienăchiță Văcărescu

«URMAȘILOR MEI VĂCĂREȘTI
LAS VOUĂ MOȘTENIRE
CREȘTEREA LIMBII
ROMÂNEȘTI
Ș-A PATRIEI CINSTIRE»

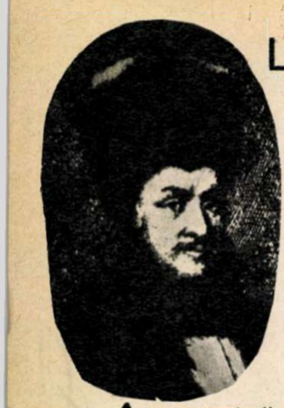

Începuturile poeziei lirice române sînt legate de numele poeților Văcărești, deși primele versuri în limba română s-au scris cu mult înainte și vom aminti aci numai pe acelea care prin calitatea expresiei artistice sînt considerate capodopere și anume, poemul filozofic **Viața lumii,** al cronicarului moldovean Miron Costin și traducerea în versuri a **Psaltirii,** de către mitropolitul Dosoftei, ambele din secolul al XVII-lea. Aceste opere erau însă puțin cunoscute în țările române spre sfîrșitul veacului al XVIII-lea, cînd apar și scriu poeții Ienăchiță Văcărescu și Alecu, fiul său, astfel că ele nu puteau constitui încă o tradiție literară.

Personalitate importantă a culturii românești din epoca sa, Ienăchiță Văcărescu, de la a cărui moarte se împlinesc 175 de ani, este, în ordine cronologică, întîiul dintre poeții Văcărești, fiind totodată și întemeietorul unei dinastii literare întinse pe o durată de aproape două veacuri. Ienăchiță s-a născut la 1740, nepotul său de fiu, Iancu Văcărescu moare la 1863, ilustra familie avînd un reprezentant și în contemporaneitatea noastră, pe poeta de expresie română și franceză, Elena Văcărescu, care a trăit pînă în anul 1947.

Casa lui Iancu Văcărescu. din București (Fațada din str. Ienăchiță Văcărescu nr. 16.)

Cunoscuți sub numele general de **poeții Văcărești,** cei patru ctitori ai liricei române din Țara Românească sînt: Ienăchiță (1740—1797), cei doi fii ai săi, Alecu (circa 1769—1799) și Nicolae (cca. 1784-1825) și, în sfîrșit, fiul lui Alecu, poetul Iancu Văcărescu (1792—1863), acesta din urmă considerat de către istoriografia noastră literară drept cel mai însemnat dintre ei.

Totuși, lui Ienăchiță Văcărescu îi revine rolul de precursor în mai multe domenii ale culturii noastre. Cărturar de seamă al timpului său, poliglot — cunoștea limbile greacă, latină, germană, italiană, franceză și turcă, — după cum ne informează scriitorul A.I. Odobescu, care a scris cel dintîi studiu temeinic asupra poeților Văcărești — Ienăchiță Văcărescu a fost un spirit enciclopedic, atît prin preocupări cît și prin opera sa, care cuprinde, în afară de poezie, lucrări de filologie și istorie. El a alcătuit prima gramatică românească tipărită, **Observații sau băgări dă seamă asupra regulelor și orînduelelor gramaticii rumânești** (1787), lui i se datorează o **Istorie a prea puternicilor împărați otomani.** O alta scrisese, înaintea sa, Dimitrie Cantemir. Ienăchiță a mai lăsat, de asemenea, în manuscris, dovada preocupărilor sale filologice: cîteva dicționare, privind limbile germană și turcă. Întreaga operă și activitate a lui Ienăchiță Văcărescu demonstrează vocația universalității.

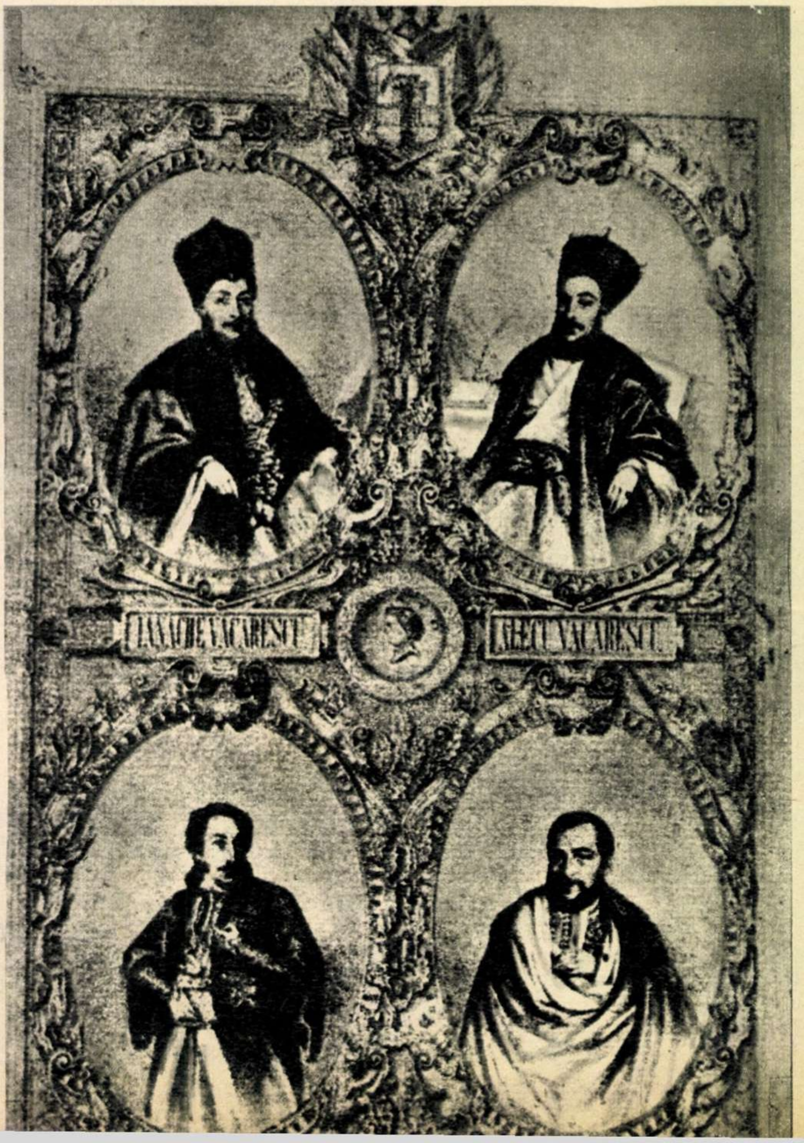

Poeții Văcărești — Litografie după Anton Chladek.

Viața lui Ienăchiță, deși nu prea lungă, a fost bogată în evenimente. Descendent al unei vechi familii care se ilustrase, în cursul istoriei, prin dragostea de țară, Ienăchiță Văcărescu a fost mare dregător domnesc, dovedindu-se un spirit echilibrat și un diplomat fin, atît în slujbele interne cît și în misiunile diplomatice peste hotare care i-au fost încredințate și care au constituit pentru el prilejuri de a se ilustra prin calitățile sale de om de cultură și politician abil, dobîndindu-și astfel, în epoca sa, prestigiul de personalitate europeană marcantă. Memorabile sînt întîlnirile sale, în numele țării, cu mareșalul Rumeanțev, în 1769, în timpul războiului dintre ruși și turci, care avea să se termine prin pacea de la Kuciuc Kainargi, în 1774, precum și cele două întrevederi — din 1773, la Brașov și în 1782, la Viena, — cu împăratul Austriei, Iosif al II-lea, asupra căruia a făcut o impresie excelentă, după cum arată unele mărturii contemporane poetului.

Ienăchiță Văcărescu se stingea din viață la 12 iulie 1797, la București, în frumoasa sa locuință — astăzi dispărută — ce se afla pe actuala Calea Victoriei, pe locul unde în prezent se ridică edificiul Casei de Economii și Consemnațiuni (C.E.C.). Opera cu care el avea să rămînă în istoria literaturii este cea poetică. Deși redusă ca proporții — nu cuprinde decît vreo cincisprezece poezii. dintre care opt au fost tipărite în timpul vieții poetului, în amintita sa Gramatică — lirica lui Ienăchiță Văcărescu este reprezentativă pentru secolul în care autorul ei a creat-o.

Vădind influența mișcării curentului iluminist care, la acea vreme, pe plan european se afla în amurg, el a reluat motive ale poeziei anacreontice (Anacreon, poet liric grec din veacul al V-lea dinaintea erei noastre, a cîntat în poeziile sale fericirile trecătoare ale vieții. Opera lui Anacreon a exercitat o influență asupra liricei franceze din secolul al XVI-lea, iar la noi ecourile ei s-au făcut simțite în versurile primilor noștri poeți, Văcăreștii și Costache Conachi). Producția poetică a lui Ienăchiță Văcărescu naivă și, uneori, facilă, are în primul rînd valoare și semnificație de pionierat. Ea reprezintă cea dintîi expresie remarcabilă a lirismului în poezia românească. Această afirmație este justificată, în primul rînd, de cunoscutele poeme

O pagină din manuscrisul Gramaticii lui Ienăchiță Văcărescu.

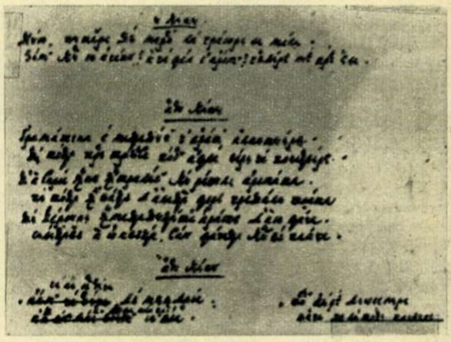

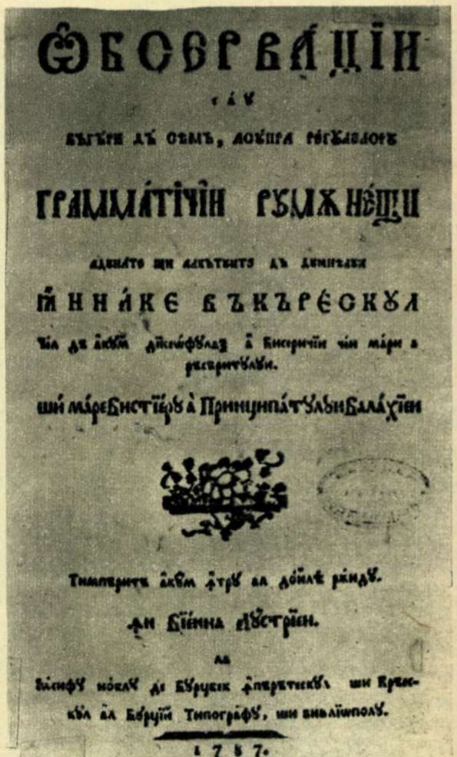

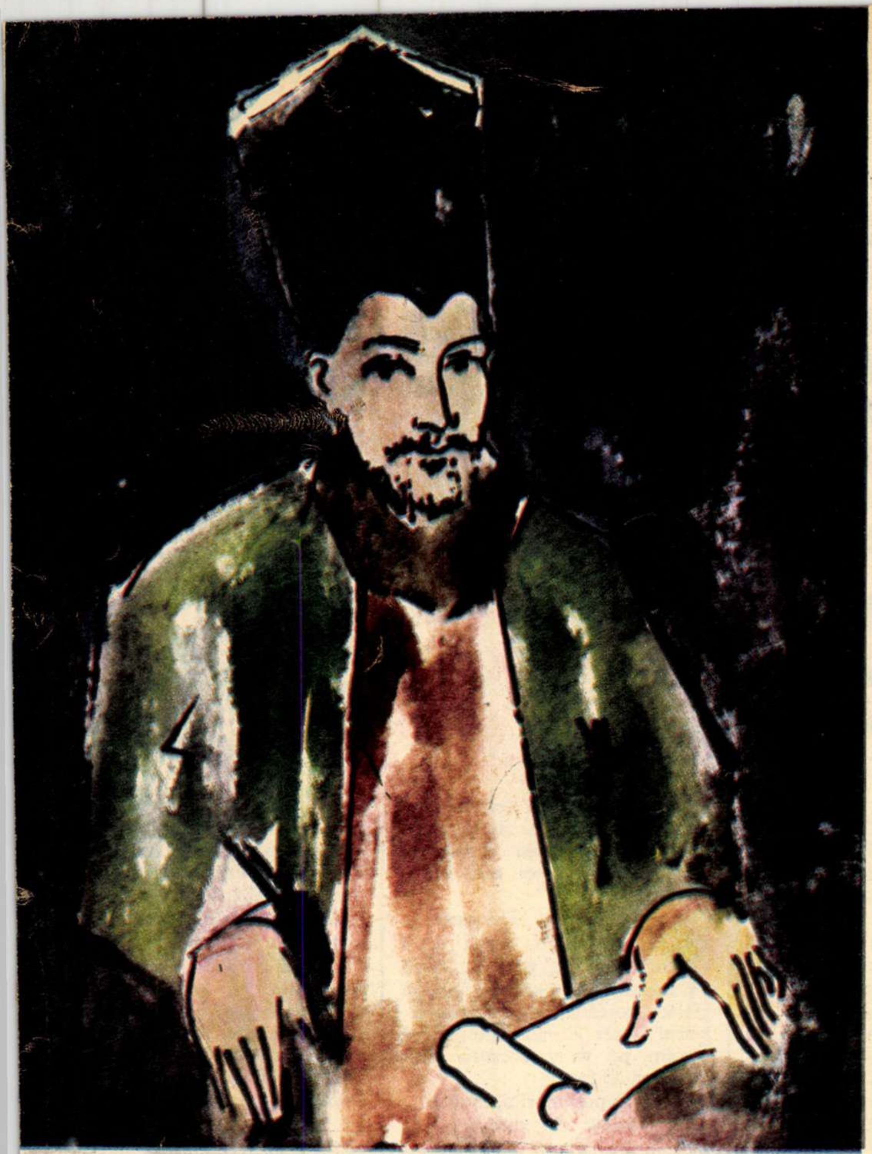

Portret de **BENONE ȘOVĂILĂ.**

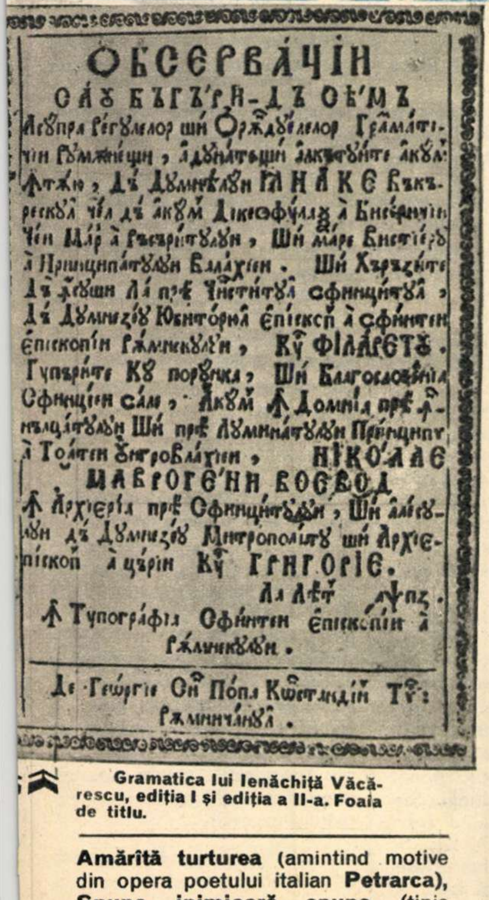

Gramatica lui Ienăchiță Văcărescu, ediția I și ediția a II-a. Foaia de titlu.

Amărîtă turturea (amintind motive din opera poetului italian **Petrarca**), **Spune, inimioară, spune,** (tipic anacreontică) și **Într-o grădină.** Aceasta din urmă a fost considerată, un timp, drept o traducere după versurile **Gefunden,** a poetului german Goethe, însă cercetările de istorie literară au dovedit că Ienăchiță murise cu 16 ani înainte de a fi fost scrisă poezia germană. De altfel, criticul G. Călinescu socoate versurile lui Ienăchiță, din poezia **Într-o grădină,** superioare celor germane în legătură cu care au fost puse în discuție. Dîndu-și seama de rolul său de întemeietor al poeziei românești, Ienăchiță Văcărescu lăsa urmașilor săi un tulburător testament:

Urmașilor mei Văcărești
Las vouă moștenire
Creșterea limbii românești
Ș-a patriei cinstire.

Cu acest mesaj în mînă, adresat neamului Văcăreștilor, era înfățișat Ienăchiță într-un portret mural a cărui descriere remarcabilă a făcut-o A.I. Odobescu: «**O față prelungă și cam palidă, cu fruntea lată, un nas drept și regulat, cu nările foarte largi, o gură zîmbitoare pe ale cărei buze voluptoase abia le ascundea o mustață subțire, ochi căprui cu o căutătură plină de dulceață și finețâ, în sfîrșit o barbă castanie, rară și transparentă, ce-i fîlfîie ușor pe piept, iată trăsăturile acelei figuri ce insuflă îndată un simpatic respect și pe care o susține cu oareșce mîndrie portul drept al trupului și gugiumanul de samur, așezat cu semeție pe cap. Costumul lui, imitat de pe hainele sale favorite, e compus într-acel portret de un anteriu de sevai roz-gălbui sau chamois și încins la brîu cu un giar, din care iese hangerul cu mîner de smalț albastru și de pietre scumpe; pe deasupra poartă un contoș de coloarea verde deschisă a iezmului (iasp alb), îmblănit cu samuri. În mînă el ține un sul de hîrtie desfășurate pe care se citesc aceste cuvinte memorabile ale sale, acel testament în versuri, cel mai nobil legat ce putea lăsa un om de geniu posterității sale**».

ELENA PIRU

«Tatăl gramaticii noastre», așa îl numea Ion Eliade Rădulescu pe Ienăchiță Văcărescu.
(CURIERUL ROMÂNESC, 15 IUNIE 1839)

«O viață nu atît lungă cît plină de fapte și de lucrări folositoare a însemnat acestui nobil bărbat un loc nepieritor în analele românești.»
(ALEXANDRU ODOBESCU)

«Să judecăm deci și pe Ienache Văcărescu sub impresiile dezvoltării noastre culturale și să recunoaștem că are locul lui de cinste în șirul celor care au ajutat la înaintarea noastră intelectuală. Valoarea lui nu este atît ca poet, ca istoric, ca îndrumător în problemele de limbă literară, ci mai mult ca figură reprezentativă în felul ei pentru opera de acum mai bine de o sută de ani din cultura noastră.»
(OVID DENSUȘIANU)

«...Ienache Văcărescul este un adevărat intelectual. A sa Istorie a preaputernicilor Împărați otomani **înfățișează un manual și un compendiu în înțelesul modern al cuvîntului.»**
(GEORGECĂLINESCU)

«Ienăchiță Văcărescu era nu numai un poliglot,ci și un erudit.» «...era conștient de importanța gramaticii pentru realizarea unității limbii și a progresului »,«Descrierea audienței la împăratul Iosif al II-lea are farmecul memorialului lui Nicolae Milescu în audiență la bogdihanul Chinei.»
(ALEXANDRU PIRU)

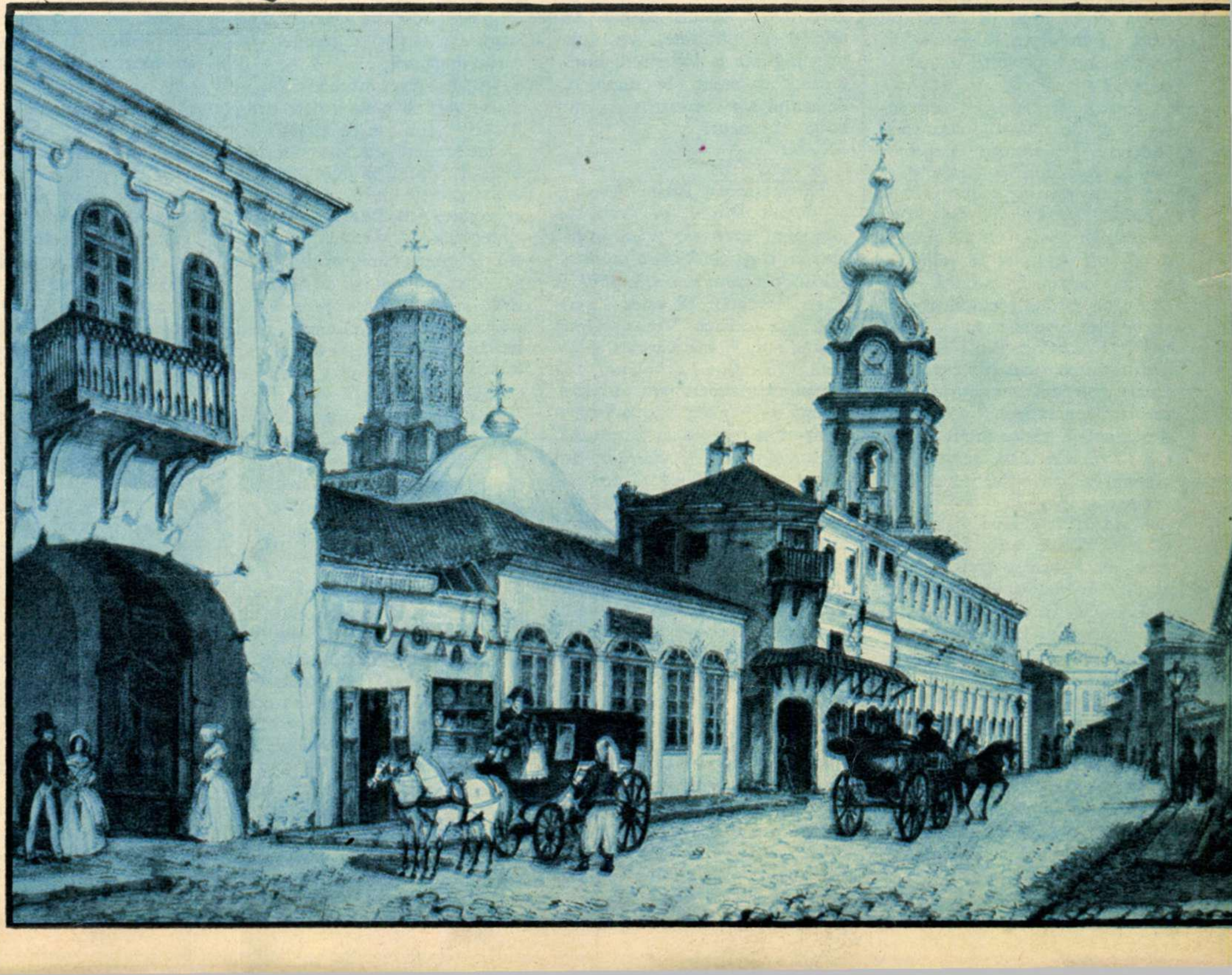

În Bucureștii de altădată.

FLOARE DE COLȚI (4)

JURNALUL DE BORD
AL ECHIPAJULUI
DE LA SCOALA GENERALĂ
DIN COMUNA ION ROATĂ.
JUDEȚUL ILFOV

CRONICAR:
CARMEN NEICU,
CLASA a VIII-a,
SCOALA GENERALĂ
DIN COMUNA
ION ROATĂ

27 iulie 1971

Astăzi am făcut o înregistrare pe bandă de magnetofon în casa unui bătrîn pe nume Polexe Alexandru, în vîrstă de 89 de ani. Din vorbă în vorbă am trecut de la obiceiurile de nuntă și botez la lucruri și mai vechi. Bătrînul Polexe ne-a istorisit că la marginea comunei, în partea de nord, există un deal numit «Cetățuia». Și tot în partea aceea era un alt loc numit «La ziduri». Mai de mult, muzeul din Cîmpulung a făcut unele cercetări. Au fost găsite urmele unor foarte vechi ziduri de biserică. Ce presupunea moș Polexe? Dacă pe locul numit «La ziduri» săpăturile au scos la iveală zidurile unei biserici, de ce dealul care se numește «Cetățuia» să nu fie locul pe care a fost o cetate?

Această presupunere era însoțită și de cîteva dovezi mai concrete. Pe vremea cînd moș Polexe era copil, pe dealul «Cetățuia» se puteau vedea urmele unui val de pămînt de formă dreptunghiulară, cu gol pentru porți spre sud, iar în mijloc o fîntînă, destul de adîncă. Ducîndu-ne la fața locului am găsit terenul nivelat și folosit pentru fineață. Cercetările sumare, făcute de istoricul nostru Ioniță Lucia, nu au dus la nici un rezultat concludent, fragmentele de ceramică găsite fiind nesemnificative. Cu toate acestea, argumentele concrete, adică descoperirile din acel loc numit «La ziduri», ne face să credem că moș Polexe are dreptate. În plus, dacă ținem seama și de argumentele istoricului nostru Ioniță Lucia, care arată că în această zonă au fost descoperite pe linia Brașov-Turnu-Măgurele nu mai puțin de cinci castre romane, dintre care trei foarte aproape: la Bran, la Rucăr și la Apa Sărată, se poate presupune că la Lerești pe Dealul «Cetățuia» ar fi existat, între castre, un post întărit de pază.

Omul, întîlnit pe fineață, ne-a spus că terenul a fost nivelat cu mulți ani în urmă și că valurile de pămînt au fost împinse spre vale. Am plecat de la dealul «Cetățuia» cu încredințarea că cele semnalate de moș Polexe și consemnate de noi în acest jurnal se vor adeveri într-o bună zi.

După-amiază am plecat pe valea unui afluent al rîului Tîrgului care curge nu departe de dealul «Cetățuia». De la distanță se putea vedea clar că acolo fusese cîndva un punct de apărare. Dacă toate celelalte dealuri din jur erau cît de cît ascuțite, acesta avea vîrful retezat, iar deasupra se forma o platformă netedă. Așa ceva nu mai întîlnisem decît la cetățile dacice Blidaru și Costești și la aceea descoperită pe dealul Lupoaica de către colegii noștri din Orăștioara de Sus. Aici, pe valea acestui afluent, am găsit multă zmeură coaptă. Am mîncat pe săturate, am cules în pungulițe la îndemnul bucătarului și seara, la masă, ca desert ni s-a dat clătite cu dulceață de zmeură.

28 iulie 1971

Ne-am sculat foarte devreme și ne-am apucat în grabă să stringem corturile și să împachetăm bagajele. Sosise momentul să părăsim satul Lerești și să ne îndreptăm pe valea Tîrgului spre cabana Voina. Două dintre noi, Toma Costica și Oprea Gherghița au plecat să expedieze magnetofonul prin poștă. Era un magnetofon mare, greu și ne-ar fi incomodat pe munte.

Ioniță Lucia și cu mine am plecat la Cîmpulung să cumpărăm pîine. Paula și tovarășul comandant s-au dus la magazinul alimentar din Lerești. Trebuia să ne aprovizionăm cu alimente.

La ora nouă eram gata de drum. Ne-am luat rămas bun de la colegele noastre din Lerești, (ne-am promis că ne vom scrie) și am plecat agale, fără grabă, spre cabana Voina. Drumul destul de frumos, a intrat repede între două șiruri de munți. Am identificat pentru început culmea Strîmbului, vîrful Lalu și muntele Zănoaga. Urmam cursul rîului, urcam pe nesimțite, dar urcam și aceasta făcea ca popasurile să fie mai lungi și mai dese. În față se deschideau mereu priveliști inedite și pitorești. Fînețele, poienile alternau cu pădurile de fag. Tufișurile de zmeuriș și alun își făceau loc prin văile unor pîrîiașe ca Dobriașul,Rusca, Țiganea.

Pentru masa de prînz ne-am oprit lîngă cabana unui stupar, care a ținut să ne trateze cu cea mai bună miere «de iulie». Pe la ora șase după-amiază am ajuns la cabana Voina. Aici era în construcție viitoarea cabană. Părea o cetate. Cabana veche era un pitic pe lîngă ea. Pe malul drept al rîului, nu departe de cabană, erau montate multe corturi. Am aflat că acolo se așezase o tabără de pionieri și școlari. Noi am montat corturile pe malul stîng, De tabără ne despărțea doar rîul Tîrgului. Spre seară alți turiști au montat corturile lîngă noi.

După căderea întunericului, pe malul celălalt s-au înălțat brusc flăcările unui foc de tabără. Era un foc în toată puterea cuvîntului. Erau și mulți pionieri, veselie mare, gălăgie multă. Am început să cîntăm. Am cîntat, bineînțeles, cîntecul nostru,al expediției. Cînd am terminat, pe malul celălalt a urmat o furtună de aplauze. Erau aplauze adresate nouă. Ni s-a cerut să-l mai cîntăm o dată, ba chiar să le dăm și textul cîntecului, lucru pe care noi l-am făcut cu plăcere.

Colegele s-au dus apoi la culcare. La lumina focului, am rămas doar trei: Iorgu Garoafa, căpitanul expediției, Petre Georgeta, botanistul care își selecționa plantele adunate și eu să scriu jurnalul.

29 iulie 1971

Ca să ajungem de la cabana Voina la lacul Iezer erau trei posibilități: pe la muntele Văcarea, pe valea Bătrîna sau peste plaiul lui Pătru. După o discuție cu întreg echipajul, ne-am oprit asupra celei de-a doua variante, adică asupra drumului de pe valea Bătrîna.

Dimineața era posomorîtă, cu nori grei de ploaie care pluteau jos, acoperind munții.

Ne-am luat rămas bun de la vecinii noștri de tabără și am pornit pe șoseaua forestieră în sus. Cînd am trecut pe lîngă ultimul cort, după tradiționalul «drum bun», am auzit în urma noastră: «Cu atîtea bagaje nu ajung ele la Iezer nici într-o săptămînă».

...Eram vesele. Deoparte și de alta a șoselei, fragii copți și parfumați nu prea ne lăsau să mergem grupat. Curînd am părăsit șoseaua, am traversat izvorul Iezer și am început să urcăm pe valea acestuia prin pădurea de fagi.

Vremea posomorîtă, în discordanță totală cu atmosfera de veselie din grupul nostru, a început să se răzbune pe noi. Ploaia a prins să cadă. La început cu picături mari și rare, după aceea mici și dese.

Ne-am scos repede pelerinele de ploaie. Cu o foaie de cort am încercat să protejăm alimentele.

În situația nouă care se creease puteam să ratăm posibilitatea de a mai urca în acea zi. Aceasta ne-ar fi răsturnat toate planurile. Totuși, noi ne simțeam destul de vesele. Aveam hrană pentru patru zile. Puteam să ajungem în valea Dîmboviței prin Satu Mare.

Însă după o jumătate de oră ploaia a stat. Am plecat mai departe urcînd ușor prin pădure. Masa am luat-o lîngă niște bușteni, coborîți din vîrful muntelui Văcarea pe un jgheab. Curînd pădurea a rămas în urmă. Locul fagilor l-a luat jnepenișul. Valea largă în formă de U ne arată urmele ghețarului care sălășluia odinioară prin aceste locuri. Morenele erau tot mai dese și mai mari. Urcasem prima treaptă glaciară și terenul devenise mai plat. Dar curînd, după ieșirea din jnepeniș, urcușul se făcu iar pieptiș. Acum popasurile erau mai lungi. Sus se vedea căldarea lacului Iezer, înconjurată de munți golași. Se vedea aproape, totuși noi urcam, urcam mereu și parcă lacul se depărta.

Este ora șase după-amiază. Ne întîlnim cu cineva care coboară. Ne spune că mai avem o oră de mers și ajungem. Traversăm cîteva pîraie, lăsăm în urmă urcușuri unul după altul și prin golul alpin ajungem la Iezer.

Montăm corturile într-o depresiune pe malul lacului Iezer. Vremea este frumoasă. Se simte aerul rece al înălțimilor. Pe sub treninguri încep să apară pulovere groase.

Undele limpezi ale lacului sînt sparte din cînd în cînd de păstrăvii care ne atrag atenția cu cîte-un salt foarte grațios deasupra apei.

Căpitanul expediției își aduce aminte că anul trecut a îndeplinit funcția de hidrolog și secondată de Ioniță Paula ia temperatura apei, măsoară suprafața lacului, transparența etc. Datele sînt consemnate cu grijă într-un carnet.

Roșca Sevastița, cu ajutorul unei undiți, încearcă în zadar să prindă măcar un păstrăv, pentru colecția noastră de pești de la școală. Toma Costica trebăluiește ca o bună gospodină pe lîngă plita improvizată din niște pietre.

Seara, lîngă foc a venit un bătrîn, pensionar petrolist și un copil. Bătrînul era un bun cunoscător și iubitor al muntelui, dar după părerea noastră cam imprudent.

Aerul umed și rece, i-a determinat să doarmă lîngă focul nostru, fără pătură, fără nimic.

Am luat hotărîrea să cedăm un cort acestor imprudenți.

Dimineața, bătrînul ne-a mulțumit foarte mult și s-a îndreptat agale spre înălțimi. Avea 14 ore de mers pînă la o cabană din Făgăraș. Așa sînt cei care iubesc muntele. Riscă, leagă prietenii, își aduc aminte cu plăcere de situațiile dificile prin care au trecut și... povestesc, povestesc despre frumusețile muntelui, despre frumusețile patriei noastre, atrag mereu alți oameni în drumeții și excursii.

(Va urma)

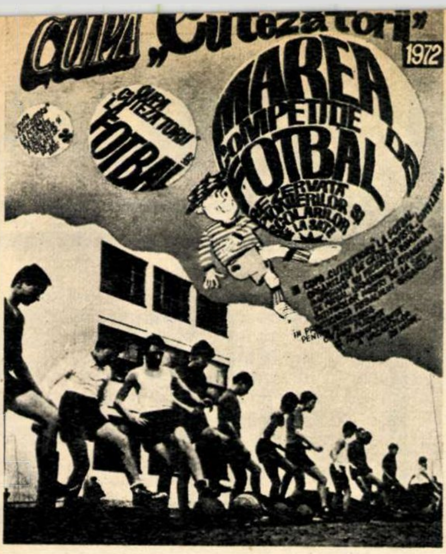
CUPA „Cutezătorii"
1972
MAREA COMPETIȚIE DE FOTBAL
REZERVATĂ PIONIERILOR ȘI ȘCOLARILOR DE LA SATE
CUPA CUTEZĂTORII FOTBAL

Primele «lansări» ale balonului rotund s-au petrecut la 15 iunie.

Fișele de înscriere în această competiție a pionierilor și școlarilor de la sate au început să ne asalteze!

IMPORTANT DE REȚINUT PENTRU CEI CE SE MAI ÎNSCRIU:

Antrenorii echipelor trebuie să completeze fișele de înscriere cu toate datele de naștere.(Reamintim că nu vor fi înscriși decît elevi născuți după 1 ianuarie 1958). Fișa va fi vizată de directorul școlii respective precum și de medicul policlinicii din localitate, nu va lipsi sigiliul școlii aplicat pe fișe precum și fotografia echipei.

Nu se iau în considerație de juriul ediției, fișele de înscriere incomplete (lipsa semnăturii antrenorului, a directorului școlii, viza medicului și fotografia echipei).

Se poate juca cu orice echipă din țară fără o prealabilă planificare a Consiliului județean, ci la propria alegere a echipelor.

Nu se ține seama de meciurile jucate înainte de 15 iunie și nici după 15 agust a.c.

La această competiție pot lua parte orice echipe constituite conform Regulamentului apărut în revista noastră nr. 21/1972.

Se pot face înscrieri în competiție și după 15 iunie dar a se ține seama că alte echipe vă depășesc cu punctajul.

Antrenori și arbitri pot fi profesorii de sport ai școlii, sau alte persoane competente.

Echipa «Șoimii» din comuna Vilcele, județul Buzău.

PREMIERA MOLDOVEANĂ LA... aeromodelism

De curînd, pe aeroportul din fața aeroclubului din Iași — nu departe de dealul «Cetățuia» unde, acum 50 de ani, la 29 iunie 1912, Aurel Vlaicu a zburat pentru prima dată pe pămîntul Moldovei — pionierii ieșeni au inaugurat «Cupa Moldovei» la aeromodelism.

La ediția inaugurală, au ținut să participe pionierii suceveni și cei din Țara Vrancei.

Cîștigători: Pionierii **Ion Manole** *(Focșani) la planoare faza I,* **Corneliu Verdeanu** *(Iași) la A-1.* **Vasile Amariței** *(Iași) la faza a II-a,* **Petru Tomuț** *(Cîmpulung Moldovenesc) la propulsoare B-1 și* **Ioan Ciobanu** *(Iași) la planoare de viteză și modele originale speciale.*

Cîștigători sînt însă toți aeromodeliștii moldoveni care vor avea, de acum înainte, un concurs al lor, la care își vor putea demonstra măiestria de viitori constructori de avioane sau de viitori piloți! Și chiar dacă unii dintre aeromodeliști nu vor deveni aviatori, cosmonauți sau ingineri de aviație, școala aeromodelismului le va... modela perseverența, dragostea de frumos, răbdarea, tenacitatea.

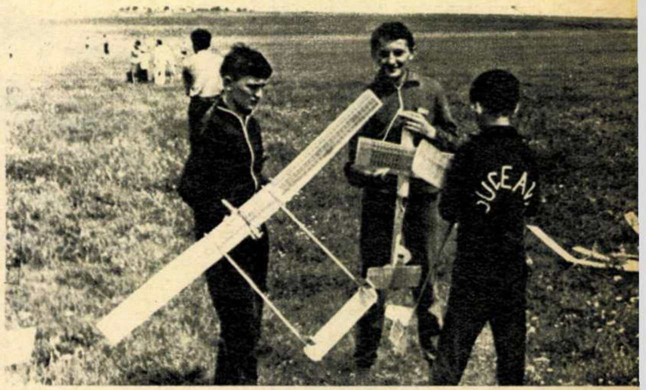

(În imagini, aspecte din timpul concursului).

CARNET OLIMPIC '72

După aproape 12 secole de existență (din anul 776 î.e.n. pînă în 394 e.n. cînd au fost interzise de către împăratul Theodosiu I, fiind considerate «păgîne») Jocurile olimpice au intrat în negura uitării.

Au trecut 15 secole pînă cînd savantul francez Pierre de Coubertin — primul președinte al Ligii de prietenie româno-franceze — a reușit, datorită unei uriașe campanii propagandistice, să reînvie olimpiadele. Și astfel, în anul 1894, după exact 1500 de ani de la interzicerea lor, se hotărăște ca la 6 aprilie 1896, la Atena, în capitala țării unde s-au născut Jocurile olimpice, să se desfășoare prima olimpiadă modernă.

În vederea acestui eveniment, grecii au construit un stadion în marmură, cu 50 000 locuri (cel mai mare din lume la vremea aceea) și s-au pregătit intens. Dar Jocurile olimpice moderne au debutat cu niște veritabile curiozități: la atletism, cele mai multe probe n-au fost cîștigate de cei care s-au pregătit, ci de niște studenți americani care își petreceau vacanța în Grecia. La disc a învins un tînăr (Robert Garrett) care a pus mîna pe disc pentru prima dată în preziua concursului! Sportivii greci au cîștigat însă, spre mulțumirea și... mîndria lor, cea mai frumoasă probă: maratonul. Învingătorul? Spiros Luis, un factor poștal, născut în localitatea Marusi, de pe traseul Maraton-Atena.

La această primă ediție s-a înregistrat și primul gest frumos din istoria nescrisă a fair-playului: ciclistul francez Leon Flameny, cîștigător la proba de 100 km, văzînd că principalul său urmăritor are pană, s-a oprit să-l aștepte pînă ce acesta a putut continua cursa.

•

Cea de a doua ediție a Jocurilor olimpice s-a desfășurat la Paris, cu ocazia «Expoziției mondiale 1900» (cînd s-a inaugurat și celebrul turn Eiffel). Nici aici n-au lipsit curiozitățile. Maratoniștii au fost alimentați pe parcurs de cicliști, în programul jocurilor au fost incluse întreceri la șah, biliard, pescuit și... jocul marinăresc tragerea de parîmă (frînghie). Jocurile au ținut din luna mai pînă... în luna octombrie, adică atît cît a fost deschisă și expoziția.

La Olimpiada de la Paris s-a vorbit foarte mult despre Ray C. Erwin, socotit pe atunci, sportivul «nr. 1». La vîrsta de cinci ani, Ray suferise de poliomelită care-i lăsase numeroase sechele. Exercițiile fizice și excepționala sa voință i-au dat putere să învingă boala. Astfel, la Paris a reușit să cîștige trei medalii de aur (la 60 m plat, 110 și 200 m garduri). Dar performanțele lui nu s-au oprit acolo. La Olimpiadele următoare (1904 și 1908) a mai cîștigat cinci medalii, totalizînd astfel opt medalii de aur.

...Ceea ce demonstrează că nu trebuie să fii dotat de la natură pentru a deveni campion olimpic. Înainte de toate, hotărîtoare sînt perseverența, pasiunea, antrenamentul intens și voința de a învinge.

SEVER NORAN

O pionieră la Jocurile Olimpice de vară 1972!

O privesc pe școlărița de 14 ani, elevă la Liceul nr. 4 din Oradea și parcă nu-mi vine să cred că ea este cea pe care ziarele o numesc pretențios «maestra sportului – Sorana Prelipceanu».

— Spune-mi, Sorana, cînd s-a înfiripat pasiunea ta pentru înot, pentru săriturile în apă?

— Am învățat să înot încă de la vîrsta de 3 ani. De atunci nu m-am mai despărțit de... apă.

— Și seria marilor succese cînd a început?

— In anul 1967 am devenit vicecampioană a țării, la copii. Apoi, în 1968, 1969 și 1970 am urcat pe cea mai înaltă treapta a podiumului. Anul trecut am cucerit titlurile la copii, junioare și senioare. Am cîștigat cîteva concursuri internaționale la București, Bolzano, Stavropol și am fost finalistă la «europenele» pentru juniori de la Rotterdam.

— Cum se împacă învățătura cu sportul?

— Foarte bine. Mediile generale depășesc 9.

— Ce ți-ai propus pentru actualul sezon competițional?

— Desigur, aș vrea să reeditez performanțele sezonului trecut, dar obiectivul cel mai important este Olimpiada de la München, unde aș dori din tot sufletul să ajung pînă în finală.

Am urat Soranei Prelipceanu mult succes în marile confruntări internaționale ale anului, împlinindu-se astfel și speranțele tuturor celor care o cunosc și prețuiesc.

Prof. PAUL LÖRINCZ

Manualul vaca

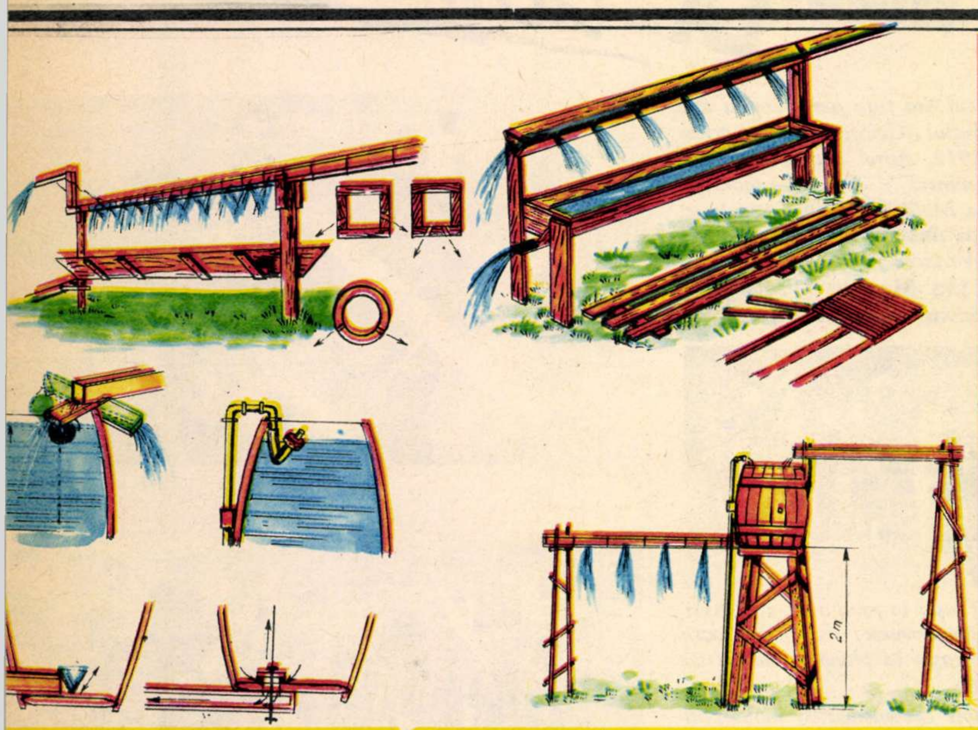

Gospodarii taberei

Din taberele de vară pe care le organizați, nu trebuie să lipsească spălătoarele și dușurile. Spălătoarele pot fi construite din țevi și scînduri (vezi în imaginea alăturată, jgheabul de lemn). Pentru că aceste țevi provizorii trebuie să provoace o oarecare presiune a apei, ele vor fi prelungite deasupra pămîntului în așa fel, incît să aibă o inclinare uniformă.

Aveți în imaginile alăturate două tipuri de spălătoare — sub formă de jgheaburi (A) și un model cu presiune (B). E necesar ca ambele să aibă o sursă continuă de apă. Pentru scurgerea apei suplimentare orificiile se fac pe muchia scîndurii din lemn, metal sau material plastic. Conducta mai înaltă permite formarea presiunii. Nu trebuie să pierdem din vedere podeaua din scînduri, altfel vom sta tot timpul în noroi.

În mod asemănător se construiesc și dușurile. În acest caz, rezervorul (un butoiaș de lemn, un bidon de metal sau de material plastic) se plasează la oarecare înălțime.

„CE-AŞ FACE

Dragi copii,

Continui publicarea celor mai frumoase răspunsuri la întrebarea: «Ce-aș face dacă aș fi mare?» Iată-ne, așadar, din nou, în lumea năzuințelor celor mai mici cititori ai revistei.

Nicolae Marin — **Reșița, județul Caraș-Severin.** «Cu o rachetă, pe care aș numi-o simbolic «Împliniri», m-aș înălța pînă la o planetă singuratică și aș sădi toate florile de pe Pămînt. Iar atunci cînd vor înflori, «Planeta florilor» (fiindcă așa o voi numi, va fi privită de toți pămîntenii cu lunete și telescoape. Acesta va fi, poate, un prim pas al înfrățirii în Univers».

Cristina Ștefănescu — **Sibiu.** «Aș uni toate planetele printr-o șosea, pe care să se plimbe copii în calești trase de cai și cîini deștepți, ca Fury și Belle. Aș vrea ca oamenii să crească repede ca Făt-Frumos, să fie deștepți și curajoși».

Horia Sălăjan — **Dr. Petru Groza, județul Bihor, mă sfătuiește ca o șosea de la Pămînt la Lună să o fac eu, prietenul vostru, Dan Buzdugan. Mai**

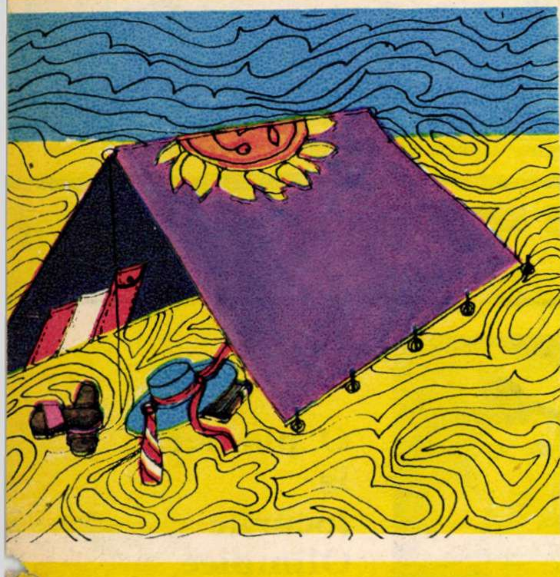

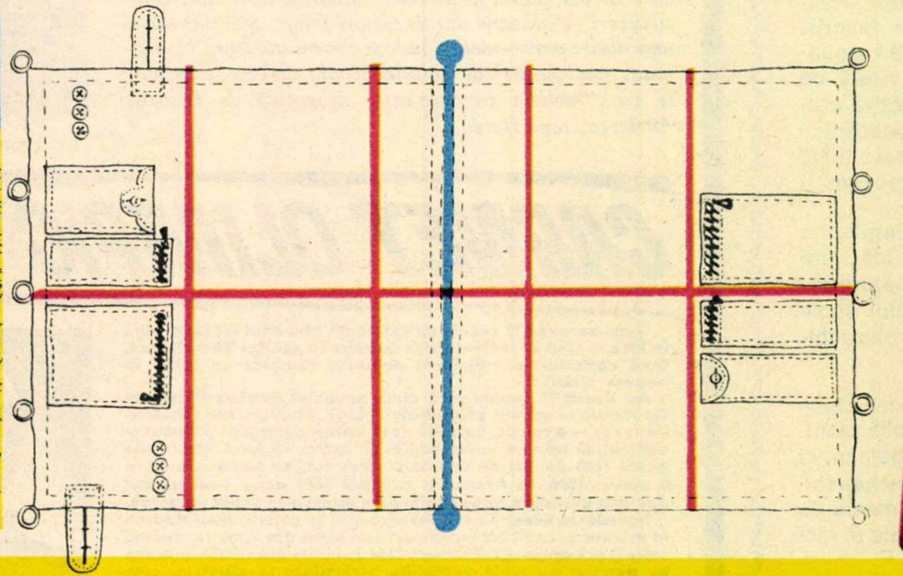

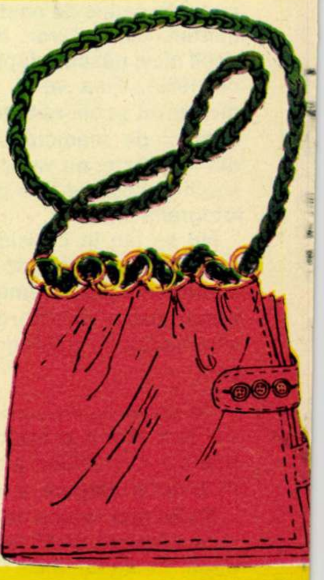

Să ne confecționăm UN CORT DE PLAJA

Material: 2 bucăți pînză colorata (înnădite la mașină de cîte 3 m/1,60 + 2 cm de jur-împrejur pentru cusături, 4 bucăți din același material 1/30 cm/12 cm + 1 cm de jur-împrejur pentru cusături, 10 inele de metal, lemn sau plastic, o vergea de lemn sau metal lungă de 1,60 m, 10 vergele lemn lungi de 20 cm, 2 vergele lemn lungi de 1,70 m, cu diametrul de cca 3 cm, ață de cusut rezistentă, în culoarea pînzei, resturi de pînză colorată pentru decorație.

Buzunarele: din același sau din alt material: 40 cm/25 cm, 40 cm/10 cm, 50 cm/10 cm, 40 cm/30 cm, 40 cm/10 cm, 45 cm/20 cm, plus la toate 1 cm de jur-împrejur pentru cusături. Patru fermoare: de 20 cm, de 8 cm, de 25 cm, de 8 cm, 2 nasturi colorați pentru buzunarele cu clapă.

Execuția: Pe una din bucățile de 3 m/1,60 m se aplică întîi buzunarele: se însăilează cu mîna, apoi se cos la mașină. La cele două buzunare cu clapă, clapele se croiesc de 2 ori, se cos întîi pe dos parte peste parte, se întorc pe față și se tighelesc. La cele cu fermoar se cos întîi fermoarele, apoi se cos pe fata de 3 m/1,60 m. Cele două bucăti de 3 m/1,60 m se cos parte peste parte, pe dos, la mașină (ca o față de pernă) lăsînd necusută una din laturile mici (ca să putem întoarce pe față), iar pe fiecare din laturile mari cîte 12 cm (vezi figura), unde vom introduce clapele. Croim clapele, coasem pe dos la mașină, lăsînd necusută partea inferioară, le întoarcem pe față. Introducem clapele în deschizăturile de pe laturile mari, le înseilăm. Tigheluim cortul jur-împrejur, la cca 4 cm de margine, fixînd cu această ocazie clapele. La mijloc (vezi desenul) lăsăm descusut spațiul necesar introducerii vergelei. Dăm 4 tighele, 2 pentru lăcașul vergelei, 2 de întărire. Facem cîte trei butoniere în fiecare clapă și cîte una pe fiecare clapă a celor două buzunare. Coasem nasturii și inelele.

Impăturind cortul după liniile roșii din figură, obținem o geantă de plajă, ușor de transportat.

ENIGMA

O NOUĂ AVENTURĂ A CPT. DUMITRESCU

În fiecare zi, la ora zece fix cățelușul Rică trecea grijuliu cu un os în gură spre o locuință situată la o sută de metri de cea a stăpînului său. Radu era frămîntat de întrebări. «De ce mereu la aceeași oră? Am să-l anunț pe căpitanul Dumitrescu»...

informații secrete unui serviciu de spionaj străin. În imobilul unde merge Rică, locuiește spionul. Din cauza cățelușului nu-i putem prinde în flagrant delict. Mîine le întindem o cursă pentru reușita căreia tu...

A doua zi, aproape de ora nouă, Dumitrescu făcu o vizită stăpînului lui Rică.

— Dorim să facem o percheziție.

— Nu văd de ce m-aș opune, răspunse zeflemitor gazda. Puteți răscoli toată casa, dar...

Nu termină ce avu de spus că, la un semn banal din mînă, Rică deveni neliniștit, apoi se puse pe un chelălăit supărător.

— Vă rog, reluă gazda, Rică nu tace pînă nu-i dau un os să-l roadă afară.

— Procedați cum credeți, zise Dumitrescu...

Rică, cu osul în gură, ieși pe poartă și se

Cățelușul ajunse la ușa spionului, dar acesta nu-i deschise, cu toate că-l observase. Rică își luă coada între picioare și, țișt, în grădină. Făcu o groapă, introduse osul, o astupă și, p-aici ți-e drumul, la stăpîn.

După circa 10 minute, spionul ieși în grădină. Cu o lopățică scoase osul din groapă și cînd tocmai puse mîna pe el, auzi glasul căpitanului:

— Destul, domnule! Nu e nevoie să vă mai obosiți scoțînd și microfilmul din interiorul osului...

Puteți răspunde de ce spionul nu i-a deschis ușa lui Rică și care a fost motivul că Dumitrescu nu l-a lăsat să scoată microfilmul?

Răspunsul, în numărul viitor.

IVAN VALERIU

DACĂ AŞ FI MARE?”

întîi să înghit praful «GIGAS», care are însuşirea de a mă face un uriaş. Iar după ce termin şoseaua, să înghit praful «PIGAS», care mă va readuce la dimensiunile normale. Despre toate acestea el a citit în «Piticul Cipi» şi i s-au părut grozav de interesante. S-ar putea să-ţi urmez sfatul, dragă Horia. Mulţumesc!

Marin Răduinea — **Orăşani, judeţul Dolj.** «Dacă aş fi mare, cît uriaşii, paharul răbdării mi s-ar umple şi n-aş putea lăsa ca cei şapte omuleţi să rătăcească pe «Planeta giganţilor», ci i-aş salva, aducîndu-i pe pămîntul lor iubit».

Oprea Constantin — **Şcoala generală Udaţii Noi, judeţul Buzău.** «... aş vrea să fac un puţ mare, pînă în mijlocul pămîntului, ca să văd ce este acolo.» **Iar** Ştefan N. Ţipău, **colegul lui, ar vrea** «...să am toate cărţile din lume ca să pot afla ce este mai important pe planeta noastră».

PRIMUL AJUTOR

LA TIMP ŞI CU PRICEPERE

Pregătirile echipajului «Şoimii Lotrului», **de la Şcoala generală din Stupărei, judeţul Vîlcea au început încă din primăvară. În atenţia lor, după cum mi-au spus, a stat şi pregătirea sanitară. Au auzit că, de la o vreme, în munţii Coziei — unul din obiectivele expediţiei — ar fi apărut vipere. Desigur, veţi zice, o mare primejdie! Fiţi liniştiţi. S-au luat măsuri. Fiecare membru al echipajului, dar mai ales** pionierul-sanitar, **este gata să acţioneze cu precizie în cazul unui astfel de accident. Din trusa medicală nu lipseşte** serul antiviperin şi antitetanos **care poate fi aplicat la orice punct sanitar, nu lipsesc nici** aspirinele, piramidoanele, feşele, leucoplastul **extrem de necesare într-o excursie de două săptămîni.**

Totodată, ceilalţi pionieri şi şcolari, printre care Minodora Viorel, Laurenţia Monceanu, Lori Borangic, Floriana Vlădescu, Nicolae Marinescu, Nicolae Şucă au reuşit să-şi însuşească cunoştinţele necesare cu privire la cazurile în care trebuie acordat un ajutor de urgenţă.

În caz de fractură, două atele confecţionate din scîndurele subţiri imobilizează o eventuală fractură.

Acesta este un pansament «căpăstru».

JOC ÎN AER LIBER

În excursii sau în tabere, puteţi organiza acest joc distractiv. Pe un teren nivelat se trage o linie dreaptă de 10–15 metri. Jucătorul va trebui să meargă pe ea ţinînd în mînă o scîndură sau o paletă pe care e aşezată o minge de tenis. El va trebui să se întoarcă pe acelaşi drum, fără a scăpa mingea. Puteţi pune din loc în loc cîte un obstacol peste care va trebui să se treacă, sau un obiect pe care jucătorul va trebui să-l ridice. În caz că jucătorul va scăpa mingea, o va pune la loc pe scîndură şi va continua drumul. De asemenea, dacă calcă pe alături de linie, se dă un pas înapoi şi continuă mersul corect.

Acest joc se poate desfăşura şi sub formă de ştafetă. Cîştigă cel care termină primul.

„Cunoaşte-te pe tine însuţi!”
(test)

Este o invitaţie nu lipsită de temei, iar deviza este în vederile multor psihologi. Prin acest test vă sugerăm o autoanaliză a caracterului. Vi se cere însă mare sinceritate! Din fiecare grupă de trăsături, bifaţi-o pe aceea pe care o socotiţi că vi se potriveşte.

1. a) Este mai important să fii tu însuţi decît să te cunoşti pe tine însuţi.
   b) Este mai important să te cunoşti pe tine însuţi decît să fii tu însuţi.
   c) Este greu să fii tu însuţi în orice împrejurare.
   d) Nu e important să fii tu însuţi, important e să fii.
   e) A fi un om înseamnă a încerca mereu să-ţi îmbunătăţeşti firea şi cunoaşterea.

2. a) Sînt sincer pentru că spun tot ce gîndesc.
   b) Sînt sincer pentru că tot ce spun e adevărat.
   c) Sînt sincer pentru că nu spun minciuni.
   d) Sînt sincer pentru că nu spun minciuni inutile.
   e) Sînt sincer pentru că spun tot ce cred că trebuie să spun.

3. a) Singurătatea este cel mai mare rău.
   b) Singurătatea este cel mai mare bine.
   c) Singurătatea este preferabilă unei proaste tovărăşii.
   d) Singurătatea este necesară uneori.
   e) Singurătatea este utilă adeseori.

4. a) Apreciez numai calităţile solide.
   b) Apreciez nu atît calităţile cît lipsa defectelor.
   c) Cred că orice defect este o calitate nereuşită.
   d) Apreciez mai mult defectele frumoase decît unele calităţi.
   e) Cred că orice calitate se poate transforma în defect.

5. a) Nu contează trecutul ci numai viitorul.
   b) Nu poţi construi viitorul fără a ţine seama de trecut.
   c) Un trecut bun asigură un viitor bun.
   d) Un trecut rău poate fi îmbunătăţit în viitor.
   e) Nu contează nici trecutul, nici viitorul, ci numai clipa prezentă.

6. a) Mă supără orice nedreptate.
   b) Mă supără numai nedreptatea comisă de cei pe care îi iubesc.
   c) Trec cu vederea nedreptatea făcută de cel pe care îl iubesc.
   d) Mă supără nedreptatea făcută celor pe care îi iubesc.
   e) Mă supără în primul rînd o nedreptate ce mi se face mie.

7. a) Trăiesc pentru plăcere.
   b) Trăiesc pentru fericire.
   c) Merită să cauţi fericirea chiar dacă n-o găseşti prea repede.
   d) Trebuie să trăieşti oricum.
   e) Trebuie să găseşti în orice o plăcere.

8. a) Încrederea în sine e semn de superioritate.
   b) Încrederea în sine dovedeşte orgoliu.
   c) Fără încredere în sine nu există personalitate.
   d) Încrederea în sine e preferabilă modestiei.
   e) Modestia e preferabilă încrederii în sine.

9. a) Inteligenţa exclude sentimentalismul.
   b) Sentimentalismul denotă slăbiciune.
   c) Inteligenţa trebuie să dicteze sentimentele.
   d) Sentimentele influenţează inteligenţa.
   e) Judecata sentimentelor e superioară aceleia a raţiunii.

Interpretarea testului

Pentru a evalua răspunsurile voastre folosiţi următorul tabel de punctaj:

1. a =3; b =2; c =1; d =0; e =4
2. a =4; b =2; c =1; d =0; e =2
3. a =4; b =0; c =1; d =3; e =2
4. a =4; b =2; c =3; d =0; e =1
5. a =1; b =4; c =3; d =2; e =0
6. a =4; b =2; c =1; d =3; e =0
7. a =1; b =3; c =4; d =0; e =2
8. a =0; b =1; c =4; d =2; e =3
9. a =2; b =1; c =0; d =4; e =3

Calculaţi cîte puncte aţi realizat admiţînd, fără discuţie, că aţi fost sincer cu voi înşivă. În cazul în care cumulaţi peste 27 de puncte aveţi un caracter excelent; peste 17 puncte = foarte bun; peste 10 = bun; sub 10 = este loc pentru mai bine.

În curînd, în paginile revistei, două noi seriale de aventuri în imagini!

DUNĂREA FIERBINTE!”
EVOCARE A EROISMULUI MARINARILOR ROMÂNI ÎN LUPTA ÎMPOTRIVA FASCISMULUI

AGHIOTANŢII marelui Spartacus

V-AŢI REÎNNOIT ABONAMENTELE LA REVISTA NOASTRĂ? GRĂBIŢI-VĂ!

Cutezătorii 25

ADRESA REDACŢIEI: PIAŢA SCÎNTEII NR 1
OFICIUL POŞTAL 33 — BUCUREŞTI
Căsuţa poştală 4132
Telefon 17 60 10 int. 1458

REDACTOR ŞEF
MIHAI NEGULESCU
REDACTOR ŞEF ADJUNCT
OVIDIU ZOTTA
SECRETAR GENERAL DE REDACŢIE
IOAN DONCA
REDACTOR ARTISTIC
VINTILĂ MIHĂESCU
SECRETAR DE REDACŢIE
LUCIA SICOMAŞ

ADMINISTRAŢIA: EDITURA SCÎNTEIA
TIPARUL C.P.C.S.
ABONAMENTELE, PRIN OFICIILE ŞI AGENŢIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POŞTALI ŞI DIFUZORII DE PRESĂ.
CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE ÎNTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA», SERVICIUL IMPORT-EXPORT PRESĂ BUCUREŞTI — CALEA GRIVIŢEI NR. 64-66, P.O.B.-BOX 2001»

MISTERUL ROBOȚILOR

SCENARIU ȘI DESENE:

13. Radu Marian

REZUMAT: În sfîrșit — după ce scapă de cei doi roboți care-l duceau la retopit — Zlop se află din nou cu Liță și Tiristor. Împreună le va fi mai ușor să-l infrunte pe Robotul Negru. Astfel, ei își construiesc cîte o farfurie zburătoare și pornesc la intîlnirea decisivă... Însă chiar de la început — farfuria lui Tiristor este lovită și bietul de el se rostogolește fără nici o posibilitate de salvare...

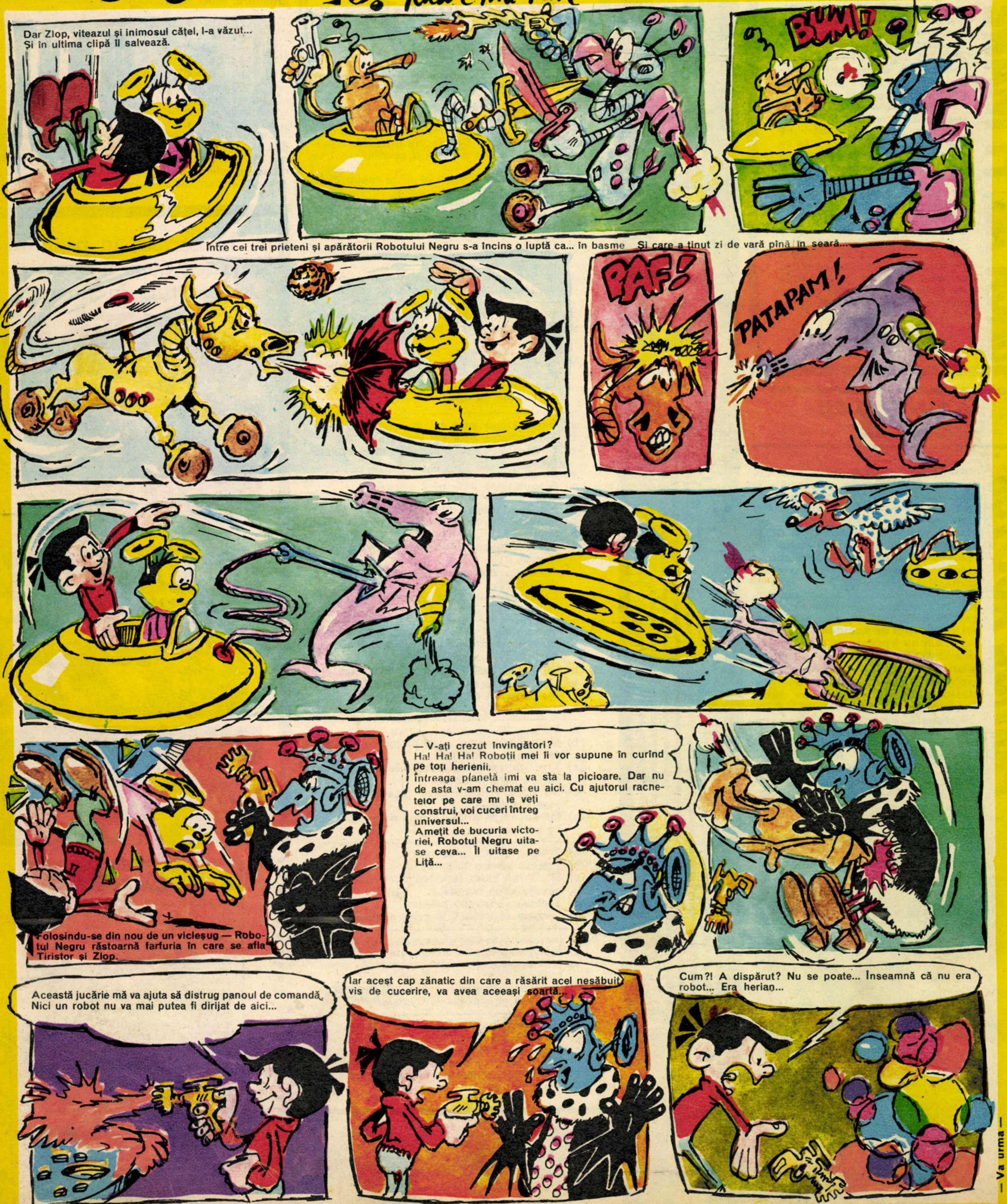
Dar Zlop, viteazul și inimosul cățel, l-a văzut... Și în ultima clipă îl salvează.
BUM!
Între cei trei prieteni și apărătorii Robotului Negru s-a încins o luptă ca... în basme
Și care a ținut zi de vară pînă în seară...
PAF!
PATAPAM!
Folosindu-se din nou de un vicleșug — Robotul Negru răstoarnă farfuria în care se afla Tiristor și Zlop.
— V-ați crezut învingători? Ha! Ha! Ha! Roboții mei îi vor supune în curînd pe toți herienii. Întreaga planetă îmi va sta la picioare. Dar nu de asta v-am chemat eu aici. Cu ajutorul rachetelor pe care mi le veți construi, voi cuceri întreg universul...
Amețit de bucuria victoriei, Robotul Negru uitase ceva... Îl uitase pe Liță...
Această jucărie mă va ajuta să distrug panoul de comandă. Nici un robot nu va mai putea fi dirijat de aici...
Iar acest cap zănatic din care a răsărit acel nesăbuit vis de cucerire, va avea aceeași soartă...
Cum?! A dispărut? Nu se poate... Înseamnă că nu era robot... Era herian...

— Va urma —

Biblioteca [illegible]
Tîrgu-Mureş

Cutezătorii

26

JOI, 29 IUNIE 1972,
ANUL VI (249),
16 pagini, 1 leu

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ DE
CONSILIUL NAȚIONAL
AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

108

DESEN: POMPILIU DUMITRESCU

Aspect de la Conferința extraordinară a organizației de partid a municipiului București, la care a participat secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

ÎN ÎNTÎMPINAREA CONFERINȚEI NAȚIONALE A PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

În întreaga țară se desfășoară o eroică luptă cu timpul. Răspunzînd chemării partidului nostru, oamenii muncii din toate domeniile de activitate sînt hotărîți să lucreze astfel încît actualul plan cincinal să fie îndeplinit înainte de termen. La conferințele extraordinare ale organizațiilor județene de partid, desfășurate în aceste zile, delegații comuniștilor din fabrici și de pe ogoare, din întreprinderi și de pe șantiere, din institutele de cercetări și din învățămînt au exprimat hotărîrea lor și a tovarășilor lor de muncă de a depăși substanțial, în condițiile unei producții de cea mai bună calitate, sarcinile de plan.

Conferința extraordinară a organizației municipale de partid București, desfășurată în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, a adresat o înflăcărată chemare la întrecere organizațiilor județene ale Partidului Comunist Român, muncitorilor, inginerilor, tehnicienilor, cercetătorilor și proiectanților, oamenilor muncii de la orașe și sate pentru ca, printr-o largă desfășurare a forțelor creatoare, valorificînd tot mai bine potențialul tehnic și experiența de muncă, să se realizeze actualul cincinal în patru ani și jumătate, întrecerea continuînd pînă la sfîrșitul anului 1975, cînd se va face bilanțul realizărilor obținute. Oamenii muncii bucureșteni s-au angajat să dea o producție globală suplimentară în valoare de 52 miliarde lei.

În telegramele adresate C.C. al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu, participanții la Conferințele extraordinare ale organizațiilor județene de partid, colectivele de oameni ai muncii din toate județele comunică angajamente precise, avînd toate același țel: îndeplinirea planului cincinal înainte de termen, în patru ani și jumătate și chiar mai devreme.

Trăim zile de o istorică importanță. Părinții voștri depun eforturi înflăcărate pentru ca, fiecare la locul său de muncă, să contribuie la ridicarea României socialiste pe cele mai înalte culmi ale progresului și civilizației. Munca lor este hotărîtoare pentru viitorul patriei, pentru viitorul nostru. Priviți bine în jur: veți vedea cum se pregătește viitorul. Trebuie să trăiți, să munciți și să învățați astfel încît să fiți demni de el, de harnicii voștri părinți, de minunata noastră patrie.

MINITEHNICUS DIN VÎLCEA

GATA PENTRU CONFRUNTAREA CU EXIGENȚA!

Temperatura acestei veri fierbinți, a cincea în istoria marii mișcări tehnice a pionierilor și școlarilor, face să urce vertiginos mercurul termometrelor ce poartă emblema «Minitehnicus».

Ca în toate reședințele de județ, în orașul împodobit cu trandafiri si castani de pe malul Oltului, standurile lui «Expo-Minitehnicus'72» au adunat roadele muncii făcute cu dăruire, ale talentului, pasiunii și inventivității tehnice a copiilor de pe plaiurile vîlcene. Pentru confruntarea cu exigența selecției în vederea Expoziției naționale, în sălile expoziției județene sînt pregătite construcții tehnice de o largă diversitate: aparate de radio cu 3, 4 și 7 tranzistoare (care învăluie discret încăperile cu o frumoasă melodie), interfoane de toate tipurile, receptoare pentru «vînătoarea de vulpi», apoi modele cibernetice, între care «MC1» realizat de Adeluța Mazăre și Eugenia Crețu îi invită pe vizitatori să le «ghicească» un număr ales, avertizorul de zgomot ascuns într-o casetă ce trimite la comparația cu o pagodă pitică, panoul de informare turistică gata în orice clipă să-și îndeplinească îndatoririle de ghid și încă multe, multe altele.

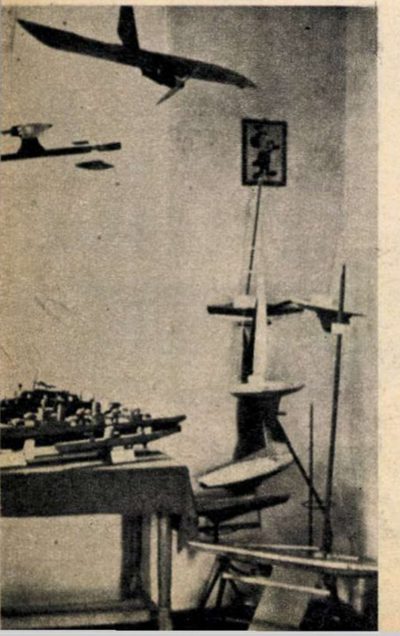

La standul modeliștilor (Adrian Răducanu, Ion Moghirdici, Cornel Ionașcu, Liviu Dimitriu, Eugen Socoleanu, Laurențiu Stoian, Florin Florescu, Nicolae Nicolescu, Dan Ghelmez, Cristian Stoica, Ion Nică) numeroasele aero și navomodele impun, în ciuda dimensiunilor reduse, asemănarea cu puternice flotile și escadrile.

Minitehnicienii din județul Vîlcea, de trei ori mai numeroși în această vară decît în urmă cu doi ani, sînt gata pentru a participa la marea competiție națională «Minitehnicus '72». Împărtășindu-le bucuria și optimismul, le dorim un călduros succes!

N.S.

Într-una din frumoasele zile de vacanță, dimineața, pionierii Mihai Luhr și Traian Mihu se plimbau prin parcul gării. Lîngă o bancă, găsiră un portmoneu pe care-l ridicară și-l desfăcură: înăuntrul lui se afla suma de 300 lei, în bani românești, o sumă însemnată în valută străină, un pașaport, un permis de conducere și alte acte.

Portmoneul aparținea unui cetățean iugoslav, venit în România să ne viziteze țara. Băieții se duseră la miliție și înmînară totul unui ofițer de serviciu, care le mulțumi călduros.

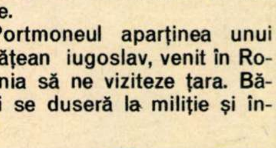

Băieții plecară. Erau puțin dezamăgiți că totul se petrecuse așa de expeditiv.

Dar peste cîteva zile, băieții au fost chemați la miliție unde un tovarăș căpitan împreună cu cetățeanul iugoslav le aduseră mulțumiri, felicitări și laude pentru fapta lor frumoasă.

FLORIN PREDESCU,
cl. a VII-a C – Sibiu

Gînduri de Ziua învățătorului

În fiecare an, la sfîrșitul lunii iunie, catedra, această navă-amiral a clasei, navighează încărcată cu flori. Copiii devin oameni mari, înțelegînd că mai vîrstnicul lor tovarăș de la catedră le-a pus în mînă o dată cu condeiul, o cheie de aur a tuturor înțelepciunilor și priceperilor. Iar părinții redevin pentru cîteva clipe copii, rememorînd anii școlii, chipurile profesorilor, sutele de întîmplări școlărești care se țin minte pînă la adînci bătrînețe.

La începutul drumului în viață al fiecărui om se află un învățător. Este aproape imposibil să înșiri tot ceea ce le datorăm învățătorilor și profesorilor noștri. Ei ne conduc de la alfabetul limbii române pînă la îndatoririle și virtuțile de mare cinste pe care le au vorbitorii ei; de la problema «dacă un tractor ară într-o zi 30 de hectare, cîte hectare vor ara cinci tractoare pînă la construirea de către noi înșine a tractoarelor, a navelor, a uzinelor, a marilor edificii social-culturale; de la cadența versurilor marilor noștri poeți însuflețiți de înalte idealuri patriotice, la propria noastră așezare statornică în rîndurile oamenilor muncii care, conduși cu înțelepciune de Partidul Comunist Român, se străduiesc să înalțe România socialistă pe cele mai înalte culmi ale progresului și civilizației.

În miile de scrisori pe care le primim la redacție, numele învățătorilor și profesorilor voștri revin foarte des. Ei sînt alături de voi, îndrumîndu-vă și în școală, și în afara ei. Un învățător conduce un excepțional cerc de minitehnicieni; un profesor de geografie antrenează o echipă de fotbal a pionierilor dintr-un sat; o tînără profesoară de matematică ia conducerea unei expediții pionierești care face importante descoperiri de ordin istoric. Și, indiferent de specialitate, toți profesorii mai predau: iubirea de patrie, spiritul de dreptate și de adevăr, modestia, cutezanța, sinceritatea, voința, omenia.

Învățător, profesor, diriginte, comandant-instructor de pionieri — omul de la catedră intră pentru totdeauna în biografia fiecăruia dintre noi.

AZI, DE **ZIUA ÎNVĂȚĂTORULUI**, GÎNDURILE PLINE DE RECUNOȘTINȚĂ ALE TUTUROR COPIILOR ȚĂRII SE ÎNDREAPTĂ CĂTRE DASCĂLII LOR ADUCÎND UN CĂLDUROS OMAGIU MUNCII PLINE DE DĂRUIRE A OMULUI DE LA CATEDRĂ.

GÎNDURI PENTRU TOVARĂȘA ÎNVĂȚĂTOARE

În această zi de sărbătoare, mă gîndesc cu recunoștință la prima mea învățătoare, tovarășa Ana Bilbîie care, din clasa I și pînă în clasa a IV-a, mi-a luminat calea spre cunoaștere.

Cu răbdare și blîndețe, tovarășa învățătoare s-a aplecat, în acești ani, spre toți elevii din clasă, învățînd pe fiecare să țină tocul în mînă, să scrie, să citească și să socotească.

Pentru tot ce a făcut pentru noi îi mulțumesc încă o dată din inimă!

RAMONA NĂSTASE,
clasa a IV-a,
Liceul «Ilie Pintilie»,
Cîmpina

S-au copt cireșele! Copiii s-au dovedit întotdeauna cei mai harnici... consumatori dar și buni culegători.

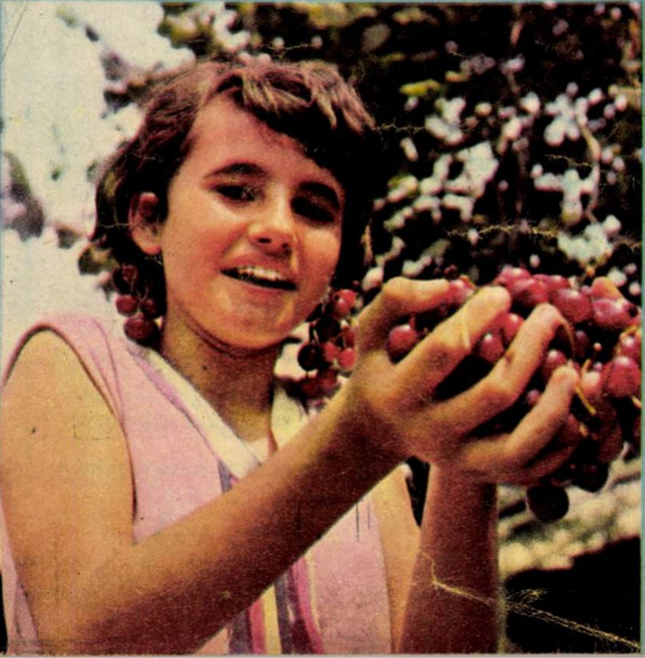

INTERVIUL NOSTRU

3000 DE INIMI recunoscătoare

Nu odată, din lungul șir al amintirilor noastre, se detașează cu forță de simbol imaginea luminoasă a *învățătorului*, a *profesorului*, a celui căruia copiii întregii noastre patrii îi aduc un călduros omagiu, acum, la sărbătoarea celor care și-au dedicat întreaga viață formării și educării tinerilor cetățeni. Cu un asemenea dascăl am avut, recent, o scurtă convorbire.

— *Stimată tovarășă* **Stela Niculescu,** *ați sărbătorit, nu de mult, 33 de ani de activitate la catedră și în atelierul-școală. Cîți elevi ați avut în acest răstimp?*

— Numărul lor depășește 3 000. Toți cei pe care i-am revăzut își exercită profesiunea cu multă demnitate, muncesc din pasiune, din dragoste. De cîtva timp, lucrez la liceul «Matei Basarab». Am întîlnit aici cîțiva foști elevi de la școlile generale la care am predat în anii precedenți. Ce-am observat? Toți pionierii cărora le plăcea munca practică, azi sînt elevi buni și la alte discipline. Deprinderile de muncă, însușite în acei ani, le sînt acum de o mare utilitate.

— *Cîți dintre cei 3 000 și-au ales ca profesiune meserii înrudite cu ceea ce le-ați predat la disciplina «Îndeletniciri practice»?*

— Cred că peste 20 la sută, dar nu aceasta m-a interesat, în primul rînd. Scopul meu a fost să-i fac pe copii să știe să-și aleagă profesiunea pe baza a ceea ce reprezintă ei înșiși, a ceea ce corespunde cel mai bine structurii lor interioare, ținînd seama, în același timp, de nevoile societății.

— *Prin natura materiei pe care o predați, ați avut prilejul să-i asistați pe copii la realizarea unor expoziții cu lucrările lor practice. V-a reținut atenția, în această activitate, ceva în mod deosebit?*

— M-a uimit întotdeauna spiritul de inventivitate al copiilor, răbdarea și migala, calități nebănuite uneori, cu care se apleacă asupra unui lucru care-i interesează. Și, dacă cei din preajma lor știu să le îndrume pașii către ceea ce sînt chemați să facă, ei vor deveni buni și folositori cetățeni ai patriei.

— *Ce vă doriți, după 33 de ani de activitate?*

— Să lucrez cu copiii!

Reporter

Vatra vulturilor

DE VORBĂ CU GENERALUL-MAIOR ÎN RETRAGERE GHEORGHE NEGRESCU,

POSESORUL BREVETULUI NR. 2 AL AERONAUTICII ROMÂNEȘTI

Abia mă întorsesem de la Școala de ofițeri activi de aviație «Aurel Vlaicu», unde aflasem că, la sărbătorirea a 60 de ani de la înființarea ei, participase, ca invitat de onoare, și posesorul brevetului nr. 2 de pilot al aeronauticii românești, brevet obținut în vara lui 1911. Acesta este generalul-maior în retragere Gheorghe Negrescu, decanul de vîrstă al zburătorilor români. Reținusem, din vizita făcută în școală, atmosfera de muncă, pasiunea pentru învățătură, setea de zbor a elevilor. Cadrele de mîine ale aeronauticii românești, viitorii străjuitori ai fruntariilor de azur ale patriei, învață să trăiască dens fiecare oră petrecută în școală, la temperatura morală a acestui timp comunist, pentru a obține o dată cu brevetul de pilot și gradul de locotenent, acel plus de virtuți necesare constructorului și apărătorului societății socialiste multilateral dezvoltate. Văzîndu-i în costumul lor de zbor de culoarea cerului, cu chipurile îmbujorate și neastîmpărul jucăuș al privirii, îți vine să crezi că doar în urmă cu cîteva zile au schimbat cravata de pionier cu carnetul roșu de utecist. Succesele lor în învățătură și la zbor, închinate Conferinței Naționale a P.C.R. și celei de a 25-a aniversări a proclamării Republicii evidențiază dorința și hotărîrea neabătută a fiecărui tînăr elev, instructor, comandant, de a raporta partidului, secretarului său general, tovarășului Nicolae Ceaușescu, că nu există un punct de onoare mai demn pentru ei decît îndeplinirea exemplară a cerințelor ordinului comandantului suprem al armatei noastre, pregătirea cît mai temeinică pentru viitoarea profesiune, la înălțimea tradițiilor glorioase ale aripilor românești.

Cu gîndul la aceste tradiții am început dialogul cu octogenarul aviator, care în urmă cu peste șase decenii trăia emoțiile întîiului zbor.

— Tovarășe general, sînteți cunoscut nu numai ca pilot, unul dintre pionierii aviației noastre militare, ci și ca ingi-

(Continuare în pag. 10)

ITINERARE DE VACANȚĂ, ITINERARE ALE HĂRNICIEI

ȚARA MOȚILOR

Dacă e în obișnuința pionierului destoinic ca timpul de joacă și veselie să se îmbine cu timpul hărniciei, se înțelege că vacanța, acest imens rezervor de timp liber, este în aceeași măsură un timp al jocului și al muncii. Iar dacă în timpul anului școlar faptele de hărnicie erau adesea limitate de timpul liber al elevului ocupat cu învățătura și... joaca, acum, proiectele unor activități diverse sînt mai ample, mai curajoase.

Pentru această perioadă de debut a vacanței, în ideea celor expuse mai sus, ne-am îndreptat pașii spre meleagurile Apusenilor, ținuturi de istorie și legendă, cu puternice tradiții de muncă, cu îndeletniciri specifice în care munca se împletește cu măiestria artistică.

Voinicii

De la Cîmpeni — capitala «Țării Moților», locul de unde a pornit răscoala lui Horia, Cloșca și Crișan — treci creasta muntelui și la vreo 5 km de drum, dai de satul Motorești. Mai departe de Motorești, sînt Floreștii, la aproape 7 km de Cîmpeni. De ce zic «de Cîmpeni»? Pentru că aici, la școală, trebuie să vină în fiecare zi, dus și întors — cei doi școlari și prieteni, Viorel Ciută și Gheorghiță Burtan — amîndoi în clasa a VIII-a.

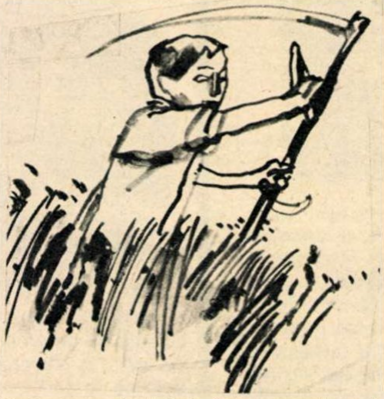

I-am întîlnit la Casa pionierilor Cîmpeni, în atelierul de artizanat și lucrări în lemn. Viorel își face la strung niște popice minuscule — o jucărie pentru frățiorul mai mic, iar Gheorghiță scrijelește un tulnic (o treabă mult mai complicată decît vă închipuiți la prima vedere). Dar hărnicia lor se petrece mai ales acolo, pe deal, în sat. Este sezonul coasei fînului. Gheorghiță îmi arată podul palmelor bătătorite de coada furcii, la întorsul și strînsul fînului.

Bineînțeles că n-a fost singur, ci împreună cu toți pionierii satului. Viorel, deși e mai scund, mai puțin vînjos decît Gheorghiță, îi ajută pe părinți la cositul fînului.

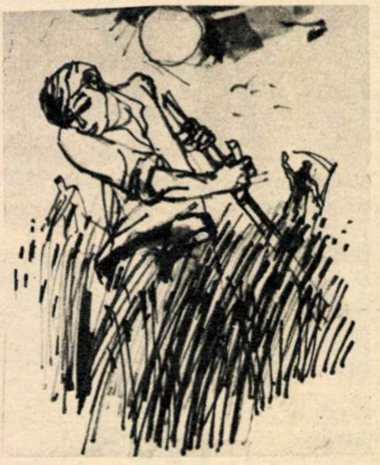

Cum să vă spun eu, dragi prieteni, ce înseamnă să cosești... mai ales acelora dintre voi care știți despre îndeletnicirea asta numai ce-ați înțeles din vreun tablou sprințar și poetic. Cositul e treabă de om voinic și îndemînatic. Nu oricine reușește să cosească.

— La ce îți este mai greu cu coasa, Viorele?

— La grîu, că e bobul greu și pînă faci brazdă, trebuie să tragi serios. La noi, pe dealurile astea cum le vedeți, mașinile de secerat nu pot să intre. Așa încît tot oamenii trebuie să taie grîul. La iarbă verde însă, și la fîn e mai ușor; trece coasa șuierînd de nici n-o simți. Îmi zice tata uneori, cînd mă îndîrjesc: «Mai încet, măi, c-ai zăpăcit toate mușuroaiele!»

Un joc la alegere

Pe Valea Boaților, pe firul unui rîuleț care vine dinspre satul lui Avram Iancu, o ceată mică de copii joacă **ciuha**. Au jucat pînă acum **șchiopica** — un fel de șotron dar în care n-ai voie să te sprijini decît pe un singur picior și-acum, la îndemnul băieților, au trecut la o ciuhă îndîrjită. Fetele sînt mai puțin voioase la ideea aceasta, jocul fiind mai mult pentru băieți, dar Cătălin Pavel le-a răspuns răspicat: «Ce, noi n-am jucat șchiopica voastră?» De fapt, băieți și fete sînt la fel de pricepuți la ambele jocuri. Dovadă, Voica Petruța, care-i «bate» la ciuhă pe mulți dintre băieți.

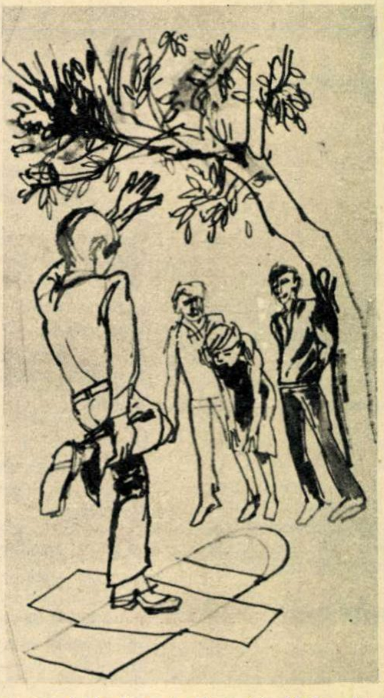

Jocul cu pricina este bazat pe tragerea la țintă. Participanții își aleg, la egală distanță de țintă (un mănunchi de tufe înfipte în pămînt) fiecare «căsuța» lui (un cerc cu 1—2 m diametru). De aici partenerii aruncă sulițele (confecționate de ei). Cînd unul n-a atins ținta, atunci fuge să-și ia înapoi sulița, timp în care adversarul îi strică «casa» cu săpăligi din lemn. Și tot așa pînă cînd unul dintre ei strică mai repede «casa» celuilalt și jocul se termină prin administrarea de către cîștigător a unei pedepse ingenioase și hazlii celui care a pierdut.

Trebuie să știți că toți școlarii care jucau ciuha în ziua aceea erau în clasele II-IV. Ei învață la Școala de 4 ani din Incești, comuna Avram Iancu, cu învățătorul Rus Iosif care este mereu — ca și acum — în mijlocul lor. Deci, fiind pionieri mici, m-a uimit voinicia cu care jucau și priceperea de a ținti cu sulița aceea deloc ușoară. Se distanțau în cîștigători Silviu Bogolea, Pavel Cătălin, Petruța Voica și alții. Cînd s-a ajuns însă la pedepse... m-am făcut că nu mai mă uit, dar de după tufișuri auzeam nestăvilitul haz al asistenței, martoră la comicile isprăvi ale «pedepsiților».

După un timp învățătorul le-a spus: «Gata, copii, acum din nou la treabă». Unitatea de pionieri din Incești era în plină zi de strîngere a podbalului — valoroasă plantă medicinală. Mergeau spre Sturza, un loc mlăștinos, unde el se găsește din belșug. O întreb pe Eugenia Gligor, unul din animatorii unor astfel de activități:

— Ce mai culegeți voi? Și cum de știți unde se găsesc aceste plante?

— Culegem podbal, mătrăgună, mușețel, rădăcini de anglici...

— De anglici? Ce-i aceea?

— E o plantă cu floare galbenă, cu rădăcină lungă. Trebuie să scormonești 20 cm după ea — ba și mai mult — ca s-o scoți întreagă. Uite, cu săpăligile astea cu care ne-ați văzut jucîndu-ne. Întrebăm pe bunicii noștri unde se mai găsesc ele — fiindcă vreo cîteva locuri în deal la Bușelești și-n partea cealaltă, la Poiana Mîțu — le știm mai de mult. Cei de la Cîmpeni, de la centrul de colectare, ne laudă și ne-au dat bani să ne cumpărăm la școală un picup (toată școala are ... 28 de școlari!) și-apoi mai vedem noi ce cumpărăm, mai ales că mai e puțin și apar fructele de pădure: smeura, afinele...

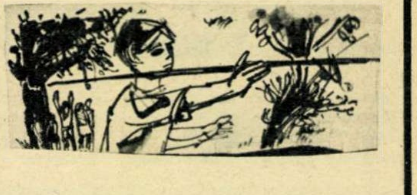

Din muguri de brad

Acum sînt pe terminate. Sau, mai bine-zis, pe îmbătrînite. Și mugurii nu-s buni decît dacă... sînt muguri. Și toți pionierii din comuna Horia știu asta. Asistăm deci la ultima expediție de recoltare a mugurilor de brad desfășurată de ei în această vară. Multe astfel de expediții, petrecute mai ales duminica, conform planului lor de muncă patriotică, au rotunjit niște venituri în jurul a 10 000 lei.

Șiruri aliniate pe detașamente ies pe dealul din marginea satului la intervale regulate. Sînt vreo 300 de pionieri. La început, ne-am tot întrebat cum or culege ei mugurii, dacă nu cumva... trebuie să se urce în vîrful bradului. Mi-au răspuns zîmbind că nu-i nevoie, că mugurii cei delicioși sînt pe poale.

— Delicioși? Dar ce, se mănîncă, sînt dulci?

— Nu, nu se mănîncă, dar din ei se face siropul de brad. Medicii spun că e bun la multe,dar și noi știm din sat că, mai ales pentru copii, la tuse, este minunat.

Consiliul popular le-a promis că dacă sînt harnici vor culege atîția muguri încît, valorificîndu-i, mulți dintre ei vor putea merge în această vară în tabere. Anișoara Neag vrea să meargă la Homorod, ca și Felicia Todea. Comandantul-instructor de unitate le-a asigurat de pe acum că vor fi oaspeți ai Homorodului în această vară.

— Spune-mi, Anișoara, ți se pare grea îndeletnicirea de culegător de muguri?

— Cînd sîntem așa, mai mulți copii, e foarte ușor. Mama mă pune în fiecare an să culeg muguri pentru casă și trebuie să spun că nu întotdeauna mă trage inima să fac asta. Dar cu copiii e altceva. Nu știu cum să vă explic, dar e altceva...

Și de fapt Anișoara are dreptate. Faptele de hărnicie ale vacanței nu se pot întîmpla decît dacă copiii vor lucra împreună, mulți la un loc, în grupuri vesele și curajoase. Epopeea vacanței nu poate avea decît sute și mii de semnături.

...Așa cum vor avea paginile de hărnicie ce se vor scrie pe parcursul acestei vacanțe într-o atmosferă de veselie și joacă la Albac (construirea unei frumoase baze sportive) la Lupșa, Scărișoara, Bucium, Cărpiniș. Sau la vecinii și prietenii lor din județul Sibiu: Dobîrca (construcția unei școli noi), Apoldul de Sus (activitate la microferma pionierească cu profil legumicol și construirea unui ștrand sătesc).

Sute și mii de asemenea semnături vor purta toate faptele de hărnicie ale acestei vacanțe, vacanță în care numai cel ce se joacă din plin și e harnic din toată inima se poate culca seara liniștit și MÎNDRU!

ILIE TRAIAN

NICOLAE TĂUTU

Un scriitor cu o operă literară atît de întinsă, însumînd peste 40 de volume de versuri — povestiri, romane, piese de teatru, scenarii — cum a fost Nicolae Tăutu nu a rămas, desigur, necunoscut celor mai tineri iubitori ai literaturii. Greaua durere încercată de întregul public cititor.de prietenii și confrații întru scris la moartea prematură și fulgerătoare, în plin apogeu al creației, a popularului scriitor a îndoliat și inimile tinere ale celor pentru care scrisese în mod special asemenea cărți precum **«Pentru pionierii țării «Băiatul și luna»**, **«Fata cu arma»**, **«Enigmatica Solveig»**.

Cel care, cu arma în mînă, ca tînăr sublocotenent, participase la lupta pentru eliberarea țării de sub cotropirea fascistă, care-și scrisese mai întîi poemele eroice din **«Stînca de pe Tatra»** sau **«Cînd au plecat cocorii»** în jurnalele de front, avea să devină și unul dintre cei mai inspirați cîntăreți și cronicari ai marilor prefaceri socialiste, cărțile sale consacrate epopeii constructive a poporului condus de partid succedîndu-se an de an: **«Rapsodia Română»**, **«De la inimă la inimă»**, **«Inscripții»**. **«Portret interior»**, **«Pro patria»**, **«Balada comunistului fără nume»**, **«Cîntarea cîntărilor mele»**, acest ultim volum fiind o antologie selectivă din întreaga sa poezie.

Ca scriitor care și-a dedicat o bună parte din operă educației patriotice a armatei noastre, cultivării marilor tradiții de luptă, evocării unor figuri de seamă ale neamului nostru, ne-a lăsat emoționante pagini lirice despre George Enescu (**«Itinerar liric: George Enescu»**, legendara eroină Ecaterina Teodoroiu (căreia i-a închinat un roman și o mult jucată piesă de teatru) sau despre vitejia ostașilor noștri în Războiul pentru independență de la 1877 (**«Plecat-am nouă din Vaslui»**).

Scriitor care a făcut din slăvirea patriei și a partidului, din elogiul adus omului simplu și virtuților sale alese temele predilecte ale liricii, prozei și publicisticii sale, Nicolae Tăutu s-a făcut nu o dată și ecoul bogăției de gînduri și sentimente ale generației născute și crescute în anii glorioși ai socialismului.

Versurile sale au devenit nu o dată deviza de inimă și conștiință precum această minunată mărturie de devotament către partid:

E tinerețea noastră, partidului datoare
Căci el ne-ndeamnă visul spre înălțimi albastre,
Sub flamura de luptă a erei proletare,
Îndrumătorul harnic al cutezanței noastre.

Tocmai de aceea un scriitor atît de valoros și îndrăgit, care și-a contopit viața cu lupta pentru înfăptuirea idealurilor noastre de căpetenie — idealurile comunismului — și-a înscris numele în cartea de aur nu numai a literelor române, cu a istoriei acestor ani în care poetul-soldat Nicolae Tăutu a fost totdeauna în avangardă.

NICULAE STOIAN

CUVÎNTUL DE PIONIER

Cunosc amnarul scăpărînd
În munți de stei cu braț de fier,
Dar mult mai tare e oricînd
Cuvîntul meu, de pionier!

Cunosc și fulger argintiu
Iluminînd întregul cer,
Dar mult mai luminos eu știu
Cuvîntul meu de pionier!

Sînt limpezi valurile reci,
Și rîu-i străveziu sub cer,
Dar mai curat rămîne-n veci
Cuvîntul meu de pionier!

Stă neclintit bradul brumat,
Neschimbător sub fulgi și ger,
Dar mai statornic am aflat
Cuvîntul meu de pionier!

Chiar brațu-mi de l-aș ști tăiat,
Sau ars cu înroșitul fier,
Eu n-am să-mi calc cuvîntul dat,
Onoarea mea de pionier!

Căci fără braț mai poți trăi,
Cînd fruntea dreaptă ți-a rămas,
Dar fără de cuvînt, să știi,
Nu poți trăi măcar un ceas!

MIC GHID AL EXPOZIȚIEI «MINITEHNICUS 1972»

Așa precum am făgăduit, revenim azi cu ultimele noutăți în ceea ce privește expoziția «Minitehnicus 1972».

UNDE VA FUNCȚIONA EXPOZIȚIA?

Expoziția va funcționa în sălile «Muzeului de istorie a Partidului Comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România» — șoseaua Kiseleff nr. 3.

CÎND VA FI DESCHISĂ?

Între 8 iulie—15 august 1972.

ORELE DE FUNCȚIONARE: În fiecare zi, între orele 10—19. Intrarea liberă.

IMPORTANT: Vizitatorii vor avea la dispoziție pliantul expoziției, li se vor distribui semne de carte, exemplare gratuite din revistele «Cutezătorii» și «Racheta cutezătorilor» etc. Vizitatorilor nr. 1, 1000, 10 000 și 100 000 li se vor face cadou cîte o frumoasă geantă sport — tip «Cutezătorii».

JURIZAREA a fost fixată pentru zilele de 4, 5, 6 și 7 iulie. Ziua de 4 iulie este rezervată jurizării navomodelelor, care se va face în bazinul special amenajat în cadrul expoziției. După deschiderea expoziției, vor avea loc, în fiecare zi, demonstrații de navo-modele în bazin. În ziua de 4 iulie, la baza Băneasa a Federației de modelism (Podul Băneasa — troleibuz 81 și 82, autobuz 48 și 49 — orele 10 dimineața) vor fi jurizate aero-modelele și rachetele. La această jurizare PUBLICUL ARE ACCES. Deci, vă invităm să participați!

Deschiderea festivă a expoziției, la care vă invităm pe toți să luați parte, va avea loc în ziua de 8 iulie, orele 10 dimineața.

CE VEȚI VEDEA ÎN EXPOZIȚIE

După cum știți, concursul este organizat pe 7 secții cuprinzînd tot felul de specialități. În consecință, o gamă foarte largă de lucrări se va găsi în standurile expoziției. Astfel, amatorii de electronică, radio și cibernetică vor putea vedea mașini de calcul electronice, lucrări de automatizare, toate tipurile de radio cu tranzistoare și cu tuburi, dispozitive — «vînătoare de vulpi», radio-telefoane, stații de amplificare etc...

Și secția de mecanică și electrotehnică va fi bogat reprezentată. Presupunem că atenția vizitatorilor va fi reținută de «galeria roboților» de diferite tipuri, instrumente electrice și electromecanice.

Machetele precum și dispozitivele de uz didactic vor avea un loc aparte în marea expoziție.

Nu vor lipsi nici jucăriile imaginate și construite de minitehnicieni. Totodată, veți putea admira lucrările celor mai mici participanți la concursul «Minitehnicus», elevii claselor II—IV, în cadrul «Atelierului fanteziei».

Toate obiectele expuse vor fi în stare de funcționare. Ghizi speciali vor face demonstrații pentru public.

Vă sînt rezervate și alte surprize, dintre care cităm doar demonstrațiile cu vehicule pe pernă de aer.

Vom reveni cu amănunte.

PRIN URMARE, 8 IULIE 1972, ORELE 10 DIMINEAȚA, ZIUA MULT AȘTEPTATĂ. SÎNTEM BUCUROȘI DE CÎT MAI MULȚI OASPEȚI. NU NUMAI DIN BUCUREȘTI! EXCURSIILE PIONIEREȘTI CARE TREC PRIN CAPITALĂ SÎNT INVITATE ÎNTRE 8 IULIE—15 AUGUST 1972, ZILNIC ÎNTRE ORELE 10—19, SĂ VIZITEZE EXPOZIȚIA «MINITEHNICUS 1972». VĂ AȘTEPTĂM!

ÎN PĂDUREA DE MESTECENI

POVESTIRE DE PLATON PARDĂU

— În realitate noi sîntem nişte fraieri că aşteptăm, spuse băiatul, care avea obrazul foarte pistruiat şi din cauza asta semăna cu coaja pestriță a mesteacănului după care se ascunseseră.

— Nu-mi place «în realitate», nu-mi place «nişte» şi nu-mi place cuvîntul «fraieri». În general, nu-mi place cum vorbeşti, îl corectă fata. Avea obiceiul acesta să corecteze şi băiatul nu găsi de cuviință s-o contrazică fiindcă atenția lui era concentrată în altă parte.

— Şi, apoi, cred că ți-i şi frică. Da, ți-i frică şi nici nu ştii ce trebuie să faci, întări ea.

Nici de astă dată băiatul nu răspunse şi numai se uită la fată, gîndindu-se dacă, nu cumva, rochia ei roşie va atrage atenția oamenilor de lîngă automobil.

Se mai gîndi că şi automobilul era roşu, iar lui îi plăceau automobilele roşii.

— Îmi place, fiindcă-i roşu, îi mărturisi fetei gîndul lui. Dacă vrei, pot să-ți spun şi marca.

— Nu are importanță, făcu grav fata. Apoi nici n-aş fi sigură că-mi spui adevărul.

Băiatul se întristă şi-şi lipi obrazul de trupul mesteacănului. Răcoarea copacului îl mai linişti, pentru că fata avusese dreptate; îi era puțin cam frică. Şi nu ştia ce trebuie să facă. Se auzea bine cum lucrau cei doi bărbați şi băiatul înțelesese că unul din ei, cel cu basc albastru şi cizme, căuta o şurubelniță în cruce ca să desfacă portiera. Ştia ce-i aceea o şurubelniță în cruce şi voi să-i explice fetei, dar nu fu deloc sigur că ea-l va crede.

— De ce să nu mă crezi? o întrebă el, deodată, cînd fata nu se mai aştepta la aşa ceva. Într-adevăr, ştiu ce fel de automobil este. Ştiu foarte bine.

Şi iar se stăpîni ca să mai vorbească despre şurubelnița în cruce şi, în general, despre faptul că el, după ce-şi termina lecțiile, se juca în curtea unui atelier în care se reparau maşini şi-i cunoştea foarte bine pe mecanici şi mecanicii îl lăsau să privească şi chiar îi solicitau uneori, ajutorul. De exemplu, să aducă o asemenea şurubelniță în cruce aflată în cutare dulap cu scule. Dar cu o fată ca aceasta care nu te crede nu se putea vorbi.

— Oare ce fac acolo? întrebă fata.

Deci nici ea nu ştie ce trebuie să facem, îşi zise băiatul.

— Demontează automobilul, îi răspunse. Acum, de exemplu, se pregătesc să scoată portiera.

El ştia că uşa automobilului se numeşte portieră, aşa spuneau mecanicii care-l lăsau să privească, şi mai ştia şi alte lucruri despre automobil, însă fetei nu ştia ce să-i răspundă.

— De ce scot portiera? voi să ştie fata, şi mirarea ei era ca lumina după-amiezii aceleia în care ei doi, întorcîndu-se de la şcoală prin pădurea de mesteceni, dăduseră, în poiană, peste automobilul roşu. Era un drum al lor obişnuit acesta prin poiană, cînd venea primăvara, şi cărările se zvîntau şi simțeai în piept ceva ciudat ca şi cum înăuntrul tău ar fi trebuit o palã subțire de vînt, care te face să fii mai uşor şi făcea mai uşoare toate lucrurile în legătură cu tine, de exemplu, lecțiile de matematică din această clasă a VI-a care se apropia de sfîrşit. Nu ştiu ce să-i răspundă fetei, fiindcă niciodată nu văzuse un automobil roşu în poiana ca o tipsie verde, şi-apoi ea cerea întotdeauna răspunsuri corecte şi demne de încredere.

— Nu ştiu, spuse băiatul, şi se întristă şi mai mult fiindcă, întradevăr, nu ştia ce făceau cei doi oameni necunoscuți. Acum îl vedea şi pe cel de-al doilea, avea o canadiană prea scurtă şi cînd se aplecă deasupra motorului i se dezveli mijlocul şi întrebă dacă trebuie să treacă douăzeci şi patru de ore ca să intre în posesia cheii pentru bujii. Fata reveni la problema de la început:

— De ce trebuie să ne ascundem? îi şopti băiatului.

Văzuseră urmele de automobil pe cărare, apoi urmele o luaseră de-a dreptul printre mesteceni pînă în poiană. «Oare de ce ne ascundem?» se întrebă şi băiatul cu toate că el fusese cu ideea ca să nu se apropie de cei doi.

«De ce-i veni ideea asta?» Deodată înțelesese că ceva nu-i plăcuse. Da, era ceva care nu-i plăcuse.

Omul cu cizme nu găsise şurubelnița în cruce şi acum începu să îndoaie portiera spre înafară. S-o smulgă. Balamalele scrîşneau şi băiatul îşi aminti că mecanicii lui povestiseră odată despre hoții de automobile care smulgeau astfel portierele automobilelor furate.

— Dar ce fac acolo? se enervă fata. De ce nu-mi spui? Tu mereu vrei să-mi demonstrezi că eşti înțelept luînd atitudini misterioase. Un înțelept adevărat are curaj. Iar tu n-ai curaj.

Bărbatul cu cizme reuşise să smulgă portiera şi o ținea cu amîndouă mîinile, ridicată în dreptul ochilor. Apoi o lăsă să cadă în iarba care crescuse înaltă şi aspră.

Băiatul îşi zise că fata are dreptate, cînd, pe deasupra, trecu, țipînd ascuțit, o pasăre sură care zbura în salturi. Cei doi se opriră din lucrul lor la automobil şi priviră pasărea asta care nu-i băga în seamă. O aşteptară să treacă, şi o aşteptară să treacă şi băiatul şi fata, ascunşi la piciorul mesteacănului gros şi zbîrcit. După aceea se auziră iar sunetele cheilor şi acum băiatul avu impresia că se află în atelierul de lîngă casa lor. Mai ales cînd închise ochii şi rămaseră numai zgomotele, avu impresia asta. Dacă n-ar fi mirosit a coajă umedă şi sunetele care veneau ca un plînset dinspre automobilul roşu... Pădurea plutea printr-o lumină tihnită, dulce, iar de pe crengi picurau omizi verzi şi pufoase.

— Eu nu mai stau, se mişcă fata, făcînd să foşnească frunzele uscate de sub iarbă. Întîrzii acasă.

Dacă fata pleca, trebuia să plece şi el, se gîndi băiatul. Dar bărbatul cu cizme se pregătea să scoată parbrizul.Băiatul auzise odată la atelier că «cel mai uşor lucru din lume este să scoți parbrizul. Cu două sîrme». Bărbatul cu cizme, nu avea, probabil, cele două sîrme, încît păru să șovăie și chiar il întrebă pe cel cu canadiana dacă într-adevăr era nevoie şi de parbriz. Băiatul nu auzi răspunsul, decît un mormăit nervos care venea din locul unde era motorul, însă după cum bărbatul cu cizme încercă stîngaci, să desprindă cu șurubelnița rama de cauciuc a parbrizului, înțelesese că el se supunea celuilalt.

— Să mai aşteptăm, o rugă băiatul pe fată, care îşi potrivi ghiozdanul pe spate..

Era greu, se frămîntă el, cu atît mai mult cu cît înțelesese că ceea ce fac oamenii cu automobilul roşu e ceva neobişnuit şi acum se ridica în el o hotărîre pe care nu îndrăznea s-o spună fetei.

— Mai înainte ziceai că nu facem bine că aşteptăm. Acum eşti de părere să aşteptăm. Nu înțeleg ce fel de om eşti, îi reproşă ea pe acelaşi ton grav, fiindcă era o fată care socotea că a-ți schimba părerea dintr-un moment în altul este o chestiune gravă.

— Ai dreptate, căută s-o țină în loc băiatul care nu înceta să se chinuie la ideea că dacă pleacă fata va trebui să plece şi el. Nu e bine să-mi schimb părerea, dar acum nu ştiu ce să fac, iar tu nu mă ajuți. Tu vezi ce se întîmplă acolo? Şi eu văd la fel de bine şi nu putem rămîne indiferenți, repetă el o expresie pe care o auzise undeva, poate la şcoală, dar niciodată nu-i păruse atît de gravă ca acum. Fetei îi sună ca o acuzare.

— Dacă n-am fi prieteni, ar trebui să mă supăr pentru ceea ce ai spus. Cum poți să pretinzi că eu sînt indiferentă?

— Da, acceptă băiatul, dar tu vrei să pleci. Iar dacă pleci tu, va trebui să plec şi eu.

Fata tăcu şi părea că se gîndeşte intens la ceva. Bărbatul cu cizme scoase, între timp, parbrizul, şi celălalt îl felicită pentru reuşită. «Acum aparatul de radio», spuse el, şi cînd îşi aprinse o țigară, se întoarse cu fața spre bătrînul mesteacăn. Avea o cămaşă galbenă, cu guler răsfrînt, şi i se vedea medalionul mare, alburiu, de pe piept. Trase cîteva fumuri şi-şi reluă lucrul la maşină. Demontă un far, apoi altul şi le puse cu grijă pe iarbă.

— Bine, rămîn, ajunse fata la capătul gîndirii ei intense. Fac cum vrei, cu toate că, trebuie să ştii, dacă doreşti să fim prieteni cu adevărat, niciodată să nu te îndoieşti de mine.

— Nu, nu mă îndoiesc, murmură băiatul fără să-şi ia ochii de la ceea ce se întîmpla în poiană. Ceea ce vreau e numai ca şi tu să înțelegi... Tăcu intimidat de privirea fetei.

Cînd ținea cu tot dinadinsul să fie convingătoare, fata strîngea puțin buzele. Acum vorbi tot cu buzele astfel strînse, semn că băiatul trebuia să fie convins de hotărîrea ei.

— Atunci, eu voi rămîne şi tu vei pleca să chemi miliția, spuse ea încet.

Băiatul tăcu mult şi se gîndi încordat cu trupul lipit de mesteacăn după care spuse că el ştiuse dintotdeauna că ea nu-i o fată fricoasă...

Şi încordă şi el buzele, dar parcă nu atît de decis.

— Miliția nu-i departe, începu el, simțind că trebuie să spună ceva. Şi apoi am să şi alerg. Cea mai mare parte din drum am să alerg. La întoarcere vin cu maşina. Miliția are o maşină albastră cu alb, marca...

Nu mai spuse marca maşinii miliției, pentru că trebuia să meargă tîrîș, cu spatele înainte și să se depărteze cît mai repede și neauzit. Iar cînd ajunse la cărarea lor, pe care, de obicei, se întorceau primăvara de la şcoală, prin pădurea de mesteceni, începu să fugă din ce în ce mai tare, tot mai tare, în salturi mari, pînă prinse a zbura şi mestecenii zburau înapoia lui, toți mestecenii, în afară de unul singur lîngă care aştepta, ascunsă în iarba verde o fetiță cu rochie roşie.

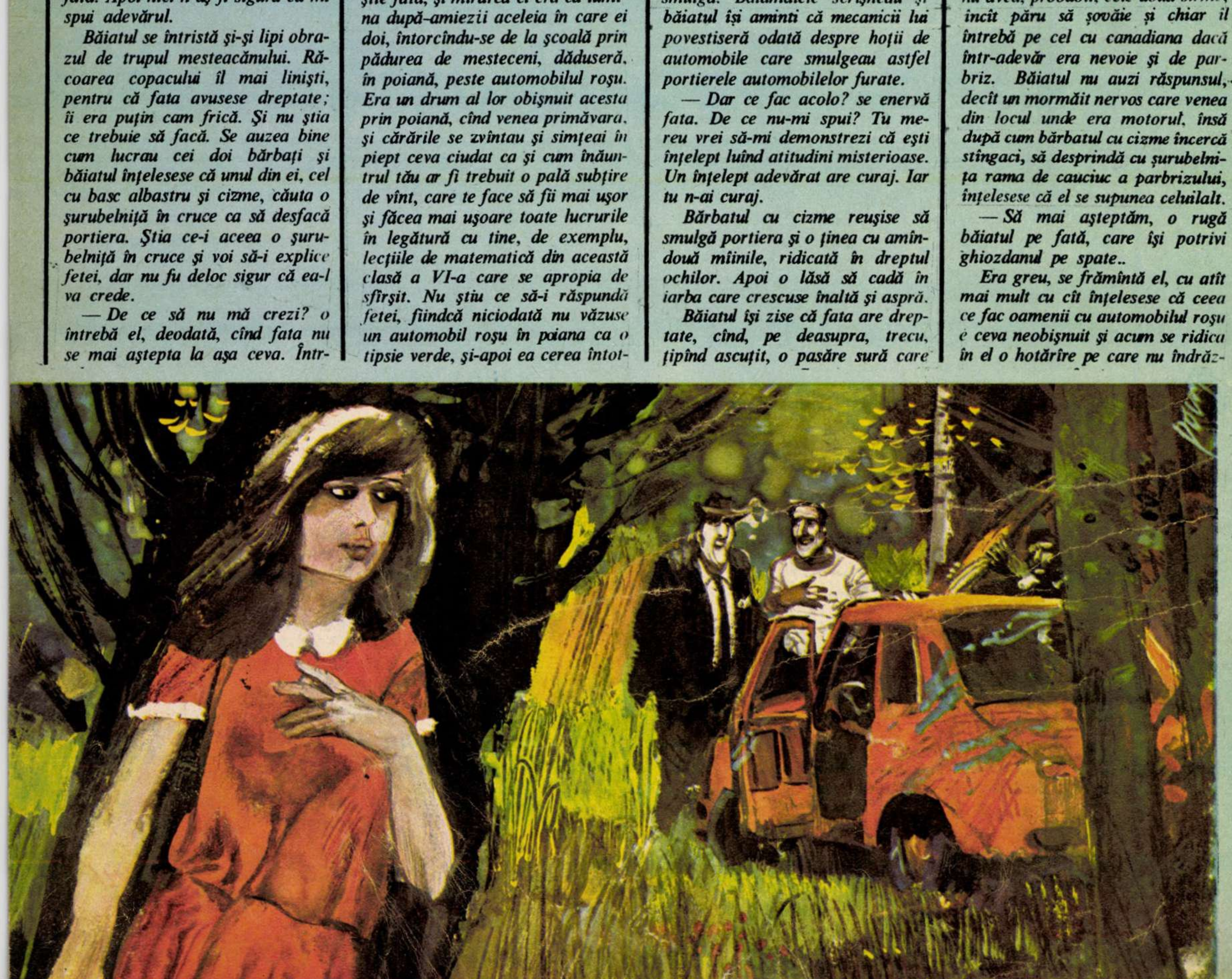

CUM VORBIM, CUM SCRIEM
PRONUMELE CARE

de conf. univ. dr.
GRIGORE BRÂNCUȘ

Nu este un pronume invariabil, adică nu are o singură formă, ca pronumele. Știți că în declinare acest pronume prezintă formele cărui (a), cărei (a), **pentru genitiv și dativ singular, masculin și, respectiv, feminin, precum și forma** căror (a) **pentru aceleași cazuri la plural.**

În limba vorbită există tendința ca acest pronume să fie folosit cu o singură formă la toate genurile, numerele și cazurile. Mai mult, se observă și folosirea lui fără prepoziție. Vă sînt foarte cunoscute din vorbirea neîngrijită exemple de felul acestuia: băiatul care i-am dat cartea e prietenul meu. **Forma** care **apare greșit aici în locul formei de dativ** căruia. **Deci, spuneam corect:** băiatul căruia i-am dat cartea...

Nici construcția cu articolul lui **(care apare cu forma** lu **în limba vorbită) nu e corectă:** băiatul lu care i-am dat cartea...

Nu e recomandabilă, de asemenea, nici construcția cu prepoziția la, **de exemplu;** băiatul la care i-am dat cartea...

Care **apare și în locul formelor** căreia **și** cărora, **adică în contexte cu dativul feminin singular sau cu dativul plural al ambelor genuri, de exemplu:** colega care i-am oferit flori e prietena mea **(în loc de:** colega căreia i-am oferit flori...) **sau:** băieții care le-am dat... **(în locul formulării corecte:** băieții cărora le-am dat...)

Greșeala e și mai gravă dacă și substantivul care precedă lui care **este indiferent la modificările de caz. O frază alcătuită corect cum este aceasta:** tovarășei profesoare căreia elevii i-au oferit flori i-au dat lacrimile de fericire, **apare astfel în limba vorbită:** tovarășa profesoară care (**sau** lu care, la care, elevii i-au oferit flori i-au dat lacrimile de fericire.

Tendința de a se întrebuința invariabil pronumele care **se extinde și asupra construcțiilor acestuia cu prepoziție. Astfel, în loc de:** omul cu care am vorbit eu este vecinul meu, **se zice:** omul care am vorbit eu cu el este vecinul meu. **Observați că prepoziția** cu, **care ar trebui să însoțească pe** care, **apare înaintea unui pronume personal** (cu el) **prin care se reia înțelesul și valoarea sintactică a lui** care.

Iată și alte exemple: apa care pui în ea făină să fie clocotită **(în loc de:** apa în care pui făină...) norii care trece prin ei soarele sînt rari (**în loc de:** norii prin care trece soarele...); colegul care am fost eu la el este prieten cu mine **(în loc de:** colegul la care am fost eu...) **etc.**

În încheiere, v-aș recomanda ca, pornind de la exemplele pe care le-am dat aici, să încercați să surprindeți în vorbirea colegilor cazuri asemănătoare de folosire incorectă a pronumelui care.

Vitrina CĂRȚII
PENTRU VACANȚA

colecția
cristal
VRAJA
diamantelor
EDITURA ALBATROS

RADU VALENTIN
BĂTĂLIA DE LA PODUL ÎNALT
EDITURA ALBATROS

Jerome K. Jerome — TREI PE DOUĂ BICICLETE. Apărută în seria «Umor», cartea prilejuiește o nouă întîlnire cu eroii din «Trei într-o barcă». Scrisă cu verva și ironia caracteristică lui Jerome, povestirea ne va oferi cîteva ceasuri de destindere.

Radu Nor — VRAJA DIAMANTELOR. *Autorul ne oferă o palpitantă biografie a strălucitoarelor diamante, nestemate de mare frumusețe. Cum au apărut ele, cum sînt scoase la lumina zilei; colecții celebre; foloasele aduse științei de aceste pietre considerate odinioară numai obiect de podoabă, iată cîteva din capitolele cărții care se citește cu interes.*

GEORGE PANU
Din viața animalelor

Radu Valentin — BĂTĂLIA DE LA PODUL ÎNALT. In afara unor date interesante despre tactica unei mari bătălii, purtată de Ștefan cel Mare, împotriva otomanilor, volumul oferă pagini de frumoasă evocare a unei strălucite epoci din istoria Moldovei.

George Panu — DIN VIAȚA ANIMALELOR. *Lumea plină de întîmplări neprevăzute ale animalelor ne este zugrăvită de un pasionat vînător care nu este altul decît însuși autorul acestei cărți.*

Grigore Ioanide — TIRUL SPORTIV CU ARMA DE VÎNĂTOARE. Un volum care oferă tinerilor cititori date despre armament și muniții precum și unele metode de învățarea și practicarea tirului.

Aurel Grușevschi — DIN JURNALUL UNUI CASCADOR. O săritură spectaculoasă de pe cal, o scenă de luptă sau o cavalcadă care ne taie respirația într-un film sînt realizate de niște personaje nevăzute, care nu sînt alții decît cascadorii. Autorul acestei cărți, el însăși tînăr cascador, ne redă într-o proză vie, plină de nerv, momente captivante din viața sa legate de turnările la filmele «Columna lui Traian», «Mihai Viteazul», «Haiducii», «Simpaticul domn R» ș.a. Sîntem astfel introduși în lumea unor îndrăzneți sportivi cu o foarte bună pregătire și susținut antrenament.

Tirul sportiv cu arma de vînătoare
GRIGORE IOANIDE
EDITURA STADION

Barbu Apelevianu — Edison. Aici puteți afla cum copilul Thomas Alva Edison a devenit marele inventator Thomas Alva Edison.

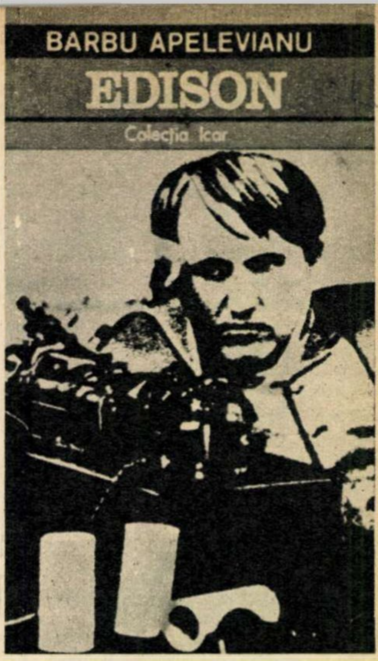

Notați-vă următoarele titluri apărute recent în librării: George Macovescu — **Catargele înalte;** Costache Anton — **Ochii aurii ai Roxanei;** Florența Albu — **Cîmpia soarelui;** Maria Arsene — **Eroii nu au vîrstă;** Jules Verne — **Ocolul pămîntului în 80 de zile,** în traducerea lui **Radu Tudoran; și din colecția** Fantastic-Club, Horia Aramă — **Tărîmul interzis.**

Din jurnalul unui cascador
AUREL GRUȘEVSCHI

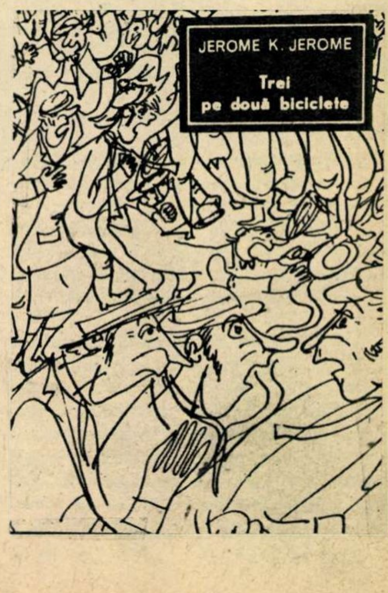

DROBETA TURNU * SEVERIN

reportaj de **NEAGU UDROIU**

Vedere panoramică a orașului.

Vestigii ale trecutului.

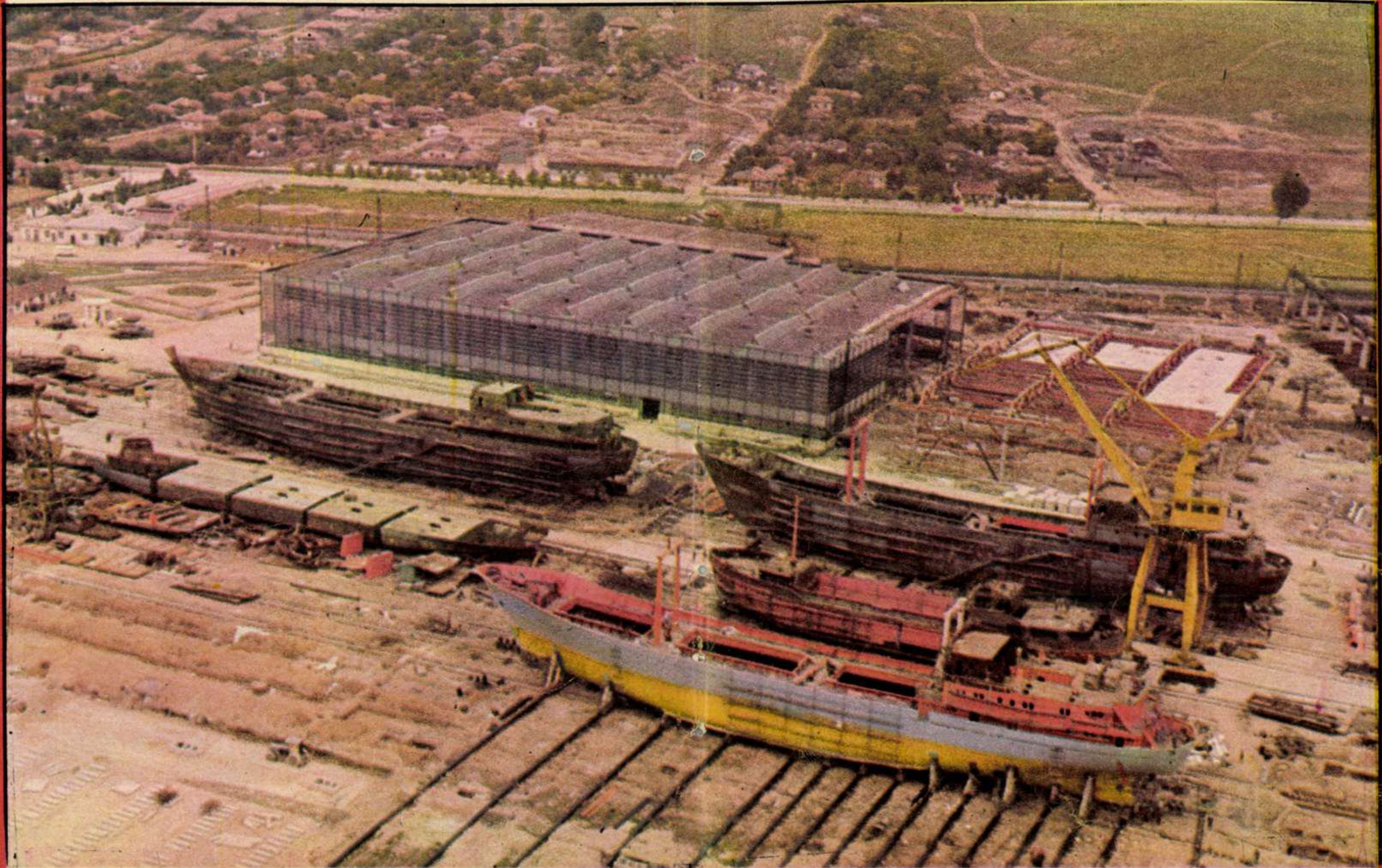

— Șantierul naval. Întreaga sa producție dintre anii 1858 (anul înființării) și 1944 se realizează acum în numai 2 ani.

Severinul, frumosul picior de plai românesc, a îmbrăcat în această primăvară straie sărbătorești. Întreaga țară a participat, alături de oamenii Mehedinților, la emoționanta evocare, desfășurată în prezența conducătorului partidului și statului, tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**, a celor 1850 de ani de atestare documentară a așezării unde Apollodor din Damasc dura peste Dunărea scăpată din strînsoarea Cazanelor podul ce i-a perpetuat, prin veacuri, numele. Am participat, alături de constructorii de vagoane, la jubileul celor 90 de ani. Ne-am aflat printre constructorii de vapoare cînd «DROBETA 1850», cel mai tînăr vlăstar al industriei navale românești, primea botezul undelor liniștite ale fluviului. Eram pe coronamentul barajului cînd președinții a două state vecine și prietene marcau oficial intrarea în funcțiune a marelui sistem hidroenergetic și de navigație de la Porțile de Fier, expresia materială desăvîrșită a colaborării dintre cele două popoare.

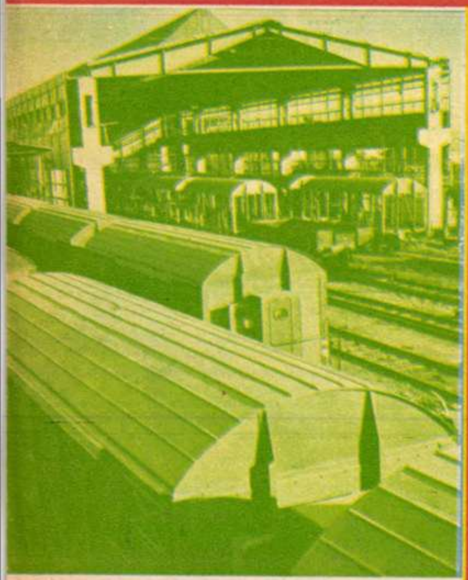

Aspect des întîlnit la Uzina de vagoane din Turnu Severin: un nou lot de vagoane se îndreaptă către porțile uzinei.

Am întîrziat, în acele zile de parfum sărbătoresc, mai mult ca niciodată, printre oamenii cetății omagiate, pe străzile degajînd entuziasmul deliberat al locuitorilor, în parcuri—frumoasele parcuri de pe cornișa Dunării—dar mai ales în spațioasele hale de producție, în vecinătatea modernelor instalații, agregate și utilaje tehnologice. Nimic mai firesc în această predilectă înclinație de a înnoda dialoguri acolo unde fiecare își dă adevărata măsură a potențialului său creator. Severinenii înșiși, preocupați să așeze în vitrina festivă a acestei însorite primăveri tot ce au mai frumos și mai reprezentativ, și-au îndreptat efortul, mintea și brațul către obiectivele economice la îndeplinirea cărora cincinalul le solicită din plin priceperea, îndemînarea, dăruirea. Iată ce-mi spunea, în ziua aceea de neuitat, inginerul **Vasile Bacalu**, directorul Uzinei de vagoane din Drobeta Turnu-Severin, ziua în care colectivului nonagenar i-a fost prins la rever, în semn de înaltă prețuire, Ordinul Muncii clasa I.

— Nici nu ne-am închipuit că putem altfel întîmpina jubileul a nouăzeci de ani de existență a întreprinderii decît mobilizînd întreaga putere de muncă, consacrînd capacitatea noastră creatoare obținerii unor succese cît mai mari în înfăptuirea planului de producție. Și pentru că niciodată intențiile nu au valoare decît în măsura în care sînt urmate de fapte, vă pot spune că am reușit, recent, să expediem beneficiarilor vagonul ce poartă numărul 30 000. Din anul 1960 pînă astăzi am asimilat și livrat, în țară sau peste hotare, 21 de tipuri de vagoane. În aceste zile, premergătoare sărbătorii, a fost asimilat un nou tip de vagon, al 22-lea.

Dincolo de cifrele exprimînd cu puterea lor de sinteză preocupările și mai ales rezultatul concret al acestor eforturi ne simțim îndemnați să vorbim cititorilor despre cei ce au făcut și fac posibile asemenea rezultate, despre lucrătorii aplecați asupra strungului sau aparatului de sudat, conturînd în conul locului de muncă ghirlanda bogată a faptelor de care aminteam.

Iată-l, de pildă, pe **Dumitru Dumitrescu,** lăcătuș mecanic de meserie, maistrul pe pieptul căruia strălucește, din aceeași zi, medalia de aur «Secera și Ciocanul» conferită o dată cu titlul de Erou al Muncii Socialiste. Din 1928, maistrul Dumitrescu este salariat al uzinei de vagoane mehedințene. Cu oricine ai sta de vorbă, de la toți cei întrebați despre cum muncește Dumitru Dumitrescu nu vei reuși să auzi decît cuvinte de aleasă prețuire la adresa acestui meșter în ale meseriei, legat trup și suflet de destinul uzinei, absorbit în activitatea cotidiană de pregătirea noilor contingente de muncitori ai fabricii, preocupat să transmită, bine și mult, din experiența-i profesională de decenii. Oameni ca **Dumitru Dumitrescu,** ca **Gheorghe Zaharia,** lăcătușul distins și el cu înaltul titlu de Erou al Muncii Socialiste, ca ajustorul **Constantin Bălulescu**, tîmplarul **Nicolae Ciurel,** lăcătușul **Iulian Megan** — și cîte alte sute de nume n-ar putea fi enumerate aici, rămînînd datori față de atîția alții? oameni ca aceștia, spuneam, așezați de rezultatele lor la panoul de onoare al muncii, conturează fără echivoc, definesc prin comportare și devotament ceea ce ne place să denumim obișnuit CHIPUL COMUNISTULUI.

— Cînd lucrezi alături de asemenea oameni, cînd ești obligat să măsori munca ta după criteriile folosite de astfel de maeștri ai «brățării de aur», singurul gînd care animă existența unui tînăr este de a ajunge să stăpînească meseria, să se instruiască și să se comporte întocmai după modelul acelora care întrunesc stima și prețuirea noastră, a tuturor, ne sublinia secretarul comitetului U.T.C. al uzinei, **Ștefan Țărol.**

Cuvintele tînărului nostru interlocutor ni s-au părut a desemna, în cîteva cuvinte doar, unul din bogatele izvoare ale detașamentului fecund pe care tinerii îl dovedesc pentru interesele supreme ale colectivului, ale uzinei. Ar fi de ajuns și acest lucru pentru a explica rezultatele de care aminteam, în ceea ce-i privește pe constructorii de vagoane. Ar fi de ajuns, extrapolînd lucrurile în dimensiunea lor adevărată, să explicăm prin această prismă ceea ce ni se spunea cîteva sute de metri mai încolo, în susul apei, la șantierul naval al municipiului Drobeta Turnu-Severin de către directorul acestuia, inginerul **Constantin Pandele:**

— Producția șantierului din anul înființării—1858 și pînă în 1944, întreaga producție din 86 de ani deci, o facem în prezent în numai doi ani!

Fără îndoială, se află la mijloc importante prefaceri în domeniul înzestrării tehnice, al utilării, al concepției de organizare a producției și a muncii. Toate acestea își au rolul lor și-l vor avea în continuare cînd, în 1975, la sfîrșitul actualului cincinal, capacitatea de producție a șantierului, în comparație cu anul 1970, se va tripla. Dar tezaurul cel mai de preț în atingerea acelor cote valorice fără precedent de care aminteam rămîne pregătirea temeinică, hotărîrea colectivului de muncitori de a-și subordona eforturile îndeplinirii cu succes a sarcinilor de plan, de a se înscrie, energic, pe liniile de forță ale cincinalului. Ni s-ar părea nimerit să așezăm sub amintita deviză cuvintele cu care ne întîmpinase maistrul **Gheorghe Fleancu**, șef de lot pe șantierul unuia din cele mai tinere vlăstare ale industriei mehedințene—Combinatul de celuloză și hîrtie:

— Am început lucrările de construcție cînd o bună parte din angajații noștri abia luau contact cu șantierul, cu vitregiile lui. Astăzi am ajuns să ne luptăm cu recordurile de timp, să putem împărtăși și altora din experiența noastră în materie de tehnologii, de folosirea utilajelor.

Aceștia sînt oamenii cunoscuți mai de mult sau proaspete cunoștințe din zilele de neuitat ale festivităților de pe malul fluviului. Aceștia și atîția alții dintre cei care au așternut în calea Dunării, la Porțile de Fier, minunata floare de nufăr prinsă la butoniera veacurilor.

— Între multe alte fapte de eroism trecute în cronica Porților în cei aproape opt ani de confruntare cu apele Dunării, ne spunea **Dumitru Mateuță**, secretarul uteciștilor de pe marele șantier, constructorii noștri au patentat cîteva unicate—realizarea ecluzelor de dimensiuni foarte mari, montajul celor mai mari turbine existente, folosirea celor mai mari generatoare tip umbrelă. În aceste cazuri, se poate măsura, cred eu, și mai bine ce au însemnat oamenii pentru succesul construcției, pentru înfăptuirea ei în limitele unor parametri de cea mai înaltă dificultate tehnică.

Auzeam spunîndu-se la un moment dat: dacă cineva ar încerca o stemă a municipiului Drobeta Turnu-Severin, ar trebui să înceapă prin a face loc imaginii podului făcut de Apollodor. Mai dificil îi va fi însă ca să așeze unul lîngă altul numeroasele simboluri ale prezentului — Porțile de Fier, uzina de vagoane, șantierul naval, combinatul de celuloză și hîrtie, complexul de prelucrarea lemnului.

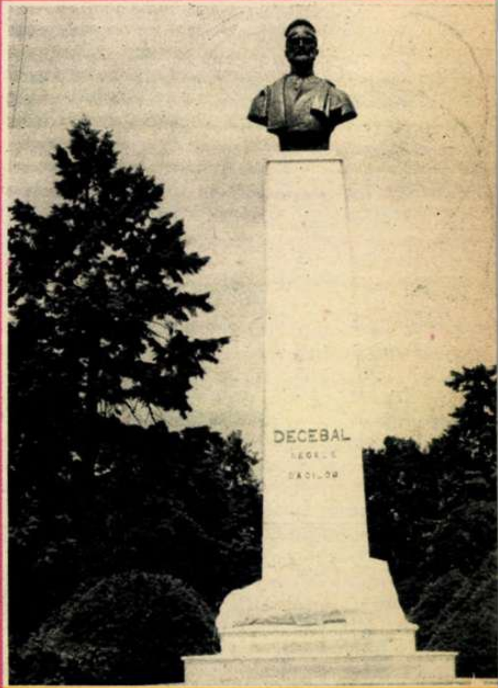

Și mai greu, am spune noi și va fi de acord oricine cu acest lucru, este să fie redat la adevărata dimensiune chipul miilor de oameni prin a căror muncă stăruitoare se încheagă înfățișarea demnă a prezentului în vatra milenară a orașului, activitatea lor entuziastă, încărcată de răspundere, de dăruire, de eroism.

Foto: T. PROSAN și C. CREȚU

Ctitor la Donaris

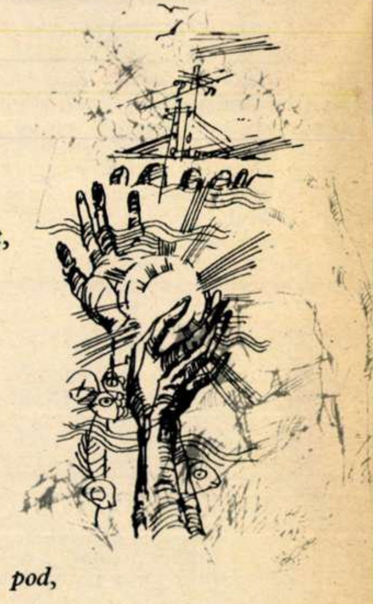

Ca de milenii, țărm severinean,
ascultă Dunărea înveșnicind izvorul...
A fost aici, începător de neam,
un rege, podului premergătorul.

Se-așază-n noi ce pulberi de nesomn,
răsare-n noi ce cîmp de romanită?
A fost un om, ca eu să pot fi om;
și un erou — să pot trăi în biruință.

I-a fost dat lui, semeață frunte, ager braț,
să iște-n mîini de meșteri cea minune;
cohorte lungi să-nfrunte sub Carpați
și jertfă însuși podului a se supune.

Precum Manole-n Argeș daurit.
să lase chip domnesc în vechi Danubiu...
Aici, la Dunăre, destinul i-au zidit;
privirea lui lumină e pe fluviu.

Dădeau cireșii la Grădiște rod,
scădea-n altare lună purpurie —
simțind în urmă-i cum creștea, la cap de pod,
întîia-ți piatră sfîntă, Românie.

MIHAI NEGULESCU

Vatra vulturilor

(Urmare din pag. 3)

ner de aviaţie. Din acest unghi aş dori să vorbiţi cititorilor revistei «Cutezătorii», referindu-vă la calităţile avionului construit de Aurel Vlaicu.

— **Dintre toate avioanele epocii de început, aparatul lui Vlaicu, construit de el la Arsenalul armatei, a fost, fără putinţă de contestare, un tip de o excepţională originalitate. Noutăţile pe care le prezenta în ceea ce priveşte fuzelajul, profilul şi natura aripei, propulsia obţinută prin cele două elici, dispozitivul cîrmelor şi al planurilor stabilizatoare, trenul de aterizare confereau avionului atributul de invenţie, realizare a unui spirit original, ingenios şi adînc cercetător.**

— Aţi fost nu numai contemporan cu Vlaicu, ci şi coleg de zbor şi prieten. Ce fel de om era?

— **Îl văd şi acum ca atunci. Înalt, uscăţiv, cu zîmbetul pe buze, un zîmbet prietenos şi bun. Cînd, în 17 iunie 1910, se pregătea pentru zborul său celebru, era stăpînit, fireşte, de emoţia evenimentului. Devenise tăcut şi concentrat. Dacă ţinem seama că Vlaicu nu mai zburase, că nu ştia cum se va comporta avionul său în aer, că nu putea primi de la nimeni vreun sfat în această privinţă, este uşor de înţeles ce tărie de caracter, ce voinţă neînfrîntă, ce stăpînire de sine, ce dorinţă de reuşită îl animau în acele momente memorabile.**

M-aţi întrebat ce fel de om era? Ar putea fi calificat doar într-un singur fel: era pur şi simplu un om, dar unul dintre cei cărora simţi nevoia să le spui OM, cu majuscule. Ne-am cunoscut mai îndeaproape şi am devenit prieteni după ce noi, grupul celor mai avansaţi cu zborul, am plecat de pe aerodromul de la Chitila venind pe Cotroceni. Aici ne-a întîmpinat Vlaicu cu braţele deschise, ca un frate mai mare în ale zborului, ca un prieten. Şi prieteni am rămas pînă la sfîrşitul său tragic. Pentru că mă adresez unei reviste cu cititori tineri, aş dori să remarc faptul că Vlaicu iubea mult tineretul, copiii. Atunci cînd evolua cu avionul său în mitingurile organizate în diferite oraşe ale ţării, se bucura nespus de participarea admiratorilor tineri.

— Cînd aţi executat zborul, memorabil pentru dumneavoastră, în urma căruia aţi obţinut brevetul nr. 2 de pilot?

— **Mai întîi aş dori să menţionez că primul din grupul celor şase ofiţeri care au început pregătirile pentru zbor, în aprilie 1911, pe aerodromul de la Chitila — maiorul Ion Macri, căpitanul Fotache Ionescu, locotenentul Stelian Boiangiu şi sublocotenenţii Gheorghe Negrescu, Ştefan Protopopescu, Nicolae Druţu — deci primul din acest grup care a zburat a fost sublocotenentul Protopopescu, în ziua de 9 iulie 1911. Am aşteptat prima ocazie ca s-o pornesc şi eu. Aceasta s-a întîmplat în dimineaţa de 17 iulie 1911. Era o zi splendidă de vară, fără pată de nor pe cer. Zborul mi-a dat emoţii puternice pe care însă le-am trăit intens abia... după aterizare. Pot spune că atunci, la cel dintîi zbor al meu de neuitat, am simţit, într-adevăr, ce e fericirea. În urma acestui zbor am obţinut brevetul nr. 2. Primul îl obţinuse Protopopescu.**

Vizitînd anul trecut şcoala care-i poartă numele lui Vlaicu, m-au impresionat deosebit condiţiile excelente create viitorilor piloţi militari pentru o pregătire ştiinţifică, modernă, multilaterală. Ei au instructori şi comandanţi admirabili — noi am zburat singuri, n-am avut instructori — ei au avioane moderne, adevărate uzine aeriene — noi cînd am zburat, pe Farman, nu aveam instrumente de bord, pentru simplul motiv că avionul... nu avea bord, totul fiind deschis în faţă şi sub postul de pilotaj. Ei au săli de documentare excelent utilate (de la manuale tehnice pînă la cel mai modern simulator de zbor) — noi aveam cîteva hangare modeste, neutilate. În condiţiile create azi în ţara noastră instruirii şi formării aviatorilor, generaţiilor care vin după noi nu le revine decît datoria de a înălţa cît mai sus faima aripilor româneşti, pornind din şcoală, această vatră a vulturilor şi înstelînd cerul patriei cu măiestria lor.

Aş dori în încheierea acestor gînduri să mă adresez şi cutezătorilor, cititorii acestei reviste. Cel mai vîrstnic zburător militar le doreşte aripi cît mai puternice care să-i poarte spre împlinirea tuturor visurilor.

Azi, în ţara noastră, acest lucru este pe deplin cu putinţă.

Convorbire consemnată
de locotenent-colonel
ADRIAN MIERLUŞCĂ
Foto: VIRGIL ULIERU

Aici începe drumul spre stele

▲ În formaţia perfectă, «puii de şoimi» pleacă în raid.

— Rîndunica 03! Rîndunica 03! Aici Fraga! Îţi urmăresc zborul. Verifică poziţia în care te afli. E timpul să te înscrii în viraj. De ce întîrzii? Recepţie!

Şi dispecerul de «aerodrom» apasă pe un buton al staţiei radio. Indicatoarele aparaturii de control tremură constant. În difuzor răsună vocea calmă a pilotului aflat la «4 000 m altitudine».

— Sînt Rîndunica 03. Zbor pe cap compas 47° sud-est. Sînt deasupra punctului de reper nr. 7. Împing uşor de manetă; reduc motorul, pun manşă şi mă înscriu în viraj. Rog verificaţi-mă. Recepţie.

— Bine, Rîndunica 03. Viraj mai strîns. Pierzi prea mult din înălţime. Aşa, revino! Bine.

După cum se poate bănui, este vorba de executarea unei misiuni de zbor, undeva, în albastrul cerului. Dar, în realitate, «avionul», — o machetă a cărei cabină este echipată cu întregul aparataj, similar avioanelor moderne în perfectă stare de funcţionare — se află instalat într-o... cameră de 5/4 m.p.! Alături, se află o mare planşetă cu harta zonelor de zbor, pupitre cu dublurile aparatelor din cabină, zeci de contacte şi semnale luminoase. Pe planşetă, deasupra hărţii, un avion minuscul reproduce cu exactitate evoluţiile «avionului mamă». Motoarele şuieră puternic iar dispecerul este foarte ocupat. Ne aflăm în sala simulatorului de zbor al Aeroclubului «Aurel Vlaicu» din Bucureşti, un fel de anticameră a aerodromului adevărat. Se fac primele lecţii practice cu viitorii piloţi, după îndelungile ceasuri de studii teoretice. Pînă la botezul aerului, pe cîmpul de zbor, nu mai este decît un pas. Acum, să-i urmărim pe tinerii ucenici ai aeronauticii la lucrul adevărat.

▲ Prima lecţie de zbor, dar nu pe aerodrom, ci la bordul simulatorului de zbor.

Planoriştii

Adie un vînt uşor. Pe cer plutesc cîteva caiere de nori Cumulus, sub care se rotesc două berze. Curenţi calzi se ridică spre înalturi. Poate că o asemenea atmosferă i-a îndemînat pe oameni, din cele mai vechi timpuri, să dezlege tainele zborului. Într-un astfel de cadru a început marea epopee aviatică ce avea să-i ducă pe pămînteni spre spaţiul interplanetar.

Aerodromul, locul unde începe drumul spre stele.

La punctul de zbor domneşte mare animaţie. «Pescăruşii», elevii planorişti ai instructorului Savastre, sînt gata de plecare pe cărările nevăzute ale văzduhului. Departe, cît mai departe. Ne apropiem, cu grija de a nu-i stingheri din preocupări. Instructorul verifică paraşuta planoristului Andrei Mihai, potrivirea chingilor, închiderea carabinierelor, mînerul de deschidere: «*Deci, un zbor în zonă. Avem grijă la decolare. Palier corect. Urcăm la limită, declanşăm şi căutăm termica*». «*Am înţeles tovarăşe instructor: zbor în zonă...*»

Pînă la decolare, mai sînt cîteva minute. Îl întrebăm pe Andrei Mihai: «*Cum ai ajuns planorist?*» Şi ne răspunde: «*Iubesc aviaţia de mic. Acum cîţiva ani, am citit un articol despre Iuri Gagarin. El spunea că, înainte de a ajunge aviator, a construit aeromodele. M-am înscris şi eu la un cerc de aeromodele.* «*Şi ţi-a folosit?*» «*Foarte mult. Cred că fără să practici aeromodelismul este mai greu să ajungi pilot. Cînd m-am înscris la planorism cunoşteam noţiunile de bază ale aviaţiei, le studiasem*». «*Gînduri de viitor*»? «*Cum să nu. De la planor la avion şi, cine ştie, poate mai departe...*»

L-am urmărit pe Andrei Mihai, student la Facultatea de arhitectură. Avea în priviri ceva din fericirea visului împlinit. Au decolat apoi, cu aceeaşi siguranţă, pe planoare moderne, unele de construcţii româneasca, de tip IS—7, colegii lui planorişti. I-am văzut cum se întreceau cu berzele ce se roteau sub norii Cumulus, şi le lăsau în urmă.

„Cum am să învăţ cît un tovarăş inginer?»

Braşovul are strălucite tradiţii aviatice: aici s-au desfăşurat cîndva primele competiţii de aeromodelism din ţara noastră, aici a fost deschisă prima şcoală de planorism — la Sîmpetru — unde de-a lungul anilor s-au format zburători deveniţi celebri şi tot aici au fost construite numeroase tipuri de avioane româneşti, printre care celebrele IAR—80, ai căror piloţi s-au acoperit de glorie în luptele pentru eliberarea patriei şi zdrobirea fascismului.

La Braşov, în cadrul Aeroclubului «Mircea Zorileanu», cresc azi noi «pui de şoim». Motoarele «Zlin»-urilor, avioane de şcoală şi acrobaţie aeriană, umplu văzduhul cu glasurile lor metalice. «Dirijorul» minunatului spectacol este maestrul emerit al sportului, cunoscutul as al acrobaţiei, Ştefan Calotă.

— *Cine sînt, tovarăşe Calotă, elevii pe care-i instruiţi?*

— Au cele mai diverse profesii: tehnicieni, ingineri, funcţionari. Mulţi sînt elevi. Numitorul comun al tuturor este dragostea de zbor.

— *Cum au reuşit să ajungă la acelaşi nivel de cunoştinţe?*

— N-a fost uşor. Să vă povestesc: astă toamnă, cînd am început cursurile teoretice, după vreo trei lecţii vine la mine un băiat. Se numeşte Emil Gomboş, elev în anul II la o şcoală profesională. «*Tovarăşe instructor, îmi zice, mi-e frică*». N-am înţeles. «*Cum ţi-e frică, de ce?*» «*Vedeţi, eu sînt abia elev în anul II la profesională. Cum am să învăţ eu cît un tovarăş inginer ?*» *Şi mai sînt şi cel mai mic din grupă!*» Era aşa de emoţionat că îmi venea să rîd. Dar i-am răspuns serios: «*Lasă, Emile, garantez eu pentru tine*». M-am ocupat mult de el. Iar la examenul de admitere la zbor s-a numărat printre cei mai buni. Acum este un zburător care promite, despre care veţi avea prilejul să mai scrieţi.

Ca Emil Gomboş mai sînt şi alţii: Marius Ionescu, absolvent al şcolii profesionale şi elev de liceu la seral, Ortansa Tudoric, elevă la Scoala tehnică de aviatie din Braşov, Mircea Ionescu...

— *Tovarăşe Calotă, acum cîţiva ani i-am cunoscut la Clinceni pe băieţii dumneavoastră, Cristian şi Marian, despre care am scris şi în «Cutezătorii». Poate că mulţi dintre cei care au citit atunci re-*

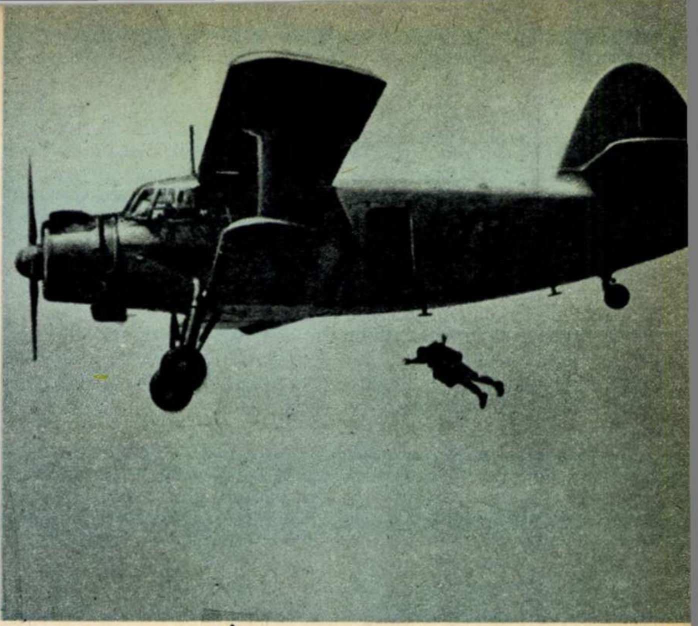

De la 2 000 m, salt în gol!

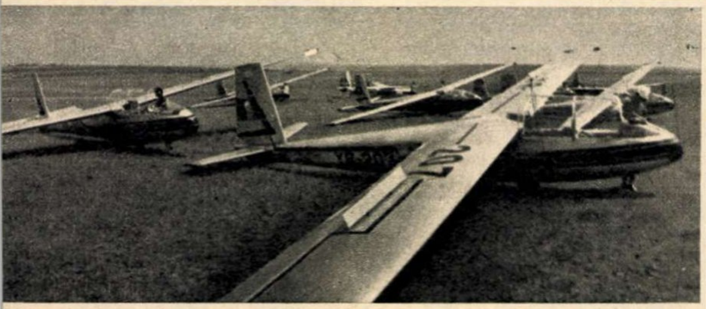

Planoriştii sînt gata de decolare.

Aterizarea la punct fix a reuşit!

portajul ar dori să ştie unde sînt acum, ce fac...

— Au fost brevetaţi ca piloţi sportivi. Acum sînt ostaşi în aceeaşi unitate. Îşi satisfac stagiul militar. Cînd se vor întoarce, se vor înscrie la Şcoala de aviaţie a TAROM-ului. Visează să ajungă piloţi de cursă lungă pe o aeronavă IL—18 sau pe bireactoarele de pasageri BAC.

«Cascadorii cerului»

Cine a vizitat un aerodrom al aviaţiei sportive nu se poate să nu fi urmărit, cu emoţie şi admiraţie, evoluţiile paraşutiştilor: tinerii care se aruncă în gol de la mii de metri înălţime, taie văzduhul ca nişte bolizi şi apoi se leagănă lin sub cupolele multicolore de mătase. Paraşutismul mai este numit şi «şcoala curajului», iar paraşutiştii — «cascadori ai cerului». De ce cascadori? Să urmărim o evoluţie a tinerei Florica Uţă, de la Aeroclubul «Aurel Vlaicu», componentă a lotului republican de paraşutism. Privim prin lentilele teodolitului. Avionul se află la 2 000 m. Motorul şi-a redus turaţia, uşa s-a deschis şi în aer a căzut un ghemotoc. Creşte vertiginos. Este Florica Uţă. Cu faţa în jos, picioarele depărtate, braţele întinse. Secundele trec. Brusc, ca la un semnal, încep evoluţiile acrobatice: un viraj de 180 grade la stînga, unul la dreapta, un luping (răsturnare pe spate) încă un viraj la stînga, unul la dreapta şi iar luping. Apoi stabilizare perfectă. Totul a durat doar 7,5 secunde. Aproape de recordul mondial. Dar iată, s-a deschis paraşuta. De acum va urma lupta pentru o aterizare cît mai aproape de punctul fix. Florica lucrează cu suspantele rapid şi precis. Calota paraşutei navighează spre punct şi... aterizare pe 0,00 m! Nu este aceasta cascadorie? Dar pînă să ajungi aici...

Ca şi planoriştii, ca şi piloţii de avion, paraşutiştii urcă spre măiestrie treaptă cu treaptă, învăţînd, repetînd zi de zi drumul pămînt — aer — pămînt. Dar de fiecare dată mai bine, pînă la perfecţiune.

Iată-i urcînd la bordul avionului AN—2. Peste cîteva minute, pe apele albastre ale cerului vor pluti florile paraşutelor. Va fi un tablou din minunata epopee a cutezanţei care este aviaţia.

VIOREL TONCEANU

Foto: Şt. CIOTLOŞ

Paraşutele au fost deschise. Din cer plouă cu «flori» multicolore de mătase.

. La Aeroclubul «Mircea Zorileanu», avioanele sînt scoase din hangar pentru o nouă zi de antrenament.

FLOARE DE COLŢI (5)

JURNALUL DE BORD
AL ECHIPAJULUI
DE LA ŞCOALA GENERALĂ
DIN COMUNA ION ROATĂ.
JUDEŢUL ILFOV

CRONICAR:
CARMEN NEICU,
CLASA a VIII-a,
ŞCOALA GENERALĂ
DIN COMUNA
ION ROATĂ

30 iulie 1971

Este rîndul botanistului şi geologului să ne ţină în loc. Avem totul pregătit de plecare. Petre Georgeta şi Neagu Garofiţa se întrec care mai de care să aducă noi plante şi noi bucăţi de pietre. La ora aceasta nu văd decît genţiane, clopoţei, piciorul-cocoşului, zmirdar, şisturi cristaline de tot felul, cuarţuri, grohotişuri, morene, gheţari etc.

Ne răspîndim toate să le ajutăm. Aducem plante care ni se par mai deosebite. Gramineele domină înălţimile, ţepoşica este la ea acasă.

Presa botanică începe să devină neîncăpătoare. Bucăţile de roci sînt repartizate fiecăreia dintre noi.

Indicaţiile primite de la un cioban ne determină să schimbăm traseul. Nu mai mergem prin Şaua Mezea. Coborîm printr-un hăţiş ştiut numai de ciobani pe valea Boarcăşului. Drumul, pe lîngă faptul că este mai uşor, ne încîntă prin frumuseţe.

Urcăm pe vîrful Iezer. Aici ne apare o privelişte de basm. Masivul Făgăraş se vede în depărtări cu vîrful pierdut în negură. În jur, valuri, valuri de munţi. Dintre multele vîrfuri, recunoaştem mai aproape de noi Moldoveanul şi mai depărtat Negoiul.

Paula anticipează: — «Cînd o să-i vină rîndul şi Făgăraşului?»

Spre est se vede vîrful Păpuşa. În spatele acestuia, ca dinţii unui ferăstrău, străjuieşte Piatra Craiului şi mai depărtat Leaota.

Cînd am învăţat la şcoală despre masivul Iezer, îl treceam în grupa munţilor mici. Se aveau în vedere, probabil, vecinii lui, Făgăraşul şi Piatra Craiului care îl dominau. Acum, cînd stăm pe unul din vîrfurile sale, vedem că nu e cu nimic mai prejos, iar vîrfurile Iezerul Mare şi Piscanul se lasă greu de cucerit.

După un popas lung, în care geologul şi botanistul s-au simţit în elementul lor, urcăm vîrful Roşu şi coborîm în partea vestică printr-un grohotiş.

În faţă avem Valea Boarcăşului, vale largă care poartă urmele gheţarilor. Jos, în vale, se vede o stîncă. O vedem atît de mică de parcă ar fi o cutie de chibrituri. Ciobanii şi oile par nişte jucării.

Înălţimea aceasta austeră, fără păduri, face ca munţii să capete mai multă sobrietate, să fie mai impunători prin masivitate. Muntele, aici, nu-şi mai poate ascunde nimic din frumuseţe sub frunzişul pădurilor.

Urcăm şi coborîm pînă în apropierea unei stîni de pe coasta muntelui Oticul. Aici ni se arată naţaşul nemarcat care duce pe Valea Boarcăşului spre o cabană forestieră de la Gura Văii Vladului. Ne aruncăm o ultimă privire spre vest şi nord unde se văd în asfinţit priveliştile minunate ale văii Doamnei şi ale munţilor Făgăraş şi începem coborîşul care ni se pare o joacă după 8 ore de mers cu rucsacul în spate.

Curînd ajungem la o stînă lîngă care montăm corturile. Tovarăşul comandant şi bucătarul duc tratative cu ciobanii. Dăm conserve şi primim în schimb brînză şi lapte.

Ne simţim obosite, dar foarte fericite. Am reuşit să străbatem un traseu destul de dificil, am reuşit să admirăm frumuseţi care nu sînt la îndemîna oricui, am mers pe drumuri pe unde omul calcă rar şi unde numai ursul şi capra-neagră sînt la ei acasă.

Seara, ciobanii ne-au invitat şi ne-au servit cu «bulz», un fel de cocoloş din mămăligă în mijlocul căruia au pus brînză, unt, urdă...

A fost foarte gustos!

31 iulie 1971

După sfaturile ciobanilor, pornim pe o cărare numai de ei ştiută spre Gura Văii Vladului. Cărarea însoţeşte valea Boarcăşului. Pădurea de brad urcă şi coboară, traversează culmi care urcă iar şi se întîlnesc undeva, departe, prin locurile prin care am trecut noi ieri.

După o oră de mers ajungem la un început de şosea forestieră, care ne scoate la adevăratul drum. Drumul forestier de pe valea Dîmboviţei. Mersul pe şosea ne convine deoarece se merge uşor, se coboară pe neobservate.

Rucsacurile parcă sînt mai uşoare în asemenea condiţii. Fragii se găsesc la tot pasul de-o parte şi de alta a şoselei. Prin aceste locuri, legenda spune că ar fi trecut «voinicii cu fruntea lată» ai lui Negru Vodă. Veneau din ţara Făgăraşului direct pe creste.

Trecem pe lîngă cîteva cantoane forestiere şi curînd ajungem la locul de confluenţă al Boarcăşului cu pîrîul Vladului. Aici este locul de naştere al Dîmboviţei. Nu departe de această confluenţă am întîlnit o modernă cabană forestieră.

Lîngă ea ne-am instalat corturile şi ne-am apucat de lucru. Petre Georgeta însoţită de cîteva colege au trecut imediat la colecţionarea de noi plante. Voia să nu-i scape nimic.

Geologul nostru, Neagu Garofiţa, încerca măsurarea vitezei apei, procesul de eroziune, făcea comparaţie între rocile culese mai sus, pe Boarcăş, şi cele de aici. Celelalte fete s-au apucat de spălat rufe. Corturile arătau acum pestriţe din cauza rufelor care erau întinse pe sfori, printre ele.

Cabanierul, nea Gheorghiţă ne-a pus în legătură cu un om care avea cîteva vaci. De la el am cumpărat lapte. Am mai luat lapte şi din altă parte, dar aşa gras şi gustos ca acesta n-am mai mîncat.

După-amiază am pornit-o pe culme, în sus, unde am văzut muncitori forestieri la lucru. Ei coborau de sus, de pe Colţii lui Andrei, tocmai jos în vale, buşteni groşi şi lungi curăţaţi de coajă. Îi coborau pe un jgheab confecţionat tot din buşteni. Ne-a impresionat în mod deosebit o unealtă cu care ei mişcau buştenii şi o numeau «ţapină».

Ceva mai departe, cu ajutorul ferăstraielor mecanice, brazi falnici, înalţi de peste 30 m, erau culcaţi la pămînt şi fasonaţi pentru a putea fi coborîţi pe jgheab.

Un muncitor bătrîn ne-a povestit că multe s-au schimbat în bine în aceste locuri. Dacă azi tăiatul bradului s-a schimbat datorită «drujbei» (ferăstrăul mecanic), nu acelaşi lucru era în trecut, cînd această operaţie se făcea cu toporul.

Transportul lemnelor pînă la Podul Dîmboviţei se făcea cu pluta. Astăzi, din plutărit nu au mai rămas decît urmele barajelor de beton şi amintirea plutaşilor. Transportul buştenilor în momentul de faţă se face cu camioane mari.

La coborîre am dat pe la o stînă unde un cioban ne-a cîntat cîteva cîntece din fluier şi din frunză. Am regretat foarte mult că nu puteam să înregistrăm aceste melodii originale şi foarte autentice.

Un alt cioban ne-a povestit o legendă. bineînţeles, despre «Negru Vodă şi a lui ceată.»

Ajunse la corturi, care deveniseră atît de familiare pentru noi, stam şi ne gîndeam: cîte lucruri minunate are ţara noastră, cîte bogăţii sînt încă nedescoperite, cu cîţi oameni minunaţi ne-am întîlnit! Va trebui ca la întoarcere să povestim şi celorlalţi tot, tot, să nu uităm nimic. Şi va mai trebui ceva. Să împrumutăm cîte ceva din dîrzenia ţapinarilor, să învăţăm mai bine, mai mult, să devenim nişte oameni capabili să stăpînească şi să folosească bogăţiile ţării care nu sînt decît ale noastre.

(Va urma)